

***Dienvidkurzemes novada teritorijas
plānojuma***

*Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekts*

INSPIRING
ENVIRONMENT

SIA "ESTONIAN, LATVIAN & LITHUANIAN ENVIRONMENT"

***Dienvidkurzemes novada teritorijas
plānojuma***

*Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma
Vides pārskata projekts*

SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment"

Valdes locekle
Projekta vadītāja

Aiga Kāla
Olga Trasuna

Rīga, 2026. gada februāris

Saturs

Ievads	5
1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts	6
2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un tvēruma noteikšana	11
3. Vides aizsardzības mērķi, kas attiecas uz plānošanas dokumenta saturu un tvērumu	13
3.1. Vides aizsardzības mērķi, kas attiecas uz plānošanas dokumenta saturu	13
3.2. Tvēruma noteikšana un vērtējuma kritēriji	26
4. Vērtētās plānošanas risinājumu alternatīvas	28
4.1. Grafiskās daļas alternatīvas	28
4.2. TIAN alternatīvas	31
4.3. Kombinētās alternatīvas	31
5. Konsultācijas un sabiedrības līdzdalība	34
6. Esošā vides stāvokļa apraksts un būtiskās plānošanas dokumenta ietekmes uz vidi novērtējums	34
6.1. Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības	35
6.1.1. Dzeramais ūdens	35
6.1.2. Gaisa kvalitāte	38
6.1.3. Troksnis	41
6.1.4. Ilgtspējīga mobilitāte	44
6.1.5. Aprites ekonomikas principu piemērošana	47
6.2. Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums	50
6.3. Dabas vērtības/daudzveidība	50
6.3.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	51
6.3.2. Aizsargājamie biotopi	58
6.3.3. Aizsargājamās sugas	60
6.3.4. Citas dabas vērtības	60
6.3.5. Baltijas jūras piekraste (krasta kāpu aizsargjosla)	70
6.4. Ainavu daudzveidība	70
6.5. Augsne un derīgie izrakteņi	74
6.6. Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte	74
6.7. Klimatiskie faktori	80
6.7.1. Klimata pārmaiņu mazināšana	80
6.7.2. Pielāgošanās klimata pārmaiņām	82
7. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt un ar to saistītās problēmas	86

7.1. Dabas daudzveidība	86
7.2. Dzīvojamā, publiskā apbūve un centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorijas pie ūdensobjektiem	88
8. Ietekmes novērtējums un risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi.....	90
8.1. Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības	94
8.1.1. Dzeramais ūdens	94
8.1.2. Gaisa kvalitāte	95
8.1.3. Troksnis	99
8.1.4. Ilgtspējīga mobilitāte	103
8.1.5. Aprites ekonomikas principu piemērošana.....	105
8.2. Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums.....	107
8.3. Dabas daudzveidība	109
8.4. Ainavu daudzveidība	115
8.5. Augsne un derīgie izraktenī	117
8.6. Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte	119
8.7. Klimatiskie faktori.....	120
8.7.1. Klimata pārmaiņu mazināšana	120
8.7.2. Pielāgošanās klimata pārmaiņām.....	122
9. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskākās pārrobežu ietekmes	126
10. Jomu mijiedarbības vērtējums.....	127
11. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas.....	130
12. Iespējamie kompensējošie pasākumi	130
13. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai.....	130
14. Kopsavilkums.....	132
1. Pielikums	142
2. Pielikums	149
3. Pielikums	166

Ievads

Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojums saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumu (pieņemts 13.10.2011., ar grozījumiem, kas spēkā ar 18.05.2023.) ir vietējās pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā, funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kuru izstrādā administratīvajai teritorijai vai tās daļai. Pašvaldības teritorijas plānojumu izstrādā atbilstoši vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģijai un ievērojot citus nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentus.

Saistībā ar administratīvi teritoriālo reformu, kas īstenota 2021. gadā, izveidots Dienvidkurzemes novads, kurā apvienoti Grobiņas, Priekules, Durbes, Aizputes, Vaiņodes, Rucavas, Nīcas un Pāvilostas novadi. Lai Dienvidkurzemes novada administratīvajā teritorijā būtu iespējams nodrošināt vienotus, līdzvērtīgus, atbilstošus spēkā esošajam normatīvajam regulējumam teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumus, Dienvidkurzemes novada pašvaldības domes 2023. gada 25. maija sēdē tika pieņemts lēmums izstrādāt jaunu Dienvidkurzemes novada pašvaldības teritorijas plānojumu¹. Vides pārraudzības valsts birojs pēc iesnieguma saņemšanas 2023. gada 14. augustā ir lēmis par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk – SIVN) nepieciešamību².

Lai novērtētu Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma (DKN TP) ietekmi uz vidi, plānošanas dokumentam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums (turpmāk – SIVN), kura ietvaros tiek sagatavots Vides pārskats. Vides pārskatu gatavo vides konsultāciju uzņēmums SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment”.

Vispārējo pieeju SIVN izstrādē nosaka SIVN procedūru reglamentējošie normatīvie akti – likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (pieņemts 14.10.2008., ar grozījumiem, kas spēkā ar 17.06.2020.) un uz likuma pamata izdotie MK 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 “Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”. Ar šiem normatīvajiem aktiem Latvijā ir pārņemta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2001/42/EK “Par noteiktu plānu un programmu ietekmes uz vidi novērtējumu”.

Vides pārskats sastāv no 14 nodaļām, un tā izstrādē iesaistīti dažādu nozaru eksperti.

¹ Dienvidkurzemes novada pašvaldības dome. Lēmums Nr.529 “Par Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu”. Pieņemts 25.05.2023. Pieejams: <https://www.dkn.lv/lv/media/19215/download?attachment>

² Vides pārraudzības valsts birojs. Lēmums Nr. 4-02/58/2023. Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu. Pieņemts 14.08.2023. Pieejams: <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/169458>

1. Plānošanas dokumenta galvenie mērķi un īss satura izklāsts

Teritorijas plānojums ir vietējās pašvaldības attīstības dokuments, kas nosaka nosacījumus attiecībā uz teritorijas izmantošanu, apbūvi, infrastruktūras un inženiertīklu attīstību, kā arī definē teritorijas izmantošanas nosacījumus tautsaimniecības nozarēs - derīgo izrakteņu ieguvei, lauksaimniecībai, mežsaimniecībai u.c. nozarēm. Teritorijas plānojumā ir ietverti arī teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, funkcionālais zonējums, teritorijas ar īpašiem noteikumiem un aizsargjoslas.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, kas tika īstenota 2021. gadā, jaunizveidotajā Dienvidkurzemes novadā tik apvienoti Grobiņas, Priekules, Durbes, Aizputes, Vaiņodes, Rucavas, Nīcas un Pāvilostas novadi. Pašlaik novadā spēkā ir astoņu, Durbes, Aizputes, Vaiņodes, Rucavas, Grobiņas, Nīcas un Pāvilostas, novadu teritorijas plānojumi:

1. Durbes novada teritorijas plānojums 2013.-2025. gadam;
2. Priekules novada Teritorijas plānojuma 2015.-2026. gadam grozījumi;
3. Aizputes novada teritorijas plānojums 2012.-2023. gadam;
4. Vaiņodes novada teritorijas plānojums 2013.- 2024. gadam;
5. Rucavas novada teritorijas plānojums 2013.-2025. gadam;
6. Grobiņas novada teritorijas plānojums 2014.-2025. gadam;
7. Nīcas novada teritorijas plānojums 2013.-2025. gadam;
8. Pāvilostas novada teritorijas plānojums 2012.-2024. gadam.

Teritorijas plānojumi ir izstrādāti dažādos laika posmos atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, tostarp bijušo Aizputes, Vaiņodes un Rucavas novadu teritorijas plānojumi ir izstrādāti pirms Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumu Nr. 240 "*Vispārējie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) stāšanās spēkā (spēkā no 2013. gada 22. maija).

Atbilstoši Par ietekmes uz vidi novērtējuma likumam (pieņemti 14.10.1998., ar grozījumiem 01.01.2024.) un Ministru kabineta noteikumiem Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" (pieņemti 23.03.2004., ar grozījumiem 01.05.2024.) gadījumā, kad plānošanas dokumenta sagatavošanas rezultātā var tikt radīta būtiska ietekme uz vidi (t.sk. Natura 2000 teritorijām), nepieciešams iesniegt iesniegumu. Vides pārraudzības valsts birojs pēc Dienvidkurzemes novada pašvaldības iesnieguma saņemšanas 2023. gada 14. augustā ir lēmis par SIVN nepieciešamību³.

SIVN tiek izstrādāts, lai novērtētu plānošanas dokumenta īstenošanas ietekmi uz vidi, izstrādātu risinājumus negatīvās ietekmes mazināšanai vai novēršanai un pozitīvās ietekmes palielināšanai, kā arī noteikt monitoringa indikatorus. Tāpat SIVN Vides pārskata izstrādes ietvaros tiek vērtētas plānošanas dokumentā identificēto risinājumu alternatīvas. Alternatīvas tiks identificētas plānošanas dokumenta turpmākajā izstrādes stadijā un attiecīgi dokumentētas Vides pārskatā.

³ Vides pārraudzības valsts birojs. Lēmums Nr. 4-02/58/2023. Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu. Pieņemts 14.08.2023. Pieejams: <https://tapis.gov.lv/tapis/lv/downloads/169458>

Smiltenes novada teritorijas plānojums izstrādāts saskaņā ar Smiltenes novada ilgtspējīgās attīstības stratēģiju līdz 2035. gadam⁴, tajā definēto vīziju, stratēģiskajiem mērķiem un prioritātēm, ievērojot vispārīgos plānošanas principus saskaņā ar Teritorijas attīstības plānošanas likumā noteikto:

- a) **ilgtspējības princips** – teritorijas attīstība tiek plānota, lai saglabātu un veidotu esošajām un nākamajām paaudzēm kvalitatīvu vidi, līdzsvarotu ekonomisko attīstību, racionālu dabas, cilvēku un materiālo resursu izmantošanu, dabas un kultūras mantojuma attīstību;
- b) **pārticības princips** – jauns teritorijas attīstības plānošanas dokumentus tiek izstrādāts, izvērtējot spēkā esošos attīstības plānošanas dokumentus un to īstenošanas praksi;
- c) **vienlīdzīgu iespēju princips** – nozaru un teritoriālās, kā arī privātpersonu un sabiedrības intereses tiek vērtētas kopsakarībā ar mērķi veicināt attiecīgās teritorijas ilgtspējīgu attīstību;
- d) **nepārtrauktības princips** – teritorijas attīstība tiek plānota nepārtraukti, elastīgi un cikliski, uzraugot šo procesu un izvērtējot jaunāko informāciju, zināšanas, vajadzības un iespējamās risinājumus;
- e) **atklātības princips** – teritorijas attīstības plānošanā un dokumentu izstrādē tiek nodrošināta sabiedrības informēšana un līdzdalības iespējas un lēmumu pieņemšanas atklātums;
- f) **integrētas pieejas princips** – ekonomiskie, kultūras, sociālie un vides aspekti tiek saskaņoti, atsevišķu nozaru intereses tiek koordinētas, teritoriju attīstības prioritātes tiek saskaņotas visos plānošanas līmeņos, sadarbība ir mērķtiecīga, un tiek novērtēta plānoto risinājumu ietekme uz apkārtējām teritorijām un vidi;
- g) **daudzveidības princips** – teritorijas attīstība tiek plānota, ņemot vērā dabas, kultūrvides, cilvēku un materiālo resursu un saimnieciskās darbības daudzveidību;
- h) **savstarpējās saskaņotības princips** – teritorijas attīstības plānošanas dokumenti tiek izstrādāti, tos savstarpēji saskaņojot un izvērtējot citos teritorijas attīstības plānošanas dokumentos noteikto.

Dienvīdīkurzemes novada teritorijas plānojuma izstrādes mērķi:

1. Izveidot pamatu ilgtspējīgai, efektīvai un racionālai novada teritorijas un tās resursu izmantošanai, izvērtējot teritorijas esošo izmantošanu un tās attīstībai esošo potenciālu, kā arī izmantošanas aprobežojumus;
2. apzināt Baltijas jūras piekrastes teritorijas attīstības potenciālu, veicinot gan kultūrvēsturisko un vides vērtību saglabāšanu, gan teritorijas racionālu izmantošanu un attīstību;
3. sabalansēt sabiedrības un atsevišķu indivīdu, kā arī definēto Dienvīdīkurzemes novada stratēģisko uzstādījumu intereses, novada teritorijas racionālai izmantošanai, kas veicinātu novada ilgtspējīgu attīstību;
4. radīt labvēlīgus apstākļus uzņēmējdarbības attīstībai un investīciju piesaistei;
5. radīt priekšnoteikumus vides kvalitātes nodrošināšanai, rūpniecisko un vides risku novēršanai;
6. veicināt pakalpojumu pieejamību un optimālu transporta sistēmas funkcionēšanu;

⁴ Pieejams: https://geolativija.lv/geo/tapis?documents=open#document_22909

7. saglabāt dabas un kultūras mantojumu, ainavas un bioloģisko daudzveidību, kā arī paaugstināt kultūrainavas un apdzīvoto vietu kvalitāti.

Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojumam tika noteikti sekojoši uzdevumi:

1. Teritorijas plānojumu izstrādāt saskaņā ar nacionālā un reģionālā līmeņa teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem, Dienvidkurzemes IAS noteiktajiem uzdevumiem un plānoto telpiskās attīstības perspektīvi, ņemot vērā normatīvajos aktos par teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteiktās prasības, kā arī ņemot vērā blakus esošo – Liepājas pilsētas, Ventspils novada, Saldus novada un Kuldīgas novada pašvaldību plānošanas dokumentus;
2. Veikt Dienvidkurzemes novadā iekļauto pašvaldību teritorijas plānojumu un tajos ietverto risinājumu izvērtējumu, izstrādāt vienotu funkcionālā zonējuma un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu priekšlikumu, integrējot līdzšinējo novadu atsevišķo teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu. Šis dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu un satur laika zīmogu prasības, novēršot konstatētās pretrunas dažādās noteikumu daļās, tai pat laikā saglabājot atsevišķu vietu individualitāti;
3. Veikt spēkā esošo lokālplānojumu, detālplānojumu un tematisko plānojumu izvērtējumu, sniegt priekšlikumus par to atcelšanu vai atstāšanu spēkā, vai nodrošinot to integrēšanu teritorijas plānojumā;
4. Teritorijas plānojuma vajadzībām, lai pamatotu teritorijas plānojuma risinājumus, sagatavot tematiskos pētījumus, kas izstrādājami, balstoties uz normatīvo regulējumu, speciālistu apkopoto informāciju un, nepieciešamības gadījumā, iesaistot sabiedrību, valsts institūcijas un pašvaldības darbiniekus:
 - a. Baltijas jūras piekrastes tematiskais pētījums,
 - b. Ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskais pētījums,
 - c. Apdzīvojuma un satiksmes infrastruktūras tematiskais pētījums.
5. Precizēt apdzīvojuma struktūru, tās telpiskās attīstības iespējas, sniedzot priekšlikumus pilsētu, ciemu robežu noteikšanai / precizēšanai vai to statusu maiņai;
6. Nosakot plānoto funkcionālo zonējumu un apbūves teritorijas, ņemt vērā ierobežojumus, ko teritoriju attīstībai nosaka nelabvēlīgi inženierģeoloģiskie apstākļi, teritoriju applūšanas risks, aizsargājamie kultūrvēsturiskie un dabas objekti, ainaviski vērtīgās teritorijas, lauksaimnieciskās un mežsaimnieciskās teritorijas, apgrūtinātās teritorijas, kā arī teritoriju sasniedzamība;
7. Izvērtēt un noteikt attīstāmās teritorijas dzīvojamai, publiskajai, rūpnieciskajai apbūvei, tūrismam un rekreācijai, u.c. atbilstoši Dienvidkurzemes IAS;
8. Noteikt prasības ražošanas uzņēmumu, tirdzniecības un pakalpojumu objektu izvietojumam, kā arī prasības blakus esošo dzīvojamās apbūves teritoriju aizsardzībai pret troksni, smakām un cita veida ietekmēm, kas var nelabvēlīgi ietekmēt dzīves kvalitāti;
9. Izvērtēt vasarnīcu un dārza māju apbūves teritorijas un sniegt priekšlikumus to attīstībai un nodrošinājumam ar inženierkomunikācijām;
10. Sagatavot vispārīgu novada un detalizētu pilsētu transporta attīstības plānu, apzinot esošo situāciju un sagatavojot priekšlikumu attīstībai perspektīvā, ietverot mobilitātes punktus un mikromobilitātes risinājumus, satiksmes mīrināšanas risinājumus intensitātes mazināšanai, kā arī piekļuves nodrošinājumu valsts un pašvaldības ceļiem.

- Plāna ietvaros izstrādāt novadam piederošo vienoto pašvaldības ceļu un ielu klasifikāciju, noteikt prasības pieslēgumu veidošanai, precizēt ceļu nodalījumu joslas, pilsētās noteikt ielu sarkanās līnijas un tipiskos šķērsprofilus;
11. Noteikt piekļuves risinājumus, tai skaitā nekustamā īpašuma tiesību aprobežojumus par labu sabiedrībai un atbildīgo dienestu iespējai piekļūt publiskajiem ūdeņiem un īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, kuru apmeklēšana ir atļauta saskaņā ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju aizsardzību un izmantošanu regulējošiem normatīvajiem aktiem;
 12. Apzināt Baltijas jūras piekrastes teritorijas attīstības potenciālu, nosakot nosacījumus sabiedrībai brīvas piekļuves pie jūras izveidei (gājēju ceļi, piebraucamie ceļi, autostāvvietas utt.), izstrādāt risinājumus piekrastes un ar to saistītās infrastruktūras attīstībai (tai skaitā krastu nostiprināšana (erozijas mazināšana), ūdeņu un pludmales izmantošana, krasta kāpu zonas labiekārtojums utt.);
 13. Veikt Pāvilostas ostas teritorijas telpiskās un funkcionālās attīstības analīzi, sniegt priekšlikumus tās attīstībai, integrējot Pāvilostas pilsētvidē;
 14. Izstrādāt nosacījumus, paredzēt pasākumus un ierobežojumus trokšņa mazināšanai, piesārņojuma un citu negatīvu faktoru novēršanai esošajās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijās, autoceļu, dzelzceļa, lidostas un lidlauku, kā arī citu piesārņojumu radošu objektu tuvumā, pamatojoties uz pieejamo informāciju;
 15. Pārskatīt pašvaldības kompetencē esošās apgrūtinātās teritorijas un objektus, atbilstoši mērogam precizējot to aizsargjoslas saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām;
 16. Pārskatīt pašvaldības īpašumu perspektīvo izmantošanu un atbilstību pašvaldības funkciju īstenošanai un pašvaldības attīstības mērķu sasniegšanai;
 17. Apzināt kultūrvēsturisko un vides mantojumu, veicinot kultūrvēsturisko un vides vērtību saglabāšanas un izmantošanas uzlabošanu, kā arī attīstību;
 18. Izvērtēt ainaviski vērtīgās teritorijas ar mērķi aizsargāt un saglabāt raksturīgo ainavu un tos ainavas elementus;
 19. Noteikt teritorijas, kurās vēja, saules un citu alternatīvās enerģijas ražošanas objektu būvniecība ir aizliegta;
 20. Izstrādāt nosacījumus vēja, saules un citu alternatīvās enerģijas ražošanas objektu izvietojumam (nepasliktinot ainaviski vērtīgās teritorijas, kā arī nosakot attālumus līdz dzīvojamai un publiskajai apbūvei);
 21. Noteikt prasības jebkādu iekārtu un aprīkojuma izvietojumam uz/pie būvēm;
 22. Noteikt/precizēt applūstošās, plūdu un polderu avārijas riska teritorijas;
 23. Attēlot derīgo izrakteņu ieguves un atradņu vietas un izstrādāt nosacījumus derīgo izrakteņu ieguvei;
 24. Noteikt teritorijas ar īpašiem nosacījumiem, degradētās un riska teritorijas;
 25. Sniegt priekšlikumus esošo kapsētu paplašināšanai un jaunu kapsētu (to starp – dzīvnieku) izvietojumam;
 26. Noteikt teritorijas, kurās ir aizliegtas azartspēļu organizēšanas vietas;
 27. Noteikt funkcionālajā zonā pieļaujamo papildizmantošanas veidu procentuālo attiecību pret galveno izmantošanas veidu vai arī noteikt papildu nosacījumus, kurus izpildot papildizmantošana var tikt īstenota;
 28. Noteikt teritorijas, kurām izstrādājami lokālplānojumi vai detālplānojumi;

29. Teritorijas plānojumā iestrādāt arī tādus risinājumus vai prasības, kas nav noteiktas šajā darba uzdevumā, bet kuru iekļaušanu teritorijas plānojumā reglamentē citi normatīvie akti;
30. Teritorijas plānojuma risinājumus izstrādāt sadarbībā ar pašvaldības speciālistiem un teritorijas plānojuma izstrādes darba grupu, lai izvērtētu līdzšinējo teritorijas plānojumu īstenošanas laikā konstatētās nepilnības vai vēlamās izmaiņas, precizējumus.

Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma sastāvā ietilpst:

- a) paskaidrojuma raksts, tematiskie grafiskie attēli;
- b) grafiskā daļa;
- c) teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi;
- d) vides pārskats.

Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojums ir izstrādāts, konsultējoties ar pašvaldību un valsts iestādēm. Izstrādātais teritorijas plānojums ir nodots publiskai apspriešanai.

2. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un tvēruma noteikšana

SIVN ir process, kura mērķis ir uzlabot nozares politikas, politikas plāna, rīcības programmas, kā arī nacionālo, reģionālo un vietējo plānošanas dokumentu kvalitāti, vērtējot šo dokumentu iespējamo ietekmi uz vidi un laicīgi novēršot vai mazinot to īstenošanas negatīvās ietekmes. Šis process ir vērsts uz to, lai izvērtētu, kādas būtiskas tiešas vai netiešas pārmaiņas vidē var rasties plānošanas dokumenta īstenošanas rezultātā, un kā tās ietekmēs dabas kapitālu – resursus un pakalpojumus. SIVN ir veicams attiecīgo dokumentu sagatavošanas posmā, tā nepieciešamību un procesu nosaka starptautiskie un nacionālie normatīvie akti.

SIVN novērtējuma procedūras laikā tiek sagatavots Vides pārskats, kur tiek iekļauta informācija par plānošanas dokumentu, tā mērķiem, saistību ar citiem plānošanas dokumentiem. Tiek aprakstīta vides pārskata sagatavošanas procedūra un novērtējuma veikšanai lietoto galveno pamatprincipu un metožu apraksts. Vides pārskatā tiek analizēts vides stāvoklis teritorijās, kuras saistītas ar plānošanas dokumentu.

SIVN uzdevums ir novērtēt vides apstākļus un sniegt informāciju lēmumu pieņēmējiem, kā arī informēt plašāku sabiedrību par sagaidāmo būtisko ietekmi uz vidi plānošanas dokumenta ieviešanas gadījumā.

SIVN procesa pamatprincipi:

- a) **Integrācija** – vides aspekti ir pilnībā jāintegrē plānošanas dokumentā, tādēļ, lai izvairītos no konceptuālām kļūdām, tie ir jāņem vērā plānošanas sākumstadijā, tādējādi SIVN palīdz veikt piedāvāto rīcības virzienu analīzi un identificēt tās rīcības, kurām no vides viedokļa ir nepieciešama papildu izpēte par to ietekmi;
- b) **Piesardzības princips** – pieņemot lēmumus, nepieciešams izmantot piesardzības principu, pat ja plānotās darbības tieša negatīva ietekme nav pierādīta, jo ekosistēmu nestspēju jeb ietilpību un sakarību starp slodzēm un dabas kapitālu nav iespējams precīzi noteikt;
- c) **Ilgtermiņa attīstības princips** – ilgtspējīga attīstība ir kļuvusi par pamatprincipu starptautiskajā un ES līmenī. Ilgtspējīga pilsētas un kopienas ir viens no ANO globālajiem ilgtspējīgas attīstības mērķiem 2030. gadam, kas pieņemti ar rezolūciju "Mūsu pasaules pārveidošana: ilgtspējīgas attīstības programma 2030. gadam";
- d) **Alternatīvu izvērtēšana** – nepieciešams izvērtēt, kā plānošanas dokumentā paredzētās rīcības un to iespējamās alternatīvas ietekmēs vides resursus un to kvalitāti;
- e) **Pārskatāmība** – SIVN ir atvērts un pārskatāms lēmumu pieņemšanas process, kas paredz interešu grupu un nevalstisko organizāciju iesaisti, balstās uz precīzi definētu metodoloģiju, lēmumu pieņemšanas mehānismu un sniedz pamatojumu novērtējumā iekļautajiem apgalvojumiem. SIVN pārskatāmību nodrošina arī Vides pārskata sabiedriskā apspriešana un tās rezultātu publiskošana.

Vides pārskata sagatavošana var tikt iedalīta šādos nozīmīgos posmos:

- a) **Teritorijas plānojuma sasaiste ar citiem plānošanas dokumentiem un tā atbilstība tiesību normu prasībām.** Ņemot vērā attīstības plānošanas dokumentu hierarhiju, teritorijas plānojuma izstrādes laikā nepieciešams ņemt vērā tādus dokumentus kā starptautiskie, ES, nacionāla līmeņa;

- b) **Pašreizējās situācijas novērtējums un “nulles” scenārijs**, kas raksturo esošo vides stāvokli teritorijas plānojuma neīstenošanas rezultātā;
- c) **Vides pārskata īstenošanas būtiskāko ietekmju uz vidi vērtējums un risinājumi nelabvēlīgās ietekmes uz cilvēku veselību un vidi novēršanai, samazināšanai vai kompensēšanai.** Šajā posmā nepieciešams noteikt būtiskās ietekmes (ietverot tiešo un netiešo, sekundāro, paredzētās darbības un citu darbību savstarpējo un kopējo ietekmi, īstermiņa, vidēji ilgu un ilglaicīgu ietekmi, kā arī pastāvīgo pozitīvo un negatīvo ietekmi), kā arī sniegtu priekšlikumus ietekmju novēršanai, samazināšanai vai kompensēšanai.

Datu analīzē izmantotas kvantitatīvās (datu apjoms, teritoriālais pārklājums, novērojumu rindas garums, u.c.) un kvalitatīvās (informācijas attiecināmība, specifika, aktualitāte, uzticamība, u.c.) novērtēšanas metodes, kā arī šo metožu kombinācija, ņemot vērā informācijas un datu veidu.

SIVN veikšanai tiks izmantota publiski pieejamā informācija valsts, reģionālā un pašvaldības līmenī:

- a) statistikas dati;
- b) vides stāvokļa pārskati;
- c) vides monitoringa atskaišu dati;
- d) dažādu politikas plānošanas dokumentu analītiskā daļa;
- e) pētījumu rezultāti;
- f) citi avoti.

Būtisks instruments, kas izmantots datu apstrādē un analīzē, ir ģeogrāfiskās informācijas sistēmas, kas ļauj ar telpisko informāciju sasaistīt aprakstošos datus. ĢIS tiek izmantotas esošā vides stāvokļa analīzē, piesārņojuma avotu un ietekmju identificēšanai, ietekmju novērtēšanai, vēlamu risinājumu novērtēšanai un alternatīvu salīdzināšanai. Metode ļauj telpiski izvērtēt un vizuāli atainot gan ietekmju mērogu, gan tendences ilgākā laika griezumā. Minētos datus var sakārtot slāņos, kas atvieglo tālāko analīzes procesu un dod uzskatāmu informāciju par noteiktu ģeogrāfisku teritoriju. Telpiskās analīzes dati izmantoti, lai analizētu Teritorijas plānojumā iekļauto teritoriju.

Pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas veicams ietekmju uz vidi monitorings, lai konstatētu, kādas ir ar plānošanas dokumenta realizāciju saistītās vides ietekmes, t.sk. arī neparedzētās ietekmes un vai plānošanas dokumentā nav jāveic grozījumi. Sniedzot priekšlikumus rādītājiem un plānošanas dokumenta ieviešanas monitoringam, primāri tiek izvēlēti tādi rādītāji, kuri jau tiek aprēķināti vai kuru aprēķināšanai tiek sistemātiski apkopota bāzes informācija.

SIVN ietvaros tika vērtēti ne tikai plānošanas dokumenta projektā iekļautie risinājumi, bet arī tā izstrādes stadijā aplūkotās **plānošanas risinājumu alternatīvas**, kas tika identificētas, sadarbojoties ar teritorijas plānojuma izstrādātājiem.

3. Vides aizsardzības mērķi, kas attiecas uz plānošanas dokumenta saturu un tvērums

3.1. Vides aizsardzības mērķi, kas attiecas uz plānošanas dokumenta saturu

Teritorijas attīstības plānošanas likums (pieņemts 13.10.2011., ar grozījumiem 18.05.2023.) nosaka, ka teritorijas attīstība tiek plānota, ņemot vērā un savstarpēji saskaņojot teritorijas attīstības plānošanas dokumentus, kas attiecas uz nacionālā, reģionālā un vietējā līmeņa dokumentiem. Lai nodrošinātu teritorijas plānojuma ietekmju vērtēšanas procesa sasaisti dažāda līmeņa plānošanas dokumentiem, ir apkopoti starptautiska, ES un nacionāla mēroga vides aizsardzības mērķi, kas ir jāņem vērā, veicot SIVN. Mērķi ir apkopoti un attēloti 3.1. tabulā.

3.1. tabula. Uz Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojumu attiecināmie vides aizsardzības mērķi

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
Dzeramais ūdens	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2020/2184 par dzeramā ūdens kvalitāti (pārstrādāta redakcija)	Aizsargāt cilvēku veselību pret dzeramā ūdens piesārņojuma jebkādu nelabvēlīgu ietekmi, nodrošinot, ka tas ir pilnvērtīgs un tīrs, un uzlabot piekļuvi dzeramajam ūdenim.
Ūdensapgādes investīciju plāns 2021.–2027. gadam	Ūdensapgādes tīklu paplašināšana, ūdensapgādes tīklu rekonstrukcija, dzeramā ūdens uzglabāšanas un padeves uzlabošana, kā arī energoefektivitātes pasākumi ūdensapgādes sistēmā.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	Minimālo pakalpojumu klāsts ilgtermiņā: - Novada administratīvajos centros, 1. un 2. prioritātes novada nozīmes attīstības centros – centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija visā teritorijā. - Vietējas nozīmes attīstības centros – centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija ciemos, kur tas šobrīd ir nodrošināts.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	2027. gadā pieaug mājokļu pieslēgumu skaits centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem Liepājā un DKN, t.sk. paplašinot Liepājas aglomerāciju uz tuvāk esošajām apdzīvotajām vietām.
Gaisa kvalitāte	
Programma "Tīru gaisu Eiropai"	Samazināt piesārņojuma kaitīgo ietekmi ES uz sabiedrības veselību (priekšlaicīga nāve daļiņu un ozona ietekmē) par 52%, salīdzinot ar 2005. gadu
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2284 par dažu gaisu piesārņojošo vielu valstu emisiju samazināšanu un ar ko groza Direktīvu 2003/35/EK un atceļ Direktīvu 2001/81/EK; Gaisa piesārņojuma samazināšanas rīcības plāns 2020.–2030. gadam	Nepārsniegt maksimāli pieļaujamo antropogēno emisiju apjomu un izpildīt emisiju samazināšanas mērķus galvenajām piesārņojošām vielām – sēra dioksīdam, slāpekļa oksīdam, nemetāna gaistošajiem organiskajiem savienojumiem, amonjakam un daļiņām PM _{2,5}

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/50/EK par gaisa kvalitāti un tīrāku gaisu Eiropai	Nepārsniegt gaisa kvalitātes normatīvus SO ₂ , NO ₂ , NO _x , C ₆ H ₆ , CO, Pb, PM ₁₀ , PM _{2.5} , O ₃ , As, Cd, Ni, BaP
Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam	Gaisa kvalitātes aizsardzība un uzlabošana, lai veicinātu sabiedrības veselību un labklājību, kā arī ekosistēmu kvalitāti. Īstenotas rīcības gaisa piesārņojuma samazināšanai un gaisa kvalitātes uzlabošanai, kas balstītas uz kvalitatīviem datiem, padziļinātām zināšanām un sabiedrības atbalstu šīm rīcībām.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Vadlīnijas DKN apdzīvoto vietu attīstībai:</u> Visos novada attīstības centros, ciematos nepieļaut iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes pasliktināšanos ar trokšņu, smaku vai cita veida piesārņojumu. Ražošanas un tehniskās apbūves teritoriju izvietojuma plānošanā iespēju robežās nodrošināt buferzonu izveidi starp dzīvojamās un sabiedriskās apbūves teritorijām. Pašvaldībai, sabalansējot vairākas pilsētas attīstības jomas, plānot esošās vides kvalitātes uzlabošanu.
Vides troksnis	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/49/EK par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību; MK noteikumi Nr. 16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība"	Vides trokšņa ietekmes apzināšana. Rīcību plānošana un īstenošana trokšņa ietekmes samazināšanai.
ES rīcības plāns "nulles" līmeņa piesārņojuma sasniegšanai	Trokšņa ietekmes mazināšana.
Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam	Novērtēta vides trokšņa ietekme uz iedzīvotājiem, pilnveidojot normatīvais regulējums vides trokšņa pārvaldībā, tai skaitā, trokšņa stratēģisko karšu un rīcības plānu izstrādē, satiksmes un rūpniecisko objektu radītā vides trokšņa pārvaldībā.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Vadlīnijas DKN apdzīvoto vietu attīstībai:</u> Visos novada attīstības centros, ciematos nepieļaut iedzīvotāju dzīves vides kvalitātes pasliktināšanos ar trokšņu, smaku vai cita veida piesārņojumu. Ražošanas un tehniskās apbūves teritoriju izvietojuma plānošanā iespēju robežās nodrošināt buferzonu izveidi starp dzīvojamās un sabiedriskās apbūves teritorijām. Pašvaldībai, sabalansējot vairākas pilsētas attīstības jomas, plānot esošās vides kvalitātes uzlabošanu
Ilgtspējīga mobilitāte	
Eiropas zaļais kurss	Paātrināt pāreju uz ilgtspējīgu un viedu mobilitāti.
Jaunais ES pilsētmobilitātes satvars SWD(2021) 470 final	Attīstīt multimodālus pasažieru centrus, to skaitā stāvparkus, lai uzlabotu pirmā un pēdējā kilometra savienojumus un pilnveidotu nepieciešamās spējas liela attāluma savienojamībai pilsētas mezglos un starp tiem. Attīstīt multimodālus kravas termināļus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu pilsētloģistiku, balstoties uz visaptverošu analīzi dalībvalstu līmenī.

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
Transporta attīstības pamatnostādnes 2021.–2027. gadam	Izveidot mobilitātes punktus. Pilnveidot transporta sistēmu, īstenojot pasākumus klimata pārmaiņu mazināšanai. Veicināt alternatīvo degvielu izmantošanu.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Minimālo pakalpojumu klāsts ilgtermiņā novada administratīvajā centrā:</u> reģionālas nozīmes multimodāls mobilitātes punkts, regulāra sabiedriskā transporta sasaiste ar nacionālas nozīmes attīstības centriem, t.sk. dzelzceļa satiksmi, droša un ērta gājēju un velo infrastruktūra visā attīstības centrā. <u>Minimālo pakalpojumu klāsts ilgtermiņā 1. prioritātes novada nozīmes attīstības centros:</u> vietējas nozīmes multimodāls mobilitātes punkts (Priekulē, Aizputē – reģionālas nozīmes), regulāra sabiedriskā transporta sasaiste ar novada nozīmes attīstības centriem, īpaši Grobiņu, un mobilitātes punktiem, kuri nodrošina reģionālas un nacionālas nozīmes attīstības centru sasniegšanu, droša un ērta gājēju un velo infrastruktūra visā attīstības centra teritorijā. <u>Minimālo pakalpojumu klāsts ilgtermiņā 2. prioritātes novada nozīmes attīstības centros:</u> vietējas nozīmes multimodāls mobilitātes punkts, regulāra sabiedriskā transporta sasaiste ar novada nozīmes attīstības centriem, īpaši Grobiņu, un mobilitātes punktiem, kuri nodrošina reģionālas un nacionālas nozīmes attīstības centru sasniegšanu, droša un ērta gājēju un velo infrastruktūra visā attīstības centra teritorijā. <u>Minimālo pakalpojumu klāsts ilgtermiņā vietējas nozīmes attīstības centros:</u> sabiedriskā transporta sasaiste ar novada nozīmes attīstības centru (-iem), droša un ērta gājēju un velo infrastruktūra, lokāli savienojot stratēģiski svarīgus punktus. <u>Vadlīnijas Liepājas mobilitātes un transporta infrastruktūras attīstībai:</u> • Motivēt iedzīvotājus izmantot ekoloģiskākus un drošākus pārvietošanās veidus, t.sk. attīstot infrastruktūru elektrotransporta, elektrovēlosipēdu un elektromobiļu, apkalpei. Veidot esošo pilsētas veloceļu savstarpēju sasaisti un integrēt tos kopējā Liepājas un piepilsētas veloceļu tīklā. • Nodrošināt pilsētas daļu labu sasniedzamību ar sabiedrisko transportu, izmantojot energoefektīvus un ekoloģiski drošus risinājumus. Palielināt pilsētas sabiedriskā transporta pieejamību, pagarinot tramvaja līniju uz Ziemeļu priekšpilsētu (Laumas rajonu) (izbūvējot Tērauda – Namdaru ielas pārvadu). [...] Veidot vienotu jeb multimodālu satiksmes organizācijas modeli, balstoties uz dažādu satiksmes veidu sadarbību. Vietējie mobilitātes punkti Liepājā: stacija un autoosta, Rožu laukums, Kuršu laukums, M. Ķempes iela (autobusu un tramvaja galapunkts), O. Kalpaka tilts (tramvaja galapunkts, pagarinot līniju), pie pilsētas robežām. • Attīstīt pilsētas ielu savienojumus. Īstenot grants ielu pārbūves programmu. Pilnībā īstenot uzsāktos lielos infrastruktūras projektus: Zirņu – Ganību ielas projekta pabeigšanai nepieciešama Ganību ielas pārbūve posmā no Kungu līdz Salmu ielai un pārvada būvniecība uz Ziemeļu priekšpilsētu. • Attīstīt ūdensceļus, īpaši starp Liepājas ezeru, tam pietekošajām upēm un Baltijas jūru. • Izbūvēt dzelzceļa atzaru uz Karostu, lai palielinātu kravu apgrozījumu ostā. • Transporta infrastruktūru plānot saskaņā ar bijušā "Liepājas metalurģa" teritorijas lokālplānojuma rezultātā piedāvāto transporta

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	risinājumu gan teritorijai, gan tās sasaistei ar esošo pilsētas transporta infrastruktūru. <u>Vadlīnijas transporta infrastruktūras un mobilitātes attīstībai DKN sasaistē ar Liepāju:</u> • Attīstīt integrētu un multimodālu sabiedriskā transporta sistēmu, lai nodrošinātu sabalansētu apdzīvoto vietu (attīstības centru) un lauku attīstību. Nodrošināt vietu sasniedzamību, izmantojot energoefektīvus un ekoloģiski drošus risinājumus, t.sk. mainīt iedzīvotāju attieksmi pret sabiedrisko transportu, padarot to par nozīmīgu iedzīvotāju ikdienas mobilitātē, t.sk. veicināt bezemisiju, ātrus, drošus un komfortablus pasažieru pārvadājumus pa dzelzceļu. Veicināt tādas sabiedriskā transporta sistēmas attīstību, kas nodrošina ne vairāk kā divās stundās no Liepājas sasniegt Rīgu, nodrošināt Liepājas sasniedzamību ne ilgāk kā 45-50 min. laikā no novadu attīstības centriem. Veidot transporta loku Priekule–Aizpute–Pāvilosta. • Attīstīt mobilitātes punktus un to infrastruktūru,...]. Reģionālie jeb galvenie mobilitātes punkti veidojami vai attīstāmi tālāk šādās vietās: Liepājas stacija, Grobiņa, Ilmājas stacija, Priekule un Aizpute. Liepājas stacija, perspektīvs dzelzceļa pieturas punkts, Grobiņa un Ilmājas stacija ir mobilitātes punkti, kuros tiek nodrošināta sasaiste ar dzelzceļa transportu. Būtiski ir ieguldījumi autoceļu infrastruktūrā, kas ved uz šiem mobilitātes punktiem. Vietējie jeb pakārtotie mobilitātes punkti novada teritorijā veidojami šādās vietās: Rucava, Bārta, Nīca, Pāvilosta, Durbe, Vaiņode. • Grobiņas pilsētā pārplānot sabiedriskā transporta mobilitātes punktus. Nepieciešams izveidot jaunu dzelzceļa pieturas punktu Grobiņā, vienlaikus pagarinot atsevišķus Liepājas–Grobiņas autobusu reusus uz jauno staciju. Izskatīt iespēju citus reģionālā autobusu maršrutu tīkla reusus novirzīt gar staciju. Grobiņā nepieciešams pārcelt starppilsētu autobusu pieturu no autoceļa A9 uz Grobiņas centru, attīstot to par reģionālu mobilitātes punktu. • Jaunizveidojamās Ilmājas stacijas gadījumā veidot tangenciālos maršrutus sinhronizācijā ar vilcienu un autobusu Rīga–Liepāja. Veidot pievedošos autobusus [...]. • [...] Uzlabot visu ceļu satiksmes dalībnieku drošību apdzīvotajās vietās, jo īpaši kājāmgājēju un velosipēdistu drošību. [...] • Attīstīt infrastruktūru elektrotransporta, tai skaitā elektrovēlosipēdu un elektromobilu, apkalpei. • Attīstīt veloceļu tīklu iedzīvotāju ikdienas pārvietošanās vajadzībām un tūrisma attīstībai. Velomaršrutu tīkls izveidojams visā novada teritorijā – attīstības centros un to tiešā tuvumā (~ 5 km rādiusā) un starp attīstības centriem, kur to pamato velobraucēju kustības intensitāte vai drošības apsvērumi. Veloceļu infrastruktūras un maršrutu attīstība ietver ne vien veloceļu izbūvi vai atjaunošanu, bet arī velonovietnes, marķētus maršrutus un velotakas, atpūtas vietas. Prioritāri ir attīstāmi šādi posmi: veloceļš “Eurovelo 13”: Liepāja–Lietuvas robeža, Grobiņa–Durbe, kas ir turpinājums jau esošam veloceļam no Liepājas uz Grobiņu, Aizpute–Kazdanga. • Attīstīt zaļos ceļus uz bijušajām dzelzceļa līnijām iedzīvotāju ikdienas pārvietošanās vajadzībām un tūrisma attīstībai. Prioritāri ir attīstāmi šādi posmi: zaļais ceļš Grobiņa–Pāvilosta, zaļais ceļš Liepāja–Priekule–Vaiņode–Skoda.

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	- Izveidot publiskas pieejas vietas jūrai, tai skaitā operatīvo dienestu piekļuvi, un labiekārtotas autostāvvietas piekrastē un citās ar tūrisma apskates objektiem saistītās vietās, kontekstā ar īpašā režīma iebraukšanas zonas izveidi un nosacījumu izstrādi piekrastes ciemu teritorijām. - Attīstīt Pāvilostā jahtu ostu, savukārt Papē un Jūrmalciemā veidot laivu piestātni. [...] Jebkuras infrastruktūras izveide un izmantošana jāsabalansē ar Liepājas un DKN bagātīgajiem dabas resursiem. Lai būtiski neietekmētu to daudzveidību un ilgtermiņā dabas vērtības varētu izmantot rekreācijas funkcijai, ir sagatavotas vadlīnijas dabas teritoriju telpiskai struktūrai.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	2027. gadā: [...] Paradumu maiņa un pakalpojumu (piedāvājuma) attīstība nodrošina sabiedriskā transporta lietotāju skaita pieaugumu un multimodālu mobilitātes piedāvājumu un attiecīgi lietotāju skaita pieaugumu. - Tiek attīstīti mobilitātes punkti, kuri nodrošina pieejamu un ērtu mobilitātes veida maiņu (no vilciena uz autobusu, no autobusa uz tramvaju, no sabiedriskā transporta uz velosipēdu vai koplietošanas auto u.tml.). - Veicinot iedzīvotāju paradumu maiņu un mazinot ietekmi uz klimata pārmaiņām, tiek attīstīta mikromobilitātes infrastruktūra. [...] Ir attīstīta dzelzceļa infrastruktūra, kas nodrošina klimatneitrālus pasažieru pārvadājumus, jo īpaši savienojumā ar Rīgu un citiem nozīmīgiem centriem Latvijā un Baltijas valstīs (t.sk. "Rail Baltica"). [...] <u>Vidēja termiņa prioritāte "Zaļa, vieda un sasniedzama Liepāja un DKN":</u> - Liepājas un DKN sasniedzamības nodrošināšana, izmantojot kvalitatīvu, viedu draudzīgu, drošu un pieejamu transporta infrastruktūru, paplašinot transportēšanas pakalpojuma klāstu. - Viedu mobilitātes risinājumu ieviešana, transporta sistēmas pilnveidošana, izmantojot IKT risinājumus un veicinot efektīvāku, ilgtspējīgāku un viedu draudzīgāku, ar mobilitāti saistītu resursu izmantošanu. [...] <u>RV5: Satiksmes infrastruktūra un mobilitāte" uzdevumi:</u> 5.1. Veicināt digitālu un viedu, ilgtspējīgu un nākotnes tendencēm atbilstošu autoceļu un ielu, sakaru infrastruktūras attīstību. 5.2. Attīstīt universālajam dizainam atbilstošu gājējiem, velosipēdistiem un citiem mazjaudas transportlīdzekļiem drošu mobilitātes infrastruktūru. 5.3. Attīstīt mūsdienīgu un ilgtspējīgu sabiedriskā transporta sistēmu (pārvadājumi un infrastruktūra) un viedus mobilitātes punktus. 5.4. Attīstīt modernu, konkurētspējīgu un ilgtspējīgu ostas, lidostas un dzelzceļa infrastruktūru.
Aprites ekonomika	
Rīcības plāns pārejai uz aprites ekonomiku 2020.–2027. gadam	Aprites ekonomikas ieviešana un attīstība Latvijā, veidojot konkurētspējīgu, iekļaujošu un ilgtspējīgu valsts tautsaimniecību

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2021.–2028. gadam	Sadzīvē (mājsaimniecībās) radītais atkritumu daudzums ir ne vairāk kā 400 kg uz iedzīvotāju gadā. Termiņš: 2028. gads
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Minimālo pakalpojumu klāsts ilgtermiņā novada administratīvajā centrā, 1. un 2. prioritātes novada nozīmes centros:</u> Komunālā saimniecība: centralizēta siltumapgāde, ūdensapgāde, kanalizācija, atkritumu savākšanas un šķirošanas punkti un laukums, ielu apgaismojums visā teritorijā. <u>Minimālo pakalpojumu klāsts vietējas nozīmes attīstības centros:</u> Komunālā saimniecība: atkritumu šķirošanas punkti, [...]. <u>Minimālo pakalpojumu klāsts ciemos:</u> Uzturēt esošās komunālās saimniecības sistēmas, attīstīt jaunas, ja tam ir vides, sociāls vai ekonomisks pamatojums. Veidot atkritumu šķirošanas punktus, sniegt sezonālu iespēju nodot liелgabarīta preces, elektropreces u.tml.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	2027. gadā atkritumu apsaimniekošana tiek organizēta atbilstoši aprites ekonomikas principam, tiek popularizēti bezatkritumu dzīvesveida principi, ko sabiedrība pakāpeniski ievieš savā ikdienā. <u>RV1 “Dzīves vide un daba” uzdevumi:</u> 1.3. Attīstīt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas
Kultūrvēsturiskais mantojums	
Reģionālās politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam	Ar dabas un kultūras mantojuma izmantošanu saistīto būvju atjaunošana, konservācija, pārbūve, restaurācija, saglabājot kultūras mantojumu tā sākotnējā kultūrvēsturiskā veidolā, vai jaunu būvju būvniecība un teritorijas labiekārtošana, ievērojot integrētu pieeju dabas un kultūras mantojuma saglabāšanai.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Minimālo pakalpojumu klāsts ilgtermiņā:</u> (materiālā) kultūras mantojuma saglabāšana, izpēte un popularizēšana. <u>Vadlīnijas dabas teritoriju attīstībai un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanai DKN:</u> Attīstot atpūtas un tūrisma infrastruktūru, prioritāte ir dabas daudzveidības un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, kas ir nozīmīgs resurss novada attīstībai. <u>Vadlīnijas ainaviski vērtīgo un kultūrvēsturiski nozīmīgo un īpašo teritoriju attīstībai Liepājā un DKN:</u> - Vairo kultūrvēsturiski nozīmīgo teritoriju estētisko kvalitāti un izmantot to rekreatīvo un sociālekonomisko potenciālu. - Veidojot jaunas apbūves struktūras, respektējami tradicionālie DKN un pilsētām konkrētajā teritorijā raksturīgie apbūves kompozīcijas un arhitektūras principi. Ēku izvietojumam, būvapjomam un arhitektūrai harmoniski jāiekļaujas kopējā kultūrvēsturiskajā vidē. - Veicot darbības teritorijās, kurās jau ir neatbilstības kultūrvēsturiskajai videi, jāparedz risinājumi kvalitatīvas ārtelpas un apbūves atjaunošanai. - Attīstot apbūvi vēsturiskajos piekrastes zvejniekciemos/citos vēsturiskos ciemos (Papes ciemā, Papes Ķonu ciemā, Priediengalā, Jūrmalcemā un Nidas ciemā, Pāvilostā) vēsturiskā ainavā, kura raksturo dažādu gadsimtu kultūrtelpu, piemēram, muižas apbūves ārtelpā, saglabāt piekrastes ciemu/citu vēsturisko ciemu raksturojošo unikālo identitāti. - Veicot būvniecību, zemes robežu pārkārtošanu vai citu saimniecisko darbību, saglabāt vēsturiski izveidojušos ainavas struktūru un pilnveidot šādus svarīgākos kultūrvēsturisko vidi veidojošos elementus:

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	plānojuma sistēmu, vēsturisko zemesgabalu dalījuma struktūru, apbūves mērogu, apbūves raksturu, raksturīgās arhitektūras iezīmes, apbūves panorāmu un siluetu, raksturīgos skatus ceļu perspektīvās; ainavisko vidi, ko veido reljefs, dabas elementi, apstādījumi, labiekārtojums un vides dizaina elementi. - Izmantot kvalitatīvu un ilgtspējīgu būv kultūru kultūrvēsturisko un ainavisko teritoriju turpmākās plānošanas un attīstības projektiem. - Pielietot šādas rīcības kvalitatīvu projektu veicināšanai: lokālpārplānojumu, detālpārplānojumu un tematisko plānojumu izstrāde; arhitektūras konkursu un radošo plenēru rīkošana; labas prakses risinājumu popularizēšana; ilgtspējīgu un videi draudzīgu risinājumu izmantošana. - Pirms jaunu lineāru vai vertikālu dominantu objektu būvniecības ieteicams veikt novērtējumu par to iespējamo ietekmi uz ainavu. - Veicināt efektīvu nekustamo īpašumu izmantošanu, attīstīt infrastruktūru, lai radītu pastāvīgu dzīves vietu veidošanos piekrastes ciemos. - Izstrādāt valsts un pašvaldības aizsardzībā esošu kultūras pieminekļu individuālo aizsargjoslu (aizsardzības zonu) projektus. [...] - Nodrošināt kultūras un sakrālā mantojuma saglabāšanu, aizsardzību un attīstību, saglabāt un uzturēt vēsturiski nozīmīgās vietas un ainavas, kā arī nodrošināt to pieejamību.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	<u>2027. gadā:</u> - Tiek pētīti, saglabāti un atjaunoti kultūrvēsturiskie pieminekļi Liepājā un DKN, pašvaldība sniedz atbalstu restaurācijas darbu veikšanai. - Turpinās UNESCO kultūrvēsturiskajā mantojumā iekļautā Grobiņas arheoloģiskā mantojuma izpēti un saglabāšana. - Bārtas, Nīcas un Rucavas kultūrtelpa ir iekļauta UNESCO kultūras mantojuma sarakstā. <u>Vidēja termiņa prioritāte "Līdzvērtīgi kvalitatīva un radoša vide pilsētu un novada izaugsmei":</u> 2. Kultūras mantojuma saglabāšana, vēsturisko un mūsdienu tradīciju stiprināšanu un kultūras jaunievedumu, radošo nozaru attīstība. <u>RV6 "Kultūrvidē, tūrisms un sports" uzdevumi:</u> 6.4. Veicināt ieguldījumus kultūras, tūrisma un radošo industriju sektora infrastruktūras, kultūrvēsturiskā mantojuma un materiāli tehniskās bāzes attīstībā ar mērķi nodrošināt vidi dažāda mēroga pasākumu norisei.
Grobiņas arheoloģiskā ansambļa Attīstības un pārvaldības plāns 2019.-2025.gadam	Mērķis: īstenot mērķtiecīgu aktivitāšu kopumu Grobiņas arheoloģiskā mantojuma īpašas nozīmes universālās vērtības aizsardzībai, tā autentiskuma un integritātes saglabāšanai un atpazīstamības veicināšanai, nodrošinot šī mantojuma nodošanu nākamajām paaudzēm.
Derīgie izraktenī	
Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Zemes dzīļu resursu apzināšana, izpēti, apsaimniekošanas plānošana vietējo resursu ilgtspējīgai izmantošanai un pārvaldībai.
Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam	5. Rīcības virziens: Derīgo izraktenī izmantošana aprites ekonomikas kontekstā un materiālu racionāla izmantošana 6. Rīcības virziens: Degradēto derīgo izraktenī ieguves vietu rekultivācija

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	8. Rīcības virziens: Efektīva zemes dzīļu izmantošanas procesa nodrošināšana
Kūdras ilgtspējīgas izmantošanas pamatnostādnes 2020.-2030. gadam	1. Politikas rezultāts (PR): Nodrošināta kūdras resursu ilgtspējīga izmantošana, ņemot vērā sabiedrības intereses un tautsaimniecības ilgtermiņa attīstības prioritātes.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	Vadlīnijas Liepājas un DKN prioritāri attīstāmām teritorijām: Nodrošināt novada teritorijā esošo derīgo izrakteņu samērīgu ieguvu, nodrošinot teritoriju revitalizācijas pasākumus.
Dabas vērtības	
Eiropas Zaļais kurss	Saglabāt un atjaunot ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību
ES Bioloģiskās daudzveidības stratēģija 2030. gadam	Atjaunot dabu – būtiski uzlabot aizsargāto sugu un biotopu stāvokli, palielināt ainavas elementus un bioloģisko lauksaimniecību laukos, nodrošināt labu jūras vides stāvokli, atjaunot upju brīvu tecējumu, palīdzēt ar pilsētu zaļināšanas plāniem, ierobežot invazīvo sugu ietekmi
Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas pasākumu integrēšana tautsaimniecības nozarēs, jo īpaši lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarēs, īstenojot ilgtspējīgu dabas resursu apsaimniekošanu un zaļās infrastruktūras izmantošanu, vienlaikus nodrošinot bioloģiskās un ainavu daudzveidības aizsardzību un vērtības celšanu, sekmējot ilgtspējīgu tūrisma attīstību. Aizsargājamo biotopu un sugu aizsardzības stāvokļa uzlabošanas pasākumu realizēšana saskaņā ar zinātniski pamatotiem sugu un biotopu aizsardzības un dabas aizsardzības plāniem. Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības sistēmas pilnveidošana, izstrādājot zinātniski pamatotus bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas mērķus, rādītājus.
Vides politikas pamatnostādnes 2021.–2027. gadam	Bioloģiskās daudzveidības, tajā skaitā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu, un vērtīgo ainavu saglabāšana un dabas kapitāla saglabāšana un pārvaldība.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Vadlīnijas dabas teritoriju attīstībai un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanai Liepājā un DKN novada pilsētās:</u> - Nodrošināt Liepājas un DKN pilsētās dabas teritoriju vienotību, lai neradītu “zaļās” un “zilās” struktūras fragmentāciju, izdalot šādus struktūras elementus: bioloģiskās daudzveidības centri, urbānās vides zaļie centri, zaļie koridori, pilsētai pieguļošā zaļā josla, zaļās takas un ūdensmalas, ūdens vienotā telpiskā struktūra. - Veicināt dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu, kas sekmētu novada un Liepājas kopējo attīstību, resursu ziņā efektīvu un videi draudzīgu ekonomiku. - Veikt publiskās zaļās ārtelpas labiekārtošanu. - Nodrošināt dabas teritoriju vai struktūras elementu klātbūtni Liepājas visās daļās – kodolā, priekšpilsētās un perifērijā, uzsverot, ka tas ir viens no nozīmīgiem kvalitatīvas pilsētvides un dzīves vides elementiem. - Plānot brīvu pieeju publiskajām upēm un ezeriem, paredzēt takas un atpūtas vietas to krastos. - Labiekārtot ūdensmalas Liepājas un Tosmares ezeru krastā, Pērkones un Karostas kanālu malā, kā arī promenādē Tirdzniecības kanāla malā. - Attīstīt rekreācijas un atpūtas zonas Zirgu salā un Beberliņu ūdenskrātuves apkārtnē.

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	- Mazināt fragmentācijas risku, kas kavē dabas teritorijām pildīt tām paredzētās funkcijas – sociālo, mikroklimata uzlabošanas, piesārņojuma samazināšanas, bioloģiskās daudzveidības nodrošināšanas un pilsētas vizuālās tēla veidošanas funkcijas. <u>Vadlīnijas dabas teritoriju attīstībai un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanai DKN:</u> [...] Īstenojot projektus un apsaimniekošanas pasākumus, pašvaldībai jānodrošina bioloģiskās daudzveidības un biotopu aizsardzība un saglabāšana. Biotopu izvietojums tiek ņemts vērā, plānojot pilsētas un novada telpisko attīstību. [...] Attīstot atpūtas un tūrisma infrastruktūru, prioritāte ir dabas daudzveidības un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana, kas ir nozīmīgs resurss novada attīstībai. - Nodrošināt dabas teritoriju informācijas sistēmas izveidi un publiski pieejamo vietu un objektu labiekārtošanu (stāvlaukumi, publiskās pieejas vietas jūrai, kājāmgājēju un velosipēdistu takas, drošības risinājumi). - Plānojot un projektējot tūrisma un rekreācijas infrastruktūru, jāņem vērā vides riski (klimata pārmaiņas – Baltijas jūras krasta procesi, plūdi, sezonu ilguma maiņas u.c.). - Nepieļaut ārpus esošajiem ciemiem vai pilsētu robežām gar upēm un ezeru krastos blīvu apdzīvojuma attīstību. - Atjaunot ilggadīgos zālājus, palienes un mitrājus, uzturēt daļēji dabiskās ainavas, veicinot sadarbību starp zemes īpašniekiem. - Atbalstīt lauku telpā daudzveidīgu lauksaimniecības zemju izmantošanu (apdzīvojuma veidošana, lauksaimnieciskā ražošana, t.sk. zaļās, viedās tehnoloģijas, inovatīva un bioloģiskā lauksaimniecība, tūrisms, amatniecība u.tml.). - Veicināt meža zemju saglabāšanu tajās vietās, kas kalpo sabiedrības vajadzībām un vides aizsardzības mērķiem – atpūtas vietās, pie ceļiem, upēm, ezeru krastos. - Pilsētu un ciemu teritorijās īpaši izvērtēt jūras piekrastei īpatnējos dabas resursus – pludmale, kāpu josla, meži – no to ilgtspējīgas pastāvēšanas un pieejamības aspekta. Nav pieļaujama publisko teritoriju, sevišķi pludmales joslas, pieejamības ierobežošana un ainavu resursu vērtības samazināšana.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	2027. gadā rekreācijas un atpūtas uzņēmējdarbības attīstība dabas teritorijā tiek nodrošināta sabalansējot to ar bioloģiskās daudzveidības un biotopu saglabāšanas un aizsardzības mērķiem. <u>RV1 "Dzīves vide un daba" uzdevumi:</u> 1.5. Nodrošināt dabas vērtību saglabāšanu un aizsardzību, īpaši veicinot pludmales un piekrastes teritoriju attīstību, pieejamību un daudzveidīgu izmantošanu.
Ainavu daudzveidība	
Eiropas ainavu konvencija (Florenses konvencija)	Aizsargāt ainavas kā daļu no dabas un kultūras mantojuma, veicināt sabiedrības dalību ainavu attīstībā, nostiprināt eiropeiskās identitātes un uzlabot cilvēku dzīves kvalitāti.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības	<u>Vadlīnijas dabas teritoriju attīstībai un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanai DKN:</u>

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
stratēģija līdz 2035. gadam	[...] Atjaunot ilggadīgos zālājus, palienes un mitrājus, uzturēt daļēji dabiskās ainavas, veicinot sadarbību starp zemes īpašniekiem. - Izmantojot mežu resursus, attīstīt novada izzinošo, rekreatīvo, bioloģisko un ainavisko vērtību pilnvērtīgu izmantošanu un aizsardzību. - Mežsaimniecisko darbu izpildē gar iedzīvotāju atpūtai nozīmīgām teritorijām pielietot ainavu dizaina principus. [...] - Organizēt biotopu atjaunošanas un ainavu veidošanas projektus, paredzot samērīgumu saimnieciskajai darbībai un vides līdzsvara saglabāšanai. [...] - Pilsētu un ciemu teritorijās īpaši izvērtēt jūras piekrastei īpatnējos dabas resursus – pludmale, kāpu josla, meži – no to ilgtspējīgas pastāvēšanas un pieejamības aspekta. Nav pieļaujama publisko teritoriju, sevišķi pludmales joslas, pieejamības ierobežošana un ainavu resursu vērtības samazināšana. <u>Vadlīnijas ainaviski vērtīgo un kultūrvēsturiski nozīmīgo un īpašo teritoriju attīstībai Liepājā un DKN:</u> - Pirms jaunu lineāru vai vertikālu dominantu objektu būvniecības ieteicams veikt novērtējumu par to iespējamo ietekmi uz ainavu. - Veicināt ainavisko teritoriju kā nozīmīga resursa iesaistīšanu tūrisma, atpūtas, rekreācijas un rehabilitācijas piedāvājuma veidošanā. Šajās teritorijās noteiktās galvenās funkcijas būs prioritāras, un citas pakārtotās funkcijas (izņemot valsts aizsardzību) nedrīkstēs konfliktēt vai apdraudēt galveno funkciju, bet vienlaikus katrā funkcionālajā telpā tiks nodrošināta dabas un kultūrvēsturiskā mantojuma un vides kvalitātes saglabāšana un aizsardzība. <u>Vadlīnijas Liepājas un DKN prioritāri attīstāmām teritorijām:</u> - Izmantot dabas, kultūras un ainaviskās vērtības, ievērojot īpaši aizsargājamo dabas vērtību, kultūrvēsturisko vērtību un ainavu aizsardzību, tūrisma, rekreācijas un izziņas attīstībai.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	Vidēja termiņa prioritāte “Zaļa, vieda un sasniedzama Liepāja un DKN”: 6. Ainaviski vērtīgu dabas teritoriju saglabāšana, Baltijas jūras piekrastes un iekšējo ūdeņu potenciāla izmantošana.
Augsnes piesārņojums	
Eiropas Zaļais kurss	Tiekties uz nulles piesārņojumu ar mērķi panākt no toksikantiem brīvu vidi
ES Augsnes stratēģija 2030. gadam (SWD(2021) 323 final)	<u>Vidēja termiņa mērķi līdz 2030. gadam:</u> - Cīnīties pret pārtuksnešošanu, atjaunot degradētu zemi un augsni, tostarp zemi, ko skārusi pārtuksnešošanās, sausums un plūdi, un censties panākt, ka pasaule ir zemes degradācijas ziņā neitrāla. - Atjaunot nozīmīgas degradētu un oglekļbagātu ekosistēmu teritorijas, arī augsnes. - Zemes izmantošanas, zemes izmantošanas maiņas un mežsaimniecības (ZIZIMM) nozarē Eiropas Savienībā panākt siltumnīcefekta gāzu neto piesaisti 310 miljoni tonnu CO₂ ekv. gadā. [...] - Līdz 2030. gadam samazināt barības vielu zudumus vismaz par 50%, ķīmisko pesticīdu kopējo izmantojumu un ar tiem saistīto risku – par 50 % un bīstamāko pesticīdu izmantojumu – par 50 %. - Panākt ievērojamu progresu kontaminētu teritoriju sanācijā. <u>Ilgtermiņa mērķi līdz 2050. gadam:</u>

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	- Apturēt aizņemtu zemes platību tīro pieaugumu. - Augsnes piesārņojumu vajadzētu samazināt līdz līmenim, ko vairs neuzskata par kaitīgu ne cilvēka veselībai, ne dabiskajām ekosistēmām un kas nepārkāpj mūsu planētas iespēju robežas, tādējādi panākot no toksikantiem brīvu vidi. [...]
Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Vēsturiski piesārņoto vietu sanācijas un revitalizācijas pasākumu īstenošana uzlabotas vides kvalitātes (augšnei, gruntij, pazemes un virszemes ūdeņiem) sasniegšanai.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Vadlīnijas Liepājas un DKN prioritāri attīstāmām teritorijām:</u> [...] Lai saglabātu augsnes auglību un perspektīvā esošo lauksaimniecības zemju efektīvu izmantošanu lauksaimniecības produkcijas ražošanā, jāveic meliorācijas sistēmu rekonstrukcija un attīstība. [...] - Piemērot “labas lauksaimniecības prakses” nosacījumus, lai mazinātu lauksaimniecības radīto augsnes paskābināšanās risku un cīnītos ar lauksaimniecības izraisītu ūdens objektu eutrofikāciju. - leaviest augsnes erozijas ierobežošanas pasākumus, lai saglabātu augsnes auglību.
Ūdens kvalitāte	
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2000/60/EK ar ko izveido sistēmu Kopienas rīcībai ūdens resursu politikas jomā (Vispārējā Struktūrdirektīva)	Sasniegt visu ūdensobjektu labu kvalitatīvo un kvantitatīvo stāvokli
Padomes Direktīva 91/271/EEK (1991. gada 21. maijs) par komunālo notekūdeņu attīrīšanu	Aizsargāt vidi ES no komunālo notekūdeņu nelabvēlīgās ietekmes, savācot un attīrot notekūdeņus
Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2021.–2027. gadam	Augstas un labas kvalitātes virszemes un pazemes ūdensobjektu īpatsvara palielinājuma panākšana, kā arī iekšzemes ūdensobjektu un jūras vides stāvokļa uzlabošana un pazemes ūdens resursu aizsardzība, samazinot antropogēno slodzi, t. sk. notekūdeņu kaitīgo ietekmi uz dabas resursiem un vidi, nodrošinot nepieciešamās infrastruktūras izveidi un veicinot notekūdeņu dūņu apstrādi.
Notekūdeņu apsaimniekošanas investīciju plāns 2021.-2027. gadam	Kanalizācijas tīklu attīstība esošo aglomerāciju robežās, kanalizācijas tīklu pārbūve un atjaunošana, investīcijas notekūdeņu attīrīšanas kvalitātes uzlabošanā, dūņu apsaimniekošana, decentralizēto kanalizācijas sistēmu apsaimniekošana.
Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. - 2027. gadam	Saskaņā ar Ūdens apsaimniekošanas likuma 11. pantu, kas balstās uz Ūdens Struktūrdirektīvā ietvertajām prasībām, virszemes ūdensobjektiem UBA plānos nosakāmi šādi vides kvalitātes mērķi: - novērst visu virszemes ūdensobjektu stāvokļa pasliktināšanos un aizsargāt tos, uzlabojot ūdens kvalitāti un, ja nepieciešams, veicot sanāciju, — lai visos virszemes ūdensobjektos sasniegtu labu virszemes ūdeņu stāvokli; - aizsargāt un uzlabot ūdens kvalitāti visos stipri pārveidotajos ūdensobjektos un mākšīgajos ūdensobjektos, lai sasniegtu labu virszemes ūdeņu ekoloģisko potenciālu un ķīmisko kvalitāti;

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	• pakāpeniski samazināt prioritāro vielu radīto piesārņojumu un pārtraukt vai pakāpeniski novērst ūdens videi īpaši bīstamu vielu emisiju un noplūdi; • ievērot nosacījumus un mērķus, kas UBA plānos noteikti aizsargājamām teritorijām (ŪSD izpratnē).
Klimatiskie faktori	
ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Parīzes nolīgums	Panākt, lai pasaule stingrāk stātos pretim klimata pārmaiņu draudiem ilgtspējīgas attīstības un nabadzības izskaušanas kontekstā, tostarp: • ierobežojot globālo vidējās temperatūras pieaugumu krietni zem 2 °C atzīmes salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni un tiecoties temperatūras kāpumu iegrožot līdz 1,5 °C salīdzinājumā ar pirmsindustriālā laikmeta līmeni, atzīstot, ka tas ievērojami mazinātu klimata pārmaiņu riskus un ietekmi, • vairojot spējas pielāgoties klimata pārmaiņu nelabvēlīgajai ietekmei un veicināt klimatnoturību un tādu attīstību, kam raksturīgas zemas siltumnīcefekta gāzu emisijas, turklāt tā, lai neapdraudētu pārtikas ražošanu; un • finanšu plūsmas pieskaņojot izvirzītajam kursam uz mazākām siltumnīcefekta gāzu emisijām un klimatnoturīgu attīstību.
Eiropas zaļais kurss; EK 17.09.2020 paziņojums "Eiropas 2030. gada klimata politikas ieceru kāpināšana. Investīcijas klimatneitrālā nākotnē iedzīvotāju labā"	Kāpināt 2030. un 2050. gadam nosprausto ES mērķu vērienu: • līdz 2030. g. tiekties uz vismaz 55 % SEG emisiju samazinājumu • līdz 2050. g. panākt klimatneitralitāti
EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA (ES) 2021/1119, ar ko izveido klimatneitralitātes panākšanas satvaru un groza Regulas (EK) Nr. 401/2009 un (ES) 2018/1999 ("Eiropas Klimata akts")	Ne vēlāk kā līdz 2050. gadam [...] tiek panākts emisiju neto nulles līmenis, un pēc tam Savienība cenšas panākt negatīvu emisijas bilanci. Attiecīgās Savienības iestādes un dalībvalstis – attiecīgi Savienības un valsts līmenī – veic vajadzīgos pasākumus, kas nodrošina, ka var kolektīvi sasniegt 1. punktā nosprausto klimatneitralitātes mērķi, turklāt ņemot vērā, ka ir svarīgi sekmēt gan taisnīgumu un solidaritāti starp dalībvalstīm, gan izmaksu ziņā lietderīgu minētā mērķa sasniegšanu. [...] panākt, ka līdz 2030. gadam siltumnīcefekta gāzu neto emisijas apjoms (emisijas apjoms, no kura atskaitīts piesaistes apjoms) Savienībā ir samazinājies vismaz par 55 % salīdzinājumā ar attiecīgo 1990. gada līmeni. Īstenojot [...] minēto mērķrādītāju, attiecīgās Savienības iestādes un dalībvalstis dod priekšroku ātrai un prognozējamai emisijas apjoma samazināšanai un vienlaikus panāk lielāku piesaisti dabiskajos oglekļa piesaistītājos. Lai nodrošinātu, ka līdz 2030. gadam ir pietiekami darīts seku mazināšanai, [...] neto piesaistes apjomi Savienības 2030. gada klimata mērķrādītāja sasniegšanas vajadzībām tiek ņemti vērā pavisam kopā ne vairāk kā 225 miljonu tonnu CO₂ ekvivalenta apmērā. Lai palielinātu Savienības oglekļa piesaistes kapacitāti atbilstoši mērķim līdz 2050. gadam panākt klimatneitralitāti, Savienība cenšas nodrošināt, ka 2030. gadā ir sasniegts lielāks tās oglekļa neto piesaistes apjoms. Attiecīgās Savienības iestādes un dalībvalstis nodrošina, ka pastāvīgi tiek palielināta pielāgošanās spēja, stiprināta noturība un mazināta neaizsargātība pret klimata pārmaiņām, kā paredzēts Parīzes nolīguma 7. pantā.

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
Latvijas stratēģija klimatneitralitātes sasniegšanai līdz 2050. gadam	Klimatneitralitāte (nesamazināmās SEG emisijas kompensē piesaiste ZIZIMM sektorā).
Nacionālais enerģētikas un klimata plāns 2021.-2030.gadam	<i>Uz tvēruma ziņojuma izstrādes brīdi notiek NEKP aktualizēšana. Uz SIVN Vides pārskata izstrādes brīdi tiks ņemta vērā aktuālākā pieejamā apstiprinātā NEKP redakcija.</i>
Ceļā uz klimatnoturīgu Eiropu: jaunā ES Klimatadaptācijas stratēģija	Stratēģijas mērķis ir īstenot 2050. gada redzējumu par klimatnoturīgu Savienību, padarot adaptāciju viedāku, sistēmiskāku un ātrāku un pastiprinot starptautisko rīcību.
Latvijas pielāgošanās klimata pārmaiņām plāns laika periodam līdz 2030. gadam	Mazināt Latvijas cilvēku, tautsaimniecības, infrastruktūras, apbūves un dabas ievainojamību pret klimata pārmaiņu ietekmēm un veicināt klimata pārmaiņu radīto iespēju izmantošanu. Cita starpā plānā noteikti šādi pasākumi: • Veicināt bezmaksas brīvi piekļūstama dzeramā ūdens pieejamību publiskās vietās (stacijās, autoostās, peldvietās, parkos, veikalos), kā arī valsts un pašvaldību iestādēs. • Atjaunot un pielāgot meliorācijas sistēmas, t.sk. apdzīvotās vietās, lai iespējami novērstu klimata pārmaiņu veicinātus (sevišķu intensīvu lietusgāžu pieauguma) plūdus. Kur nepieciešams, atjaunot ūdensteču dabisko posmu caurplūdumu, lai mazinātu plūdu sekas un stabilizētu ekosistēmas. • [...] veicināt disperso mitrāju veidošanu un uzturēšanu, sevišķi apvidos, kur dominē lauksaimniecības zemes. • Attīstot vai reģenerējot urbānas teritorijas, paredzēt un īstenot zaļās infrastruktūras risinājumus, kas sekmē pielāgošanos klimata pārmaiņām. • Uzlabot lietus kanalizācijas sistēmas un caurtekas pilsētās, papildinot tās ar zaļās infrastruktūras elementiem, iepriekš definējot to nepieciešamo kapacitāti, ņemot vērā klimata pārmaiņas, kā arī veicināt ilgtspējīgu lietus ūdens apsaimniekošanu un lietus ūdens izmantošanu vietās, kur nav nepieciešams ūdens dzeramā ūdens kvalitātē. • Veicināt pasākumu ieviešanu peldvietu infrastruktūras noturības uzturēšanai pret klimata pārmaiņu radītiem riskiem (plūdu, uzplūdu, krasta erozijas apdraudētās jūras un Rīgas jūras līča peldvietas, iekšzemes peldvietas). • [...] nodrošināt pasākumu īstenošanu jūras krastu stiprināšanai, kur tas ir prioritāri nepieciešams un lietderīgi, ņemot vērā klimata pārmaiņu scenārijus. • Integrēt visu līmeņu teritoriju attīstības plānošanas un nozaru politikas dokumentu izstrādē un aktualizācijā klimata pārmaiņu aspektus, to ietekmes mazināšanas un pielāgošanās jautājumus. • Nodrošināt, ka, izstrādājot pilsētu teritoriālos plānus (ielas/zonas līmeņa) tiek ņemti vērā klimatnoturīgas attīstības aspekti.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam	<u>Vadlīnijas dabas teritoriju attīstībai un īpaši aizsargājamo dabas teritoriju saglabāšanai DKN:</u> • Plānojot un projektējot tūrisma un rekreācijas infrastruktūru, jāņem vērā vides riski (klimata pārmaiņas – Baltijas jūras krasta procesi, plūdi, sezonu ilguma maiņas u.c.). • Ņemot vērā prognozētās klimata izmaiņas, jūras līmeņa celšanos un krasta noskalošanās riska pieaugumu, ierobežot pilsētu un ciemu

Avots	Vides politikas mērķi (starptautiskie, ES, nacionālie)
	teritoriju paplašināšanu gar piekrasti. Noskalošanās riska teritorijās plānojami iespējamie lokālie piekrastes aizsardzības pasākumi, kā arī nozīmīgāko infrastruktūras objektu pārcelšana no nenovēršamās pamatkrasta erozijas riska joslām uz iekšzemi. Neplānot jaunus lielus infrastruktūras objektus piejūras teritorijās.
Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam	<u>Vidēja termiņa prioritāte "Zaļa, vieda un sasniedzama Liepāja un DKN":</u> 5. Zaļais kurss un pielāgošanās klimata pārmaiņām. <u>RV1 "Dzīves vide un daba" uzdevumi:</u> 1.7. Sekmēt klimata pārmaiņu mazināšanu un pielāgošanos tām.

3.2. Tvēruma noteikšana un vērtējuma kritēriji

Pamatojoties uz MK noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums”⁵ norādītājām jomām, kas vērtējamās saistībā ar plānošanas dokumenta un tā iespējamo alternatīvu īstenošanu, identificētas attiecīgā plānošanas dokumenta kontekstā aktuālās jomas un vērtējamie aspekti. Atbilstoši tiem noteikta vienota vērtēšanas metodika, nodrošinot, ka visu jomu vērtēšanā tiek izmantotas vienotas vai salīdzināmas metodoloģiskās pieejas.

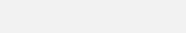
Pamatojoties uz tvēruma noteikšanas rezultātiem, kas balstījās uz esošo vides stāvokli un problēmām, un teritorijas plānojuma konceptuālo risinājumu potenciālo ietekmi uz vidi, izvērtējums SIVN ietvaros veikts visiem identificētajiem vides aspektiem. Tā kā tvēruma ziņojuma izstrādes brīdī plānošanas dokumenta projekts nebija pieejams, nebija iespējams objektīvi izslēgt kādu no vērtējamajiem aspektiem no padziļinātās vērtēšanas SIVN ietvaros.

3.2. tabulā apkopots tvēruma noteikšanas rezultāts un vērtējuma kritēriji.

⁵ Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/86512>

3.2. tabula. Nozīmīgākās ar plānošanas dokumentu saistītās vides jomas, vērtējamie aspekti un kritēriji

Vides aspekti	Iedzīvotāji, sabiedrības veselība, materiālās vērtības					Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības					Derīgie izrakteņi	Ainavu daudzveidība	Augšnes piesārņojums	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimatiskie faktori	
	Dzermamais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgtspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana		Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas	Aizsargājamie biotopi	Aizsargājamās sugas	Citas dabas vērtības	Baltijas jūras piekraste					Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Plānošanas dokumenta risinājumi																	
Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi																	
Grafiskā daļa																	

- - Nav sagaidāma ietekme
- - Potenciāli pozitīva ietekme
- - Iespējama gan pozitīva, gan negatīva ietekme. Nepieciešams tālāks izvērtējums
- - Potenciāli negatīva ietekme

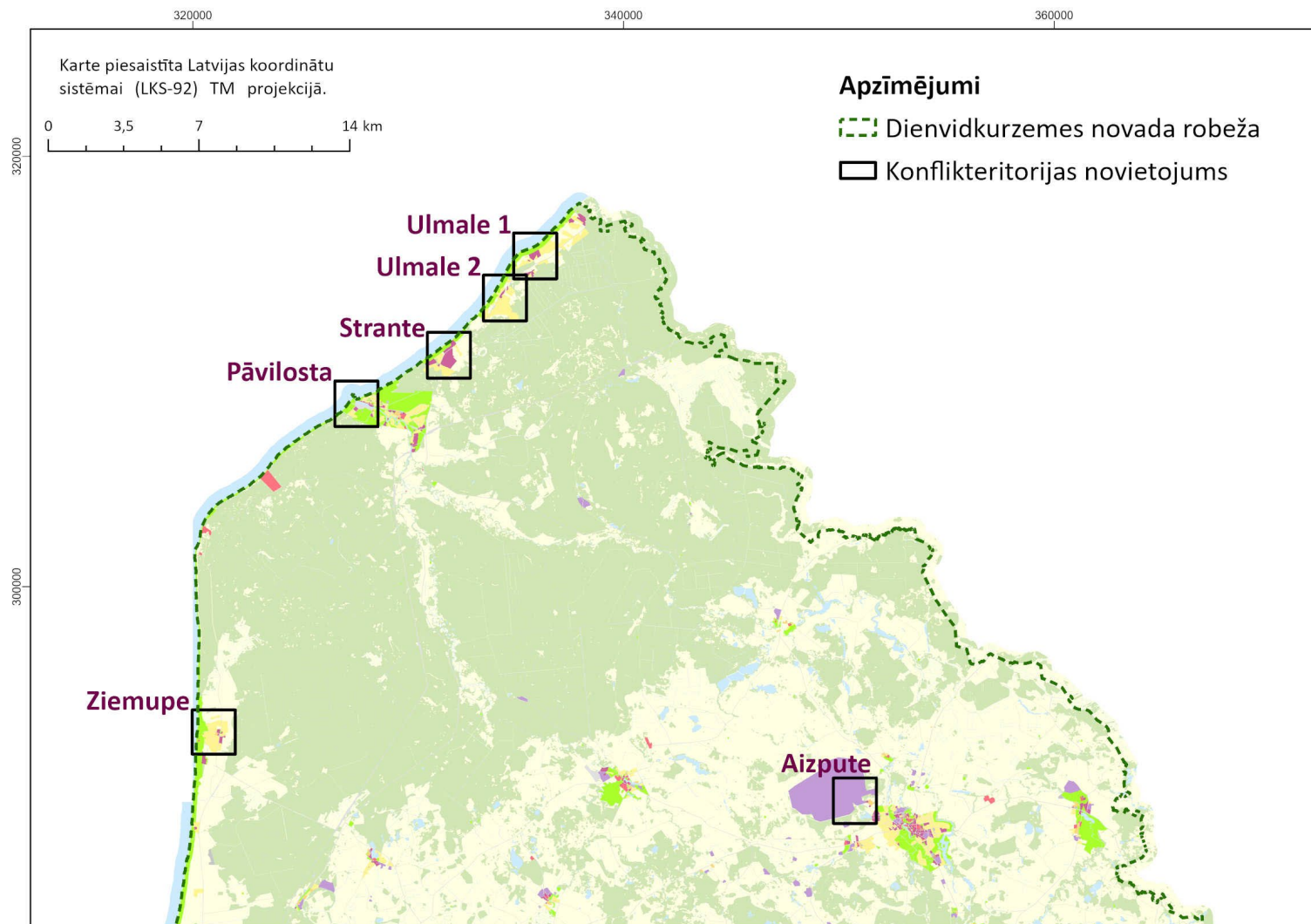
4. Vērtētās plānošanas risinājumu alternatīvas

Alternatīvu analīze ir būtiska sastāvdaļa plānošanas procesā, kas ļauj ņemt vērā dažādas iespējas un to potenciālās sekas ietekmes uz vidi novērtējumā, kas ietver tādas ietekmes kā tieša un netieša, sekundāra, paredzētās darbības un citu paredzēto darbību savstarpēja un kopēja ietekme, īstermiņa, vidēji ilga un ilglaicīga, pozitīva un negatīva. Ietekmes uz vidi novērtējums ietver ne tikai vides aspektus, bet arī ietekmi uz cilvēkiem, tajā skaitā, viņu veselību, materiālo labklājību, kā arī kultūras, arhitektūras un arheoloģisko mantojumu, dabas un ainavu daudzveidību, augsnes, ūdens un gaisa kvalitāti, klimatiskajiem faktoriem.

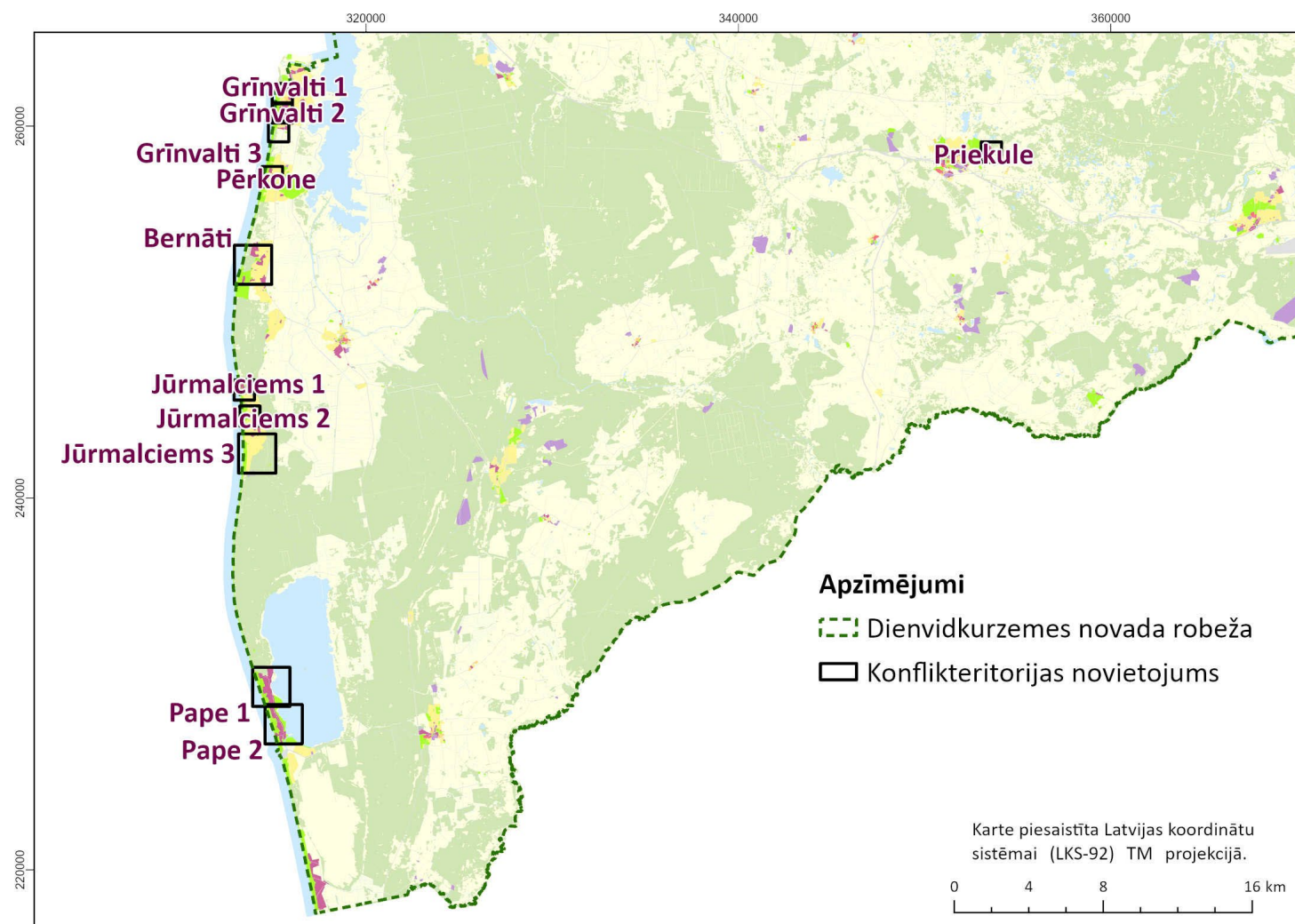
DKN TP izstrādes ietvaros tika identificēti trīs veidu alternatīvie risinājumi – grafiskās daļas alternatīvas, TIAN alternatīvas, kā arī kombinētās alternatīvas, kas ietver gan grafiskās daļas, gan TIAN risinājumu kombināciju.

4.1. Grafiskās daļas alternatīvas

Teritorijas, kurās konstatēti iespējami plānotā funkcionālā zonējuma konflikti ar dabas daudzveidības aizsardzības prasībām apkopoti 4.1. un 4.2. attēlā.

4.1. attēls. Grafiskās daļas alternatīvas, DKN Z daļā

4.2. attēls. Grafiskās daļas alternatīvas, DKN D daļā

4.2. TIAN alternatīvas

4.1. tabulā apkopoti sākotnējā TIAN redakcijā iekļautie risinājumi, kā arī izvēlētais risinājums.

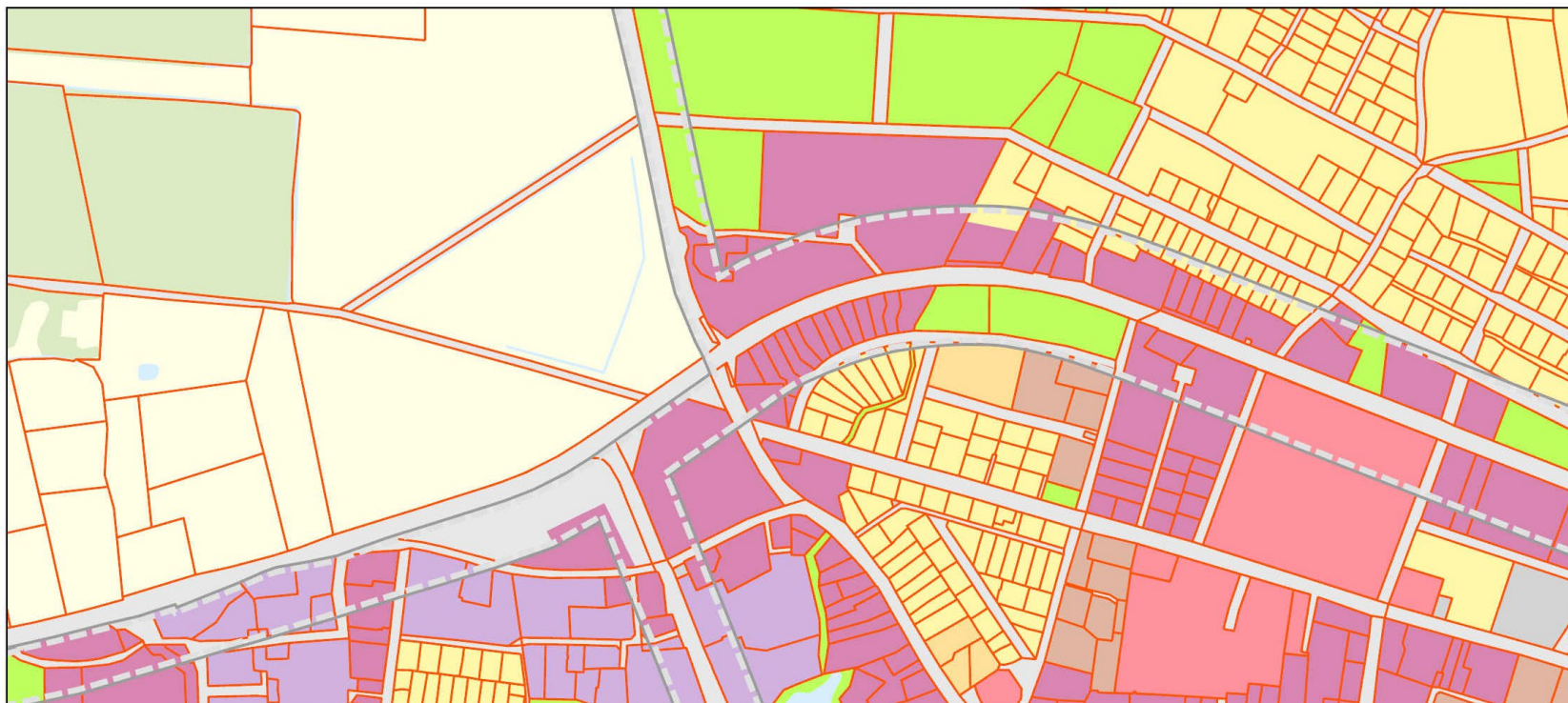
4.1. tabula. TIAN risinājumu alternatīvas

Sākotnējā alternatīva	Izvēlētais risinājums
Piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanas risinājumi	
82. Jauna dzīvojamā un publiskā apbūve izvietojama tādā attālumā no rūpnieciskās, transporta un tehniskās apbūves, kas neprasa papildus pasākumus dzīvojamās un publiskās apbūves aizsardzībai no piesārņojuma, bet ne tuvāk kā 30 m no rūpnieciskās apbūves teritorijā esošas zemes vienības robežas.	212. Jauna dzīvojamā un publiskā apbūve izvietojama tādā attālumā no rūpnieciskās, transporta un tehniskās apbūves, kas neprasa papildus pasākumus dzīvojamās un publiskās apbūves aizsardzībai no piesārņojuma, bet ne tuvāk kā 30 m no rūpnieciskās apbūves teritorijā esošas zemes vienības robežas. Ja tas nav iespējams zemes vienības izmēru vai konfigurācijas dēļ, dzīvojamās vai publiskās ēkas vai publiskās teritorijas zemes vienībā plāno pasākumus aizsardzībai no nelabvēlīgas ietekmes. Šos attālumus ievēro arī gadījumos, ja esošās dzīvojamās un publiskās apbūves tuvumā tiek plānota jauna rūpnieciskās, transporta un tehniskā apbūve.
81. Būves, kas var radīt vides piesārņojumu vai avāriju risku, attālums nedrīkst būt mazāks par 50 m no zemes vienības robežas, kurā galvenā atļautā izmantošana ir dzīvojamā apbūve, izņemot inženiertehniskās apgādes būvju un iekārtu izvietojumu un teritorijas labiekārtojumu.	211. Jaunu A kategorijas piesārņojošās darbības iekārtu, procesu vai būvi drīkst izvietot ne tuvāk kā 300 m zonai, kurā dzīvojamā vai publiskā apbūve ir galvenais teritorijas izmantošanas veids. Šos attālumus ievēro arī gadījumos, ja esošo A kategorijas piesārņojošās darbības tuvumā tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve.
Aizsardzība pret troksni	
74. Ierīkojot jaunas motorizēto transportlīdzekļu trases, kartodromus un citus līdzīgus objektus tuvāk par 3 km no apdzīvotas vietas vai pārbūvējot esošās mototrases, to radītā trokšņa izplatības ierobežošanai ierīko prettrokšņa pasākumus aizsargsienas, vaļņus vai citas būves. Lai novērstu trokšņa diskomfortu, ievēro trokšņa robežvērtības.	313. Ierīkojot jaunas vai pārbūvējot esošas motorizēto transportlīdzekļu trases, kartodromus un citus līdzīgus objektus ārpus apdzīvotām vietām (pilsētas vai ciema), ievēro šādus vides trokšņa rādītājus teritorijā, kura ietver dzīvojamo apbūvi, kas reģistrēta Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmā kā apbūves zeme vai zeme zem dzīvojamo ēku pagalmiem, vai 2 m attālumā no fasādes, kura ir visvairāk pakļauta trokšņa iedarbībai: 313.1. dienā no plkst. 7.00 līdz 19.00 LAeq, 07–19 65 dBA; 313.2. vakarā no plkst. 19.00 līdz 23.00 (LAeq, 19–23) 60 dBA; 313.3. trašu darbība nav atļauta naktī no plkst. 23.00 līdz 7.00.

4.3. Kombinētās alternatīvas

DKN TP izstrādes procesā, sākotnējā redakcijā Grobiņas pilsētā pie A9 valsts autoceļa tika paredzēta JC1 zona vairākās zemes vienībās (skat. 4.3. attēlu), kas cita starpā pieļauj dzīvojamās,

izglītības un veselības aprūpes iestāžu apbūvi attiecīgajās teritorijās, kur iespējami autotransporta radītā trokšņa robežlielumu pārsniegumi (skat. 6.1.3. nodaļu). Sākotnējais risinājums pieļāva augstākminētās apbūves attīstību, neparedzot trokšņa aizsardzības pasākumus. Savukārt izvēlētais risinājums iekļāva papildu TIAN noteiktus trokšņa aizsardzības risinājumus valsts autoceļu tuvumā.

Apzīmējumi

TIN15

Teritorija gar valsts
 autoceļiem
 apdzīvotās vietās

Funkcionālais zonējums

DA (Dabas un
 apstādījumu
 teritorija)

DzD (Daudzstāvu
 dzīvojamās apbūves
 teritorija)

DzM (Mazstāvu
 dzīvojamās apbūves
 teritorija)

DzS (Savrupmāju
 apbūves teritorija)

JC (Jaukta centra
 apbūves teritorija)

L (Lauksaimniecības
 teritorija)

M (Mežu teritorija)

P (Publiskās apbūves
 teritorija)

R (Rūpnieciskās
 apbūves teritorija)

TA (Tehniskās
 apbūves teritorija)

TR (Transporta
 infrastruktūras
 teritorija)

Ū (Ūdeņu teritorija)

Zemes vienības
 robeža

0 0,15 0,3 km

Karte piesaistīta Latvijas
 koordinātu
 sistēmai (LKS-92) TM
 projekcijā.

4.3. attēls. JC1 zona zemes vienībās Grobiņas pilsētā valsts autoceļa tuvumā

4.2. tabula. Alternatīvie risinājumi aizsardzībai pret troksni Grobiņas pilsētā pie A9 valsts autoceļa

Sākotnējā alternatīva	Izvēlētais risinājums
JC1 Grobiņas pilsētā pie A9 valsts autoceļa	
Nav paredzēti specifiski risinājumi aizsardzībai pret troksni.	312. Pirms dzīvojamās vai publiskās ēkas būvniecības valsts autoceļu tuvumā (TIN15 teritorijā), jānovērtē vides trokšņa līmenis un, ja tiek pārsniegti vides trokšņa robežlielumi, jāizstrādā aizsardzības risinājumi – trokšņu siena, aizsargstādījumi, žoga būvniecība, ēku pārbūve akustiskā komforta nodrošināšanai telpās un citi risinājumi, kas nodrošina iekštelpu un vides trokšņa līmeņa atbilstību normatīvo aktu prasībām. Trokšņa samazināšanas risinājumi ir jāiekļauj lokālplānojumā, detālplānojumā vai būvprojektā.

Alternatīvu izvērtējums sniegts nodaļā “Ietekmes novērtējums un risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi” un 1. pielikuma tabulā. Alternatīvas tiek izvērtētas tikai tādos gadījumos, kuros iespējama būtiska pozitīva vai negatīva ietekme uz kādu no vides aspektiem. Ja ietekme netiek prognozēta vai tā ir nenožīmīga, alternatīvu izvērtēšana netiek veikta.

5. Konsultācijas un sabiedrības līdzdalība

Likums “Par ietekmes uz vidi novērtējumu”⁶ nosaka konsultāciju realizācijas kārtību un sabiedrības iesaistes nepieciešamību, kas ir viens no svarīgākajiem posmiem procedūrā. Procesā tiek ietverta kompetento institūciju un sabiedrības informēšana, dodot iespēju komentēt novērtējumu dažādos SIVN posmos. Kad plānošanas dokuments ir pieņemts, sabiedrība un kompetentās institūcijas jāinformē arī par plānošanas dokumenta pieņemšanu.

Detalizēta informācija tiks sagatavota pēc vides pārskata projekta sabiedriskās apspriešanas.

6. Esošā vides stāvokļa apraksts un būtiskās plānošanas dokumenta ietekmes uz vidi novērtējums

Vides pārskatā sniegts būtiskāko vides jomu stāvokļa pārskats Smiltenes novada teritorijā, nodaļas izstrādē izmantojot informāciju no dažādiem brīvpieejas resursiem. Šajā nodaļā aprakstīto aspektu tendences atspoguļo t.sk. “nulles” scenāriju, kas raksturo situāciju, ja plānošanas dokuments netiek īstenots, un spēkā paliek esošie nosacījumi teritorijas izmantošanai un apbūvei. Nepieciešams ņemt vērā, ka daļu vides aspektu ietekmē liels skaits ārējo faktoru, kas nav atkarīgi tikai no teritorijas plānošanas un attīstības jautājumiem.

⁶ Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu". <https://likumi.lv/ta/id/51522>

6.1. Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības

6.1.1. Dzeramais ūdens

Atbilstoši pieejamajai informācijai⁷, dzeramais ūdens DKN tiek iegūts tikai no pazemes ūdens avotiem. Ūdensapgādes pakalpojumus Dienvidkurzemes novadā ietilpstošajās pašvaldībās nodrošina gan pašvaldībai piederošas kapitālsabiedrības, gan arī pašvaldības iestādes vai struktūrvienības – komunālo pakalpojumu nodaļas. Administratīvās reformas rezultātā vairāki ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzēji tika apvienoti⁸. Ūdenssaimniecības pakalpojumi Dienvidkurzemes novadā tiek sniegti 55 dažādās apdzīvotās vietās. Tā kā pēdējos gados novērojama iedzīvotāju skaita samazināšanās, ūdensapgādes urbūmi ir ar ūdens ieguves rezervi.

Applūstot teritorijām, pastāv risks, ka dzeramā ūdens avotos – tajās akās un ūdensapgādes tīklos, kuru stāvoklis vērtējams kā viduvējs vai slikts, var ieplūst virszemes un kanalizācijas ūdeņi, kā rezultātā būtiski var tikt ietekmēta ūdens kvalitāte. Saskaņā ar Ventas UAB apsaimniekošanas plāna pielikumu (nr. 6.3.2.8.a.), Bārtas lejtecē atrodas notekūdeņu attīrīšanas iekārta (A400389, Nīcas centra NAI), kura ir pakļauta pavasara plūdu riskam ar 0,5% varbūtību. Izgāztuves un potenciāli piesārņotas vietas atrodas ārpus plūdu riska teritorijas⁹.

Ciemos ir pieejamas gan ūdensapgādes, gan notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas sistēmas, taču mazākos ciemos un lauku apvidū iedzīvotāji un komersanti izmanto vietējos ūdensapgādes un notekūdeņu savākšanas un attīrīšanas risinājumus¹⁰. Līdz 2027. gadam tiek paredzēts mājokļu pieslēgumu skaita pieaugums centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem Liepājā un DKN, t.sk. paplašinot Liepājas aglomerāciju uz tuvāk esošajām apdzīvotajām vietām.

Pamatojoties uz ūdens piegādātāju, pašvaldību, pārtikas uzņēmumu vai citu iesniedzēju iesniegumiem, Veselības inspekcija var noteikt pazeminātas ūdens kvalitātes prasības dzeramā ūdens kvalitātes neatbilstības gadījumā, ja tas nerada apdraudējumu patērētāju veselībai un attiecīgajā teritorijā citādā veidā nav iespējams nodrošināt dzeramā ūdens piegādi iedzīvotāju

⁷ Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam un Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada kopīgās attīstības programmas 2022.-2027. gadam Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts. SIA "Estonian, Latvian, Lithuanian Environment". Pieejams: <https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/Vides-parskats-261021-1-redakcija.pdf>

⁸ Kopsavilkums par SIA "GROBINAS NAMSERVISS" ūdenssaimniecības pakalpojumu tarifu projektu. Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija. 11.04.2024. Pieejams: https://www.sprk.gov.lv/sites/default/files/tarifu_projektu_kopsavilkums/Kopsavilkums_par_SIA_GROBINAS_NAMSERVISS_udenissaimniecibas_tarifu_projektu.pdf

⁹ Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. - 2027. gadam. LVGMC. Pielikums 6.3.2.8.a. Pieejams: https://videscentrs.lvgmc.lv/files/Udens/Udens_apsaimniekosana_plani_2021_2027/Ventas_UBA/Ventas%20UBAP%202022-2027%20pielikumi/VI%20nod.%20pielikumi%20VUBA%20pdf/6.3.2.8.a%20Bartas%20upes%20lejtece.pdf

¹⁰ Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam. Liepājas valstspilsēta un Dienvidkurzemes novads. Pieejams: https://geolatvija.lv/geo/tapis#document_24711

vajadzībām. Līdz 2024. gada beigām dzeramā ūdens īpašās normas DKN novadā trešo reizi bija noteiktas Bārtas pagasta ūdensapgādes sistēmai Birzes Puļķi (skat. 6.1. tabulu)¹¹.

6.1. tabula. Noteiktās pazemināta nekaitīguma un kvalitātes prasības (īpašās normas) dzeramajam ūdenim Dienvidkurzemes novadā

Teritorija, kurā pa centralizētu ūdens apgādes sistēmu piegādātajam dzeramajam ūdenim noteiktas īpašās normas	Iesniedzējs	Īpašā norma - dzelzs saturs, mg/l	Īpašā norma - amonija saturs, mg/l	Īpašā norma - citi rādītāji	Termiņš, līdz kuram noteiktas īpašās normas
Bārtas pagasta ūdensapgādes sistēma Birzes Puļķi	Grobiņas namserviss, SIA	2,1*	1,1**	Duļķainība, smarža, garša	31.12.2024.

* Dzelzs norma atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 547¹² – 0,2 mg/l

** Amonija norma atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 547 – 0,5 mg/l

Atbilstoši jaunākajam pieejamam Veselības inspekcijas monitoringa ziņojumam “Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2024. gadā”¹³, dzeramā ūdens kvalitātes neatbilstības tika konstatētas vairākās ūdensapgādes sistēmās (skat. 6.2. tabulu). Neatbilstības ūdensapgādes sistēmās ietver pārsniegtus ķīmiskos rādītājus, piemēram, amoniju (līdz 1,62 mg/l) un dzelzi (līdz 2,817 mg/l), kā arī paaugstinātu duļķainību (līdz 15 NTU). Tāpat konstatētas nepatīkamas garšas un smaržas, un pārsniegti sulfātu līmeņi (līdz 339 mg/l).

6.2. tabula. Dzeramā ūdens kvalitātes neatbilstības 2024. gadā

Ūdensapgādes sistēmas nosaukums	Ūdensapgādes uzņēmums	Konstatētās neatbilstības
Bārtas pagasta ūdensapgādes sistēma Birzes Puļķi	Grobiņas namserviss	Amonijs 1,04 mg/l, duļķainība 12 NTU, neatbilstošā garša un smarža
Bārtas ūdensapgādes sistēma Centrs	Grobiņas namserviss	dzelzs 0,325 mg/l, duļķainība 5,2 NTU
Cīravas ciema ūdensapgādes sistēma	Aizpuses nami	koliformas 2 KVV/100ml
Cīruļi RNZD ārpustelpas bāzes ūdensapgādes sistēma	Rīgas nacionālais zooloģiskais dārzs	dzels 0,514 mg/l, duļķainība 7,7 NTU
Durbes pagasta ūdensapgādes sistēma Līguti	Grobiņas namserviss	dzels 2,817 mg/l, duļķainība 4,7 NTU, 6,3 NTU, neatbilstošā garša un smarža

¹¹ Dzeramā ūdens īpašās normas. Veselības inspekcija. Pieejams: <https://www.vi.gov.lv/lv/dzerama-udens-ipasas-normas>

¹² Ministru kabineta 2023. gada 26. septembra noteikumi Nr. 547 “Dzeramā ūdens obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības, monitoringa un kontroles kārtība”. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/345861-dzerama-udens-obligatas-nekaitiguma-un-kvalitates-prasibas-monitoringa-un-kontroles-kartiba>

¹³ Pārskats par dzeramā ūdens kvalitāti un uzraudzību 2022. gadā. Veselības inspekcija. 2023. Pieejams: <https://www.vi.gov.lv/lv/media/9006/download?attachment>

Gaviezes ūdensapgādes sistēma Centrs	Grobiņas namserviss	dzels 0,601 mg/l, duļķainība 4,7 NTU, 6,3 NTU, neatbilstošā garša un smarža
Gaviezes ūdensapgādes sistēma Mākši	Grobiņas namserviss	amoniji 0,72 mg/l
Grobiņas ūdensapgādes sistēma Gužas	Grobiņas namserviss	dzels 0,354 mg/l, amoniji 1,62 mg/l, neatbilstošā garša un smarža
Grobiņas ūdensapgādes sistēma Krusiņas	Grobiņas namserviss	dzels 1,79 mg/l, amoniji 1,83 mg/l, duļķainība 13 NTU
Grobiņas ūdensapgādes sistēma Vairogi	Grobiņas namserviss	dzels 1,204 mg/l, amoniji 0,86 mg/l, duļķainība 15 NTU, neatbilstošā garša un smarža
Kalētu ūdensapgādes sistēma Krieviņi	Priekules nami	dzels 0,379 mg/l
Kazdangas pagasta Bojas ūdensapgādes sistēma	Aizputes nami	duļķainība 4,3 NTU
Kazdangas pagasta ūdensapgādes sistēma Dārza gatve	Aizputes nami	duļķainība 6 NTU
Kazdangas pagasta ūdensapgādes sistēma Valāta	Aizputes nami	duļķainība 6,4 NTU
Medzes ūdensapgādes sistēma Ievkalni	Grobiņas namserviss	amoniji 0,75 mg/l
Tadaiku ūdensapgādes sistēma Lieģi	Grobiņas namserviss	dzels 1,331 mg/l, 0,304 mg/l, duļķainība 11 NTU, 12 NTU
Vaiņodes ūdensapgādes sistēma Ābelītes	Priekules nami	dzels 0,221 mg/l, amoniji 0,59 mg/l
VSAC Kurzeme filiāles Ilģi ūdensapgādes sistēma	Valsts sociālās aprūpes centrs "Kurzeme"	duļķainība 7,9 NTU
Vērgales ciema ūdensapgādes sistēma	Grobiņas namserviss	sulfāti 290 mg/l
Vērgales pagasta ūdensapgādes sistēma Ploce	Grobiņas namserviss	sulfāti 263 mg/l
Vērgales pagasta ūdensapgādes sistēma Saraiķi	Grobiņas namserviss	dzels 0,596 mg/l, sulfāti 339 mg/l, duļķainība 8,7 NTU, 8,1 NTU

Dienvidkurzemes novada pašvaldības rīcības un investīciju plānā 2022. - 2027. gadam¹⁴ ir iekļauti pasākumi bezmaksas dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanai (t.sk. Nīcā, Durbē, Vaiņodē, Rucavā). Atbilstoši Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2023. gadā apkopotajai informācijai, brīvkrāni jau ir uzstādīti¹⁵ Pāvilostā, Aizputē, Grobiņā un Priekulē.

¹⁴ Dienvidkurzemes novada pašvaldības rīcības un investīciju plāns 2022. - 2027. gadam. Dienvidkurzemes pašvaldība. 2022. Pieejams: https://fai.liiepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/2_DKN_AP_2027_Ricibas_un_investiciju_plans_060722.pdf

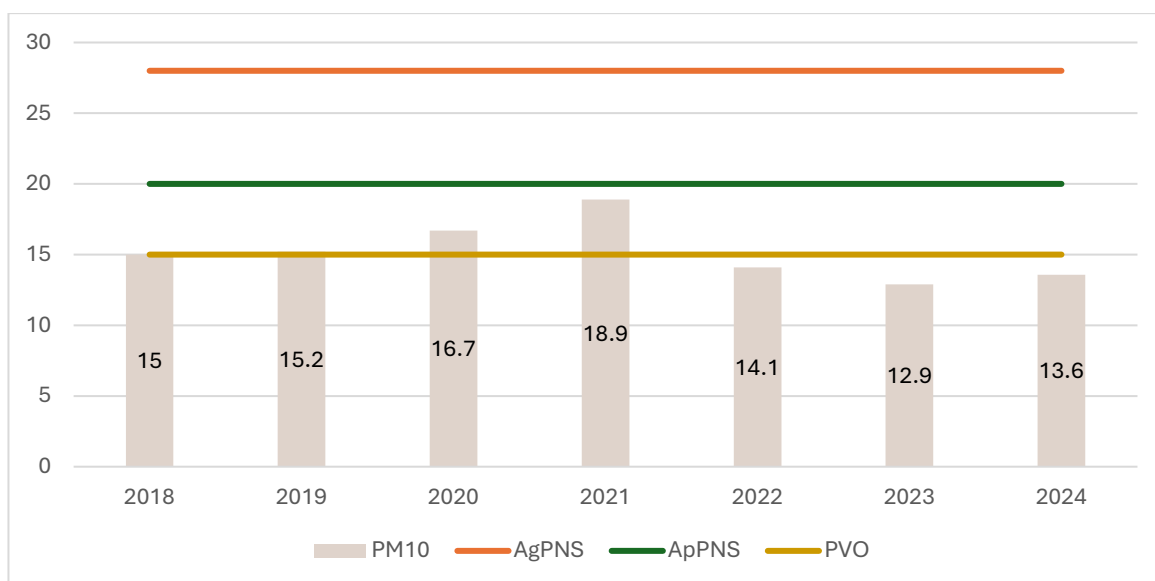
¹⁵ Brīvpieejas dzeramā ūdens vietas. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. 2023. Pieejams: <https://experience.arcgis.com/experience/6224b5762a1a4e6a8768c6b06d6e9be1/page/Karte/>

6.1.2. Gaisa kvalitāte

Gaisa piesārņojuma līmeni Dienvidkurzemes novadā un Liepājas valstspilsētā nosaka siltumapgādes uzņēmumi, ražošanas uzņēmumi, individuālās apkures iekārtas, un mobilie avoti – autotransports, dzelzceļš un kuģošana, ka arī pārrobežu piesārņojums.

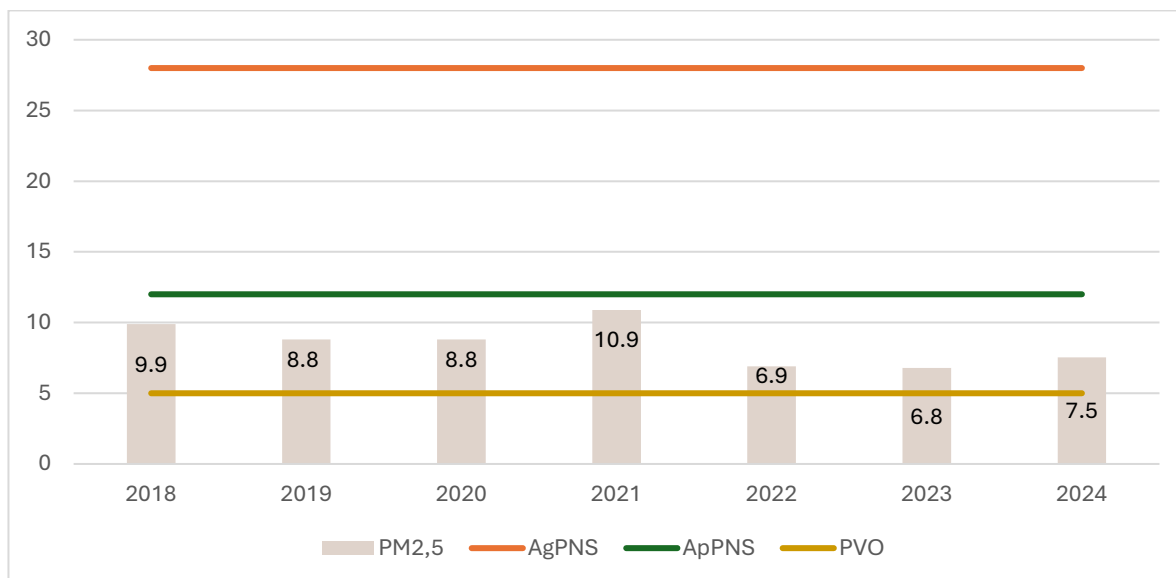
Dienvidkurzemes novadā atrodas reģionālā fona stacija "Rucava", kas sniedz informāciju par Latvijas teritorijā ienākošo pārrobežu piesārņojumu un ļauj novērtēt gaisa piesārņojuma bāzes (fona) līmeni valstī. Citas plānojuma teritorijai tuvākās gaisa kvalitātes monitoringa stacijas atrodas Liepājas valstspilsētā, bet to novērojumu rezultāti nav attiecināmi uz Dienvidkurzemes novadu, jo raksturo pilsētvidi.

Lauku fona stacijā (LFS) "Rucava" laika periodā no 2018. līdz 2024. gadam tika pārsniegti Pasaules Veselības Organizācijas (PVO) vadlīnijās noteiktie mērķlielumi¹⁶ gada vidējām daļiņu PM_{2.5} un daļiņu PM₁₀ koncentrācijām, kas norāda uz šo mērķlielumu potenciālu pārsniegšanu arī citviet Dienvidkurzemes reģionā. Šajā periodā ir reģistrēti atsevišķi ozona astoņu stundu vidējās diennakts vērtības pārsniegumi, toties aprēķinātais vidējais ozona mērķlielums cilvēka veselības aizsardzībai no 2018. gada līdz 2024. gadam novērojumu stacijai "Rucava" bija 2,67 pārsniegšanas dienas gadā un līdz ar to var secināt, ka mērķlielums cilvēka veselības aizsardzībai, kā arī aprēķinātais vidējais mērķlielums veģetācijas aizsardzībai stacijā "Rucava" nav pārsniegts. Daļiņām PM₁₀ un PM_{2,5} šajā periodā netika reģistrēti augšējo (AgPNS) vai apakšējo piesārņojuma novērtēšanas sliekšņu (ApPNS) pārsniegumi.

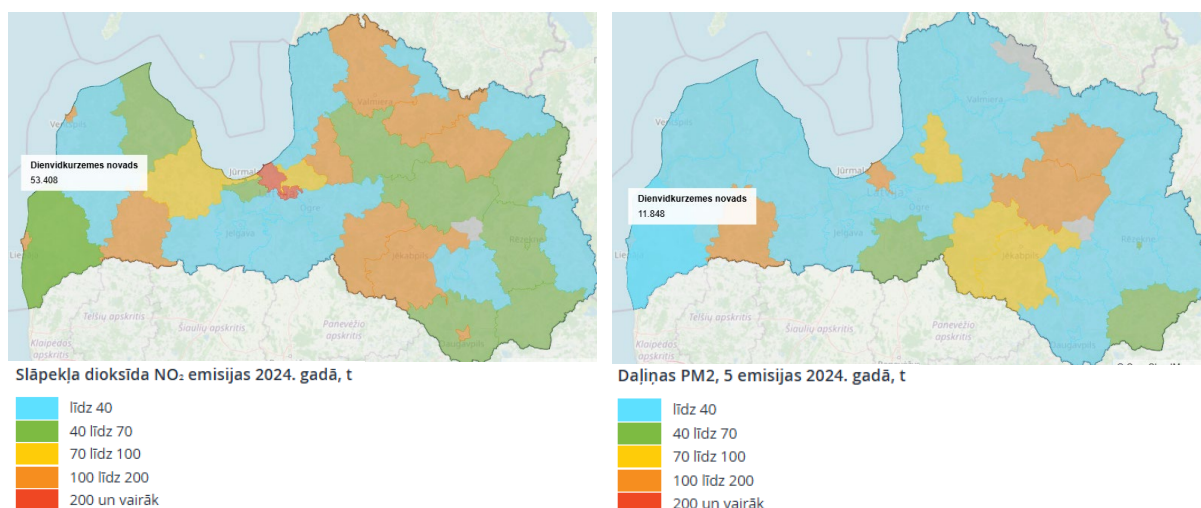
6.1. attēls. Daļiņu PM₁₀ gada vidējās koncentrācijas stacijā "Rucava", µg/m³ (2018-2024)

¹⁶ Pārskats par gaisa kvalitāti Latvijā 2022. gadā. Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Pieejams: <https://videscentrs.lvgmc.lv/media/226839468/3b809e444ac3c422896d2ca39c1fdf156eb229e82876de39ba5475f6c36f7b7b/parskats-par-gaisa-kvalitati-latvija-2022.pdf>

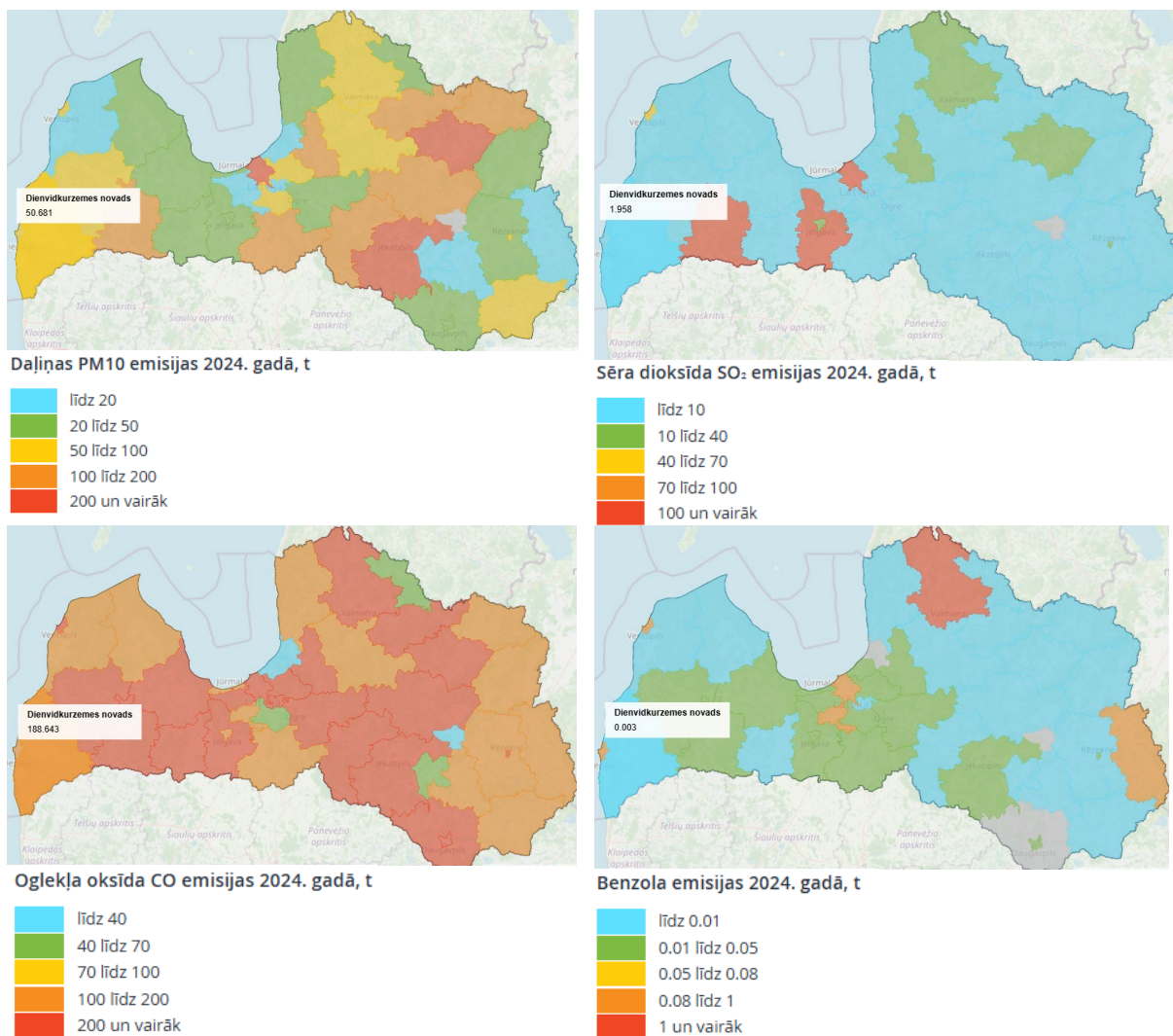

6.2. attēls. Daļiņu PM_{2,5} gada vidējās koncentrācijas stacijā “Rucava”, µg/m³ (2018-2022)

Gaisa piesārņojums no stacionāriem gaisa piesārņojuma avotiem un citām avotu grupām LVĢMC apkopotajā informācijā par 2024. gadu¹⁷, ir redzams, ka Dienvidkurzemes novadā ir bijis zems vai vidējs piesārņojošu vielu apjoms salīdzinājumā ar pārējo Latvijas teritoriju, ko var novērot lielākajai daļai piesārņojošo vielu.

¹⁷Emisiju dati. Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Pieejams: <https://videscentrs.lvģmc.lv/emisijas/c6h6>

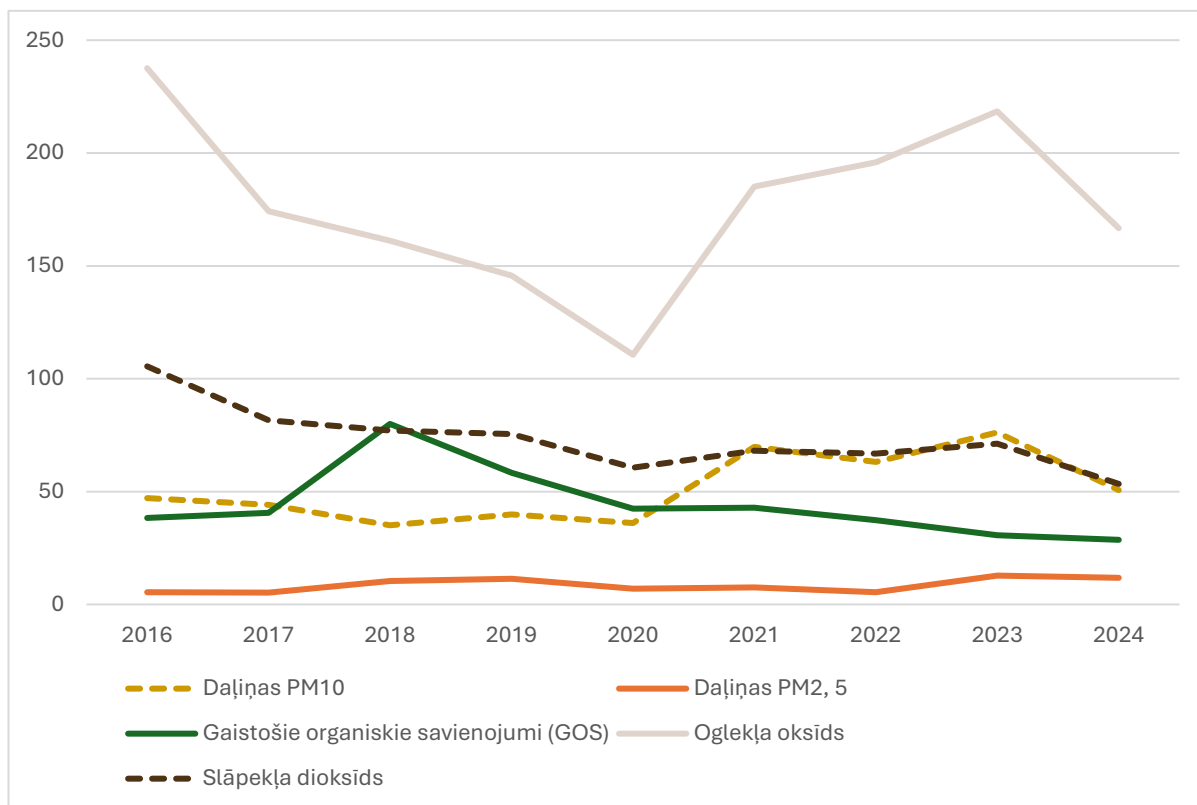

6.3. attēls. Piesārņojošo vielu emisijas Dienvidkurzemes novadā un Latvijā 2024. gadā (LVĢMC¹⁸)

Datu bāzē “2-Gaiss” esošā informācija par DKN norāda uz nemainīgu vai lejupejošu tendenci rūpniecisko avotu emisijās daļiņām PM_{2,5}, gaistošiem organiskiem savienojumiem (GOS) un slāpekļa dioksīdam (NO₂)¹⁹. Savukārt oglekļa oksīda un daļiņu PM₁₀ izmešu apjoms līdz 2020. gadam samazinājās, taču no 2020. līdz 2023. gadam tas pakāpeniski pieauga.

¹⁸ <https://videscentrs.lvcmc.lv/emisijas/>

¹⁹ Valsts statistikas pārskats „2 – Gaiss” www.meteo.lv

6.4. attēls. Dienvidkurzemes novadā izmešu daudzums, tonnas/gadā (2016-2024)
 (LVĢMC)

6.1.3. Troksnis

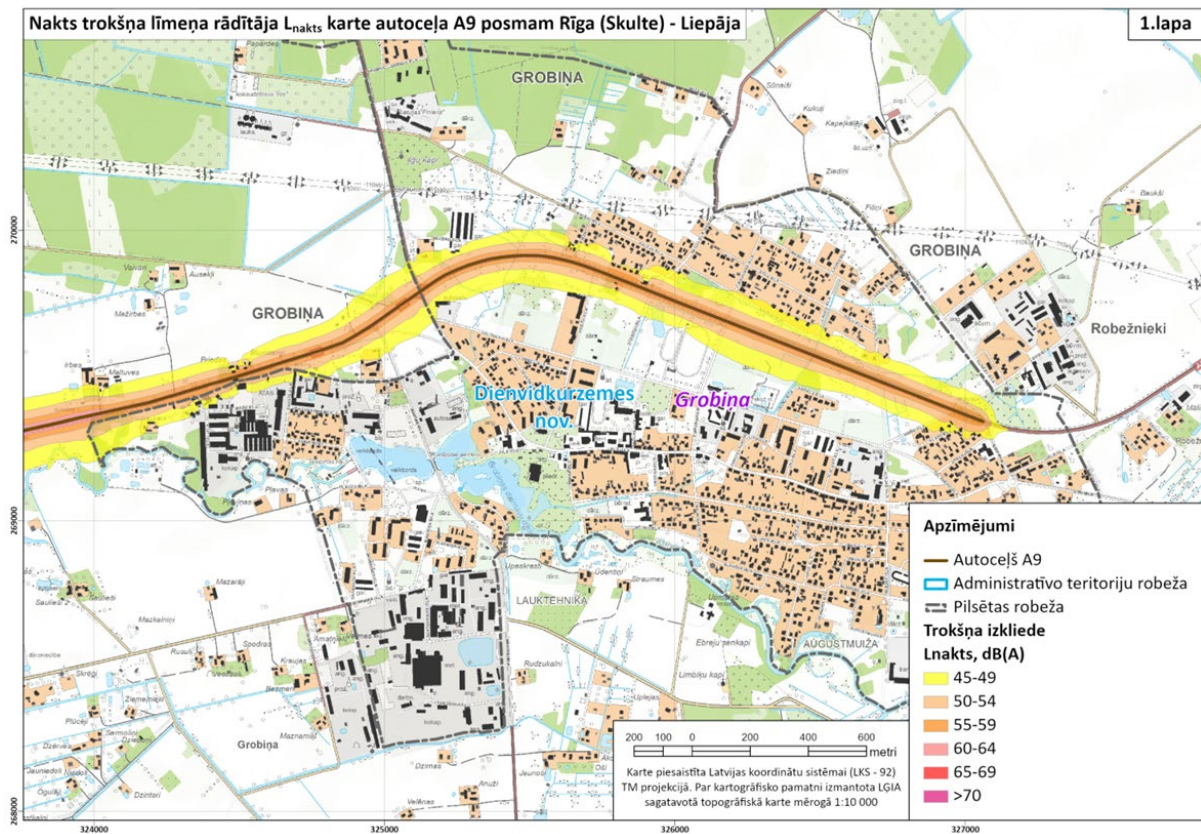
Dienvidkurzemes novadā galvenie trokšņa avoti ir autotransporta kustība pa valsts galvenajiem autoceļiem, vilcienu kustība pa dzelzceļa līniju “Jelgava – Liepāja”, gaisa kuģu kustība starptautiskajā lidostā “Liepāja”, kā arī rūpniecisko avotu, tai skaitā, vēja elektrostaciju darbība.

Autotransports

Par nozīmīgāko trokšņa avotu Dienvidkurzemes novadā uzskatāma autotransporta kustība. Dienvidkurzemes novadā autoceļu tīklu lielākoties veido valsts autoceļi, kas nodrošina transporta savienojumus starp Dienvidkurzemes novadu un citām Latvijas administratīvajām teritorijām, kā arī Lietuvu, tai pašā laikā savienojot apdzīvotas vietas Dienvidkurzemes novada robežās. Dienvidkurzemes novadā augstākā satiksmes intensitāte ir uz valsts galvenajiem autoceļiem - A9 Rīga (Skulte) – Liepāja un A11 Liepāja - Lietuvas robeža (Rucava).

Eiropas Parlamenta un Padomes direktīva 2002/49/EK „Par vides trokšņa novērtēšanu un pārvaldību” paredz, ka Eiropas Savienības dalībvalstīm ik pēc pieciem gadiem ir jāizstrādā (vai jāpārskata) un jāapstiprina trokšņu stratēģiskās kartes galveno autoceļu posmiem, uz kuriem satiksmes intensitāte ir vairāk nekā trīs miljoni transportlīdzekļu gadā. 2022. gadā, balstoties uz transporta intensitātes datiem 2019. gadā, tika izstrādātas trokšņa stratēģiskās kartes autoceļa

A9 posmam no autoceļa P106 Ezere – Embūte – Grobiņa līdz Liepājai²⁰. Saskaņā ar trokšņa stratēģiskās kartēšanas rezultātiem, autoceļa A9 posma P106 – Liepāja tuvumā 2014. gada 7. janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 16 “Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteiktie robežlielumi tiek pārsniegti nelielās platībās tiešā autoceļa tuvumā (6.5. attēls).

6.5. attēls. Nakts trokšņa līmeņa rādītāja L_{nakts} karte autoceļa A9 posmam Rīga (Skulte) - Liepāja²¹

Saskaņā ar VSIA “Latvijas Valsts Ceļi” sniegto informāciju, satiksmes intensitāte uz valsts autoceļiem palielinās un dažos gadījumos jau pārsniedz līmeni, kāds tas bija pirms Covid-19 epidēmijas, kuras laikā autotransporta kustība bija samazinājusies. Lai gan satiksmes intensitāte palielinās, nav paredzams, ka šīs izmaiņas radīs būtisku vides trokšņa līmeņa pieaugumu teritorijās, kas atrodas autoceļu tiešā tuvumā.

Dzelzceļš

Dienvīdķurzemes novada teritoriju šķērso dzelzceļa līnija “Jelgava - Liepāja”, kura galvenokārt tiek izmantota kravas vilcienu kustības nodrošināšanai uz vai no Liepājas ostu, kā arī pasažieru vilcienu kustībai (8 vilcienu pāriem nedēļā). Ņemot vērā vilcienu kustības intensitāti uz dzelzceļa līnijas “Jelgava – Liepāja”, vilcienu kustība Dienvīdķurzemes novadā nav uzskatāma par būtisku

²⁰ Trokšņa stratēģisko karšu izstrāde valsts galvenā autoceļa A9 posmiem Brocēni – P109 un P106 - Liepāja Rezultātu kopsavilkums, 2022. Pieejams: https://lvceli.lv/wp-content/uploads/2022/11/A9_Kopsavilkums.pdf

²¹ Latvijas valsts ceļi. (n.d.). Pieejams: https://lvceli.lv/wp-content/uploads/2022/11/A9_Grobiņa_Lnakts.pdf

vīdes trokšņa avotu, kas radītu 2014. gada 7. janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība” noteikto trokšņa robežlielumu pārsnīegumus.

Aviācija

Dienvīdķurzemes novada teritorijā atrodas starptautiskā lidosta “Liepāja”, kura nodrošina “airBaltic Training” Pilotu akadēmijas, gaisa kuģu apkopes lidojumu, biznesa aviācijas, čarterlidojumu, privāto lidojumu un valsts dienestu lidojumu apkalpošanu. 2017. gadā tika atjaunota gaisa satiksme starp Rīgu un Liepāju, tomēr pasažieru komercpārvaldājumi tika pārtraukta 2020. gada oktobrī Covid-19 ierobežoķumu dēļ. 2024. gadā līdsabiedrība “airBaltic” atsāķa neregulāru pasažieru komercpārvaldājumu īstenošanu uz starptautisko lidostu “Liepāja”²². Ņemot vērā lidoķumu skaitu starptautiskajā lidostā “Liepāja”, tai tuvumā esošajās teritorijās netiek pārsnīegti vīdes trokšņa robežlielumi, kuri noteikti 2014. gada 7. janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”.

Rūpniecība

Par rūpnieciskiem trokšņa avotiem uzskatāma ne tikai dažādu industriālo objektu (piemēram, dzīvnieķu novietķu darbība, dažādu raķotķu darbība), bet arī vēķa elektrostacīķu darbība un derīķo izrakķķu ieguves teritorijas. Uzsāķot jaunu rūpniecisko darbību, piemēram, saņemot A vai B kategorijas piesārņojās darbības atļauķu vai veīcot ietekmes uz vīdi novērtēķumu, ir jānovērtē paredzētās darbības radītais trokšņa līmenis, nepīeciešamības gadīķumā paredzot troksni samazīnošos pasāķķumus, ja varētu tīķt pārsnīegti vīdes trokšņa robežlielumi, kuri noteikti 2014. gada 7. janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 16 „Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība”. Atsaucoties uz Lursoft IT statistiku²³, Dienvīdķurzemes novadā 2024. gadā uzķķēmumi ar lielāķo apģrozīķķumu (TOP 20) ir atsevišķī rūpniecības uzķķēmumi, t.sk. minerālmēslu un metālizstrādājumu raķošana.

²² SIA “Aviasabiedrība “Liepāja””. Jaunumi. Pīeeķams: <https://liepaja-airport.lv/lv/jaunumi/>

²³ Lursoft IT. 2024. Uzķķēmumi ar lielāķo gada apģrozīķķumu. Pīeeķams <https://statistika.lursoft.lv/lv/statistika/gada-parskati/ar-lielako-gada-apgroziju/novads/smiltenes-novads>

6.6. attēls. Galvenie satiksmes infrastruktūras trokšņa avoti Dienvidkurzemes novadā

6.1.4. Ilgtermiņa mobilitāte

2025. gadā tika izstrādāts Dienvidkurzemes novada integrētais mobilitātes rīcības plāns līdz 2035. gadam²⁴. Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros tiek veikts arī "Apdzīvotuma un satiksmes infrastruktūras tematiskais pētījums", kas kalpos par pamatu arī satiksmes infrastruktūras risinājumiem TP ietvaros. Dienvidkurzemes novada autoceļu tīkls un sabiedriskais transports ir pamatā sasaistīts ar Liepāju. Atbilstoši IAS 2035, autoceļu infrastruktūras pārklājums novadā ir vērtējams kā labs un pietiekams. DKN iekšējai sasniedzamībai būtiskākie ir reģionālie autoceļi, no kuriem daļa ir ar asfalta segumu un daļa –

²⁴ Dienvidkurzemes novada integrētais mobilitātes rīcības plāns līdz 2035. gadam. Pieejams: https://urbact.eu/sites/default/files/2025-12/PUMA_IAP_Dienvidkurzeme_Final_LAT.pdf

ar grants segumu. Stratēģijā noteikts, ka autoceļu savienojumu uzlabojumi ir nepieciešami, lai savienotu novada lielākos attīstības centrus (maršrutā Pāvilosta – Aizpute – Priekule – Bārta – Nīca – Rucava). Tāpat autoceļu kvalitāte būtiski ir uzlabojama novada centra Grobiņas sasniegšanai.

Demogrāfiskās lejupslīdes dēļ, sabiedriskā transporta pārvadājumu pakalpojumu skaits Dienvidkurzemes novada teritorijā ir samazinājies, un sasniedzamība sabiedriskā transporta jomā ir pasliktinājusies. Novadā pastāv vairāki reģionālās nozīmes autobusa maršruti. Cauri novadam izbūvēta dzelzceļa līnija “Jelgava – Liepāja”, taču šajā maršrutā pieturvietā Dienvidkurzemes novadā nepastāv. Divos sabiedriskā transporta maršrutos starp Liepāju un tuvumā esošajām DKN pilsētām pastāv vienota abonementa biļete: “Liepāja – Grobiņa”, “Liepāja – Ilģi” un “Liepāja – Dubeņi”²⁵.

Novada nozīmes attīstības centros plānoti²⁶ vietējas nozīmes multimodāli mobilitātes punkti (Priekulē, Aizputē – reģionālas nozīmes), kā arī regulāra sabiedriskā transporta sasaiste ar novada nozīmes attīstības centriem. Plānots, ka nepieciešams izveidot jaunu dzelzceļa pieturas punktu Grobiņā.

IAS 2035 paredz Kurzemes reģiona pašvaldību sadarbību dažādu ilgtspējīgas mobilitātes risinājumu ieviešanā, organizējot sadarbību kaimiņu novadu mobilitātes plānu izstrādē, vienota sabiedriskā transporta plāna/novadu sabiedrisko transporta plānu izstrādē, reģionālo dzelzceļa eksprešu un dzelzceļa līniju ātrumu attīstības veicināšanā. Zemā transporta pieprasījuma problēmas risināšanai mazāk apdzīvotos reģionos iekļauts mērķis veidot pilotprojektus un vienotu sabiedriskā transporta modeli, ieviešot “savācējautobusu” uz reģionālajiem mobilitātes punktiem vai autobusu pēc pieprasījuma²⁷.

Dienvidkurzemes novadā reģistrēto tehniskajā kārtībā esošo transportlīdzekļu skaits uz 01.01.2025 apkopots 6.3. tabulā²⁸. Vieglo automobiļu skaits novadā pēdējo 10 gadu laikā pakāpeniski pieaug (skat. 6.7. attēlu).

²⁵ Vienoto abonementa biļešu cenas Liepājas pilsētas un reģionālās nozīmes maršrutos Nr.6904 un Nr.6912. Liepājas sabiedriskais transports. Pieejams:

https://liepajastransports.lv/storage/app/media/Vienota%20abon%20bilete_cenas.pdf

²⁶ Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam. 1. redakcija. Liepājas valstspilsēta un Dienvidkurzemes novads. 2021. Pieejams:

<https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/2-LDK-IAS2035-1-redakcija.pdf>, 21.lpp

²⁷ Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam. 1. redakcija. Liepājas valstspilsēta un Dienvidkurzemes novads. 2021. Pieejams:

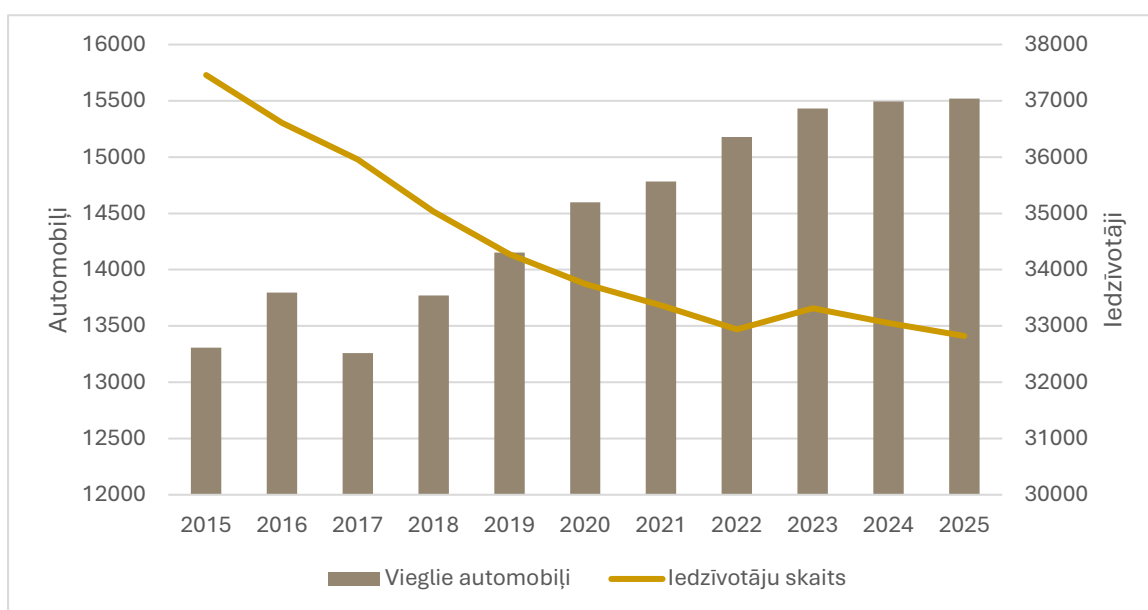
<https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/2-LDK-IAS2035-1-redakcija.pdf>, 40.lpp

²⁸ Transportlīdzekļu sadalījums pa pilsētām un novadiem. Ceļu satiksmes drošības direkcija. Pieejams:

<https://www.csdd.lv/transportlidzekli/transportlidzeklu-sadalijums-pa-pilsetam-un-novadiem>

6.3. tabula. Uz 01.01.2025. reģistrētie transportlīdzekļi

	Autobusi	Kravas	Kvadricikli	Mopēdi	Motocikli	Piekabes	Puspiekabes	Tricikli	Vieglie	Kopā
Latvija	4 051	101 568	5 985	39 231	41 648	83 658	17 946	185	788 075	1 082 347
DKN	77	2 161	121	1 261	815	2 342	344	2	15 521	22 644

6.7. attēls. Reģistrēto transportlīdzekļu skaits un iedzīvotāju skaits DKN, (2013-2025)^{29,30}

Uz 2025. gada janvāri Latvijā uzskaitē ir 9 234 vieglie elektromobiļi. No tiem Dienvidkurzemes novadā reģistrēti 68 jeb 0,7% no kopējā elektroauto skaita³¹. Pēdējo piecu gadu laikā vieglo elektroauto skaits, līdzīgi kā Latvijā kopumā, ievērojami pieaug. Elektroauto uzlādes punkti atrodas Pāvilostā, Aizputē, Kalvenē, Liegos, Priekulē, Nīcā un Rucavā.

²⁹Reģistrētie transportlīdzekļi pēc veida reģionos, valstspilsētās un novados gada sākumā – Rādītāji, Teritoriālā vienība, Transportlīdzeklis un Laika periods. Oficiālais statistikas portāls. Pieejams:

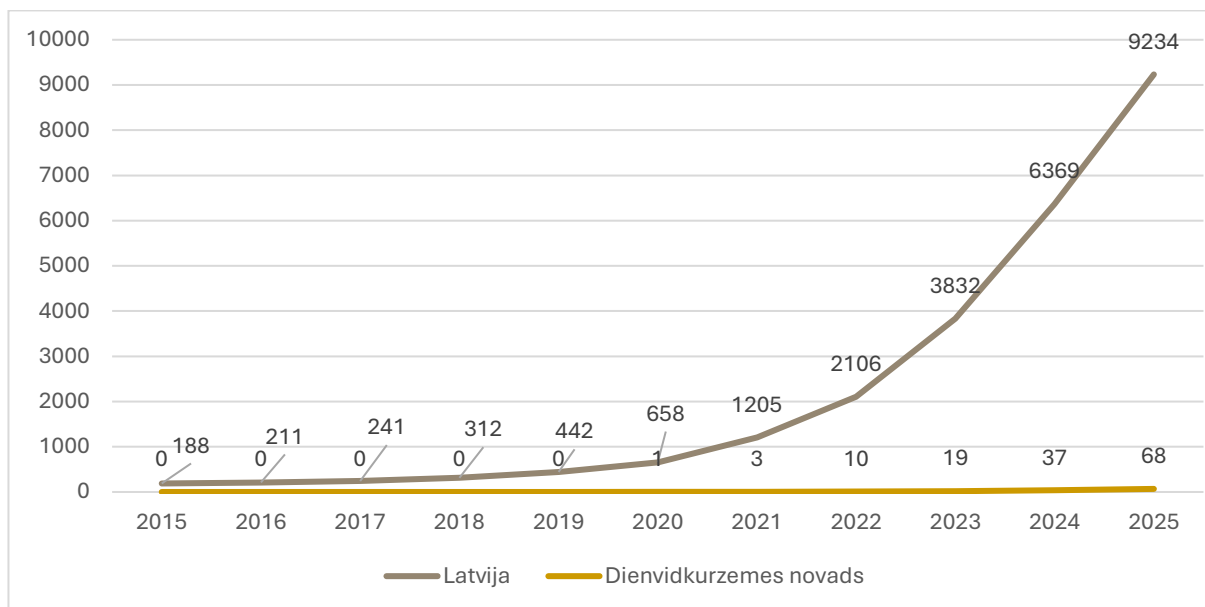
https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_TR_TRC/TRC011/table/tableViewLayout1/

³⁰Iedzīvotāju skaits un īpatsvars pēc tautības reģionos, republikas pilsētās, novados un 21 attīstības centrā gada sākumā – Tautība, Teritoriālā vienība, Rādītāji un Laika periods. Oficiālais statistikas portāls. Pieejams:

<https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/iedzivotaji/iedzivotaju-skaitis/tabulas/ire031-iedzivotaju-skaitis-un-ipatsvars-pec>

³¹ Reģistrētie transportlīdzekļi ar elektromotoriem reģionos, valstspilsētās un novados gada sākumā. Pieejams:

https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_NOZ_TR_TRC/TRC012/table/tableViewLayout1/

6.8. attēls. Viegie elektriskie automobiļi, DKN un Latvija (2015-2025)

Izbūvētā velosatiksmes infrastruktūra DKN ir nepilnīga. Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmā 2022.–2027. gadam noteikts mērķis palielināt veloceļu kopgarumu. 2021. gadā Dienvidkurzemes novadā veloceļu garums sasniedza 10 km³². Cauri novadam novietots starptautiskais EuroVelo 10 un EuroVelo 13 maršruts, un vietējie velo maršruti (nr. 566, 567, 568). IAS 2035 noteikts, ka turpināma izbūvētā Liepājas – Grobiņas veloceļa savienošana ar DKN attīstības centriem. Nākotnē veidojami Liepājas veloceļu savienojumi ziemeļu virzienā ar Šķēdi un dienvidu virzienā ar Nīcu.

6.1.5. Aprites ekonomikas principu piemērošana

Dienvidkurzemes novads, kopā ar Kuldīgas un Saldus novadiem, ietilpst Dienvidkurzemes atkritumu apsaimniekošanas reģionā.

2023. gadā stājās spēkā Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023. – 2027. gadam³³. Plāna ietvaros definēts mērķis RM 1: “atkritumu apsaimniekošana tiek veikta, ievērojot aprites ekonomikas principus, plānojot un īstenojot atkritumu apsaimniekošanas sektora pasākumus, tiek ievērota atkritumu apsaimniekošanas darbību hierarhija”.

Grobiņas pagastā ir poligons “Ķīvītes”, ko apsaimnieko SIA “Liepājas RAS”. Poligonā tiek pieņemti un apsaimniekoti sadzīves, sadzīvē radušies bīstamie atkritumi un ražošanas atkritumi, poligonā ir šķirotu atkritumu savākšanas laukums un atkritumu apglabāšanas laukums. Plānota bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstība. Kā norādīts IAS 2035, 2030. gadā tajā paredzēts apglabāt ne vairāk kā 10% no kopējā radīto atkritumu daudzuma.

³² Informatīvās bāzes atjaunošana pētījumā par velosatiksmi un velosatiksmes infrastruktūru nacionālā mērogā. Latvijas Valsts ceļi. 2021. Pieejams: https://lvceli.lv/wp-content/uploads/2022/06/Gala-nodevums_velo-aktualizacija.pdf

³³ Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam. Pieejams: https://liepajasras.lv/wp-content/uploads/2023/12/DKRAAP-2023_2027_Lemumi.pdf

Ilgadējais Valsts statistikas pārskats “Nr.3. – Atkritumi” apkopo informāciju par savākto atkritumu daudzumu no organizāciju datiem un kopsavilkumu par savākto atkritumu daudzumu no tiešiem atkritumu radītājiem (skat. 6.4. tabulu).

6.4. tabula. Radītais un savāktais daudzums no organizācijām, kas atskaitījās ar Valsts statistikas pārskatu 'Nr.3-Atkritumi', DKN³⁴

	Radītais daudzums		Savāktais daudzums	
	Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi	Sadzīves atkritumi	Bīstamie atkritumi
2021	53 932	33	1 661	275
2022	52 833	41	3 723	292
2023	86 689	38	38 471	249
2024	84 476	34	-	-

Sadzīves atkritumi

No 2024. gada³⁵ Dienvidkurzemes novada teritorijā atkritumu apsaimniekošana tiek organizēta divās atkritumu apsaimniekošanas zonās, kuras sadala A9 šoseja (Rīga (Skulte) – Liepāja). Novada ziemeļu daļā pakalpojumus sniedz atkritumu apsaimniekošanas operators SIA “Eco Baltia vide”, bet novada dienvidu daļā, t.sk. no 2026. gada februāra Nīcas pagastā, pakalpojumus sniedz atkritumu apsaimniekošanas operators pilnsabiedrība “Vides pakalpojumu grupa”³⁶.

Šķirotie atkritumi

Kā minēts Dienvidkurzemes novada pašvaldības rīcības un investīciju plānā 2022. - 2027. gadam³⁷, DKN plānota sistēmas izveide, kas nodrošina vismaz 80% reciklējamo, reģenerējamo un pārstrādājamo atkritumu dalītu savākšanu, izvietojot specializētus konteinerus dažādiem atkritumu veidiem (bīstamie atkritumi, videi kaitīgās preces, stikls, tīrs iepakojums). Tāpat plānota dalītās atkritumu vākšanas infrastruktūras paplašināšana, izveidojot lielgabarīta atkritumu savākšanas laukumus Priekulē, Aizputē, Pāvilostā un Grobiņā. Šķirotu atkritumu savākšanas laukumi ir izvietoti Vaiņodē, Rucavā un poligonā “Ķīvītes” Grobiņas pagastā. Novadā pastāv arī atkritumu pieņemšanas un depozīta iepakojuma savākšanas punkti³⁸. Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programmā 2022.–2027. gadam noteikts

³⁴ Atkritumu pārskats. Radītais daudzums (teritoriālais griezum). LVGMC. Pieejams:

<https://parissrv.lvgmc.lv/#viewType=wasteatvkproducer&incrementCounter=4>

³⁵ Iedzīvotāji aicināti jaunos atkritumu savākšanas līgumus parakstīt arī klātienē. Dienvidkurzemes novads.

12.03.2024. Pieejams: <https://www.dkn.lv/lv/jaunums/iedzivotaji-aicinati-jaunos-atkritumu-savaksanas-ligumus-parakstit-ari-klatiene>

³⁶ VP grupa. (2025). Nīcas un Saldus iedzīvotājus aicina pārslēgt atkritumu apsaimniekošanas līgumus. Pieejams: <https://vpgrupa.lv/aktualitates/nicas-un-saldus-iedzivotajus-aicina-parslegt-atkritumu-apsaimniekosanas-ligumus/>

³⁷ Dienvidkurzemes novada pašvaldības rīcības un investīciju plāns 2022. - 2027. gadam. Pieejams:

<https://www.dkn.lv/lv/media/29358/download?attachment>

³⁸ Šķiro viegli. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija. Pieejams: <https://skiroviegli.lv/#/>

mērķis “Dalīto sadzīves atkritumu daudzums uz vienu iedzīvotāju”, ar tendenci līdz 2027. gadam – pieaug.

2021. gadā DKN tika šķirti 13% no kopējā atkritumu skaita (skat. 6.5. tabulu).

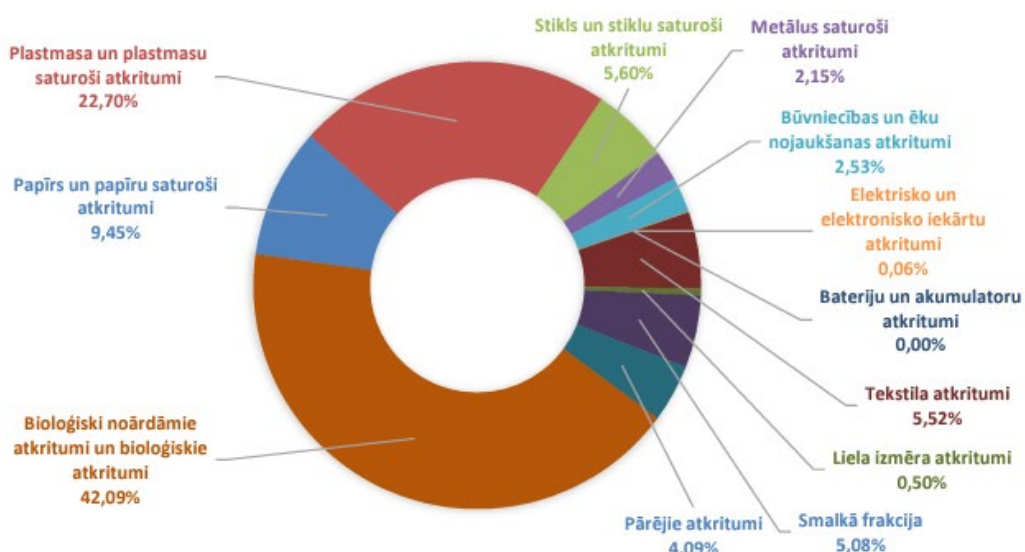
6.5. tabula. Atkritumu apsaimniekošana DKN, 2021. gads³⁹

	Nešķiroti sadzīves atkritumi, t	Dalīti savāktie sadzīves atkritumi, t	Tonnas uz iedzīvotāju/gadā	Nešķiroti	Šķiroti
DKN	5 173	801	0,34	87%	13%

Plastmasas atkritumu piesārņojuma izvērtēšanai, monitoringam un samazināšanai Latvijas – Lietuvas piekrastē paredzēta Plastmasas atkritumu piesārņojuma monitoringa un apsaimniekošanas vadlīniju izstrāde. Tāpat plānota Jūras piesārņojošo atkritumu apsaimniekošanas plāna un reģionālo atkritumu apsaimniekošanas plānu izstrāde.

Bioloģiskie atkritumi

Atkritumu poligona “Ķīvītes” veiktās atkritumu sastāva analīzes dati liecina, ka 2021. gadā aptuveni 40% no nešķirotajiem sadzīves atkritumiem bija pārtikas un dārza atkritumi.

6.9. attēls. Poligonā “Ķīvītes” ievesto nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas morfoloģiskais sastāvs 2020., 2021. gads (masas %)⁴⁰

³⁹ Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam. Pieejams: https://iepajasras.lv/wp-content/uploads/2023/12/DKRAAP-2023_2027_Lemumi.pdf

⁴⁰ Dienvidkurzemes reģionālais atkritumu apsaimniekošanas plāns 2023.-2027. gadam. Pieejams: https://iepajasras.lv/wp-content/uploads/2023/12/DKRAAP-2023_2027_Lemumi.pdf

6.2. Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums

IAS 2035 noteikts, ka DKN par kultūrvēsturiskajām teritorijām ir uzskatāmas seno kuršu zemes un pilskalni, jūras senkrasts, muižu, piļu teritorijas un saistītie vēsturiskie parki, kā arī jaunveidoto zaļo zonu teritorijas, dažādu laikmetu militārais un industriālais mantojums, sakrālā apbūve, pilsētbūvniecības pieminekļi pilsētās, DKN raksturīgās lauku sētas un zvejniekciemi.

Atbilstoši nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes pieminekļu sarakstu informācijas sistēmā "Mantojums"⁴¹ iekļautajai informācijai, novadā kopumā (uz 09.12.25) reģistrēti 333 kultūras pieminekļi, no tiem 199 ir valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 102 – reģiona nozīmes un 32 – vietējas nozīmes pieminekļi.

Dienvidkurzemes novadā ir viens valsts nozīmes pilsētbūvniecības piemineklis – Aizputes pilsētas vēsturiskais centrs⁴² un divi reģiona nozīmes pilsētbūvniecības pieminekļi – Durbes pilsētas vēsturiskais centrs⁴³ un Grobiņas pilsētas vēsturiskais centrs. Tāpat novadā atrodas četri industriālie pieminekļi un četras vēsturiskās notikuma vietas, 225 arhitektūras pieminekļi, 53 mākslas pieminekļi un viens arhitektūras - mākslas piemineklis. Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, Grobiņas arheoloģiskais ansamblis, 2020. gadā pieteikts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstam⁴⁴. Senie etnogrāfiskie novadi – Rucava, Nīca, Bārta – izcelti kā nozīmīgs nemateriālās kultūras mantojums⁴⁵.

6.3. Dabas vērtības/daudzveidība

Dabas vērtību aizsardzība ir nozīmīgs faktors, kas jāņem vērā, plānojot novada attīstību. Bioloģiskā daudzveidība ir vērtība pati par sevi – jo daudzveidīgākas ir dzīvotnes, jo lielāka ir tajās mītošo sugu daudzveidība, un jo lielāka bioloģiskā daudzveidība, jo stabilāka un izturīgākā pret dažādām negatīvām ietekmēm ir ekosistēma kopumā. Bioloģiskā daudzveidība palīdz nodrošināt sabiedrībai būtiskos ekosistēmu pakalpojumus – sniedz dažādus dabas resursus, piemēram, koksni, ārstniecības augus, ūdeni; sniedz aizsardzību no plūdiem, vētrām, zemes nogruvumiem, augsnes erozijas; nodrošina tūrisma un rekreācijas iespējas u. tml. Bioloģiskajai daudzveidībai ir liela ietekme klimata regulēšanā – piemēram, koki un citi augi uzlabo gaisa kvalitāti, samazinot cilvēku radīto piesārņojumu, kā arī regulē temperatūras un mitruma režīmu. Ne mazāk svarīga joma ir arī kultūras jeb nemateriālie pakalpojumi, ko sniedz bioloģiskā daudzveidība. Daba un bioloģiskā daudzveidība vienmēr kalpojusi kā iedvesmas avots māksliniekiem un rakstniekiem, un tai ir būtiska loma zinātnē. Mijiedarbībai ar dabu ir būtiska loma cilvēku garīgās un fiziskās veselības saglabāšanā.

⁴¹ Mantojums.lv Pieejams: <https://mantojums.lv/cultural-objects>

⁴² Objekta numurs 7437. Pieejams: <https://mantojums.lv/cultural-objects/7437>

⁴³ Durbes pilsētas vēsturiskais centrs. Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde. Pieejams: <https://mantojums.lv/cultural-objects/7438>

⁴⁴ Latvija piesaka Grobiņas arheoloģisko ansambli Pasaules mantojuma sarakstam. UNESCO Latvijas Nacionālā komiteja. Pieejams: https://www.unesco.lv/lv/jaunums/latvija-piesaka-grobinas-arheologisko-ansambli-pasaules-mantojuma-sarakstam?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁴⁵ Nemateriālā kultūra. Dienvidkurzemes novads. Pieejams: <https://www.dkn.lv/lv/kultura/kulturas-mantojums/nemateriala-kultura>

Veicot ietekmes uz dabas vērtībām novērtējumu, SIVN ietvaros tiks izmantota publiski pieejamā informācija.

6.3.1. Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Pēc dabas datu pārvaldības sistēmas (DDPS) "Ozols" datiem, DKN bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai ir izveidoti 2 valsts nozīmes dabas liegumi, divi vietējas nozīmes dabas liegumi, trīs dabas parki, viens dabas rezervāts, 18 dabas pieminekļi, 205 mikroliegumi. 27 no ĪADT piešķirts Natura 2000 vietas statuss (skat. 6.6 tabulu). DDPS "Ozols" Dienvidkurzemes novada teritorijā ir reģistrēti 1912 aizsargājami koki. Dienvidkurzemes novads robežojas ar divām aizsargājamām jūras teritorijām, kuras pēc administratīvā iedalījuma atrodas Latvijas Republikas Baltijas jūras dienvidrietumu teritoriālajos ūdeņos.

6.6. tabula. Dienvidkurzemes novada īpaši aizsargājamās dabas teritorijas

Nosaukums	ĪADT veids	Teritorijas kods	Ir/nav Natura 2000	Natura 2000 tips	Galvenās dabas vērtības*
Akmensrags	Aizsargājama jūras teritorija	LV0900200	Natura 2000	C	Zemūdens rīfi, putnu sugas
Nida-Pērkone	Aizsargājama jūras teritorija	LV0900100	Natura 2000	C	Zemūdens rīfi, putnu sugas
Bārtas meži	Dabas liegums	LV0537400	-		Mežu biotopi, purvu biotopi, saldūdens biotopi, aizsargājamas putnu, ķērpju un augu sugas
Blažģa ezers	Dabas liegums	LV0525100	Natura 2000	B	Dibināts kokvārdes aizsardzībai, liela abinieku un rāpuļu faunas dažādība, meža, zālāju, saldūdens biotopi
Brienamais purvs	Dabas liegums	LV0507400	Natura 2000	C	Veidots parastās purvmirtes aizsardzībai, purvu, mežu biotopi, viena no labākajām pļavu līdzošanas vietām Latvijā
Celmu ezera meži	Dabas liegums	LV0537800	-		Mežu, purvu un saldūdens biotopi
Dunalkas meži	Dabas liegums	LV0538100	-		Mežu biotopi, putnu, kukaiņu, augu, ķērpju un sēņu sugas. Liels aizsargājamo dižkoku skaits
Dunika	Dabas liegums	LV0508300	Natura 2000	C	Purvu, mežu biotopi, Dabas liegums atrodas uz parastā skābarža izplatības areāla ziemeļrietumu robežas, viens no izveides mērķiem ir parastā skābarža aizsardzība
Durbes ezera pļavas	Dabas liegums	LV0533200	Natura 2000	C	Teritorija daļēji pārklājas ar putniem nozīmīgo vietu "Durbes ezers". Barojas liels daudzums caurceļojošo zosu, ligzdo vairākas aizsargājamo putnu sugas, zālāju biotopi
Gaviezes āmuļi	Dabas liegums	LV0507300	Natura 2000	B	Viena no bagātīgākajām baltā āmuļa atradnēm Latvijā
Ječu purvs	Dabas liegums	LV0530400	Natura 2000	B	Izveidots kaļķaino zāļu purvu aizsardzībai, augu, dzīvnieku sugas

Nosaukums	ĪADT veids	Teritorijas kods	Ir/nav Natura 2000	Natura 2000 tips	Galvenās dabas vērtības*
Ķirbas purvs	Dabas liegums	LV0521800	Natura 2000	B	Veidots bioloģiski daudzveidīgu kaļķaino zāļu purvu, augsto purvu un mitro mežu teritoriju un tām raksturīgo augu, putnu un bezmugurkaulnieku sugu saglabāšanai
Liepājas ezers	Dabas liegums	LV0507800	Natura 2000	C	Līdzdo vairāk nekā 100 putnu sugu, iekļauts starptautiskajā putniem nozīmīgo vietu sarakstā (IBA), saldūdeņu un zālāju biotopi
Medze	Dabas liegums	LV0507600	Natura 2000	B	Veidots senā Baltijas Ledus ezera krasta veidojuma, kas klāts ar sausām un mēreni mitrām pļavām, meža fragmentiem un lauksaimniecības zemēm, aizsardzībai, augu sugas
Nīcas īvju audze	Dabas liegums	LV0507700	Natura 2000	B	Dibināts parastās īves aizsardzībai, mežu biotopi, augu un bezmugurkaulnieku sugas
Nīgrandes meži	Dabas liegums	LV0531000	Natura 2000	B	Dibināts biotopa 9080* Staignāju meži aizsardzībai, kas klāj lielu vienlaidus platību, sūnu un ķērpju sugas
Pāvilostas pelēkā kāpa	Dabas liegums	LV0536500	Natura 2000	B	Dibināts platākajai (vietām līdz 818 m plata) atklāto pelēko kāpu teritorijai Latvijā, augu un dzīvnieku sugas
Pūļa purvs	Dabas liegums	LV0542100	-		Virsāju, purvu, mežu biotopi, putnu sugas, sūnu sugas
Rucavas īvju audze	Dabas liegums	LV0508000	Natura 2000	B	Dibināts parastās īves aizsardzībai, mežu biotopi
Rucavas staignāju meži	Dabas liegums	LV0542200	-		Mežu biotopi, putnu sugas
Ruņupes ieleja	Dabas liegums	LV0524500	Natura 2000	B	Dibināts unikāla Ruņupes posma aizsardzībai, Ruņa ir viena no straujākajām upēm Latvijā, mežu biotopi
Sakas grīņi	Dabas liegums	LV0535500	Natura 2000	B	Dibināts Eiropā un Latvijā ļoti reta biotopa – slapji virsāji ar grīņa sārteni – aizsardzībai. Viena no dabīgākajām un vitālākajām grīņa sārtenes atradnēm Latvijā.
Sventājas upes ieleja	Dabas liegums	LV0526400	Natura 2000	C	Viena no nedaudzām teritorijām Latvijā, kur sastopams biotops 2330 Klajas iekšzemes kāpas, un tikai Latvijas

Nosaukums	ĪADT veids	Teritorijas kods	Ir/nav Natura 2000	Natura 2000 tips	Galvenās dabas vērtības*
					dienvīdrietumu daļā sastopamie meži - lapkoku meži ar parasto skābardi, nozīmīga teritorija nogāžu un gravu mežu aizsardzībai, vairākas augu un dzīvnieku sugas, kuru izplatība saistīta ar valsts dienvidu un dienvidrietumu daļu
Tāšu ezers	Dabas liegums	LV0527300	Natura 2000	C	Putniem nozīmīgā vieta
Tebras ozolu meži	Dabas liegums	LV0535800	Natura 2000	B	Izveidots vecu ozolu, ozolu-liepu mežu aizsardzībai, augu sugas
Tosmare	Dabas liegums	LV0520900	Natura 2000	B	Purvu, zālāju, saldūdens biotopi, zīdītāju, bezmugurkaulnieku, putnu, zivju, augu, ķērpju sugas, Latvijas mērogā nozīmīga Lēzela lipares <i>Liparis loeselii</i> populācija, konstatēta viena no dažām prūšu bezgales <i>Laserpitium prutenicum</i> atradnēm Latvijā,
Ziemeupe	Dabas liegums	LV0508100	Natura 2000	C	Izveidots vairāku jūrmalas biotopu aizsardzībai. Viena no nedaudzajām un labākajām pelēko kāpu aizsardzības vietām Latvijā. Sastopams Latvijā rets biotops - grūns. Ļoti daudz retu, īpaši aizsargājamo augu un bezmugurkaulnieku sugu.
Bernāti	Dabas parks	LV0303600	Natura 2000	B	Veidots jūrmalas biotopu un retu augu un dzīvnieku aizsardzībai
Embūte	Dabas parks	LV0301200	Natura 2000	B	Veidots izcilu gravu un nogāžu mežu aizsardzībai
Pape	Dabas parks	LV0303500	Natura 2000	C	Veidots, lai aizsargātu ligzdojošos un caurceļojošos putnus. Papes ezers ir lagūnas tipa sekls ezers - nozīmīga ES Biotopu direktīvas biotopa - mezotrofas ūdenstilpes ar bentisku mieturajņu augāju - aizsardzības vieta. Teritorijā sastopami arī kāpu, jūras piekrastes, zālāju, purvu un mežu aizsargājamie biotopi.
Cīravas liepu aleja	Dabas piemineklis: aleja	LV0490230	-		Aleju veido vidēji vecas liepas. Konstatēta viena īpaši aizsargājama ķērpju suga kausveida pleurostikta (<i>Pleurosticta acetabulum</i>),
Kalētu parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470350	-		Konstatētas 11 svešzemju koku sugas, ieskaitot tādus dendroloģiski reti sastopamus taksonus kā dzeltenais bērzs <i>Betula alleghaniensis</i>) un Matsudanas vītols 'Tortuosa' <i>Salix</i>

Nosaukums	ĪADT veids	Teritorijas kods	Ir/nav Natura 2000	Natura 2000 tips	Galvenās dabas vērtības*
					<i>matsudana</i> 'Tortuosa'. Kalētu parks izceļas ar lielu parasto skābaržu <i>Carpinus betulus</i> īpatsvaru kokaudzē.
Kazdangas parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470920	-		Kazdangas parkā kopumā ir sastopami 47 dažādi kokaugu taksoni. Parkā un apkārtējā teritorijā konstatēti 17 potenciālie dižkoki un 29 valsts nozīmes dižkoki. Sastopamas īpaši aizsargājamās bezmugurkaulnieku, ķērpju, augu un zīdītāju sugas
Krotes parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470360	-		13 sugu bioloģiski veci, lielu dimensiju un dobumaini koki. Īpaši aizsargājamās sugas - lapkoku praulgrauzis <i>Osmoderma barnabita</i> un ķērpis sīkpunktainā artonija <i>Arthonia byssacea</i> .
Langsēžu parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470370	-		Dibināts koku stādījumu aizsardzībai
Ostbahas baronu kapu dendroloģiskie stādījumi	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470380	-		Dibināts koku stādījumu aizsardzībai
Štakeldangas parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470390	-		Dibināts koku stādījumu aizsardzībai
Tāšu Padures parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470400	-		Dibināts koku stādījumu aizsardzībai
Upesmuižas parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470420	-		Dibināts koku stādījumu aizsardzībai
Vecpils parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470430	-		Dibināts koku stādījumu aizsardzībai
Vērgales parks	Dabas piemineklis: dendroloģiskie stādījumi	LV0470440	-		Dibināts koku stādījumu aizsardzībai

Nosaukums	ĪADT veids	Teritorijas kods	Ir/nav Natura 2000	Natura 2000 tips	Galvenās dabas vērtības*
Baltijas ledus ezera krasta valnis pie Rīvas	Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums	LV0441060	-		Tiek uzskatīts par raksturīgāko reljefa viļņu erozijas formu Baltijas jūras Kurzemes piekrastes daļā, kas veidojies Baltijas jūras senākās stadijas – Baltijas Ledus ezera laikā.
Dzērves Bērziņu avoti	Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums	LV0441000	-		Avotu un avoksnāju grupa ielejveida pazeminājuma nogāzē. Avotos sastopami divu veidu ūdeņi – vieni ir maz mineralizēti (līdz 1 g/L), ar karbonātiem bagāti un otri ir ar dzelzs savienojumiem bagāti ūdeņi.
Embūtes gravas un Joda dambis	Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums	LV0441010	Ietilpst citā NATURA 2000 teritorijā		Divas vaļņveida reljefa formas veido loku, ko nodala Lankas senlejas posms ar upes ieleju. Pēc savas morfoloģijas vaļņi atgādina osus. Loka iekšpusē atrodas senlejas paplašinājums, kurā ir izvietotas tūrisma infrastruktūras būves.
Nidas pludmale	Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums	LV0441050	Ietilpst citā NATURA 2000 teritorijā		Baltijas jūras pludmales posms - pludmale, priekškāpu josla un neliela daļa no krasta kāpu joslas. Nidas pludmales dienvidu daļā atsedzas jūras, pludmales un eolie nogulumu ar uzpūstu krasta kāpu. Pašā dabas pieminekļa ziemeļu daļā pludmales joslu veido vieta, kur pēdējo 2500 gadu laikā ir pilnīgi izskalota Litorīnas jūras nērija ar augsto kāpu joslu.
Ogļukalna atsegums	Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums	LV0441020	-		Atsegumā atrodamā kūdra, iespējams, tikusi izmantota kā kurināmais. No tā, ka Lētīšas stāvajā pamatkrastā atrodama kūdra, kas atgādina brūnogles, arī cēlies nosaukums – Ogļu kalns.
Pūsēnu kalns	Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums	LV0441040	Ietilpst citā NATURA 2000 teritorijā		Kāpa tiek uzskatīta par visaugstāko Baltijas jūras piekrastes kāpu Latvijā.
Strantes-Ulmales stāvkrasts	Dabas piemineklis: ģeoloģiskais veidojums	LV0441070	-		Ietver mūsdienu jūras krasta joslu ar zemūdens nogāzes seklūdens daļu līdz aptuveni 1 m dziļumam, pludmali vai erozijas terasi, jūras erozijas kāpli (stāvkraustu) un pamatkrasta joslu aptuveni līdz 150 m platumā. Stāvkrasts atrodas tā sauktā Labraga ielīča dienvidu daļā un tā jau ļoti sen ir Latvijas piekrastē plašākā un izteiktākā ilgstošas jūras krasta noskalošanas (erozijas) zona.
Grīņu dabas rezervāts	Dabas rezervāts	LV0100300	Natura 2000	B	Izveidots, lai aizsargātu ļoti retu meža augšanas apstākļu tipu - grīni, kurš sastopams tikai Baltijas jūras Kurzemes piekrastē.

Nosaukums	ĪADT veids	Teritorijas kods	Ir/nav Natura 2000	Natura 2000 tips	Galvenās dabas vērtības*
					Grīnī aug īpaši aizsargājama, ļoti reta augu suga - grīņa sārtene. Sastopamas arī citas aizsargājamas augu sugas.
Graviņas	Mikroliegums	LV0830900	Natura 2000	B	Izveidots avotu, mežu biotopu aizsardzībai un dzeltenās dzegužkurpites <i>Cypripedium calceolus</i> aizsardzībai.
Pelēkās kāpas mikroliegums	Vietējas nozīmes dabas liegums	-	-		Izveidots piejūras biotopu aizsardzībai
Priekškāpu biotopu kompleksa mikroliegums	Vietējas nozīmes dabas liegums	-	-		Izveidots piejūras biotopu aizsardzībai

* - informācija par ĪADT dabas vērtībām no Dabas aizsardzības pārvaldes mājaslapas teritoriju aprakstiem <https://www.daba.gov.lv/lv/par-ipasi-aizsargajamam-dabas-teritorijam>

6.3.2. Aizsargājamie biotopi

Atbilstoši DDPS "Ozols" datiem⁴⁶, Dienvidkurzemes novada teritorijā ir ap 29 942 ha ES nozīmes aizsargājamo biotopu. Pārstāvēti 46 dažādi ES nozīmes aizsargājamo biotopu veidi, kas ir lielākā daļa no 61 Latvijā sastopamo biotopu veidiem.

Jāatzīmē, ka 598 ha no šīm platībām atrodas ciemu teritorijā (atbilstoši pašreiz spēkā esošajām ciemu robežām), lielākoties tie ir piekrastes biotopi (394 ha) un zālāju biotopi (127 ha).

6.7. tabula. Dienvidkurzemes novadā sastopamie Eiropas nozīmes aizsargājamie biotopi

Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamā biotopa kods	Biotopa nosaukums	Dienvidkurzemes novadā, ha	Platība Latvijā, ha ⁴⁷	% no Latvijas biotopa platības, kas atrodas Dienvidkurzemes novada teritorijā
1230	Jūras stāvkrausti	21,3	66	32,2
1310	Viengadīgu augu sabiedrības dūņainās un zemās smilšainās pludmalēs	1,1	74	1,5
1630*	Piejūras zālāji	20,8	210	9,9
1640	Smilšainas pludmales ar daudzgadīgu augāju	1,3	61	2,1
2110	Embrionālās kāpas	35,2	215	16,4
2120	Priekškāpas	75,9	444	17,1
2130*	Ar lakstaugiem klātas pelēkās kāpas	329,7	2124	15,5
2140*	Pelēkās kāpas ar sīkrūmu audzēm	14,4	148	9,7
2170	Pelēkās kāpas ar ložņu kārklu	1,4	23	6,1
2180	Mežainas piejūras kāpas	4103,3	59188	6,9
2190	Mitras starpkāpu ieplakas	23,9	898	2,7
2320	Piejūras zemienes smiltāju līdzenumu sausi virsāji	1,1	3005	0,0
2330	Klajas iekšzemes kāpas	2,5	48	5,3
3140	Ezeri ar mieturalģu augāju	2785,9	8158	34,1
3150	Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju	871,9	75659	1,2
3160	Distrofi ezeri	11,9	1838	0,6
3260	Upju straujtecēs un dabiski upju posmi	424,6	17741	2,4
4010	Slapji virsāji	69,2	1257	5,5

⁴⁶ Dati uz 08.08.2025.

⁴⁷ Dati no DDPS "Ozols" uz 08.08.2025.

Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamā biotopa kods	Biotopa nosaukums	Dienvidkurzemes novadā, ha	Platība Latvijā, ha ⁴⁷	% no Latvijas biotopa platības, kas atrodas Dienvidkurzemes novada teritorijā
4030	Sausi virsāji	5,5	19	28,9
5130	Kadiķu audzes zālājos un virsājos	5,5	92	6,0
6120*	Smiltāju zālāji	73,2	607	12,1
6210	Sausi zālāji kaļķainās augsnēs	171,6	6361	2,7
6230*	Vilkkūlas zālāji (tukšaiņu zālāji)	38,6	678	5,7
6270*	Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas	1125,2	24208	4,6
6410	Mitri zālāji periodiski izžūstošās augsnē	738,2	3943	18,7
6430	Eitrofas augsto lakstaugu audzes	7,1	308	2,3
6450	Palieņu zālāji	1431,6	18465	7,8
6510	Mēreni mitras pļavas	219,5	5357	4,1
6530*	Parkveida pļavas un ganības	36,3	1478	2,5
7110*	Aktīvi augstie purvi	2991,8	121814	2,5
7120	Degradēti augstie purvi, kuros iespējama vai noris dabiskā atjaunošanās	144,6	13080	1,1
7140	Pārejas purvi un slīkšņas	329,0	8033	4,1
7150	Rhynchosporion alabe pioniersabiedrības uz mitras kūdras vai smiltīm	14,3	811	1,8
7160	Minerālvielām bagāti avoti un avoksnāji	27,4	801	3,4
7210*	Kaļķaini zāļu purvi ar dižo aslapi	30,3	588	5,2
7220*	Avoti, kuri izgulsnē avotkaļķus	4,0	43	9,3
7230	Kaļķaini zāļu purvi	573,7	2565	22,4
9010*	Veci vai dabiski boreāli meži	3872,0	92847	4,2
9020*	Veci jaukti platlapju meži	1223,8	16396	7,5
9050	Lakstaugiem bagāti egļu meži	2357,1	23319	10,1
9070	Meža ganības	21,0	183	11,5
9080	Staignāju meži	1010,4	29548	3,4
9160	Ozolu meži	714,2	3250	22,0
9180*	Nogāžu un gravu meži	784,8	7126	11,0
91D0*	Purvaini meži	2289,7	78754	2,9

Eiropas Savienības nozīmes aizsargājamā biotopa kods	Biotopa nosaukums	Dienvidkurzemes novadā, ha	Platība Latvijā, ha ⁴⁷	% no Latvijas biotopa platības, kas atrodas Dienvidkurzemes novada teritorijā
91E0*	Aluviāli krastmalu un palieņu meži	907,1	15372	5,9

6.3.3. Aizsargājamās sugas

DDPS "Ozols" Dienvidkurzemes novada teritorijā ir atzīmētas aptuveni 20 tūkstoši aizsargājamo vai reto sugu atradnes. Visvairāk atzīmētas putnu atradnes – aptuveni 10 000. Daudz ir arī vaskulāro augu atradņu – aptuveni 7300. Salīdzinoši maz ir zivju un rāpuļu sugu atradņu.

Ir vairākas sugas, kuras vai nu sastopamas tikai Dienvidkurzemes novadā vai arī tajā atrodas sugas populācijas lielākā daļa. Šādu sugu saglabāšanai pievēršama īpaša vērība:

- dabas liegumā "Tosmare" ir Latvijas mērogā nozīmīga Lēzela lipares *Liparis loeselii* populācija un konstatēta viena no dažām prūšu bezgales *Laserpitium prutenicum* atradnēm Latvijā;
- dabas liegums "Brienamais purvs" ir viena no labākajām pļavu lijas *Circus pygargus* ligzdošanas vietām Latvijā;
- dabas liegums "Blažģa ezers" ir kokvārdes *Hyla orientalis (arborea)* reintrodukcijas vieta, un Dienvidkurzemes novadā atrodas lielākā kokvārdes populācijas daļa.

Dienvidkurzemes novadā atrodas lielākā populācijas daļa šādām sugām: ogu īve *Taxus baccata*, baltais āmulis *Viscum album*, parastā purvmirte *Myrica gale*, parastais skābardis *Carpinus betulus*, grīņa sārtene *Erica tetralix*, prūšu bezgale *Laserpitium prutenicum*.

6.3.4. Citas dabas vērtības

Dižkoki, alejas

Nozīmīga dabas daudzveidības un ainaviskā vērtība piemīt lieliem kokiem. Ikviens koks ir nozīmīga dabas vērtība, bet īpaši vērtīgi ir veci, zaraini, dobumaini koki. Tie kalpo par dzīvotni ļoti daudzveidīgiem dzīvajiem organismiem. Tādēļ, lai pasargātu šādus kokus, ir izstrādāti izmēru kritēriji, kurus sasniedzot, koks uzskatāms par dižkoku, un tas kļūst aizsargājams. Aizsargājams ir ne tikai pats koks, bet arī teritorija zem koka vainaga un vēl 10 m josla ap to. Pie dižkokiem to atpazīstamībai Dabas aizsardzības pārvalde izvieto informatīvo zīmi "Ozollapa", taču arī tad, ja šī zīme nav pievienota, koks ir uzskatāms par aizsargājamu, ja sasniedzis noteiktu apkārtmēru vai augstumu. Dižkokam ir aizsargājama koka statuss neatkarīgi no tā, vai tas ir vai nav reģistrēts DDPS "Ozols" vai teritorijas plānojuma kartēs; ikgadējā pieauguma dēļ dižkoku skaits var palielināties.

Nozīmīga dabas daudzveidību veicinoša vērtība ir koku stādījumi un alejas. 10 dendroloģiskie stādījumi un Cīravas liepu aleja, kuriem piešķirts valsts nozīmes īpaši aizsargājamās teritorijas statuss, uzskaitīts 6.3.1. nodaļā. Atbilstoši izvirzītajiem nosacījumiem DKN teritorijas

plānojuma izstrādei, ir izvērtēts esošo un vēsturisko aleju nozīmīgums no kultūrvēsturiskā, ainaviskā un dabas daudzveidības aspekta, pamatojoties uz publiski pieejamo informāciju.

DDPS "Ozols" Dienvidkurzemes novadā reģistrēta viena valsts nozīmes īpaši aizsargājamā aleja – Cīravas liepu aleja. Kuldīgas novada pašvaldības īstenotā un ES Interreg VI-A Latvijas – Lietuvas programmas 2021. –2027.gadam līdzfinansētā projekta "Koku aleju saglabāšana bioloģiskajai daudzveidībai Kurzemē un Ziemeļlietuvā (*Green guardians*)" kampaņas "Kļūsti par aleju detektīvu" ietvaros identificētas 53 alejas. Iesnēgti arī dati par 28 alejām, kuru piederība aleju statusam vēl jāpārbauda.

Kā potenciāli ainaviski, kultūrvēsturiski un bioloģiski nozīmīgas alejas Vides pārskata ietvaros definētas alejas, kuru garums pārsniedz 500 m un/vai tajās ir reģistrēti aizsargājami koki, īpaši aizsargājamās sugas vai tās saistītas ar kultūrvēsturiskajiem objektiem. Šādām alejām teritorijas plānojuma ietvaros būtu jāvērtē nepieciešamība izstrādāt īpašus apsaimniekošanas un aizsardzības noteikumus.

No 53 identificētajām alejām 25 aleju garums nepārsniedz 500 m. Tajās nav reģistrēti aizsargājami koki vai ĪA sugu atradnes, kā arī tās nav iekļautas aizsargājamo pieminekļu kompleksos vai to aizsardzības zonās. Par alejām nav publiski pieejamu citu datu par to nozīmi kultūrvēsturiskā, ainaviskā un dabas daudzveidības aspektā.

5 aleju garums ir 500 m vai vairāk, bet tajās nav konstatētas citas kultūrvēsturiskās, ainaviskās un dabas daudzveidības vērtības.

23 alejām identificēts kāds papildus kultūrvēsturiskais, ainaviskais vai dabas daudzveidības elements, kā rezultātā iespējami papildus normatīvajos aktos iekļauti nosacījumi aleju apsaimniekošanā. Šo aleju atrašanās vieta un publiski pieejamā informācija par tajās esošajām vērtībām apkopota 6.8. tabulā un 6.10. attēlā.

6.8. tabula. Projektā "Green guardians" pieteiktās alejas, kurās ir konstatētas arī citas dabas vai kultūrvēsturiskās vērtības

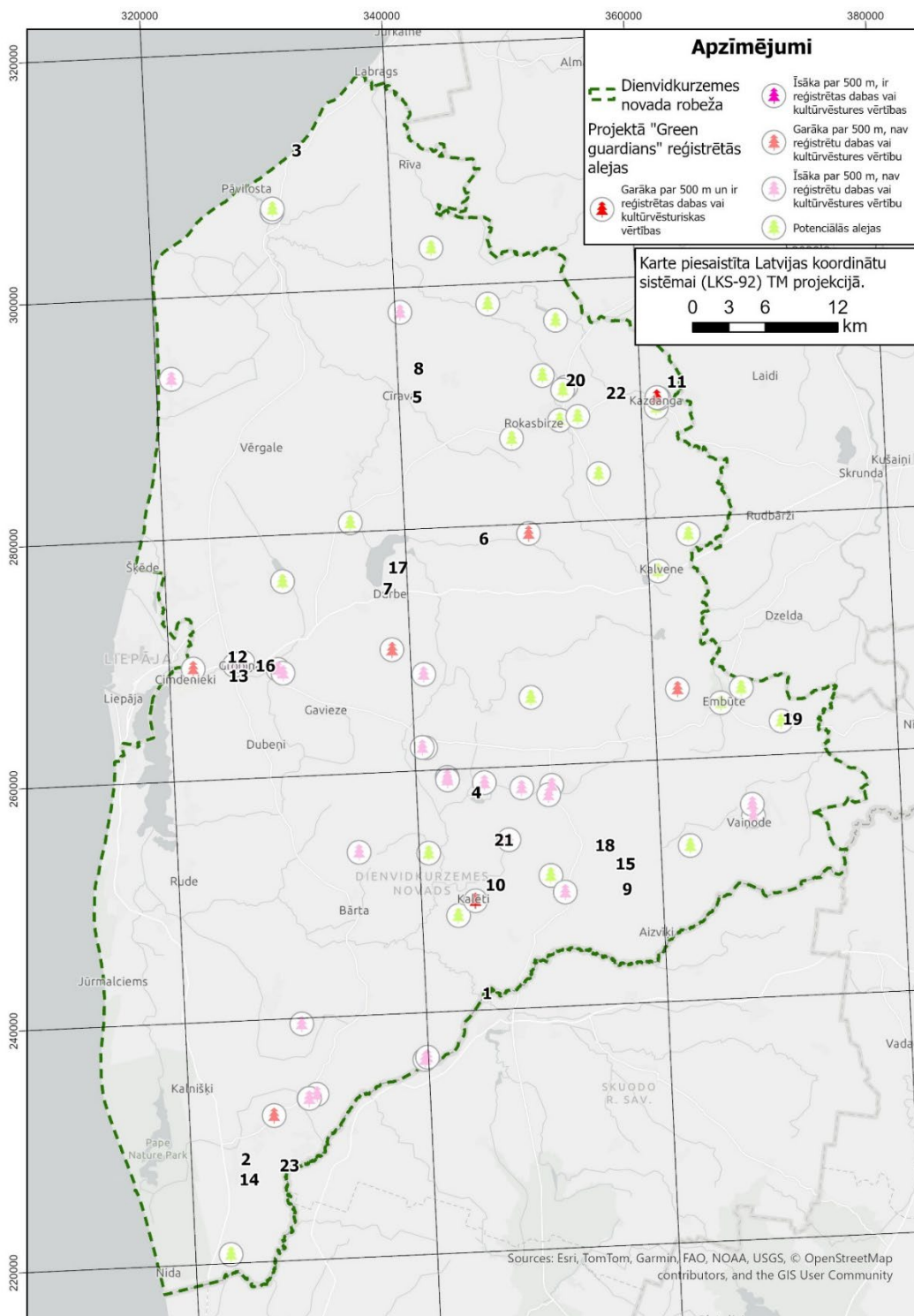
Nr. kartē	Nosaukums	Atrašanās vieta	Vērtības
1	Aleja pie Sedviņu kapiem	Dunikas pag., gar ceļu uz Sedviņu kapiem	Reģistrēts viens dižkoks (parastā liepa), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Tā atrodas Bārtas upes palienē, aptuvenais alejas garums 120 m.
2	Aleja Bajāriņciemā	Rucavas pag., Rucava	Nav reģistrētu aizsargājamo koku vai ĪA sugu atradņu. Tajā nav izteikti vecu koku, bet no ainaviskā viedokļa izceļas uz ciema teritorijas fona, aptuvenais alejas garums 200 m. Alejas dienvidrietumu daļa atrodas arhitektūras pieminekļa – "Rucavas luterāņu baznīca" (pieminekļa aizsardzības Nr. 8700) – aizsardzības zonā ⁴⁸ .
3	Aleja Strantē	Sakas pag., Strante	Alejas ziemeļu daļā reģistrēts viens dižkoks (parastais osis), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Aptuvenais alejas garums 190 m.

⁴⁸ Šeit un turpmāk – informācija par kultūras pieminekļiem un to aizsardzības zonām no Nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes datu bāzes.

Nr. kartē	Nosaukums	Atrašanās vieta	Vērtības
			Alejas dienvidrietumu daļa atrodas arhitektūras pieminekļa "Rucavas luterāņu baznīca" (pieminekļa aizsardzības Nr. 8700) aizsardzības zonā.
4	Bērzu aleja pie Prūšu ūdenskrātuves	Virgas pag.	Nav reģistrētu aizsargājamo koku vai ĪA sugu atradņu. Aleja atrodas lauksaimniecības zemju ainavā grants ceļa malā, aptuvenais alejas garums 120 m. Atrodas arheoloģiskā pieminekļa "Paplakas pilskalns" (pieminekļa aizsardzības Nr. 1444) aizsardzības zonā.
5	Cīravas liepu aleja, valsts nozīmes aizsargājams dabas piemineklis (LV0490230)	Cīravas pag., Cīrava	Aleju veido vidēji vecas liepas, tajā nav reģistrētu aizsargājamo koku. DDPS "Ozols" reģistrēta viena īpaši aizsargājamas sugas – lapkoku praulgrauža <i>Osmoderma barnabita (eremita)</i> atradne un sešas kausveida pleurostiktas <i>Pleurosticta acetabulum</i> atradnes. Aptuvenais alejas garums 1 km. Atrodas arhitektūras pieminekļa "Cīravas muižas apbūve" (pieminekļa aizsardzības Nr. 6397) aizsardzības zonā.
6	Dižlāņu muižas dižskābaržu aleja	Vecpils pag., Vecpils	Nav reģistrētu aizsargājamo koku vai ĪA sugu atradņu, aptuvenais alejas garums 280 m. Tuvākajā apkārtnē reģistrēti pieci dižkoki. Atrodas arheoloģiskā pieminekļa "Dižlāņu Elkas kalns - kulta vieta" (pieminekļa aizsardzības Nr. 1435) aizsardzības zonā.
7	Durbes vītoli aleja	Durbes pag., Durbe	Nav reģistrētu aizsargājamo koku vai ĪA sugu atradņu, aptuvenais alejas garums 330 m. Atrodas vēsturiskās notikuma vietas "Durbes kauja" (pieminekļa aizsardzības Nr. 41) un arhitektūras pieminekļa "Durbes pilsētas vēsturiskais centrs" (pieminekļa aizsardzības Nr. 7438) aizsardzības zonā.
8	Dzērves muižas parka aleja	Cīravas pag., Dzērves skola	Reģistrēts viens aizsargājams koks (Eiropas baltegle <i>Abies alba</i>) un reģistrēta ĪA zīdītāju sugas mazā susura <i>Muscardinus avellanarius</i> atradne, aptuvenais alejas garums 115 m. Atrodas vēsturiskās notikuma vietas "Dzērves - Cīravas tautas skola" (pieminekļa aizsardzības Nr. 40) aizsardzības zonā.
9	Grosdāmas muižas aleja	Gramzdas pag., Dāma	Reģistrēts viens dižkoks (parastā kļava <i>Acer platanoides</i>), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Aptuvenais alejas garums 180 m.
10	Kalētu liepu aleja	Kalētu pag., Kalēti	Reģistrēti 12 dižkoki (parastās liepas <i>Tilia cordata</i>) un tādu ĪA sugu kā lapkoku praulgrauža <i>Osmoderma barnabita (eremita)</i> , kausveida pleurostiktas <i>Pleurosticta acetabulum</i> , marmora rožvaboles <i>Liocola (Protaetia) marmorata</i> , spožās skudras <i>Lasius fuliginosus</i> , kokvarde <i>Hyla arborea</i> atradnes. Aptuvenais alejas garums 670 m. Spēku zaudējušajos Ministru kabineta 2005. gada 22. novembra noteikumos Nr.888 "Noteikumi par aizsargājamām alejām", aleja bijusi iekļauta valsts nozīmes aizsargājamo dabas pieminekļu (aleju) sarakstā. Ar spēkā esošajiem Ministru kabineta 2023. gada 28. marta noteikumiem Nr. 144 "Noteikumi par aizsargājamiem dendroloģiskajiem stādījumiem" iekļauta valsts nozīmes dabas pieminekļa: (dendroloģiskie stādījumi) "Kalētu parks" (LV0470350) kompleksā. 2025. gada rudenī alejā konstatēti arī četri potenciālie dižkoki.
11	Kazdangas liepu alejas	Kazdangas pag., Kazdanga	Reģistrēti divi dižkoki (kalnu kļava un parastā liepa) un tādu ĪA sugu kā lapkoku praulgrauža <i>Osmoderma barnabita (eremita)</i> un

Nr. kartē	Nosaukums	Atrašanās vieta	Vērtības
			kausveida pleurostiktas <i>Pleurosticta acetabulum</i> atradnes, aptuvenais alejas garums 120 m. Iekļauta valsts nozīmes dabas pieminekļa: dendroloģiskie stādījumi "Kazdangas parks" (LV0470920) kompleksā. Atrodas arhitektūras pieminekļa "Kazdangas muižas apbūve" (pieminekļa aizsardzības Nr. 6413) aizsardzības zonā.
12	Grobiņas liepu aleja A9 šosejas malā	Grobiņas pag., Grobiņa	Nav reģistrētu aizsargājamu koku, bet reģistrētas ĪA sugas baltā āmuļa <i>Viscum album</i> atradnes. Aptuvenais alejas garums 180 m.
13	Grobiņas Ukstiņa ielas liepu aleja	Grobiņas pag., Grobiņa	Nav reģistrētu aizsargājamu koku vai ĪA sugu atradņu. Aptuvenais alejas garums 120 m. Alejas ziemeļu daļa atrodas arhitektūras pieminekļa "Grobiņas pilsētas vēsturiskais centrs" (pieminekļa aizsardzības Nr. 7439) aizsardzības zonā.
14	Liepu aleja pie baznīcas Rucavā	Rucavas pag., Rucava	Alejā nav reģistrētu aizsargājamu koku vai ĪA sugu atradņu, aptuvenais alejas garums 160 m. Atrodas arhitektūras pieminekļa "Rucavas luterāņu baznīca" (pieminekļa aizsardzības Nr. 8700) aizsardzības zonā.
15	Liepu aleja pie Ozolbunciem	Priekules pag.	Alejā reģistrēti divi dižkoki (parastās liepas), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu, aptuvenais alejas garums 170 m.
16	Liepu gatve Grobiņā (Liepu gatvē)	Grobiņas pag., Grobiņa	Alejā nav reģistrētu aizsargājamu koku vai ĪA sugu atradņu. Aptuvenais alejas garums 110 m. Atrodas arheoloģiskā pieminekļa "Priedienas senkapī" (pieminekļa aizsardzības Nr. 1342) aizsardzības zonā.
17	Līgutu aleja	Durbe pag., Līguti	Alejā reģistrēti 4 dižkoki (divas parastās liepas, parastais osis <i>Fraxinus excelsior</i> un parastais ozols), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Aptuvenais alejas garums 820 m.
18	Mazgramzdas liepu aleja	Priekules pag., Mazgramzdas	Alejā reģistrēti 4 dižkoki (parastās liepas), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Aptuvenais alejas garums 480 m.
19	Vībiņu aleja	Embūtes pag., Vībiņi	Alejā reģistrēti četri dižkoki (divi parastie oši, parastā kļava un parastā liepa), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Aptuvenais alejas garums 400 m. Atrodas arheoloģiskā pieminekļa "Vībiņu muižas senkapī" (pieminekļa aizsardzības Nr. 1327) aizsardzības zonā.
20	Štakeldangas aleja	Lažas pag., Štakeldanga	Nav reģistrētu aizsargājamu koku vai ĪA sugu atradņu, alejas garums 270 m. Atrodas arheoloģiskā pieminekļa "Lažas pilskalns" (pieminekļa aizsardzības Nr. 1361) aizsardzības zonā.
21	Purmsātu Dunduru ceļa aleja	Virgas pag., Purmsāti	Alejās reģistrēti divi dižkoki (parastās zirgkastaņas <i>Aesculus hippocastanum</i>), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Alejas garums līdz 500 m.
22	Rokaižu muižas liepu aleja	Kazdangas pag., Rokaiži	Alejās reģistrēti seši dižkoki (parastās liepas), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Alejas garums ap 320 m.
23	Rucavas muižas skābaržu aleja	Rucavas pag.	Alejās reģistrēti četri dižkoki (divas parastās liepas un divi parastie skābarži), nav reģistrētu ĪA sugu atradņu. Alejas garums līdz 300 m, alejas perifērijā apsaimniekotas lauksaimniecības zemes.

Izvērtējot 27 potenciālās alejas, kas iesniegtas šajā projektā, 3 objekti pēc kartogrāfiskā materiāla (ortofoto un koku vainagu modeļa) nebija identificējami kā alejas. Savukārt 12 potenciālās alejas ir īsākas par 500 m un tajās nav konstatētas kādas citas vērtības; 4 potenciālajās alejās konstatēti dižkoki; 8 potenciālās alejas atrodas kultūras pieminekļu aizsardzības zonā.

6.10. attēls. Projektā "Green guardians" Dienvidkurzemes novadā reģistrētās alejas un potenciālās alejas

Putniem nozīmīga vietas

Dienvidkurzemes novadā ir vairākas putniem nozīmīgas vietas: Pape, Sventājas ieleja, Dunikas tīrelis, Liepājas ezers, Tāšu ezers, Durbes ezera pļavas, Ziemepe. Putniem nozīmīgās vietas (PNV) ir putnu aizsardzībai starptautiski nozīmīgas vietas, kas tiek izdalītas, lietojot standartizētus, starptautiski saskaņotus kritērijus. Šajās teritorijās putni, tajā skaitā aizsargājamas putnu sugas, ievērojamā skaitā ligzdo vai pulcējas migrācijas laikā. Vienlaikus, arī ārpus putniem nozīmīgajām vietām un ĪADT var būt migrējošajiem putniem nozīmīgas barošanās un atpūtas vietas, kā arī īpaši aizsargājamām putnu sugām nozīmīgas ligzdošanas vietas. SIVN ietvaros netika veikts DKN teritorijas apsekojums dabā migrējošiem putniem nozīmīgu teritoriju identificēšanai, taču izmantoti publiski pieejamie dati – portāla Dabasdati.lv ziņojumi (2015.-2025. gads) un publicētie vēja elektrostaciju parku izvērtējumi, kuros iekļauti putnu ekspertu atzinumi. Jāatzīmē, ka putnu novērojumi bieži vien koncentrējas labāk pieejamās un putnu vērotāju vidū populārās vietās, taču ilgākā laika periodā uzkrātie novērojumi var identificēt faktiskās putnu koncentrēšanās vietas.

Tā kā ligzdojošo ĪA sugu aizsardzību lielā mērā nodrošina ĪADT un mikroliegumi, tad šajā datu analīzē pievērsta uzmanību ziemojošo un caurceļojošo putnu populācijām, kuras Latvijas Sarkanās grāmatas 3. izdevumā novērtētas kā apdraudētas vai gandrīz apdraudētas. Šādu populāciju sugas, kuras konstatētas Dienvidkurzemes novadā, apkopotas 6.9. tabulā. Lielā mērā vietas, kurā sugas konstatētas, atspoguļo arī putnu aizsardzībai dibināto ĪADT izvietojumu, taču identificējamās vietas, kas ir ārpus ĪADT, bet kuras varētu būt nozīmīgas apdraudēto vai gandrīz apdraudēto putnu populāciju aizsardzībai.

6.9. tabula. Apdraudētās un gandrīz apdraudētās caurceļojošo un ziemojošo putnu populācijas un to sastopamība Dienvidkurzemes novadā⁴⁹

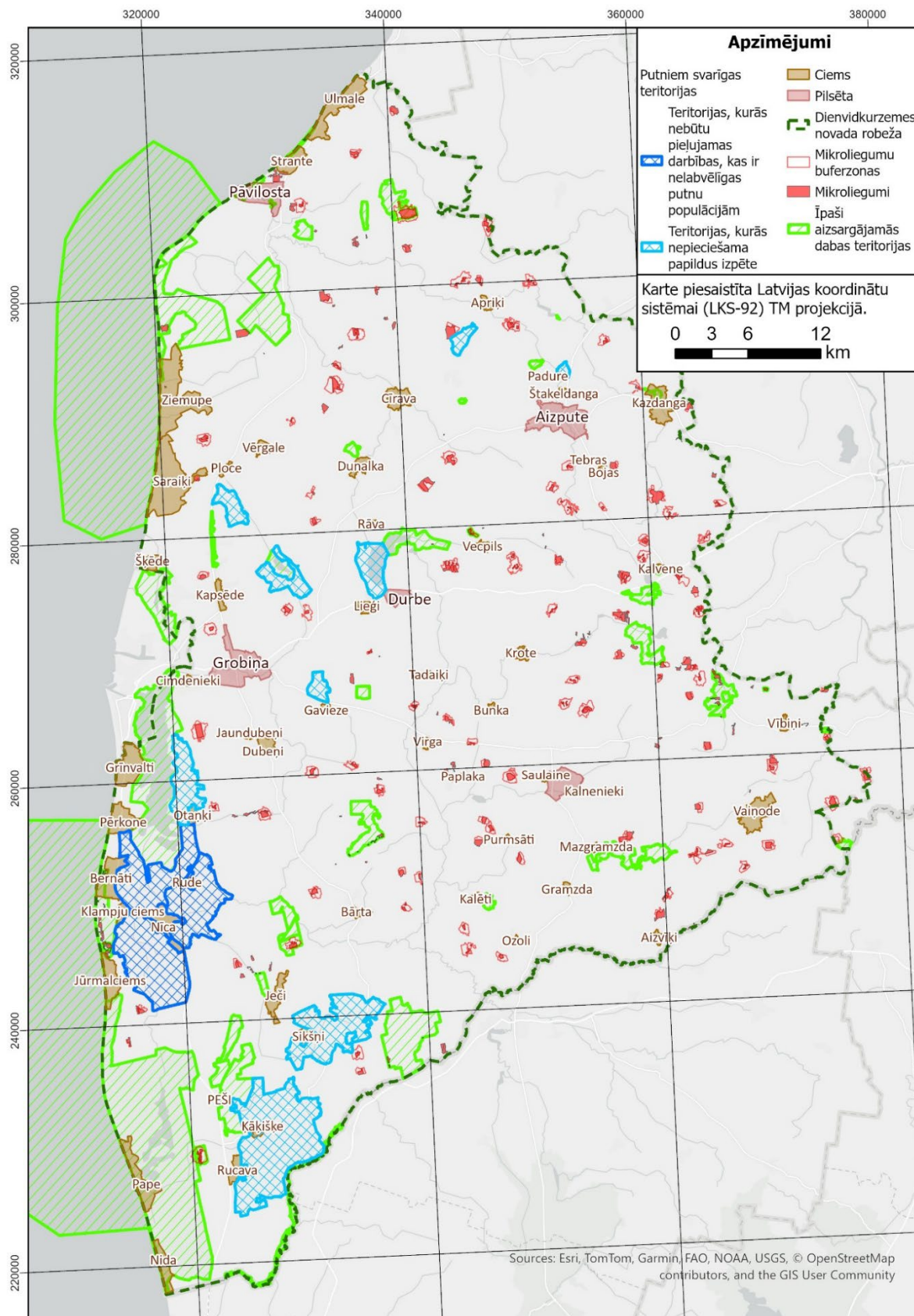
Zinātniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Populācija	IUCN kategorija	Sastopamība Dienvidkurzemes novadā
<i>Cygnus cygnus</i>	ziemeļu gulbis	ziemojošā populācija	NT	Visvairāk ziemojošo un caurceļojošo putnu novērojumu Nīcas laukos, Tāšu ezera apkārtnē, arī citur lauksaimniecības zemēs
<i>Branta bernicla</i>	melngalvas zoss	caurceļojošā populācija	NT	Piekraste Papes, Pāvilostas, Akmensraga apkārtnē; Nīcas lauki
<i>Mergellus albellus</i>	mazā gaura	ziemojošā populācija	VU	DL "Liepājas ezers", DL "Papes ezers", Durbes ezerā, vietām piekrastē
<i>Mergus serrator</i>	garknābja gaura	ziemojošā populācija	EN	Dabas lieguma "Ziemeupe" piekrastē
<i>Aythya ferina</i>	brūnkaklis	ziemojošā populācija	CR	DL "Liepājas ezers", Durbes ezerā
<i>Aythya fuligula</i>	cekulpīle	ziemojošā populācija	VU	DL "Liepājas ezers", DL "Papes ezers", Durbes ezerā
<i>Aythya marila</i>	ķerra	ziemojošā populācija	CR	Piekrastē, DL "Ziemeupe" un DL "Pape" posmā, Durbes ezerā, Nīcas laukos
<i>Podiceps auritus</i>	ragainais dūkuris	caurceļojošā populācija	CR	Piekrastē, DL "Ziemeupe" un DL "Pape" posmā
<i>Gavia arctica</i>	melnkakla gārgale	ziemojošā populācija	NT	Visā piekrastes posmā
<i>Limosa lapponica</i>	sarkanā puskuitala	caurceļojošā populācija	VU	Pāvilostas un Akmensraga piekraste, DL "Liepājas ezers"
<i>Calidris ferruginea</i>	līkšņibītis	caurceļojošā populācija	VU	Piekraste Pāvilostā, Akmensragā, Papē

⁴⁹ Dati no DDPS "Ozols" (Iejupielāde 08.08.2025) un Dabasdati.lv (2015.-2025.g. novērojumi)

Zinātniskais nosaukums	Latviskais nosaukums	Populācija	IUCN kategorija	Sastopamība Dienvidkurzemes novadā
<i>Calidris alba</i>	gaišais šņibītis	caurceļojošā populācija	VU	Piekraste Pāvilostas un Akmensraga apkārtnē, piekraste Papē
<i>Limnocyrtus minimus</i>	vistilbe	caurceļojošā populācija	EN	Konstatēta Nīcas laukos un ap Liepājas ezeru
<i>Tringa erythropus</i>	tumšā tilbīte	caurceļojošā populācija	EN	Konstatēta Nīcas laukos un DL "Liepājas ezers", DL "Ziemepe" piekrastē
<i>Hydrocoloeus minutus</i>	mazais ķīris	ziemojošā populācija	CR	Konstatēta DL "Liepājas ezers", DL "Pape", "DL Ziemepe", Pāvilostā
<i>Larus canus</i>	kajaks	ziemojošā populācija	NT	Nīcas laukos, ap Durbes ezeru
<i>Larus marinus</i>	melnsparnu kaija	ziemojošā populācija	EN	Izklausus visā piekrastē (sevišķi DL "Ziemepe" un uz dienvidiem no Liepājas; DL "Liepājas ezers" un DL "Papes ezers"
<i>Hydroprogne caspia</i>	lielais zīriņš	caurceļojošā populācija	NT	DL "Ziemepe", DL "Liepājas ezers", Nīcas laukos
<i>Cephus grylle</i>	melns alks	ziemojošā populācija	EN	Piekraste Pāvilostas apkārtnē
<i>Circus macrourus</i>	stepes lija	caurceļojošā populācija	EN	Nīcas lauki, Papes apkārtnē
<i>Buteo lagopus</i>	bikšainais klijāns	ziemojošā populācija	EN	Nīcas lauki, Saraiņu un Ziemupes apkārtnes lauki, starp Liepāju un Durbi, Aizputes apkārtnē
<i>Falco vespertinus</i>	kukaiņu piekūns	caurceļojošā populācija	VU	DL "Papes ezers", DL "Liepājas ezers", Pāvilostas un Ziemupes apkārtnē
<i>Cinclus cinclus</i>	ūdensstrazds	ziemojošā populācija	EN	Dažādās upēs - Bārtā, Vārtājā, Tebrā, Durbē, Alokstē, Ālandē

Analizējot pieejamos datus par ĪA sugu un arī citu putnu sugu sastopamību Dienvidkurzemes novadā, kartogrāfiskajā materiālā iezīmētas teritorijas (ārpus esošajām ĪADT un ML, kā arī ārpus ciemiem un pilsētām), kas uzskatāmas par nozīmīgām migrējošo, ziemojošo vai ligzdojošo putnu koncentrācijas vietām un kurām būtu nepieciešams piemērot īpašus nosacījumus tādiem attīstības projektiem, kas var ietekmēt šo vietu piemērotību putniem (piem., saules paneļu parku vai vēja elektrostaciju parku izbūve, zemes lietojuma veida transformācija lielās platībās). Svarīgākā no šīm teritorijām ir t.s. Nīcas lauki – atklātu lauksaimniecības zemju platības ap Nīcas un Rudes ciemu, ko norobežo DL “Liepājas ezers”, DP “Bernāti, kā arī pieguļošie meža masīvi. Teritorija funkcionē kā migrācijas koridora “pudeles kakls” sugām, kuras migrē gar piekrasti un meklē piemērotas atpūtas un barošanās vietas. Šajās platībās būtu vēlams jau teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros noteikt ierobežojumus tādām darbībām, kas apdraud migrējošo un caurceļojošo putnu populācijas.

Citas novada teritorijā identificētās putnu koncentrācijas vietas saistītas gan ar barošanās platībām migrācijas laikā (piem., lauksaimniecības zemju masīvi ar tuvumā esošām putnu atpūtas vietām), gan lielākiem dīķu un mitrāju kompleksiem un tiem pieguļošajām lauksaimniecības zemēm. Šādās teritorijās būtu nepieciešams veikt izpēti pirms tādu darbību uzsākšanas, kas var negatīvi ietekmēt putnu barošanās un atpūtas apstākļus (skat. 6.11. attēlu).

6.11. attēls. No pieejamajiem datiem identificētās putniem svarīgās vietas
 Dienvidkurzemes novadā

6.3.5. Baltijas jūras piekraste (krasta kāpu aizsargjosla)

Dienvīdurzemes novadā nozīmīgākās teritorijas no bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas viedokļa ir piekrastes biotopu un mežaino kāpu josla. Jūras piekraste ir ekoloģiski ļoti jutīga teritorija, ko būtiski ietekmē cilvēka darbība – apbūve, tūrisms un rekreācija un saimnieciskās aktivitātes piekrastes zonā.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likumu⁵⁰, Baltijas jūras un Rīgas līča piekrastes aizsargjoslu iedala šādās joslās:

1. krasta kāpu aizsargjosla, kuras platums ir atkarīgs no kāpu zonas platuma, bet nav mazāks par 300 metriem sauszemes virzienā, skaitot no vietas, kur sākas dabiskā sauszemes veģetācija, izņemot šādus gadījumus:
 - a. ja pilsētās ir apstiprināts vietējās pašvaldības teritorijas plānojums, krasta kāpu aizsargjoslas platums tajās nav mazāks par 150 metriem, obligāti iekļaujot tajā īpaši aizsargājamus biotopus 300 metru platā joslā;
 - b. ja ciemu robežas ir apstiprinātas šā likuma 67. pantā paredzētajā kārtībā un noteiktas vietējās pašvaldības teritorijas plānojumā, krasta kāpu aizsargjoslas platums šajos ciemos nav mazāks par 150 metriem, obligāti iekļaujot tajā īpaši aizsargājamus biotopus 300 metru platā joslā, kā arī ņemot vērā vēsturisko apdzīvotuma struktūru.
2. jūras aizsargjosla, kas aptver pludmali un zemūdens šelfa daļu no vienlaidu dabiskās sauszemes veģetācijas sākuma līdz 10 metru izobatai;
3. ierobežotas saimnieciskās darbības josla līdz 5 kilometru platumā, kas tiek noteikta, ņemot vērā dabiskos apstākļus.

Tā kā Dienvīdurzemes novada teritorijā piekrastei ir raksturīga gan krastu erozija, gan akumulācijas procesi, biotopu konfigurācija bieži mainās. Tādēļ arī dabā ne vienmēr iespējams precīzi identificēt aizsargājamo jūras teritoriju robežas. Tas nozīmē, ka, plānojot darbības piekrastē, vienmēr ievērojams piesardzības princips. Klimata pārmaiņu jūras krasta erozijas riski aprakstīti 6.7.2. nodaļā "Pielāgošanās klimata pārmaiņām".

6.4. Ainavu daudzveidība

Dienvīdurzemes novadā viens no galvenajiem ainavas struktūras elementiem ir daudzveidīgā, cilvēku maz pārveidotā jūras piekraste. Piekrastes ainavā dominē erozijai pakļauti stāvkrausti, iekškontinentāli smilšu līdzenumi, kas klāti ar skujkoku mežiem. Augstienēs ar auglīgām zemēm atrodas lauksaimniecībai un bioloģiskajai daudzveidībai nozīmīgas teritorijas – ES nozīmes biotopi, Natura 2000 teritorijas, lagūnu ezeri, purvi un meži⁵¹. Mežu un purvu ainavas ir specifiskas teritorijas, kurām ir svarīga viengabalainība un noteikti apstākļi to funkcionēšanai. DKN ziemeļu daļā ap Pāvilostu un dienvidu daļā starp Liepāju un Priekuli ir lieli

⁵⁰ Aizsargjoslu likums, 6. pants. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/42348>

⁵¹ Liepājas valstspilsētas un Dienvīdurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2035. gadam un Liepājas valstspilsētas un Dienvīdurzemes novada kopīgās attīstības programmas 2022.-2027. gadam Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskata projekts. SIA "Estonian, Latvian, Lithuanian Environment". Pieejams: <https://faili.liepaja.lv/Bildes/Dokumenti/Dokumentu-biblioteka/Stratēģijas-nozaru-plāni/Vides-parskats-261021-1-redakcija.pdf> ;

mežu masīvi. Dienvidu daļā atrodas vairāki augsto purvu kompleksi. Šie ainavas elementi var tikt uzlūkoti kā resursu ieguves avots, taču ir arī nozīmīgi citu ekosistēmu pakalpojumu sniedzēji, un kopējās novada ainavas sastāvdaļa.

Balstoties uz reljefa lielformām (augstienes, zemienes) un pārejas formām (pacēlumi, nolaidumi), Latvijas teritorija ir iedalīta un 22 fiziogēogrāfiskajos rajonos, kas apvienoti četrās rajonu grupās. Atbilstoši Latvijas ainavu atlantam⁵², DKN teritorija atrodas Rietumlatvijas Piejūras zemienes un Rietumkursas ainavzemēs. Pēc ainavu telpisko vienību iedalījuma, novadā sastopami pieci ainavapvidi – līdzenums, nolaida, pauguraine, viļņaine, un pacēlums. Rietumkursas ainavzemes nozīmīgākās ekoloģiskās problēmas saistītas ar Rietumkursas (Aizputes-Durbes) āru nolaidas lauksaimniecības zemes intensīvu izmantošanu – mēslošanas līdzekļu izmantošanas dēļ notiek ūdensteču un ūdenstilpju eutrofikācija⁵³.

Novadā neatrodas neviens no aizsargājamo ainavu apvidiem⁵⁴. Projekta "Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi (LandLat4Pol)" ietvaros ir noteiktas 18 nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgākās teritorijas, kā viena no tām ir noteikta "piejūra un Lībiešu krasts", kas stiepjas visas novada piejūras teritorijas garumā⁵⁵. DKN teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros ir veikts "Ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskais pētījums", kurš palīdzēja noteikt ainaviski vērtīgās teritorijas. Attiecīgi, Dienvidkurzemes novadā kā ainaviski vērtīgas teritorijas noteiktas 6 unikālas un novadam raksturīgas ainavu telpas, kuras, balstoties uz plānošanas dokumentu izpēti un Latvijas ainavu atlanta sniegto priekšlikumu, iedalāmas nacionālas nozīmes un pašvaldības nozīmes teritorijās. Ir definētas šādas ainavu telpas:

1. Baltijas jūras piekrastes ainava – teritorija Dienvidkurzemes novada piekrastes teritorijas visas novada rietumu robežas garumā ārpus pilsētu robežām ar mērķi aizsargāt vietai raksturīgo ainavu. Nacionālās nozīmes ainava;
2. Durbes ezera ainava noteikta ap Durbes ezeru un tam pieguļošām teritorijām, Dienvidkurzemes novada centrālajā apvidū ar mērķi aizsargāt vietai raksturīgo ainavu, kurai papildus ekoloģiskām vērtībām ir arī kultūrvēsturiska un vizuāli estētiska nozīme;
3. Durbes senlejas ainava noteikta Durbes – Vārtājas senlejas posmam ar mērķi aizsargāt vietai raksturīgo ainavu, akcentējot senlejas reljefu, tālās skatu perspektīvas, mozaīkveida ainavu;
4. Vārtājas senlejas ainava noteikta Durbes – Vārtājas senlejas posmam ar mērķi aizsargāt vietai raksturīgo ainavu, akcentējot Vārtājas upes ielejas reljefu, tālās skatu perspektīvas, mozaīkveida ainavu, kā arī Krūtes baznīcas apkārtnē kultūrvēsturisko telpu;
5. Embūtes un Vecpils paugurotā reljefa mozaīkveida ainava noteikta ar mērķi aizsargāt paugurainās ainavas un apkārtējās vides kvalitāti, kas saistīti ar reljefa dinamiku, lauku

⁵² Ainavas kartēs. Latvijas ainavu atlants. Pieejams:

<https://experience.arcgis.com/experience/32051c63871a47f1a6446a04f8ade1c2/page/Ainavas-kart%C4%93s/?views=Ainavzemes>

⁵³ Nikodemus, O. et.al. (2018). Latvija. Zeme, daba, tauta, valsts. Latvijas Universitātes Akadēmiskais apgāds, 575. lpp.

⁵⁴ 9 aizsargājamo ainavu apvidi. DAP. Pieejams: <https://www.daba.gov.lv/lv/9-aizsargajamo-ainavu-apvidi>

⁵⁵ Nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgo teritoriju noteikšanas metodikas kopsavilkums. Vidzemes augstskola. Pieejams: <https://www.varam.gov.lv/lv/media/37563/download?attachment>

ceļu ainavu, raksturīgajiem skatiem uz mozaīkainavu un kultūrvēsturiskajiem objektiem;

6. Bārtas upes meža ainava noteikta ar mērķi saglabāt un aizsargāt Bārtas upes ielejas un gultnes dabisko morfoloģiju, nodrošināt upes ekoloģiskās struktūras un ar upi saistīto mežu biotopu nepārtrauktību, kā arī saglabāt Bārtas ielejas vizuāli estētisko raksturu, uzturot mežainu krastu dominējošo ainavisko tēlu.

IAS 2035 iezīmētas kultūrvēsturiskās ainavu teritorijas – muižu, piļu kultūrvēsturiskās ainavas un pilskalnu, senkapu vēsturiskās ainavas, ainaviskie ceļi, jūras senkrasti un stāvkrasti, un trīs kultūrtelpu teritorijas (skat. 6.12. attēlu). Stratēģijā noteikts, ka dabas un ainaviskās vērtības atrodamas Bernātu, Papes un Embūtes dabas parkos, kā arī Grīņu dabas rezervātā. Ainavas piekrastē un iekšzemē (kāpas, stāvkrasti, lagūnu ezeri, upju ielejas, senie ciemi u.c.) novērtētas kā novada vērtības. Tāpat dokumentā definētas vadlīnijas ainaviski vērtīgo un kultūrvēsturiski nozīmīgo un īpašo teritoriju attīstībai.

6.12. attēls. Dienvidkurzemes novada ainaviski vērtīgās un kultūrvēsturiski nozīmīgās teritorijas

“Dāvana Latvijai – elektroniska ainavu dārgumu krātuve “Latvijas ainavu dārgumi vakar, šodien, rīt”⁵⁶ projekta ietvaros, iesaistot ainavu ekspertus un sabiedrību, tika apzināti un apkopoti 50 Latvijas ainavu dārgumi. Kā viens no ainavu dārgumiem tika izcelts Papes Ķonu ciems, kas ietilpst Dienvidkurzemes novadā, Papes dabas parka teritorijā.

⁵⁶ Ainavu dārgumi. Pieejams: <https://ainavudargumi.lv/par-projektu/>

6.5. Augsne un derīgie izrakteņi

Valsts Vides dienesta uzturētajā Piesārņoto vietu pārvaldības sistēmā (PVPS)⁵⁷ ir pieejama informācija par trīs vietu kategorijām: nav piesārņota vieta (apzināta vai pilnībā attīrīta vieta), potenciāli piesārņota vieta, piesārņota vieta. Dienvidkurzemes novadā (uz 19.01.26) ir reģistrētas divas piesārņotas vietas un 21 potenciāli piesārņota vieta. Viena no piesārņotajām vietām ir minerālmēslu un pesticīdu glabātava (Oškalni, Otaņķu pagastā), savukārt otra - degvielas uzpildes stacija (Selgas, Nīcas pagastā).

Atbilstoši LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēmā⁵⁸ pieejamai informācijai, Dienvidkurzemes novadā atrodas 186 atradnes. Visbiežāk sastopamais derīgo izrakteņu resurss ir smilts-grants (140 atradnēs), smilts (126 atradnēs) un kūdra (16 atradnēs), tiek iegūts arī saldūdens kaļķezis, mālsmilts un aleirīts. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem Nr. 321 "Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm"⁵⁹ (pieņemti 08.05.2012.), DKN novadā atrodas viena valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradne – māla atradne "Apriķi", iegūto mālu izmanto keramzīta un būvkeramikas ražošanai Lažas pagastā.

Pēc derīgo izrakteņu ieguves nepieciešama atradnes rekultivācija. Ja ieguve tiek apturēta uz ilgāku laiku, tad nepieciešama atradnes konservācija, tādējādi neradot draudus cilvēka veselībai un apkārtnējam videi. IAS 2035 izvirzīts mērķis nodrošināt novada teritorijā esošo derīgo izrakteņu samērīgu ieguvi, tostarp organizējot teritoriju revitalizācijas pasākumus.

6.6. Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte

Saskaņā ar LVĢMC Latvijas ūdens objektu un sateces baseinu karti⁶⁰, Dienvidkurzemes novada teritorijā esošie ūdensobjekti ietilpst Ventas upju baseinu (turpmāk – Ventas UBA) apgabalā. Novada teritorijā atrodas Papes ezers (E002), Liepājas ezers (E003SP), Tāšu ezers (E005), Prūšu ūdenskrātuve (E006SP), Sepenes ezers (E007), Durbes ezers (E008), Alokstes ūdenskrātuve - (E009SP), Sventāja (V001), Ālande (V004), Otaņķe (V005), Bārta (V006SP, V008, V010), Vārtāja (V007SP, V009), Apše (V011), Bubieris (V012), Saka (V013SP), Tebra (V014, V018), Alokste (V015), Durbe (V019, V020), Pāžupīte (V022), Rīva (V023), Užava (V025), Venta (V056), Šķervelis (V057), Lētīža (V058). Ūdensobjektu izvietojums attēlots 6.13. attēlā.

⁵⁷ Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs. VVD. Pieejams:

<https://pvps.vvd.gov.lv/#/territory/map>

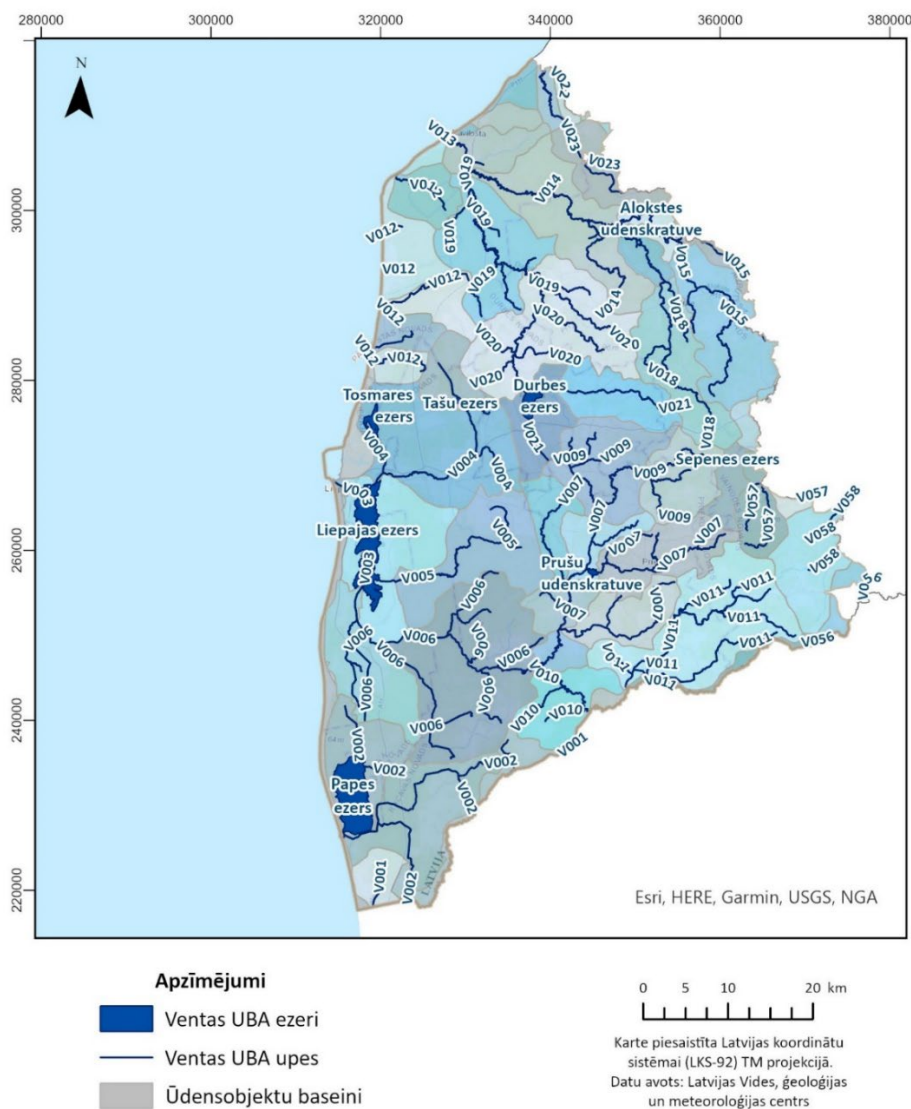
⁵⁸ LVĢMC Zemes dzīļu informācijas sistēma skatīta 10.12.2025. Pieejams:

<https://videscentrs.lvģmc.lv/iebuve/zemes-dzilu-informacijas-sistema>

⁵⁹ Ministru kabineta 2012. gada 8. maija noteikumi Nr. 321 "Noteikumi par valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradnēm". Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/247498>

⁶⁰ Latvijas ūdens objektu un sateces baseinu karte. LVĢMC. Pieejams:

<https://geodata.lvģmc.lv/portal/apps/webappviewer/index.html?id=e92266271ccd40258ac22f4c3e7213d9>

6.13. attēls. Ūdensobjektu izvietojums Dienvidkurzemes novadā

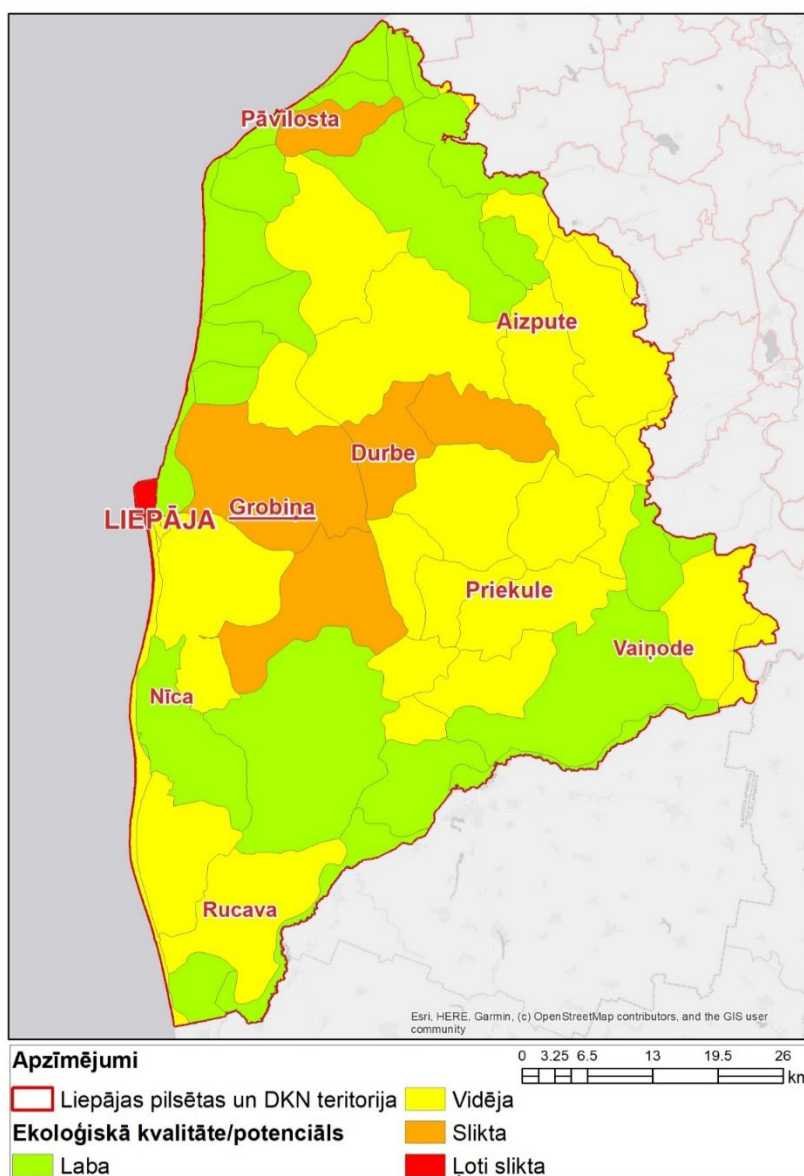
Atbilstoši ūdensobjektu ekoloģiskā stāvokļa vērtējumam, lielākā daļa ūdensobjektu kvalitāte novērtēta kā vidēja⁶¹ (skat. 6.10. tabulu). Salīdzinoši ar 2021. gadu (2.ciklu), kad lielākajā daļā ūdensobjektu ekoloģiskā kvalitāte tika novērtēta kā slikta, ūdensobjektu stāvoklis ir uzlabojies. Papes, Sēpenes ezeriem un Vārtājam vēsturiski bijis arī ļoti slikts ekoloģiskās kvalitātes novērtējums. Astoņos ūdensobjektos ir konstatēta būtiska slodze no lauksaimniecības barības vielu noteces – Papes ezers (E002), Liepājas ezers (E003SP), Prūšu ūdenskrātuve (E006SP), Durbes ezers (E008), Alokstes ūdenskrātuve (E009SP), Vārtāja 2 (V009), Durbe 1 (V020), Lētiža (V058). Notekūdeņu slodze kā būtiska novērtēta vienam ūdensobjektam – Tebra 1 (V018), savukārt kā potenciāli būtiska notekūdeņu slodze atzīmēta arī ūdensobjektam Vārtāja 2 (V009).

⁶¹ Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. – 2027. gadam. LVĢMC. Pieejams: <https://videscentrs.lv/mc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>

6.10. tabula. Virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā stāvokļa izmaiņas⁶²

Ūdens objekts (ŪO)	Kods	2.cikls-2015	2.cikls-2021	3.cikls-2021	Izmaiņas
Papes ezers	E002	Ļoti slikta	Slikta	Vidēja	Uzlabojums (+1)
Liepājas ezers	E003SP	Slikta	Slikta	Vidēja	Uzlabojums (+1)
Tāšu ezers	E005	Vidēja	Slikta	Vidēja	Uzlabojums (+1)
Prūšu ūdenskrātuve	E006SP	Vidēja	Vidēja	Vidēja	Bez izmaiņām (0)
Sepenes ezers	E007	Ļoti slikta	Ļoti slikta	Vidēja	Uzlabojums (+2)
Durbes ezers	E008	Slikta	Slikta	Slikta	Bez izmaiņām (0)
Alokstes ūdenskrātuve	E009SP	Vidēja	Vidēja	Vidēja	Bez izmaiņām (0)
Sventāja	V001	Vidēja	Vidēja	Laba	Uzlabojums (+1)
Ālande	V004	Vidēja	Slikta	Slikta	Bez izmaiņām (0)
Otaņķe	V005	Vidēja	Slikta	Slikta	Bez izmaiņām (0)
Bārta 3	V008	Vidēja	Slikta	Laba	Uzlabojums (+2)
Bārta 1	V010	Vidēja	Slikta	Laba	Uzlabojums (+2)
Vārtāja 5	V007SP	Vidēja	Slikta	Vidēja	Uzlabojums (+1)
Vārtāja 2	V009	Vidēja	Ļoti slikta	Vidēja	Uzlabojums (+2)
Apše 1	V011	Vidēja	Vidēja	Laba	Uzlabojums (+1)
Bubieris	V012	Vidēja	Laba	Laba	Bez izmaiņām (0)
Saka	V013SP	Laba	Vidēja	Slikta	Pazeminājums (-1)
Tebra 3	V014	Laba	Vidēja	Laba	Uzlabojums (+1)
Tebra 1	V018	Vidēja	Slikta	Vidēja	Uzlabojums (+1)
Alokste 2	V015	Slikta	Slikta	Vidēja	Uzlabojums (+1)
Durbe 2	V019	Vidēja	Vidēja	Vidēja	Bez izmaiņām (0)
Durbe 1	V020	Vidēja	Laba	Vidēja	Pazeminājums (-1)
Pāžupīte	V022	Slikta	Slikta	Laba	Uzlabojums (+2)
Rīva 2	V023	Vidēja	Vidēja	Laba	Uzlabojums (+1)
Užava 3	V025	Slikta	Slikta	Vidēja	Uzlabojums (+1)
Venta 1	V056	Vidēja	Vidēja	Vidēja	Bez izmaiņām (0)
Šķervelis 2	V057	Laba	Laba	Laba	Bez izmaiņām (0)
Lētīža	V058	Vidēja	Vidēja	Vidēja	Bez izmaiņām (0)

⁶² Latvijas ūdens objektu un sateces baseinu karte. LVĢMC. Pieejams:
<https://geodata.lvģmc.lv/portal/apps/webappviewer/index.html?id=e92266271ccd40258ac22f4c3e7213d9>.

6.14. attēls. Virszemes ŪO izvietojums Dienvidkurzemes novada teritorijā un to ekoloģiskā kvalitāte⁶³

Latvijas virszemes ūdeņu kvalitātes monitoringa dati par 2022. g. liecina, ka Ventas upju baseinu apgabalā pieguļošo piekrastes un pārejas ūdensobjektu “LVA” un “LVB” ekoloģiskā kvalitāte novērtēta kā vidēja⁶⁴.

Dienvidkurzemes novadā atrodas 10 hidroelektrostacijas (HES).

⁶³ Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2035. gadam un Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada kopīgās attīstības programmas 2022.-2027. gadam Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma Vides pārskats. SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment. Pieejams: <https://www.dkn.lv/lv/media/8048/download>

⁶⁴ Ūdens apsaimniekošana un plūdu pārvaldība. LVĢMC. Pieejams: <https://videscentrs.lv/gmc.lv/lapas/udens-apsaimniekosana-un-pludu-parvaldiba>

Peldvietas

Atbilstoši Veselības inspekcijas datiem⁶⁵, Dienvidkurzemes novada teritorijā atrodas divas oficiālās peldvietas – “Pāvilostas pludmale” Pāvilostā nu Rucavas pagasta peldvieta „Pie Papes bākas”. Peldvietu ilglaicīgā ūdens kvalitāte laika posmā no 2021. līdz 2025. gadam abās peldvietās ir novērtēta kā izcila katrā novērojuma gadā⁶⁶.

Ūdensapgāde un notekūdeņi

Saskaņā ar LVĢMC statistikas pārskatu 2-Ūdens⁶⁷, tabulā apkopoti ūdens izmantošanas sadalījums DKN, kā arī notekūdeņu attīrīšanas apjomi. 2021. gadā no kopējā notekūdeņu skaita – 1038 tūkst./m³, normatīvi neattīrītu notekūdeņu daudzums bija 119.62 tūkst./m³. 2023. gadā neattīrīto notekūdeņu skaits samazinājās līdz 47.7 tūkst./m³ no kopējā apjoma – 1241.726 tūkst./m³.

6.11. tabula. Ūdens izmantošanas sadalījums, 2023. g., tūkst/m³

	Kopā	T.sk. ražošanas vajadzībām	T.sk. komun., sadzīves vajadzībām	Atgriezeniskās sistēmās	Ūdens zudumi
DKN	1669,05	673,7	995,4	39,8	426,6

6.12. tabula. Notekūdeņu novadīšana, 2021-2023. g., tūkst/m³

	Novadīšanas vietu skaits (izplūdes)	Kopā novadītie notekūdeņi	T.sk ar att. normatīvi tīri	T.sk. ar att. normatīvi netīri	T.sk bez att. norm. tīri	T.sk. bez att. norm. netīri	T.sk. lietuss
2023	70,0	1241,7	1129	47,4	8,0	0,7	56,7
2022	70,0	1123,3	1017,9	37,7	10,3	0,6	56,7
2021	68,0	1038,0	849,8	119,6	11,3	0,7	56,7

Lauku un ciemu teritorijās, kur iedzīvotājiem nav nodrošināta centralizēta sadzīves kanalizācijas sistēma, tiek izmantoti decentralizēti kanalizācijas risinājumi – izsmeļamās bedres, septiķi vai mazās bioloģiskās attīrīšanas iekārtas. No decentralizētajām kanalizācijas sistēmām notekūdeņi tiek nogādāti uz notekūdeņu attīrīšanas iekārtām⁶⁸.

⁶⁵ Peldvietu ūdens kvalitāte. Veselības inspekcija. Pieejams: https://www.vi.gov.lv/lv/peldvietu-udens-kvalitate?utm_source=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F

⁶⁶ Oficiālo peldvietu ilglaicīgā ūdens kvalitāte. Veselības inspekcija. Pieejams: <https://www.vi.gov.lv/lv/media/13268/download?attachment>

⁶⁷ LVĢMC. Pieejams: https://parissrv.lvģmc.lv/#viewType=home_view

⁶⁸ Liepājas valstspilsētas un Dienvidkurzemes novada attīstības programma 2022.–2027. gadam. Gala redakcija. Pašreizējās situācijas analīze. Liepājas valstspilsēta, Dienvidkurzemes novada pašvaldība. 2022. Pieejams: <https://www.dkn.lv/lv/media/8021/download?attachment>

Dienvidkurzemes novadā 2024. gadā par problemātiskām atzītas divas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (NAI) – SIA “NS Estate” NAI un Pāvilostas NAI. Uzskaitītās NAI ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu, tādējādi piesārņojot apkārtējo vidi ar neattīrītiem vai daļēji attīrītiem sadzīves un ražošanas notekūdeņiem⁶⁹.

Plūdu riski

Galvenie plūdu avoti Ventas UBA ir pavasara pali un sniega kušana, jūras vētru uzplūdi teritorijās gar jūras krastu, lielākajos ezeros un Ventas grīvā. Atbilstoši Ventas UBA apsaimniekošanas plānam⁷⁰ visās teritorijās ir konstatēts pastāvīgs lietus plūdu risks.

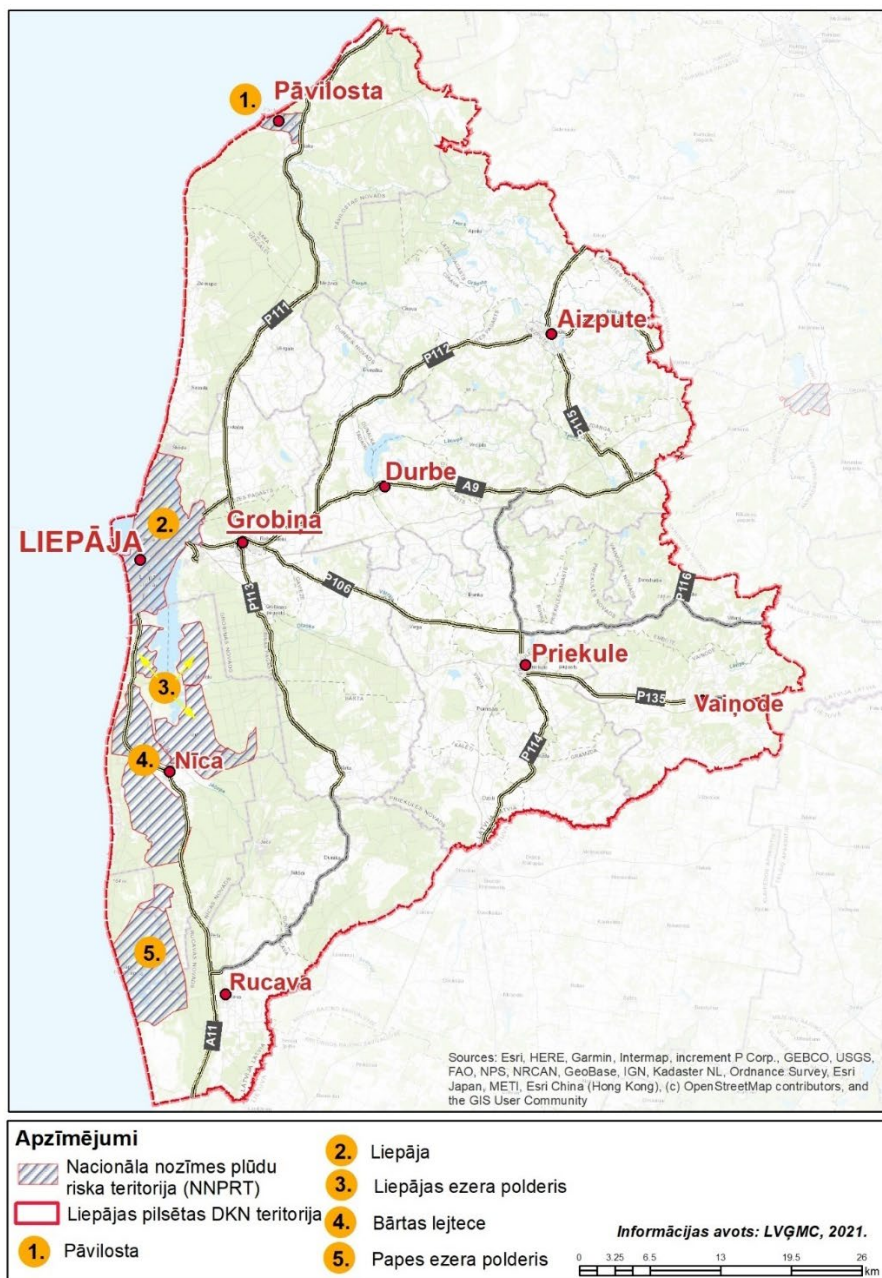
DKN teritorijā ir iezīmētas vairākas nacionālās nozīmes plūdu riska teritorijas (NNPRT)⁷¹ – Papes un Liepājas ezeru polderi, Bārtas upes lejtece, Liepāja un Pāvilosta. Applūstošās teritorijas atrodas Papes, Liepājas, Tosmares ezeru apkārtnē un Bārtas, Sakas upju lejteču piekrastēs. Plūdu riskus rada ne vien pavasara pali, bet arī jūras vējuzplūdi, kas ilgstošu rietumu vēju ietekmē sapūš jūras ūdens masas piekrastē, paaugstinot ūdenslīmeni piekrastes ezeros un upju lejtecēs, izraisot pieguļošo teritoriju applūšanu (skat. 6.15. attēlu). Ierobežojumus applūstošajās teritorijās nosaka Aizsargjoslu likums. Plūdu riski ir vērtēti arī klimatisko faktoru kontekstā (skatīt 2.3.8. nodaļu).

⁶⁹ Par notekūdeņu attīrīšanas iekārtu (NAI) darbības efektivitātes valsts testēšanas rezultātiem 2024.gadā.

Valsts Vides dienests. Pieejams: <https://www.vvd.gov.lv/lv/media/12677/download?attachment>

⁷⁰ Ventas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāns un plūdu riska pārvaldības plāns 2022. – 2027. gadam. LVĢMC. Pieejams: <https://videscentrs.lv/mc/files/Udens/Saisinats/Ventas%20UBA%20plans%202022-2027%20saisinats.pdf>

⁷¹ Latvijas plūdu riska un plūdu draudu kartes. LVĢMC. Pieejams: <https://videscentrs.lv/mc/iebuve/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes>

6.15. attēls. Nacionālas nozīmes plūdu riska teritorijas Dienvidkurzemes novadā

6.7. Klimatiskie faktori

6.7.1. Klimata pārmaiņu mazināšana

Dienvidkurzemes novadā 2023. gadā SEG emisijas sastādīja 243,3 kt CO₂e. Uz vienu iedzīvotāju SEG emisijas novadā sasniedza 7,3 t CO₂ekv./iedz., kamēr Latvijā vidēji SEG emisijas bija 5 t CO₂ekv. uz vienu iedzīvotāju⁷².

⁷² Siltumnīcefekta gāzu emisijas novados, valstspilsētās un statistiskajos reģionos (kilogrami CO₂ ekvivalentos uz 1 iedzīvotāju) - Gaisa piesārņotāji, Sektors, Teritoriālā vienība un Laika periods. Pieejams: https://data.stat.gov.lv/pxweb/lv/OSP_PUB/START_ENV_GP_GPE/GPE020/table/tableViewLayout1/

Dienvidkurzemes novadā 2019. gadā siltumenerģijas apjoms no atjaunojamiem energoresursiem (AER) sasniedza 53 GWh, taču 2022. gadā tas samazinājās līdz 37 GWh, 2024. gadā sasniedzot 36 GWh. Novadā 2024. gadā no vēja enerģijas tika saražots 66,1 GWh, kas ir otrs augstākais rādītājs Latvijā pēc Ventspils novada (198,2 GWh)⁷³.

6.13. tabula. Saražotā siltumenerģija no AER, GWh

GWh	2019	2020	2021	2022	2023	2024
DKN	53	49	49	37	41	36

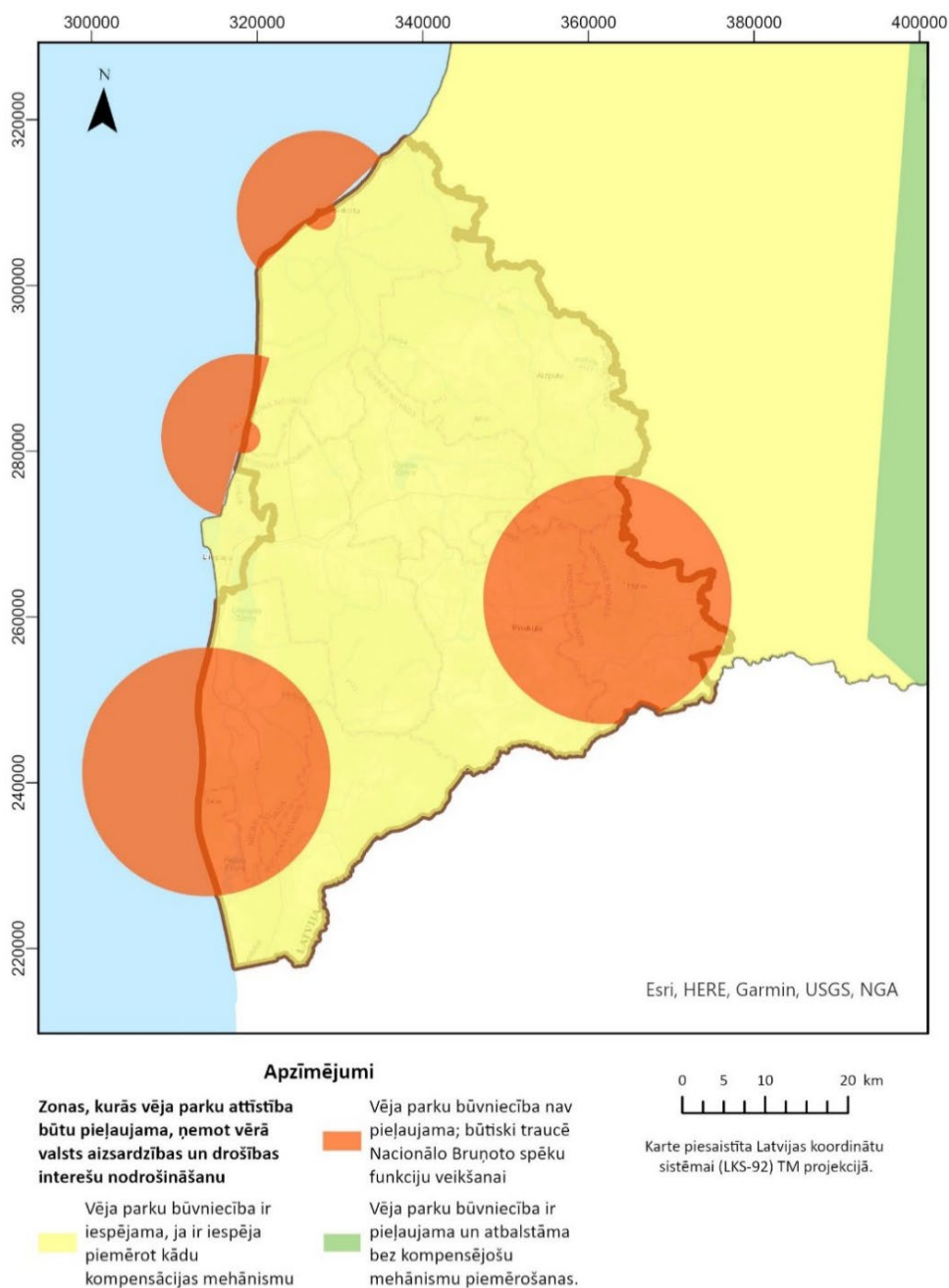
Vēja parku attīstība

Aizsardzības ministrija 2024. gadā izstrādāja informatīvo ziņojumu “Par vēja parku attīstību Latvijā un aizsardzības nozares operacionālajām vajadzībām”⁷⁴ un Latvijas teritorijas karti, norādot, kurās vietās latvijā vēja parku izbūve ir salāgojama ar valsts aizsardzības interesēm. Zaļajā zonā vēja parku būvniecība ir pieļaujama un neietekmē valsts drošības spējas. Dzeltenajā zonā vēja parku būvniecība ir iespējama, taču pastāv ierobežojumi un nepieciešami kompensējoši pasākumi vēja parku negatīvajai ietekmei. Savukārt sarkanajā zonā vēja parku būvniecība nav iespējama, jo tā būtiski traucē valsts aizsardzības uzdevumu veikšanu. Zonējumu plānots pārskatīt 2027. gadā.

Dienvidkurzemes novadā identificētas trīs zonas, kurās vēja parku būvniecība ir ierobežota. Pārējā novada daļā vēja parku būvniecība ir iespējama kopā ar kompensācijas mehānismu ieviešanu, kas jāņem vērā, izstrādājot DKN teritorijas plānojumu.

⁷³ Reģionālie klimata pārmaiņu rādītāji. Oficiālais statistikas portāls. Pieejams: <https://stat.gov.lv/lv/statistikas-temas/vide/regionalie-klimata-parmainu-raditaji/21327-atjauniga-enerģija?themeCode=SG>

⁷⁴ Informatīvais ziņojums “Par vēja parku attīstību Latvijā un aizsardzības nozares operacionālajām vajadzībām”. Aizsardzības ministrija. Pieejams: https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/2d345d02-ba17-4208-b5a7-ea4aad04fda1

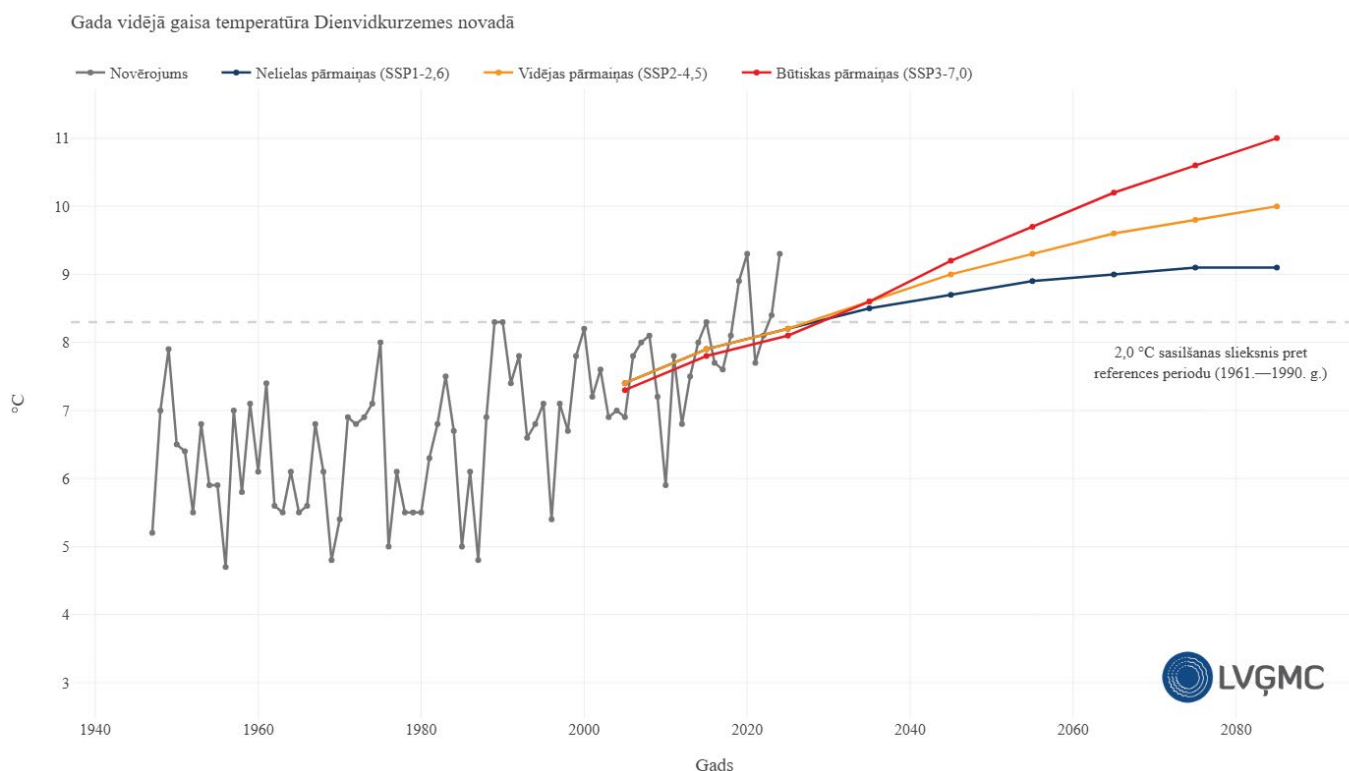
6.16. attēls. Zonas vēja parku attīstībai

6.7.2. Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Klimata pārmaiņu scenāriji izdalīti divos scenārijos – vidējas klimata pārmaiņas (siltumnīcefekta gāzu emisijas scenāriji SSP2-4,5) un būtiskas klimata pārmaiņas (scenārijs SSP3-7,0). LVĢMC ziņojuma "Klimata pārmaiņu scenāriji Latvijai" prognozes liecina⁷⁵, ka gada vidējā gaisa temperatūra Dienvidkurzemes novadā turpinās paaugstināties, tāpat sagaidāms vasaras dienu, veģetācijas perioda ilguma, karstuma viņu ilguma un nokrišņu pieaugums.

⁷⁵ Pašvaldību klimatiskie raksturojumi. LVĢMC. Pieejams: https://klimats.meteo.lv/klimats_latvija/klimata_riks/

2024. gadā vidējā gaisa temperatūra Dienvidkurzemes novadā bija $+9,3^{\circ}\text{C}$, šim gadam esot $1,9^{\circ}\text{C}$ siltākam par 1991.-2020. gada normu ($+7,4^{\circ}\text{C}$) (skat. 6.17. attēlu). Nākotnes prognozes liecina, ka gada vidējā gaisa temperatūra Dienvidkurzemes novadā turpinās paaugstināties. Gadsimta beigās (2071.-2100. gads), atbilstoši vidēju klimata pārmaiņu scenārijam, gada vidējā gaisa temperatūra sasniegs $+10^{\circ}\text{C}$, tas ir, būs par $2,6^{\circ}\text{C}$ augstāka nekā 1991.-2020. gadu periodā. Savukārt būtisku klimata pārmaiņu scenārija gadījumā gada vidējā gaisa temperatūra sasniegs $+11^{\circ}\text{C}$, tas ir, būs par $3,6^{\circ}\text{C}$ augstāka nekā mūsdienās. Paredzēts, ka vasaras dienu skaits pieaugs - no vidēji 17 vasaras dienām 1991.-2020. gadu periodā līdz 35 dienām (+18) pie vidējām klimata pārmaiņām un līdz vidēji 48 dienām (+31) pie nozīmīgām klimata pārmaiņām 2071.-2100. gadu periodā. Mūsdienās Dienvidkurzemes novadā tropiskās nakts ir bijušas vien atsevišķos gados, vidēji esot mazāk nekā vienai tropiskajai naktij gadā. Pie vidējām klimata pārmaiņām gadsimta beigās prognozētas 3, savukārt pie nozīmīgām klimata pārmaiņām – vidēji 8 tropiskās nakts gadā. Dienvidkurzemes novadā karstuma viļņu ilgums pēdējo 30 gadu laikā ir pieaudzis, savukārt aukstuma viļņu - sarucis. Prognozes līdz 21. gadsimta beigām liecina, ka šiem abiem klimatiskajiem indeksiem tendences nemainīsies.

6.17. attēls. Dienvidkurzemes novada gada vidējā gaisa temperatūra laika posmā no 1961. līdz 2024. gadam⁷⁶

2024. gadā kopējais nokrišņu daudzums DKN bija 787,7 mm, šim gadam esot mitrākam nekā 1991.-2020. gada normā (737 mm), 2023. gadā nokrišņu apjoms sasniedza 1020,1 mm. Tiek prognozēts, ka gada nokrišņu summa paaugstināsies, gadsimta beigās sasniedzot 826,3

⁷⁶ Pašvaldību klimatiskie raksturojumi. Dienvidkurzemes novads. Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs. Pieejams:

https://klimats.meteo.lv/klimats_latvija/klimata_riks/

mm (pieaugums par 89,3 mm) vai 835,9 mm (pieaugums par 98,9 mm), attiecīgi vidēju vai nozīmīgu klimata pārmaiņu gadījumā. Tāpat pieaugs dienu skaits ar stipriem un ļoti stipriem nokrišņiem.

IAS 2035 minēts, ka “stratēģiskajā ietvarā ir paredzētas darbības, kas pasargā sabiedrību no klimata pārmaiņu nelabvēlīgās ietekmes. Paredzētie ieguldījumi infrastruktūras un apbūves jomā ir klimatnoturīgi un plānoti atbilstoši iespējamajiem klimata riskiem.” Pielāgošanās klimata pārmaiņām kontekstā IAS 2035 definētas sadarbības iespējas ar kaimiņu pašvaldībām Kurzemes reģionā. Pielāgošanās klimata pārmaiņām jomā noteiktas šādas sadarbības iespējas:

- īstenot sadarbības projektu, ja plānots tīrīt upju gultni;
- publisko ūdeņu apsaimniekošanas plānu izstrāde un īstenošana;
- krasta erozijas mazināšanas pasākumi vai pielāgošanās pasākumi;
- izglītības pasākumi par klimata pārmaiņām.

Erozija

IAS 2035 noteikts, ka, ņemot vērā prognozētās klimata izmaiņas, jūras līmeņa celšanos un krasta noskalošanās riska pieaugumu, nepieciešams ierobežot pilsētu un ciemu teritoriju paplašināšanu gar piekrasti, nepieļaujot jaunus lielus infrastruktūras objektus piejūras teritorijās. Plānojot un projektējot tūrisma un rekreācijas infrastruktūru, nepieciešams ņemt vērā vides riskus no nenovēršamās pamatkrasta erozijas riska joslām uz iekšzemi.

6.16. attēlā attēlota Dienvīdīkurzemes novada teritorijas krasta erozijas ietekmes riska prognoze. Biedrības “Baltijas krasti” pētījumā “Iespējamo risinājumu kopuma izstrāde jūras krasta erozijas mazināšanai”, riska klases tiek noteiktas pēc erozijas epizodes (notikuma) varbūtības, kas ir izteikta kā %/gadā:

- 1. klase: pamatkrasta erozijas varbūtība zemāka par 1% gadā;
- 2. klase: pamatkrasta erozijas epizodes retas un kompensētas, varbūtība sasniedz 1-5% gadā;
- 3. klase: nozīmīgs pamatkrasta erozijas risks, varbūtība lielāka par 5% gadā
- 4. klase: nekompensēta pamatkrasta atkāpšanās, erozijas epizožu varbūtība pārsniedz 10% gadā
- 5. klase: mākslīgie krasti – krasta iecirkņi, kuros izvietotas dažādas masīvas hidrotehniskas būves un preterozijas būves, krasta nogāzes augšējās daļas izmaiņas šādos iecirkņos nav iespējamās⁷⁷.

Dienvīdīkurzemes novada piejūras teritorijā sastopamas visas augstākminētās riska klases. Piemēram, 1. riska klase noteikta trīs zonām – uz dienvidiem no Pāvilostas, uz dienvidiem no Liepājas valstspilsētas un pie Jūrmalciema. Savukārt 4. riska klase norādīta uz ziemeļiem no Pāvilostas, Liepājas valstspilsētas ziemeļu daļā un pie dabas parku “Bernāti” un “Pape” teritorijām.

⁷⁷ “Iespējamo risinājumu kopuma izstrāde jūras krasta erozijas mazināšanai”. Ievadziņojums: Jūras krasta erozijas riska klašu noteikšana. Biedrība “Baltijas krasti”. Pieejams: <https://drive.google.com/file/d/1lukTYLqcBYLmN7U-80alXF6vho0sCkVm/view>

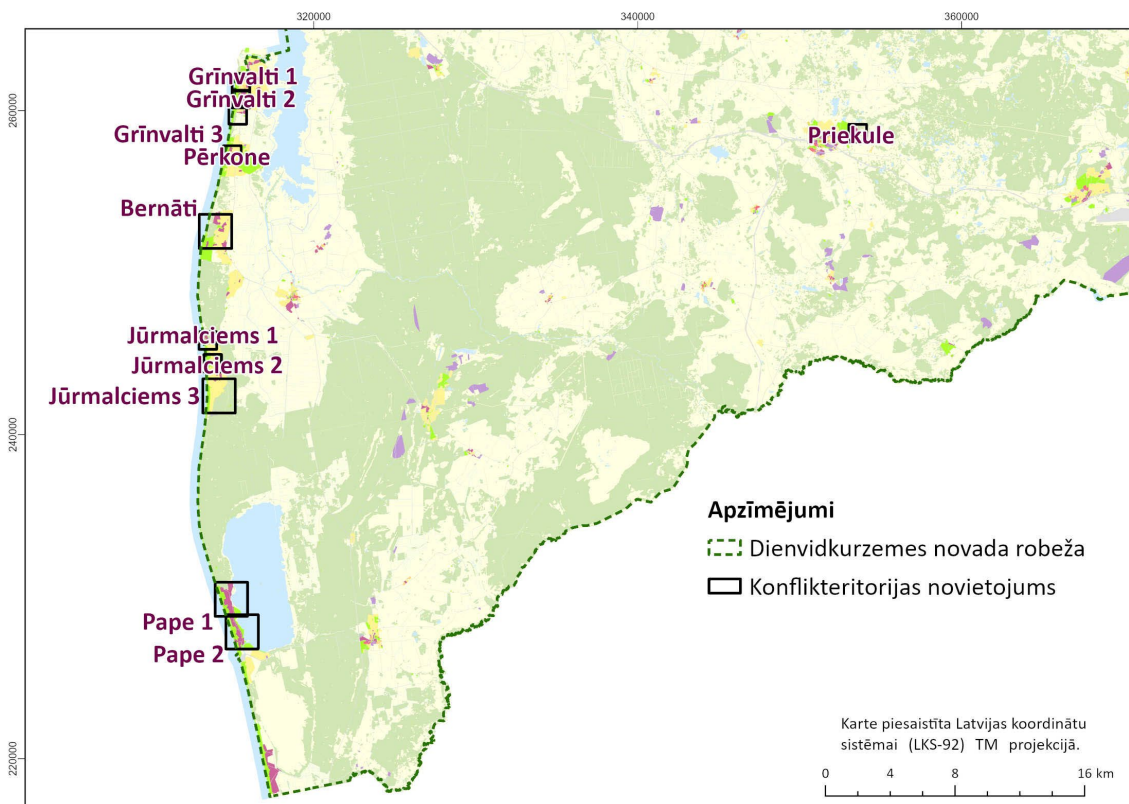
7. Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt un ar to saistītās problēmas

Šajā nodaļā atspoguļots kartogrāfiskais materiāls, kas norāda uz potenciālajām riska vietām un konfliktiem kontekstā ar plānoto funkcionālo zonējumu. Kartogrāfiskajā materiālā analizētas kritiskās zonas, kur paredzētais funkcionālais zonējums var negatīvi ietekmēt dabas resursus, bioloģisko daudzveidību, ainavu vai citus vides elementus vai attiecīgajā teritorijā pastāv vides riski, kas var negatīvi ietekmēt turpmāko teritorijas attīstību atbilstoši plānotajam zonējumam. Atspoguļotajās teritorijās ir nepieciešams papildu izvērtējums vai risinājumi vides aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanai.

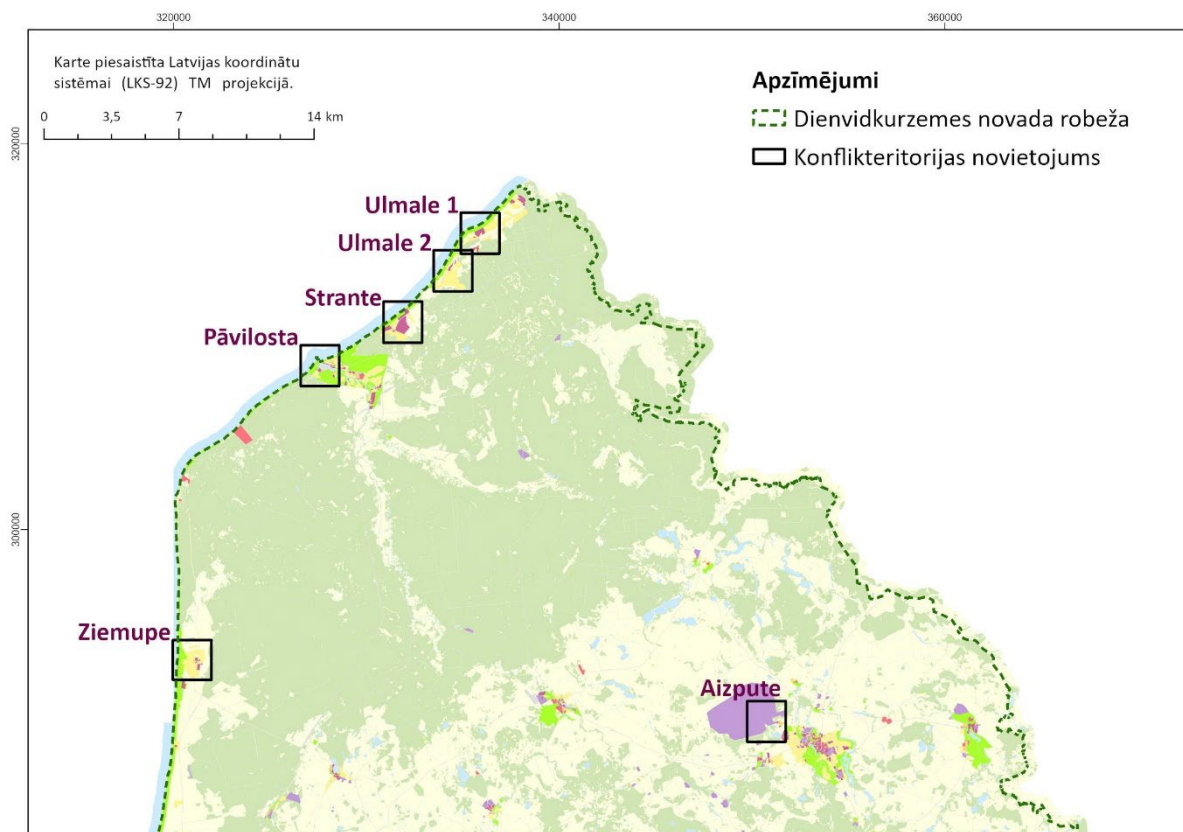
7.1. Dabas daudzveidība

Teritorijas plānojumā nepieciešams novērtēt līdzsvaru starp plānoto potenciālo teritorijas attīstību un dabas aizsardzību. Īstenojot apbūves un rūpniecības attīstību, jāņem vērā dabas vērtību saglabāšanas nepieciešamība un paredzami pasākumi iespējamo negatīvo ietekmju mazināšanai vai novēršanai. Zemāk redzamajā kartogrāfiskajā materiālā identificētas konfliktteritorijas, kas norāda uz teritorijām, kur attīstības ieceres var apdraudēt dabas vērtības, tādēļ plānojuma īstenošanas laikā vērsama uzmanība uz ietekmes izvērtēšanu un risinājumu meklēšanu.

Teritoriju, kurās konstatēti iespējami plānotā funkcionālā zonējuma konflikti ar dabas daudzveidības aizsardzības prasībām, kartogrāfiskais materiāls apkopots 2. pielikumā.

7.1. attēls. Teritorijas, kurās konstatēti iespējami plānotā funkcionālā zonējuma konflikti ar dabas daudzveidības aizsardzības prasībām, DKN D daļā

7.2.attēls. Teritorijas, kurās konstatēti iespējami plānotā funkcionālā zonējuma konflikti ar dabas daudzveidības aizsardzības prasībām, DKN Z daļā

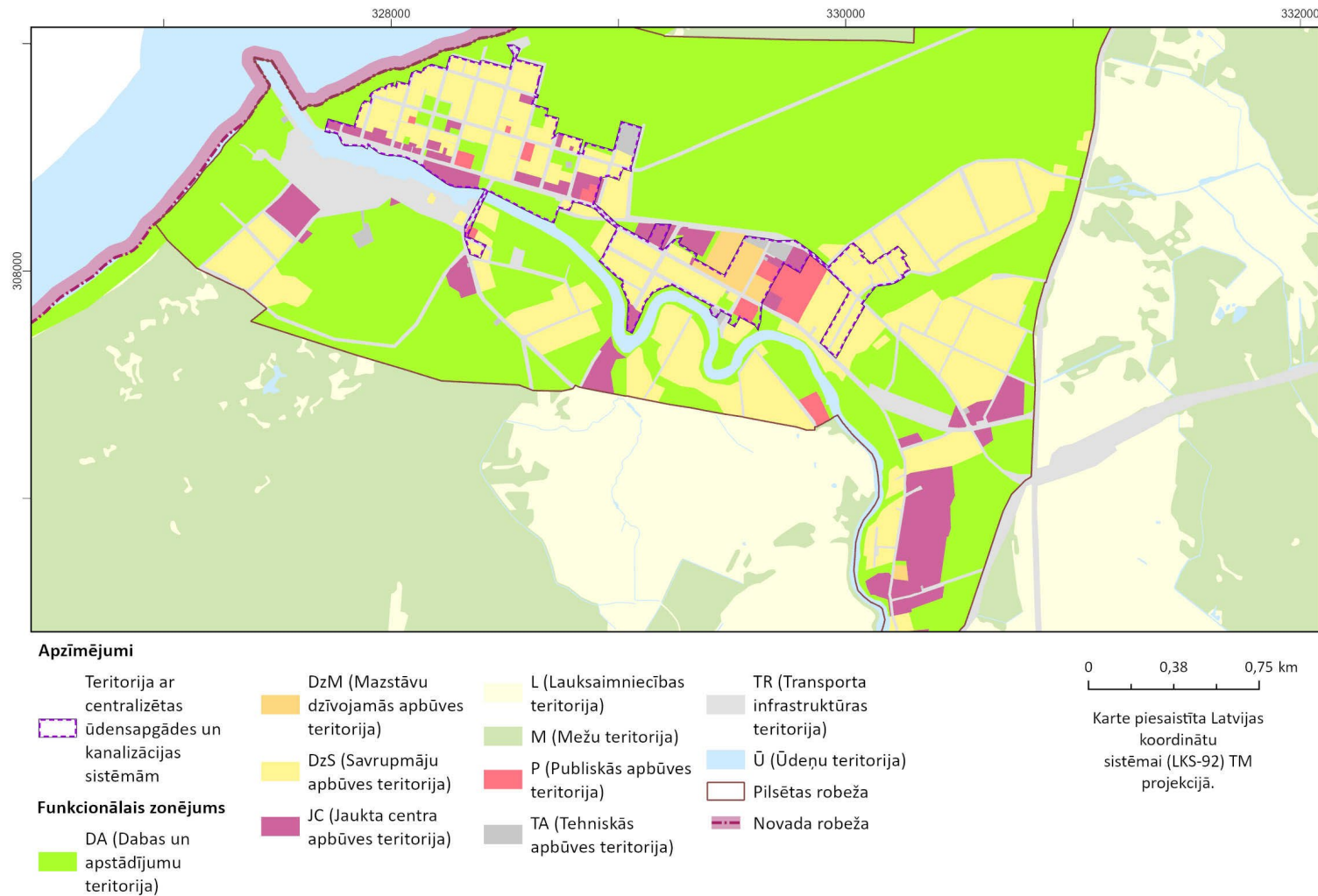
7.1. tabula Teritorijas, kurās konstatēti iespējami plānotā funkcionālā zonējuma konflikti ar dabas daudzveidības aizsardzības prasībām.

Teritorija	Konflikta apraksts
Ulmale	Teritorija, kur savrupmāju apbūves un jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu zālāju biotopu teritorijā.
Strante	Teritorija, kur jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu zālāju biotopu teritorijā.
Pāvilosta	Teritorija, kur savrupmāju apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.
Ziemeupe	Teritorija, kur savrupmāju apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.
Grīnavalti 1	Teritorija, kur savrupmāju apbūves un jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu un zālāju biotopu teritorijā.
Grīnavalti 2	Teritorija, kur jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu un zālāju biotopu teritorijā.
Grīnavalti 3	Teritorija, kur mežu teritorijas funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.
Pērkone	Teritorija, kur savrupmāju apbūves un jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu un zālāju biotopu teritorijā.
Bernāti	Teritorija, kur savrupmāju apbūves un jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.
Jūrmalciems 1	Teritorija, kur jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.

Jūrmalciems 2	Teritorija, kur savrupmāju apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.
Jūrmalciems 3	Teritorija, kur savrupmāju apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.
Pape	Teritorija, kur jaukta centra apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu un zālāju biotopu teritorijā.
Aizpute	Teritorija, kur rūpnieciskās apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.
Priekule	Teritorija, kur lauksaimniecības teritorijas funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.

7.2. Dzīvojamā, publiskā apbūve un centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu teritorijas pie ūdensobjektiem

Ņemot vērā, ka teritorijas plānojumā ir norādītas teritorijas, kurās ierīkojama centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija (TIN11), svarīgi novērtēt dzīvojamās un publiskās apbūves potenciālo ietekmes risku uz ūdensobjektu ekoloģisko kvalitāti gadījumos, kad pilsētu un ciemu teritoriju daļas nav iekļautas centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu tīklā. Nesakārtota saimnieciskā darbība var veicināt ūdens piesārņojumu, pasliktinot tā kvalitāti un apdraudot tādu vietējo dabas resursu kā dzeramais ūdens. Nepieciešamības gadījumā šajās teritorijās ir jānosaka papildu prasības individuālajai ūdensapgādei un kanalizācijas sistēmām. Pāvilostā, centralizētās kanalizācijas teritorija neaptver visas apbūves teritorijas (skat. 6.19. attēlu), lai gan ir konstatēts, ka ūdensobjektam Saka ir pasliktinājusies ūdens kvalitāte (skat.6.6. nodaļu).

7.3. attēls. Teritorijas, kurās ierīkojama centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija (TIN 11) Pāvilostā

8. Ietekmes novērtējums un risinājumi, lai novērstu vai samazinātu plānošanas dokumenta īstenošanas būtisko ietekmi uz vidi

Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma īstenošanas iespējamās ietekmes uz vidi novērtējums veikts, pamatojoties uz teritorijas plānojuma TIAN un Grafiskajā daļā iekļautajiem risinājumiem, kas vērtēti kontekstā ar Paskaidrojumu rakstā iekļauto informāciju, kā arī plānošanas dokumenta izstrādes procesā identificētajām risinājumu alternatīvām. Ietekmju vērtēšanā piemērots divu metožu salikums – (1) klasiskā metode jeb “novērtējums pret esošo stāvokli” un (2) “uz mērķi vērsts novērtējums”, kas novērtē plānošanas dokumenta potenciālu veicināt noteikto vides mērķu sasniegšanu.

Vērtējot TIAN īstenošanas iespējamās ietekmes, tika analizēts to būtiskums, veids un ilgums. Ietekmju vērtēšanai izmantotā kritēriju skala atspoguļota 8.1. tabulā. Ietekmju izvērtēšanas rezultāti pieejami 1. pielikumā, kur TIAN redakcijas vērtējums sniegts atbilstoši dokumenta struktūrai, cita starpā, norādot arī sadaļas, kurās prasības netiek noteiktas. SIVN ietvaros eksperti apzināja iespējamās risinājumus ietekmes mazināšanai, kas atspoguļoti šajā nodaļā, norādot, vai priekšlikums ņemts vērā un iestrādāts TIAN vērtētajā redakcijā. Vides pārskata 8.1. – 8.7. nodaļās iekļautās rekomendācijas tiks vērtētas pēc sabiedriskās apspriešanas kontekstā ar saņemtajiem komentāriem no sabiedrības un kompetentajām iestādēm. Vides pārskats tiks attiecīgi koriģēts un risinājumu iestrādes statuss – mainīts – gadījumos, kad rekomendētais risinājums tiks iestrādāts teritorijas plānojumā.

8.1. tabula. Ietekmju vērtēšanas būtiskuma, veida un ilguma kritēriji

Dzeramais ūdens		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas veicina būtiskus uzlabojumus dzeramā ūdens kvalitātē un pieejamības nodrošināšanā/ apdraud dzeramā ūdens pieejamību atbilstošā kvalitātē vai apjomā.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas novērš/veicina dzeramā ūdens ieguves avotu un dzeramā ūdens apgādes sistēmu piesārņojumu, kā arī veicina/kavē dzeramā ūdens pieejamības nodrošināšanu novada iedzīvotājiem.
0	Ietekmes nav/tā nav vērā ņemama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas dzeramā ūdens kvalitātē un pieejamībā.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz dzeramā ūdens kvalitāti un pieejamību.
Gaisa kvalitāte		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas būtiski uzlabo/pasliktina gaisa kvalitātes stāvokli un aizsardzību vai novērš/rada traucējumus.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas uzlabo/pasliktina gaisa kvalitātes stāvokli un aizsardzību vai novērš/rada traucējumus.
0	Ietekmes nav/tā nav vērā ņemama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas gaisa kvalitātē un traucējumu līmenī, t.sk. smaku piesārņojuma līmenī.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz gaisa kvalitāti un traucējumu līmeni, t.sk. smaku piesārņojuma līmeni.

Troksnis		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nouzīmīga negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas novērš esošos/rada trokšņa robežlielumu pārsniegumus.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas veicina/novērš jaunu trokšņa avotu rašanos.
0	Ietekmes nav/tā nav vērā ņemama vai nav zināma	Nav paredzami trokšņa robežlielumu pārsniegumi/vai ietekme nav zināma (t.sk., informācijas trūkuma dēļ).
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz trokšņa līmeni.
Ilgtspējīga mobilitāte		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nouzīmīga negatīva ietekme	Plānošanā būtiska priekšroka dota ilgtspējīgas mobilitātes risinājumiem (t.sk., jaunas mikromobilitātes infrastruktūras izbūvei, infrastruktūras drošības palielināšanai)/ priekšroka dota privātā autotransporta infrastruktūras attīstībai, veicinot autocentrisku plānošanu.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas: • veicina/ierobežo jaunas mikromobilitātes infrastruktūras attīstību; • prioritizē gājējus un ilgtspējīgas mobilitātes risinājumus/ prioritizē individuālo autotransportu.
0	Ietekmes nav/tā nav vērā ņemama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas ilgtspējīgas mobilitātes un ar to saistītās infrastruktūras attīstībā.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz ilgtspējīgas mobilitātes attīstību.
Aprites ekonomikas principu piemērošana		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nouzīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas var būtiski samazināt/ palielināt atkritumu rašanos novadā. Tiek paredzētas īpašas ražošanas teritorijas industriālās simbiozes attīstībai, veicinot vienas nozares vai procesa atkritumu un blakusproduktu izmantošanu citas nozares produkcijas ražošanā, kā arī iekļauti priekšnoteikumi degradēto teritoriju sakārtošanai un attīstībai.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas veicina aprites ekonomikas ieviešanu/palielina lineārās ekonomikas pieejas izmantošanu novadā.
0	Ietekmes nav/tā nav vērā ņemama vai nav zināma	Nav paredzami kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējami risinājumi, kas veicina pāreju uz aprites ekonomiku vai ietekme nav zināma (t.sk., informācijas trūkuma dēļ).
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz novada pāreju uz aprites ekonomiku.
Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nouzīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas būtiski uzlabo/apdraud novadā esošo valsts, reģiona un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu stāvokli un aizsardzību.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas nodrošina/potenciāli apdraud novadā esošo valsts, reģiona un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu saglabāšanu un aizsardzību.

0	Ietekmes nav/tā nav vērtējama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas novadā valsts, reģiona un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu saglabāšanā un aizsardzībā.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz valsts, reģiona un vietējas nozīmes kultūras pieminekļiem.
Īpaši aizsargājamās dabas teritorijas		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas būtiski uzlabo/apdraud novadā esošo valsts vai pašvaldības nozīmes īpaši aizsargājamo teritoriju stāvokli.
+ vai -	Vērtējama pozitīva/vērtējama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas nodrošina/potenciāli apdraud novadā esošo valsts vai pašvaldības nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju stāvokli.
0	Ietekmes nav/tā nav vērtējama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas novadā valsts vai pašvaldības nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju stāvokli.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz valsts vai pašvaldības nozīmes īpaši aizsargājamām dabas teritorijām.
Aizsargājamie biotopi		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas būtiski uzlabo/apdraud novadā esošo īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli.
+ vai -	Vērtējama pozitīva/vērtējama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas nodrošina/potenciāli apdraud novadā esošo īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli.
0	Ietekmes nav/tā nav vērtējama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas novadā esošo īpaši aizsargājamo biotopu stāvokli.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz aizsargājamiem biotopiem.
Citas dabas vērtības		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas būtiski uzlabo/apdraud novadā esošo dabas vērtību aizsardzības stāvokli.
+ vai -	Vērtējama pozitīva/vērtējama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas nodrošina/potenciāli apdraud novadā esošo dabas vērtību stāvokli.
0	Ietekmes nav/tā nav vērtējama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas attiecībā uz novadā esošajām citām dabas vērtībām.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz citām dabas vērtībām.
Ainavu daudzveidība		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas būtiski uzlabo/apdraud novadā esošo ainavu daudzveidību.
+ vai -	Vērtējama pozitīva/vērtējama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas nodrošina/potenciāli apdraud novada ainavu daudzveidību.
0	Ietekmes nav/tā nav vērtējama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas attiecībā uz novada ainavu daudzveidību.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz ainavu daudzveidību.
Augsne un derīgie izrakteņi		

++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas: - veicina piesārņoto vietu sanāciju/ rada augstus riskus augsnes piesārņojumam; - veicina derīgo izrakteņu ieguves vietu rekultivāciju/ veicina teritorijas degradāciju pēc derīgo izrakteņu ieguves.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas veicina/ neveicina ilgtspējīgu zemes dziļu resursu izmantošanu un veicina/ samazina augsnes piesārņojuma riskus.
0	Ietekmes nav/tā nav vērtēta vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas attiecībā ilgtspējīgu zemes dziļu resursu izmantošanu un augsnes piesārņojumu.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz ilgtspējīgu zemes dziļu resursu izmantošanu un augsnes piesārņojumu.
Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas: - var būtiski uzlabot/ pasliktināt ekoloģisko kvalitāti ļoti sliktas/sliktas/vidējas kvalitātes ūdensobjektos; - kas būtiski veicina/ierobežo publisko virszemes ūdensobjektu un to piekrastes attīstību un pieejamību.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas: - samazina/ palielina ūdensobjektu piesārņojuma riskus; - palielina/ ierobežo pieejamību ūdensobjektiem un to ilgtspējīgu izmantošanu sabiedrības labā.
0	Ietekmes nav/tā nav vērtēta vai nav zināma	Nav paredzama vērtēta ūdens kvalitāte vai kvantitatīvi novērtējama ietekme uz virszemes ūdensobjektu kvalitāti.
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz virszemes ūdensobjektu kvalitāti.
Klimata pārmaiņu mazināšana		
++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nozīmīga negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas: - novērš/ veicina jaunu nozīmīgu SEG emisijas avotu izvietojumu; - būtiski palielina/ samazina AER infrastruktūras izbūvi un izmantošanas iespējas; - izveido/ iznīcina nozīmīgus oglekļa piesaistes avotus.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti nosacījumi, kas: - veicina sistemātisku SEG emisiju samazināšanu/ palielināšanu; - veicina/ ierobežo AER izmantošanu novadā; - vērā ņemami palielina/ samazina oglekļa piesaisti.
0	Ietekmes nav/tā nav vērtēta vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamas izmaiņas SEG emisijās, AER izmantošanā vai oglekļa piesaistē vai ietekme nav zināma (t.sk., informācijas trūkuma dēļ).
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz SEG emisiju samazināšanu, AER izmantošanu vai oglekļa piesaistes palielināšanu.
Pielāgošanās klimata pārmaiņām		

++ vai --	Nozīmīga pozitīva/nouzīmīga negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas, ņemot vērā aktuālākos klimata pārmaiņu scenārijus, ievērojami samazina/ palielina novada ievainojamību pret klimata pārmaiņu radītiem riskiem un nodrošina/ nenodrošina sistemātisku pielāgošanos klimata pārmaiņām.
+ vai -	Vērā ņemama pozitīva/vērā ņemama negatīva ietekme	Iekļauti risinājumi, kas veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām (t.sk. dabā balstīto risinājumu īstenošanu)/ palielina ar klimata pārmaiņām saistītos riskus un neveicina dabā balstīto risinājumu izmantošanu.
0	Ietekmes nav/tā nav vērā ņemama vai nav zināma	Nav paredzamas kvalitatīvi vai kvantitatīvi novērtējamās izmaiņas novada ievainojamībā pret klimata pārmaiņu radītiem riskiem vai ietekme nav zināma (t.sk., informācijas trūkuma dēļ).
+/-	Ietekme nav viennozīmīga	Teritorijas plānojuma ietekme nav viennozīmīga, tam var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz pielāgošanos klimata pārmaiņām un klimata pārmaiņu radītiem riskiem.

8.2. tabula. Ietekmju vērtēšanas kritēriji pēc veida un ilguma

VEIDS	T – tieša ietekme	Ietekme, kas izriet tieši no plānošanas dokumenta īstenošanas.
	N – netieša ietekme	Ietekme, kas varētu pastarpināti rasties no plānošanas dokumenta īstenošanas.
ILGUMS	Ī – īslaicīga ietekme	Ietekme, kas izpaužas noteiktu, īsu laika periodu (piemēram, ietekme būvniecības laikā).
	V/I – vidēja termiņa un ilglaicīga ietekme	Risinājuma īstenošana rada pastāvīgu, atkārtotu vai ilgstošu ietekmi.

8.1. Iedzīvotāji, cilvēku veselība, materiālās vērtības

8.1.1. Dzeramais ūdens

Teritorijas plānojuma ietekme uz dzeramo ūdeni ir vērtēta, ņemot vērā iespējamo ietekmi uz dzeramā ūdens kvalitāti un pieejamību. Šajā plānošanas dokumentā īpaša uzmanība tiek pievērsta ūdensapgādes un kanalizācijas aspektiem.

8.1. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 3.2.2. "Ūdensapgāde un kanalizācija"	Risinājums novērtēts ar + Kopumā pozitīvi vērtējams, ka ēkām, kas atrodas teritorijā ar pieejamu centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, nepieciešams pievienoties šai sistēmai, kā arī teritorijās, kurās vēl nav izbūvēti centralizēti ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli, ir pieļaujama pagaidu lokālo risinājumu izmantošana. Pozitīvi, ka ir nodefinēts, kādos gadījumos ir obligāti jāpieslēdzas centralizētajai kanalizācijas sistēmai (TIAN 169. punkts).
TIAN 3.2.2. "Ūdensapgāde un kanalizācija" (175. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN risinājums nosaka, cik tālu grodu un cauruļakas var atrasties no potenciālajiem piesārņojuma avotiem. Šāda prasība nodrošina to, ka tiek novērsts iespējamais dzeramā ūdens piesārņojums tiem lietotājiem, kuri izmanto grodu un cauruļakas.

TIAN 3.3.9. "Nosacījumi labiekārtotu ūdensmalu ierīkošanai, piestātnēm un peldbūvēm"(280. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Punkts paredz dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanu no jauna ierīkojamās publiski pieejamās ūdensmalās, ja attiecīgajā vietā ir pieejams pieslēgums centralizētajai ūdensapgādei.
---	--

8.2. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
TIAN 3.2.2. "Ūdensapgāde un kanalizācija". Centralizētā ūdensapgāde un kanalizācija sadaļu vai alternatīvi – nosacījumus konkrētajās funkcionālajās zonās – ieteicams paplašināt ar prasībām par dzeramā ūdens pieejamību publiskās vietās (autoostās, parkos, veikalos, pašvaldības iestādēs), piemēram, uzstādot dzeramā ūdens brīvkrānus, īpaši karstuma viļņu laikā, kas ir būtisks sabiedrības veselības un labklājības pielāgošanās pasākums klimata pārmaiņām.	Nav iestrādāts TP

Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

8.1.2. Gaisa kvalitāte

Teritorijas plānojuma ietekme uz gaisa kvalitāti ir vērtēta, ņemot vērā risinājumus, kas vērsti uz esošā gaisa piesārņojuma samazināšanu, gan arī emisiju apjoma nepalielināšanu nākotnē, vienlaikus neierobežojot ekonomisko izaugsmi. Vērtējumā uzmanība pievērsta gan gaisu piesārņojošām vielām, gan arī smakām un citiem traucējumiem, kam nav noteikti kvantitatīvi gaisa kvalitātes normatīvi. Risinājumi, kas sakar alternatīvo energoapgādi un netieši ietekmē piesārņojošo vielu emisiju apjomu no fosilā kurināmā izmantošanas, vērtēti 8.7. nodaļā.

8.3. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.1. "Visā teritorijā atļautā izmantošana" (4.1. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi novērtēti risinājumi, kas atļauj elektrotansportlīdzekļu uzlādes punktu ierīkošanu.
TIAN 2.9. "Prasības derīgo izrakteņu ieguvei" (109.1., 109.3., 112. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Izvirzīta prasība par buferjoslas izveidi starp derīgo izrakteņu ieguves vietu un pilsētas/ciema robežu (500 m), kā arī minimālo attālumu līdz trešajai personai piederošas zemes vienības (100 m) vai trešajai personai piederošas esošas dzīvojamās apbūves (200 m), kas samazina iespēju gaisa piesārņojumam un putēšanai radīt traucējumus cilvēku dzīvesvietās. Tāpat pozitīvi vērtējama prasība izstrādāt detālpilānojumu gadījumos, ja dzīvojamo un publisko ēku attālums no derīgo izrakteņu ieguves vietas un derīgo izrakteņu transportēšanas ceļiem ir neliels un iesniegtajā paskaidrojuma rakstā nav paredzēti pasākumi, kas

	nodrošina derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas ietekmes mazināšanu uz esošo dzīvojamo un publisko apbūvi.
TIAN 3.1. "Prasības transporta infrastruktūrai" (139. un 147. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iestrādāti priekšnosacījumi sabiedriskā transporta plašākai izmantošanai, paredzot iespēju, autostāviņu skaitu samazināt līdz pat 25%, cita starpā, vērtējot nodrošinājumu ar sabiedrisko transportu. Pozitīvi vērtējama arī prasība par elektrouzlādes risinājumu nepieciešamību stāvvietās pie publiskām ēkām un publiskās ārtelpas objektiem.
TIAN 3.3. "Prasības apbūvei" Attālumi: - lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas ēkas izvietojumam (3 km līdz pilsētas vai ciema robežām un ne tuvāk kā 1 km līdz viensētai lauku teritorijā); - Jaunu dzīvojamo vai publisko ēku izvietojumam no derīgo izrakteņu ieguves teritorijas (ne tuvāk kā 200 m); - jaunu A kategorijas piesārņojošās darbības iekārtas, procesa vai būves izvietojumam (300 m).	Risinājums novērtēts ar + Attālumu noteikšana, ievērojot teritorijas funkcionālās zonēšanas principus un nepieciešamību novērst savstarpēji nesavietojamu teritorijas izmantošanas veidu konfliktus, vērtējama pozitīvi. Vienlaikus jāvērtē, vai ierobežojumu noteikšana neizslēdz noteikta veida uzņēmējdarbības iespējas novada teritorijā. Saskaņā ar Paskaidrojuma rakstā sniegto informāciju, ir analizētas iespējas nākotnē novada teritorijā uzsākt jaunu A kategorijas piesārņojošo darbību, cita starpā norādīts, ka samazinot attālumu, būtu lielāks risks palielināt konfliktsituācijas starp dzīvojamo un publisko apbūvi, savukārt palielinot, parādītos augstāki riski, neatrast piemērotas zemes vienības rūpniecības attīstībai. Citos gadījumos šāda analīze un secinājumi nav sniegti.
TIAN 3.3.7. "Būves lauksaimniecības dzīvniekiem"	Risinājums novērtēts ar + Minimālo attālumu noteikšana, lai samazinātu traucējumus iedzīvotājiem, vērtējama kā pozitīvs risinājums, vienlaikus apsverama iespēja normas precizēt, lai neradītu nepamatotus ierobežojumus saimnieciskās darbības attīstībai (skat. nākamo tabulu).
TIAN 5.7.3. "Mobilitātes punkts (TIN72)"	Risinājums novērtēts ar + Teritoriju rezervēšana mobilitātes punktiem vērtējama pozitīvi no gaisa aizsardzības viedokļa, jo veicina sabiedriskā transporta izmantošanu.

8.4. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
Rekomendējams apsvērt iespēju papildus 128. punkta nosacījumiem par ielu un autoceļu segumu, kam jānodrošina atbilstoša operatīvo dienestu un apkopes transporta slodze, ietvert noteikumus arī prasību blīvi apdzīvotās teritorijās ielas vai autoceļus (piemēram, pilsētās, ciemos vai noteiktas kategorijas ielas) nodrošināt ar cieta segumu, lai samazinātu brauktuvi izraisītu putešānu, kas var nozīmīgi ietekmēt gaisa kvalitāti lokāli pie noteiktiem meteoroloģiskajiem apstākļiem.	Nav iestrādāts TP
Rekomendējams papildināt Paskaidrojuma rakstu ar analīzi, par 209. un 210. punktā norādīto attālumu ietekmi uz uzņēmējdarbības iespējām novada teritorijā, nepieciešamības gadījumā pieļaujot attālumu samazināšanu, ja tiek izmantoti tehniskie paņēmieni, kas nodrošina vismaz līdzvērtīgu vides aizsardzības līmeni. 209. punkta redakcija saskaņojama ar 271. punkta redakciju, novēršot normu dublēšanos. Tāpat apsverama lietderība saglabāt 272. punkta ierobežojumu attiecībā pret tādām funkcionālajām zonām, kurās dzīvojamā un publiskā apbūve nav teritorijas galvenais izmantošanas veids.	Nav iestrādāts TP

Rekomendējams paredzēt iespēju 275. punktā norādītos pieļaujamos attālumus cūku šķidrmēslu un putnu mēslu izkļiedei uz lauksaimniecībā izmantojamām zemēm un dzīvojamām mājām lauku teritorijās, samazināt, ja izkļiedi paredzēts veikt tajā pašā zemes vienībā, kur atrodas dzīvojamā apbūve, vai uz vairākām šim īpašniekam piederošām blakus esošām zemes vienībām, vai ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums.	Nav iestrādāts TP
TIAN 616. punkta redakcija precizējama, nosakot pienākumu ievērot 3.3. apakšnodaļas prasības par minimālajiem attālumiem starp potenciāli piesārņojošu darbību un dzīvojamo, kā arī publisko apbūvi. Savukārt 617. punkta redakcija jāaskaņo ar 212. punkta redakciju, precizējot kuros gadījumos Būvvalde var piemērot publisko apspriešanu.	Nav iestrādāts TP
Lai neradītu nepamatotus ierobežojumus AER attīstībai, kas cita starpā samazina arī gaisa piesārņojošo vielu emisiju apjomu, 899. punktā būtu jāparedz izņēmums attiecībā uz energoapgādes uzņēmumu apbūvi.	Nav iestrādāts TP

8.5. tabula. Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

TP risinājums	Vērtējums	Rekomendācija
TIAN 3.2.4. "Alternatīvā energoapgāde" 182. Biogāzes koģenerācijas stacijas, kuru ekspluatācijas laikā atsevišķās tehnoloģiskajās vienībās rodas smaku piesārņojums, atļauts izbūvēt tikai ārpus pilsētām un ciemiem šādās funkcionālajās zonās: lauksaimniecības teritorijā (L), rūpnieciskās apbūves teritorijā (R, R1 un R3) un tehniskās apbūves teritorijā (TA). Minimālais attālums no ciemu un pilsētu robežām ir 1 km, izņemot, ja koģenerācijas iekārtas uzstāda pie esoša lauksaimniecības uzņēmuma. <u>Minētos attālumus var samazināt, ja biogāzes koģenerācijas stacijai paredzētās būves un dzīvojamā apbūve atrodas vienā zemes vienībā vai uz vairākām blakus esošām zemes vienībām, kas pieder vienam īpašniekam, vai ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums. Lai izvērtētu biogāzes koģenerācijas stacijas, kas neatbilst dzīvojamai funkcijai, pieļaujamību, būvvalde var piemērot publisko apspriešanu.</u>	Risinājums novērtēts ar +/-	Norma vērsta uz smaku ietekmes samazināšanu, bet redakcionāli precizējama, lai nodrošinātu vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu: • nav skaidri nosacījumi par minimālo attālumu samazināšanu, tai skaitā, nosacījums par 1 km minimālā attāluma no ciemiem un pilsētām samazināšanu, saskaņojot to ar blakus esošās zemes vienības īpašnieku (vai tuvākās būves īpašnieku), nav samērīgs, • precizējams nosacījums, pie kāda būvvalde var piemērot publisko apspriešanu.

TIAN 181. punkta un 238. punkta nosacījumi par siltumapgādes tehnoloģisko iekārtu izvietojumu	Risinājums novērtēts ar +/- Ņemot vērā, ka alternatīvajiem siltumapgādes risinājumiem ir nozīmīga ietekme uz kopējām piesārņojošo vielu emisijām gaisā, būtu detalizēti izvērtējams TIAN iekļauto ierobežojumu samērīgums un gan saules kolektoriem, gan siltumsūkņiem un cita veida alternatīviem risinājumiem nosakāmi līdzvērtīgi ierobežojumi.	Apsverama iespēja 3.2.4. nodaļas tvērumu paplašināt, iekļaujot arī alternatīvo siltumapgādi.
TIAN 214. Jaunu rūpnieciskās apbūves objektu (piesārņojošās darbības iekārtu, procesu vai būvi), kura ekspluatācijā ir risks pārsniegt trokšņa, gaisa kvalitātes, smaku u.c. robežlielumus, izvieto vismaz 100 m attālumā no esošas dzīvojamās vai publiskās ēkas, kas atrodas dzīvojamās apbūves vai publiskās apbūves teritorijā.	Risinājums novērtēts ar +/-	Norma vērsta uz piesārņojuma ietekmes samazināšanu, bet redakcionāli precizējama, lai nodrošinātu vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu, norādot konkrētu procedūru un atbildīgo iestādi, kas pieņem lēmumu par ar objekta darbību saistītajiem piesārņojuma riskiem.
TIAN 314. Piesārņojošai darbībai, kas potenciāli var radīt gaisa piesārņojumu, izstrādā pasākumus apkārtējās dzīvojamās un publiskās apbūves teritorijas aizsardzībai pret paaugstinātu gaisa piesārņojumu. Risinājumus iekļauj būvprojektā.	Risinājums novērtēts ar +/- Risinājums pirmsšķietami dublē ārējo normatīvo aktu prasības.	Ņemot vērā, ka norma pirmsšķietami dublē likuma "Par piesārņojumu" un tam pakārtoto normatīvo aktu prasības, tā svītrojama vai redakcionāli precizējama, skaidri nosakot gadījumus, kad tā piemērojama ārpus ārējos normatīvajos aktos noteiktajiem gadījumiem.
TIAN 213. un 702., 703. 733., 792., 793. punkta redakcijas	Risinājums novērtēts ar +/-	Normas vērsta uz savlaicīgu pasākumu plānošanu piesārņojuma un vizuālās ietekmes samazināšanai, bet norādīto punktu redakcijas saskaņojamas, novēršot dublēšanos un dažādas interpretācijas iespējas. Rekomendējams saglabāt 704. un 734. punkta nosacījumus.
TIAN 4.10. "Mežu teritorija" 894.Energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): kas ietver vēja elektrostaciju un vēja parku izvietojumu.	Risinājums novērtēts ar --	Saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem (MK noteikumi 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi") mežu teritorijās ir pieļaujama tikai vēja elektrostaciju un vēja parku izvietojumu, attiecīgi norma precizējama novēršot neatbilstību augstāk stāvošam normatīvajam aktam.

8.6. tabula. Alternatīvu izvērtējums

Alternatīva ⁷⁸	Vērtējums
Piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanas risinājumi <i>Sākotnējā alternatīva (82. punkts)</i> <i>Izvēlētais risinājums (212. punkts)</i>	Kā norādīts iepriekš, attālumu noteikšana, ievērojot teritorijas funkcionālās zonēšanas principus un nepieciešamību novērst savstarpēji nesavietojamu teritorijas izmantošanas veidu konfliktus, nosakot buferzonas jeb minimālos attālumus, kopumā vērtējama pozitīvi. Tomēr, nosakot šādus ierobežojumus, jāvērtē, vai nesamērīgi netiek apgrūtinātas personas īpašuma tiesības (Satversmes 105. pants). Izvērtējot potenciālās konfliktsituācijas, tika konstatēts, ka vispārīgi nosakot šādu minimālo attālumu, vairākos gadījumos rūpnieciskajai zonai piegulošajos apbūves gabalos, kas atrodas funkcionālajās zonās ar galveno izmantošanas veidu, kas paredz dzīvojamo funkciju, vairs nebūtu iespējama dzīvojamo ēku izbūve. <u>Līdz ar to kā labāks un samērīgāks risinājums vērtēts nosacījums, kas paredz izņēmuma gadījumos minimālo attālumu aizstāt ar ietekmi mazinošu pasākumu īstenošanu.</u>
Piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanas risinājumi <i>Sākotnējā alternatīva (81. punkts)</i> <i>Izvēlētais risinājums (211. punkts)</i>	Arī šīs normas nosaka minimālos attālumus, kuru leģitīmais mērķis ir citu cilvēku tiesību aizsardzība. Vienlaikus šādi ierobežojumi būtu piemērojami tikai tajos gadījumos, kad ir pamatotas bažas par potenciālu piesārņojumu, lai nesamērīgi neierobežotu arī saimnieciskās darbības veicēja tiesības uz īpašumu. Ņemot vērā šos apsvērumus, <u>normas redakcija, kas paredz ierobežojumu noteikšanu A kategorijas piesārņojošām darbībām, vērtējama kā atbilstošāka</u> , jo saskaņā ar likumu "Par piesārņojumu" (19. pants) piesārņojošas darbības iedala A, B un C kategorijās, ņemot vērā piesārņojuma daudzumu un iedarbību vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai un videi. A kategorijas piesārņojošās darbības ir darbības, kam potenciāli sagaidāma nozīmīgākā ietekme uz vidi.

8.1.3. Troksnis

Teritorijas plānojuma ietekme uz troksni ir vērtēta, ņemot vērā sagaidāmās trokšņa līmeņa izmaiņas. Izvērtējamā plānošanas dokumenta kontekstā nozīmīgākais aspekts ir autotransporta kustības radītais troksnis un rūpniecisko objektu radītais troksnis, t.sk. derīgo izrakteņu ieguve.

8.7. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.9. "Prasības derīgo izrakteņu ieguvei" (109.1., 109.3., 112. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Izvirzīta prasība par buferjoslas izveidi starp derīgo izrakteņu ieguves vietu un pilsētas/ciema robežu (500 m), kā arī minimālo attālumu līdz trešajai personai piederošas zemes vienības (100 m) vai trešajai personai piederošas esošas dzīvojamās apbūves (200 m), kas samazina iespēju trokšņa piesārņojumam radīt traucējumus cilvēku dzīvesvietās. Tāpat pozitīvi vērtējama prasība izstrādāt detālplānojumu gadījumos, ja dzīvojamo un publisko ēku attālums no derīgo izrakteņu ieguves vietas un derīgo izrakteņu transportēšanas

⁷⁸ Alternatīvu aprakstu skat. Vides pārskata 4. nodaļā

TP risinājums	Vērtējums
	ceļiem ir neliels un iesniegtajā paskaidrojuma rakstā nav paredzēti pasākumi, kas nodrošina derīgo izrakteņu ieguves un transportēšanas ietekmes mazināšanu uz esošo dzīvojamo un publisko apbūvi.
TIAN 3.3. "Prasības apbūvei" 3.3.1. nodaļā norādītie attālumi trokšņa ietekmes novēršanai (210., 211., 212., 213., 214. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Minimālo attālumu noteikšana aizsardzībai pret troksni vērtēta pozitīvi, tomēr Paskaidrojuma rakstā nav sniegts izsekojams pamatojums attāluma skaitliskajām vērtībām.
TIAN 3.5.3. "Aizsardzība pret piesārņojumu" Aizsardzība pret satiksmes radītiem trokšņiem (311. un 312. punkts, TIN15 (1145. punkts))	Risinājums novērtēts ar + Risinājumi, kas nepieļauj jaunu dzīvojamo un publisko ēku būvniecību pie nozīmīgiem trokšņa avotiem, ja netiek īstenoti prettrokšņa aizsardzības pasākumi, vērtējami pozitīvi. Vienlaikus apsverama iespēja normas precizēt, lai novērstu dažādas interpretācijas iespējas un fokusētos uz autoceļiem ar lielāko potenciālu pārsniegt trokšņa normatīvus, (skat. nākamo tabulu).
TIAN 3.5.3. "Aizsardzība pret piesārņojumu" Nosacījumi motorizēto transportlīdzekļu trases, kartodroma un cita līdzīga objekta ierīkošanai vai pārbūvei ārpus apdzīvotām vietām (pilsētas vai ciema)	Risinājums novērtēts ar ++ Ņemot vērā, ka minētie objekti ir nozīmīgi trokšņa avoti, bet netiek regulēti nacionālā līmenī, tad šādu objektu darbībai saistošu trokšņa rādītāju noteikšana vērtējama pozitīvi.
TIAN 5.7.3. "Mobilitātes punkts (TIN72)"	Risinājums novērtēts ar + Teritoriju rezervēšana mobilitātes punktiem vērtējama pozitīvi autotransporta radītā trokšņa samazināšanas kontekstā, jo veicina sabiedriskā transporta izmantošanu.

8.8. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
TIAN 3.1. nodaļu "Prasības transporta infrastruktūrai" rekomendējams papildināt ar prasību, ka pasākumus apkārtējo dzīvojamo un publisko objektu apbūves teritoriju aizsardzībai pret transporta infrastruktūras radītiem trokšņiem (prettrokšņa sienas, aizsargstādījumi u.tml.) izstrādā lokālpilānojumā vai detālpilānojumā, ja tāds ir nepieciešams atbilstoši normatīvajiem aktiem, vai būvniecības ieceres dokumentācijā.	Nav iestrādāts TP
Ņemot vērā, ka dažādu objektu radītais trokšņa līmenis var būtiski atšķirties, rekomendējams paredzēt iespēju samazināt 3.3.1. nodaļā norādītos attālumus trokšņa ietekmes novēršanai (210., 211., 212., 213., 214. punkts), ja trokšņa novērtējuma rezultāti apliecina, ka prognozējamais trokšņa līmenis sagaidāms zemāks par rūpniecisko objektu vides trokšņa robežlielumiem tuvumā esošajās pret troksni jutīgajās teritorijās.	Nav iestrādāts TP
311., 312. un 1145. punkta nosacījumi būtu precizējami, nosakot pienākumu būvniecības ierosinātajam veikt vides trokšņa novērtējumu, ja tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve 100 m attālumā no valsts galvenajiem autoceļiem vai 60 m attālumā no valsts reģionālajiem autoceļiem, nodrošinot, ka trokšņa robežlielumu un mērķlielumu pārsnieguma gadījumā ir jāizstrādā un jāīsteno prettrokšņa aizsardzības pasākumi. Transporta intensitāte uz valsts vietējiem un pašvaldību autoceļiem novada teritorijā nav identificēti kā nozīmīgi trokšņa avoti.	Nav iestrādāts TP
Vienlaikus ar dzīvojamās un publiskās apbūves ierobežošanu teritorijās, kurās ir pārsniegti trokšņa normatīvi, 3.5.3. apakšnodaļā būtu	Nav iestrādāts TP

nosakāma arī prasība, būvējot jaunus un pārbūvējot esošus transporta infrastruktūras objektus, nodrošināt zemes vienību ārpus Transporta infrastruktūras teritorijām (TR) aizsardzību pret transporta infrastruktūras radītajiem trokšņiem un cita veida piesārņojumu, ja blakus esošās zemes vienības ir savrupmāju apbūves teritorija, mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija, daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija, publiskās apbūves teritorija vai jauktas centra apbūves teritorija.	
TIAN 616. punkta redakcija precizējama, nosakot pienākumu ievērot 3.3. apakšnodaļas prasības par minimālajiem attālumiem starp potenciāli piesārņojošu darbību un dzīvojamo, kā arī publisko apbūvi. Savukārt 617. punkta redakcija jāaskaņo ar 212. punkta redakciju, precizējot kuros gadījumos Būvvalde var piemērot publisko apspriešanu.	Nav iestrādāts TP

8.9. tabula. Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

TP risinājums	Vērtējums	Rekomendācija
3.3.4. Prasības ēku un būvju konstruktīvajām daļām un iekārtām 238. punkts. Tehniskās iekārtas (siltumsūkņus, satelītentenas, ventilācijas sistēmas un citas tamlīdzīgas iekārtas) un dūmvadus aizliegts izvietot uz būves fasādes, kas vērsta pret publisko ārtelpu, izņemot, ja tie nepasliktina būves arhitektonisko veidolu un ir paredzēti būvprojektā.	Risinājums novērtēts ar +/-	Nemot vērā, ka siltumsūkņu darbība var būt saistīta ar nozīmīgu trokšņa emisiju, apsverama iespēja papildināt TIAN ar nosacījumiem, kas ierobežo potenciāli nelabvēlīgu ietekmi uz blakus esošo dzīvojamo apbūvi.
214. Jaunu rūpnieciskās apbūves objektu (piesārņojošās darbības iekārtu, procesu vai būvi), kura ekspluatācijā ir risks pārsniegt trokšņa, gaisa kvalitātes, smaku u.c. robežlielumus, izvietojuma 100 m attālumā no esošās dzīvojamās vai publiskās ēkas, kas atrodas dzīvojamās apbūves vai publiskās apbūves teritorijā.	Risinājums novērtēts ar +/-	Norma vērsta uz piesārņojuma ietekmes samazināšanu, bet redakcionāli precizējama, lai nodrošinātu vienveidīgu interpretāciju un piemērošanu, norādot konkrētu procedūru un atbildīgo iestādi, kas pieņem lēmumu par ar objekta darbību saistītajiem piesārņojuma riskiem.
3.3.5. nodaļa "Žogi" Nosacījumi zemes vaļņu/uzbērums ierīkošanai (256., 257. un 258. punkts)	Risinājums novērtēts ar +/-	Zemes vaļņi un/vai uzbērums ir vieni no efektīvākajiem risinājumiem trokšņa ietekmes samazināšanai, it īpaši samazinot satiksmes radīta trokšņa ietekmi. Līdz ar to normas nepieciešams redakcionāli precizēt, skaidrojot atšķirību starp noteikumos lietotajiem jēdzieniem "zemes uzbērums" un "zemes vaļņi", kā arī viennozīmīgi formulējumi šādu risinājumu veidošanas pieļaujamības nosacījumi,

		piemēram, gar valsts nozīmes autoceļiem ārpus apdzīvotām vietām. Lai veicinātu augstāku dzīves kvalitāti, šādu tehnisku risinājumu izmantošana būtu ierobežojama tikai gadījumos, kad tā būtiski ietekmē citas sabiedrībai svarīgas intereses.
--	--	---

8.10. Alternatīvu izvērtējums

Alternatīva ⁷⁹	Vērtējums
Piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanas risinājumi Sākotnējā alternatīva (82. punkts) Izvēlētais risinājums (212. punkts)	Kā norādīts iepriekš, attālumu noteikšana, ievērojot teritorijas funkcionālās zonēšanas principus un nepieciešamību novērst savstarpēji nesavietojamu teritorijas izmantošanas veidu konfliktus, nosakot buferzonas jeb minimālos attālumus, kopumā vērtējama pozitīvi. Tomēr, nosakot šādus ierobežojumus, jāvērtē, vai nesamērīgi netiek apgrūtinātas personas īpašuma tiesības (Satversmes 105. pants). Izvērtējot potenciālās konfliktsituācijas, tika konstatēts, ka vispārīgi nosakot šādu minimālo attālumu, vairākos gadījumos rūpnieciskajai zonai piegulošajos apbūves gabalos, kas atrodas funkcionālajās zonās ar galveno izmantošanas veidu, kas paredz dzīvojamo funkciju, vairs nebūtu iespējama dzīvojamo ēku izbūve. Līdz ar to kā labāks un samērīgāks risinājums vērtēts nosacījums, kas paredz izņēmuma gadījumos minimālo attālumu aizstāt ar ietekmi mazinošu pasākumu īstenošanu.
Piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanas risinājumi Sākotnējā alternatīva (81. punkts) Izvēlētais risinājums (211. punkts)	Arī šīs normas nosaka minimālos attālumus, kuru leģitīmais mērķis ir citu cilvēku tiesību aizsardzība. Vienlaikus šādi ierobežojumi būtu piemērojami tikai tajos gadījumos, kad ir pamatotas bažas par potenciālu piesārņojumu, lai nesamērīgi neierobežotu arī saimnieciskās darbības veicēja tiesības uz īpašumu. Ņemot vērā šos apsvērumus, normas redakcija, kas paredz ierobežojumu noteikšanu A kategorijas piesārņojošām darbībām, vērtējama kā atbilstošāka, jo saskaņā ar likumu Par piesārņojumu (19. pants) piesārņojošās darbības iedala A, B un C kategorijās, ņemot vērā piesārņojuma daudzumu un iedarbību vai risku, ko tas rada cilvēku veselībai un videi. A kategorijas piesārņojošās darbības ir darbības, kam potenciāli sagaidāma nozīmīgākā ietekme uz vidi.
Aizsardzība pret troksni Sākotnējā alternatīva (74. punkts) Izvēlētais risinājums (313. punkts)	Sākotnējā normas redakcija nerod risinājumu trokšņa piesārņojuma ierobežošanai teritorijās ārpus apdzīvotām vietām (pilsētām un ciemiem), jo saskaņā ar Ministru kabineta noteikumu Nr. 16 (07.01.2014.) 2.4. apakšpunktu trokšņa robežlielumi neattiecas uz publiskiem pasākumiem, kuri ir saskaņoti ar vietējo pašvaldību atbilstoši Publisku izklaides un svētku pasākumu drošības likumam (saņemta atļauja), izņemot publiskus pasākumus autosportā un motosportā, kas norisinās apdzīvotā vietā (pilsētā vai ciemā) izvietotā atklātā autosporta un motosporta bāzē (Satversmes tiesas spriedums lietā Nr. 2017-02-03). Ņemot vērā, ka motorizēto transportlīdzekļu radītais troksnis vērtējams kā būtisks trokšņa avots un pašvaldība ir atbildīga gan par šādu objektu būvniecības, gan pasākumu saskaņošanu, ir nepieciešams noteikt konkrētus kritērijus, ko pašvaldība var izmantot šādos gadījumos, lai vērtētu

⁷⁹ Alternatīvu aprakstu skat. Vides pārskata 4. nodaļā

	konkrētās darbības pieļaujamību (kas attiecīgi izdarīts izvēlētajā alternatīvā).
JC1 Grobiņas pilsētā pie A9 valsts autoceļa Sākotnējā alternatīva (nav paredzēti specifiski risinājumi) Izvēlētais risinājums (312. punkts)	Paredzot jaunu funkcionālo zonējumu JC1 ar dzīvojamo funkciju, teritorijā, kur saskaņā ar Latvijas Valsts ceļu izstrādātajām trokšņa kartēm ⁸⁰ ir pārsniegti vides trokšņa robežlielumi, ir jānodrošina MK noteikumu Nr. 240 (30.04.2013. ar grozījumiem līdz 27.01.2026.) 147. punkta prasību ievērošana. Līdz ar to kā samērīgs risinājums šādā situācijā vērtēta alternatīva, kas pieļauj jaunu dzīvojamo un publisko ēku būvniecību pie nozīmīgiem trokšņa avotiem tikai tad, ja tiek īstenoti prettrokšņa aizsardzības pasākumi. Priekšlikumi izvēlēta risinājuma pilnveidošanai sniegti iepriekšējās tabulās.

8.1.4. Ilgtermiņa mobilitāte

Teritorijas plānojuma ietekme uz ilgtspējīgu mobilitāti tiek vērtēta, ņemot vērā jaunu mobilitātes un mikromobilitātes risinājumu ieviešanu Dienvidkurzemes novadā. Šajā kontekstā var tikt paredzētas jaunas mikromobilitātes infrastruktūras attīstība, kā arī esošās infrastruktūras drošības uzlabošana, gājēju un sabiedriskā transporta prioritizēšana, veicinot ilgtspējīgu un drošu pārvietošanos visiem novada iedzīvotājiem.

8.11. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.5.3. "Prasības Grobiņas pilsētas vēsturiskajam centram un tā aizsardzības zonai" (51.5.4. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi pakāpienu izvietošanai Grobiņas pilsētas vēsturiskajā centrā un tā aizsardzības zonā paredz brīvās ietves platuma samazinājumu ne mazāku par 1,2 m, saglabājot pietiekamu ietves daļu gājējiem. Lai nodrošinātu saskaņotību ar MK noteikumos Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" lietoto terminoloģiju, rekomendēts labot "tīro ietves platumu" uz "brīvo ietves platumu".
TIAN 2.7. "Piekļūšana pludmalei un publiskajiem ūdeņiem" (104. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi piekļuves nodrošināšanai gan gājējiem, gan velosipēdistiem vērtējami pozitīvi ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai piejūras teritorijā.
TIAN 3.1.3. "Prasības transporta infrastruktūras elementiem" (131. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi velosipēdu ceļu kustības virzienam un drošības joslām veicina drošu pārvietošanos ar mikromobilitātes rīkiem.
TIAN 3.1.3. "Prasības transporta infrastruktūras elementiem" (138. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi pieļauj pārbūvējot publiskās ēkas un teritorijas, samazināt minimālo autostāvvietu skaitu, ņemot vērā publisko autonovietņu nodrošinājumu 500 metru rādiusā no objekta.
TIAN 3.1.3. "Prasības transporta infrastruktūras elementiem" (139. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi pieļauj samazināt minimālo autostāvvietu skaitu atkarībā no tādiem autostāvvietu nodrošinājumu ietekmējošiem faktoriem, kā sabiedriskā transporta

⁸⁰ <https://lvceli.lv/celu-tikls/celu-kartes/troksnu-kartes/>

	nodrošinājums, teritorijas specifika un prognozētās transporta plūsmas.
TIAN 3.1.3. "Prasības transporta infrastruktūras elementiem" (143. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pielikumā noteiktais minimālais velosipēdu novietņu skaita aprēķins vērtējams pozitīvi, jo tiek veicināta nepieciešamās mikromobilitātes infrastruktūras izbūve un nodrošināšana.
TIAN 3.3.9. "Nosacījumi labiekārtotu ūdensmalu ierīkošanai, piestātnēm un peldbūvēm" (281. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi paredz publiski pieejamu ūdensmalu pieejamības nodrošināšanu gājējiem un ar velosipēdu, kas ir vērtējami pozitīvi ilgtspējīgas mobilitātes veicināšanas kontekstā.
TIAN 4.7.1. "Transporta infrastruktūras teritorija" (744. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Risinājums paredz tādu apbūves un labiekārtojuma elementu izvietojumu, kas netraucē satiksmes dalībnieku kustību un neapdraud gājēju un velosipēdistu satiksmes drošību, sekmējot drošu mobilitātes attīstību novadā.
TIAN 5.7.1. "Nacionālas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija (TIN7)"	Risinājums novērtēts ar +/- Transporta infrastruktūras būvniecība var radīt gan pozitīvu, gan negatīvu ietekmi uz ilgtspējīgu mobilitāti. Ceļu būvniecība var uzlabot satiksmes drošību un veicināt piekļuvi, t.sk. ilgtspējīgiem mobilitātes rīkiem. Ja ceļa izbūve tiek integrēta ar ilgtspējīgas mobilitātes, t.sk. gājēju un mikromobilitātes infrastruktūru, tā veicina integrētu mobilitātes attīstību. Vienlaikus ceļu infrastruktūras paplašināšana var nostiprināt privātā autotransporta izmantošanu kā dominējošo pārvietošanās veidu, cita starpā palielinot trokšņa un gaisa piesārņojumu.
TIAN 5.7.2. "Perspektīvā vietējas nozīmes transporta infrastruktūra (TIN71)"	
TIAN 5.7.3. "Mobilitātes punkts (TIN72)"	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi paredz mobilitātes punktu izbūvi novada teritorijā atbilstoši Dienvidkurzemes novada integrētajam mobilitātes rīcības plānam līdz 2035. gadam ⁸¹ , kas ir nozīmīga ilgtspējīgas mobilitātes infrastruktūra.
TIAN 5.7.5. "Publiskās piekļuves jūrai (TIN74)" (1230. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Nosacījumi piekļuves nodrošināšanai gan gājējiem, gan velosipēdistiem vērtējami pozitīvi ilgtspējīgas mobilitātes nodrošināšanai piejūras teritorijā.
TIAN 2. pielikums. "Apdzīvojuma un satiksmes infrastruktūras tematiskais pētījums"	Risinājums novērtēts ar +/- Aprakstā velotransporta attīstība iezīmēta daļēji, neidentificējot noteiktas teritorijas, kurā attīstīt velotransporta infrastruktūru. Atsaucoties uz IAS, tiek identificēts reģionālo un vietējo mobilitātes punktu novietojums. Mikromobilitātes punkti, satiksmes mierināšanas risinājumi intensitātes mazināšanai un citi ilgtspējīgas mobilitātes aspekti nav pilnvērtīgi apskatīti.

8.12. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
--------------------------	--------------------------------------

⁸¹ Dienvidkurzemes novads. (2025). Dienvidkurzemes novada integrētā mobilitātes rīcības plāna līdz 2035. gadam. https://urbact.eu/sites/default/files/2025-12/PUMA_IAP_Dienvidkurzeme_Final_LAT.pdf

TIAN 130. punktā risinājums paredz ietvju būvniecībā, kā arī publiskās ārtelpas labiekārtojumā ievērot optimālos ietvju, gājēju un velosipēdu ceļu un joslu platumus. Nosacījumi publiskās ārtelpas labiekārtojumam ar gājēju un velosipēdu ceļu vērtējami pozitīvi ilgtspējīgas mobilitātes veicināšanas kontekstā. Tostarp tiek noteikts, ka attālumu var samazināt tikai esošajā apbūvē tajos ielu posmos, kur nav iespējami citi risinājumi, ietves platumu nosakot ne šaurāku par 1 m, kas var ierobežot gājēju kustību un vides pieejamību. Ieteicams papildināt punktu ar nosacījumu, ka gadījumā, ja paredzēta 1 m plata ietve, uz tās neparedz izvietot apbūvi (piemēram, vides reklāmas, vides dizaina objektus) un labiekārtojuma elementus, kas samazina efektīvo ietves platumu un traucē gājēju kustību un vides pieejamību.	Nav iestrādāts TP
TIAN 144. punktā iekļauti noteikumi nepieciešamās transportlīdzekļu vietas aprēķinam nozīmīgiem publiskiem objektiem ar lielu apmeklētāju skaitu. Ieteicams noteikt tos objektus (pēc plānotā apmeklētāju skaita vai citiem aspektiem), kuriem veicama konkrētās situācijas, t.sk. transporta plūsmu analīze.	Nav iestrādāts TP

Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

8.1.5. Aprites ekonomikas principu piemērošana

Teritorijas plānojuma ietekme uz aprites ekonomikas principu piemērošanu tiek vērtēta kontekstā ar atkritumu samazināšanas veicināšanu, materiālu atkārtotu izmantošanu un pārstrādi, kā arī paredzot ilgtspējīgu infrastruktūras attīstību.

8.13. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.1. "Visā teritorijā atļautā izmantošana" (4.2. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi vērtējams risinājums, kas atļauj atkritumu konteineru (tvertņu) novietnes un dalīto sadzīves un sadzīves bīstamo atkritumu savākšanas punktu izvietojumu (izņemot bīstamo atkritumu īslaicīgu uzglabāšanu) visās teritorijās, tādējādi samazinot ar piegriežošanu saistītos riskus teritorijās, kur nav pieļauta atkritumu konteineru (tvertņu) uzstādīšana.
TIAN 3.3.4. "Prasības ēku un būvju konstruktīvajām daļām un iekārtām" (246. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Veicot jumta pārbūvi vai atjaunošanu, nav atļauta azbestu saturoša jumta seguma materiāla izmantošana
TIAN 3.3.8. "Atkritumu savākšanas infrastruktūra" (276. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi vērtējama konkrētu prasību noteikšana mājāsaimniecībā radušos bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas vietu ierīkošanai, kas var veicināt bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanu, samazinot kopējo apglabājamo atkritumu apjomu.
TIAN 4.9.1. Dabas un apstādījumu teritorija (DA) (810. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi novērtēta prasība paredzēt atkritumu savākšanas vietas kempingu laukumos.

8.14. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
4.9.4. "Dabas un apstādījumu teritorija (DA3)" sadaļā TIAN iekļaut dalītas atkritumu savākšanas prasību kapsētu teritorijās, nodrošinot bioloģiski noārdāmo atkritumu dalīto savākšanu.	Nav iestrādāts TP
Degradētu teritoriju noteikšana – ņemot vērā Zemes pārvaldības likumā noteikto, tiek rekomendēts veikt izpēti un noteikt degradētās teritorijas, kā arī iekļaut TP nosacījumus šo degradēto teritoriju izmantošanai, sakārtošanai un attīstībai (piemēram, veicinot AER infrastruktūras attīstību vai citu ilgtspējīgu zemes izmantošanu).	Paredzēts iespējamai integrācijai teritorijas plānojumā nākotnē. Pašlaik risinājums īstenojams TP īstenošanas ietvaros (piem., lokālplānojumu ietvaros, attīstot konkrētas degradētās teritorijas)
Rekomendācija teritorijas plānojuma īstenošanas ietvaros: aprites ekonomikas principu ievērošana, tajā skaitā atkritumu daudzuma samazināšana, var tikt sekmēta, rūpniecības teritorijās paredzot integrētu pieeju resursu aprītei. Kā piemēru var minēt klasteru veidošanu, kuros uzņēmumi savstarpēji izmanto blakusproduktus kā izejvielas, nodrošinot kopēju infrastruktūru (piemēram, atkritumu šķirošanas un pārstrādes centrus). Nepieciešams veicināt enerģijas un ūdens resursu atkārtotu izmantošanu, paredzot zonas zaļajām tehnoloģijām, loģistikas sistēmām ar minimālu emisiju daudzumu, kā arī nepieciešams paredzēt dažādus dabas risinājumus, piemēram, apzaļumotus laukumus lietūs ūdeņu savākšanai un notekūdeņu attīrīšanai, vienlaikus veicinot sadarbību starp uzņēmumiem un pašvaldību. Jāveido zonējumi, kas veicina dažādu nozaru uzņēmumu līdzaspastāvēšanu, lai nodrošinātu resursu un enerģijas plūsmu efektivitāti.	N/A – attiecas uz TP īstenošanu
Rekomendēts izvērtēt iespēju paplašināt Rūpnieciskās apbūves teritoriju tvērumu, kurās pieļaujama "Atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve (13005)", kas ietver sevī arī bīstamo atkritumu pārstrādi un reģenerāciju. Pašlaik attiecīgās darbības atļautas tikai rūpnieciskās apbūves teritorijā R3, kas ir noteikta atkritumu poligonam "Ķīviķes" un blakus zemes vienībā. Tādējādi tiek ierobežotas arī mazāka mēroga bīstamo atkritumu reģenerācijas darbības, t.sk., naftas produktu un eļļu rafinēšana vai naftas produktu un eļļu atkārtota izmantošana citā veidā, šķīdinātāju attīrīšana, elektrisko un elektronisko iekārtu reģenerācija (Dienvidkurzemes novadā darbojas vairāki uzņēmumi, kas veic attiecīgās darbības), un citas darbības, uz kurām attiecas B kategorijas piesārņojošās darbības atļaujas prasības.	Nav iestrādāts TP

8.15. tabula. Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

TP risinājums	Vērtējums	Rekomendācija
TIAN 2.2. "Visā teritorijā aizliegtā izmantošana" 6.1. punkts, kas visā novada teritorijā aizliedz "novietot, uzkrāt un glabāt lietotus transportlīdzekļus vai to daļas, iekārtas, metāllūžņus, vagonus, mēbeles u.c. nolietotus sadzīves un ražošanas priekšmetus, ja vien šim nolūkam izmantotā teritorija nav noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota auto kapsēta, nolietoto	Risinājums novērtēts ar +/- Pastāv risks, ka aizliegums tiek interpretēts pārmērīgi plaši, potenciāli ierobežojot darbības, kas nav uzskatāmas par neatbilstošu atkritumu uzkrāšanu, bet gan par resursu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai vai pārstrādei, vai īslaicīgu novietošanu (piem., pie konteina) pirms nodošanas	Rekomendēts precizēt punkta redakciju, nosakot skaidrus izņēmumus attiecībā uz atkārtotai izmantošanai, remontam vai pārstrādei paredzētu priekšmetu uzglabāšanu, vienlaikus saglabājot mērķi novērst vidi degradējošu un nekontrolētu atkritumu uzkrāšanu.

transportlīdzekļu laukums vai uzņēmums”	savākšanas pārstrādes	utilizācijai. Aizliegums uzkrāt vai glabāt lietotus priekšmetus ārpus īpaši definētām teritorijām tāpat var kavēt neliela mēroga remontdarbību, restaurācijas vai daļu atkārtotas izmantošanas iniciatīvu attīstību.	Visā novada teritorijā aizliegts novietot, uzkrāt vai <u>ilgstoši</u> glabāt lietotus transportlīdzekļus vai to daļas, metāllūžņus, vagonus, nolietotas iekārtas, mēbeles un citus nolietotus lieltāpdaļas sadzīves vai ražošanas priekšmetus, ja tie ir uzskatāmi par atkritumiem Atkritumu apsaimniekošanas likuma izpratnē un to uzglabāšana notiek neatbilstoši normatīvajiem aktiem par atkritumu apsaimniekošanu vai rada vides piesārņojuma, ainavas degradācijas vai sabiedrības veselības apdraudējuma risku. Šī aizlieguma ietvaros nav uzskatāma par neatļautu tāda lietotu priekšmetu, iekārtu vai transportlīdzekļu vai to daļu īslaicīga uzglabāšana, kas paredzēta atkārtotai izmantošanai, remontam, restaurācijai, demontāžai vai nodošanai pārstrādei, ja tā nerada būtisku negatīvu ietekmi uz vidi un atbilst teritorijā atļautai izmantošanai vai arī šim nolūkam izmantotā teritorija ir noteiktā kārtībā projektēta un ierīkota auto kapsēta, nolietoto transportlīdzekļu savākšanas laukums vai pārstrādes uzņēmums”.
---	--------------------------	---	---

8.2. Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums

Teritorijas plānojuma ietekme uz kultūras un arhitektūras mantojumu tiek vērtēta saistībā ar kultūras pieminekļu aizsardzību, kultūrvēsturiski nozīmīgu objektu apzināšanu, izpēti un potenciālu aizsardzību.

8.16. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 5.4.1. “Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija (TIN4)”	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz vietējo kultūrvēsturisko pieminekļu aizsardzību, sekmējot ne tikai valsts nozīmes kultūrvēsturisko pieminekļu saglabāšanu, bet arī novadam raksturīgo kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību.

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.5.1. "Vispārīgās prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai"	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā iekļauto nekustamo kultūras pieminekļu, Pāvilostas pilsētas vēsturiskā centra "Vecā Pāvilsta", apbūves aizsardzības teritoriju Aizputes pilsētā un kultūrvēsturiski vērtīgo ēku, kas ir ietvertas TIN4 teritorijā, kultūrvēsturiskās vērtības aizsardzību.
TIAN 2.5.2. "Prasības Aizputes pilsētas vēsturiskajam centram un tā aizsardzības zonai"	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz vēsturisko centru un tā aizsardzības zonu attīstību, saglabājot kultūrvēsturisko vides ainavu un vērtības.
TIAN 2.5.3. "Prasības Grobiņas pilsētas vēsturiskajam centram un tā aizsardzības zonai"	
TIAN 2.5.4. "Prasības Durbes pilsētas vēsturiskajam centram un tā aizsardzības zonai"	
TIAN 2.5.5. "Prasības Papes Ķoņu ciema un tā aizsardzības zonas teritorijai"	
TIAN 3.3.6. "Prasības apbūvei jūras piekrastes ciemos" (261. punkts)	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz apbūves un jaunbūves jūras piekrastes ciemos, saglabājot raksturīgo kultūrvēsturisko vidi.
TIAN 3.3.6. "Prasības apbūvei jūras piekrastes ciemos" (267.-269. punkts)	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz svarīgākos kultūrvēsturisko vidi veidojošos elementu saglabāšanu un pilnveidošanu, kas vērtējams pozitīvi jūras piekrastes ciemu apbūves kultūrvēsturiskā rakstura saglabāšanai.
TIAN 3.4.1. "Prasības ārtelpas elementiem" (293.4. punkts)	Risinājumi novērtēti ar + Pozitīvi vērtējama pasta termināļu (pakomātu) izvietojuma noteikumi tajos pilsētu vēsturiskajos centros, kuriem ir valsts aizsargājamā kultūras pieminekļa statuss, lai saglabātu pilsētas vēsturiskā centra apkārtējo vidi.
TIAN 3.4.1. "Prasības ārtelpas elementiem" (296. punkts)	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz prasības reklāmu izvietojšanai pilsētu vēsturiskajos centros, lai tās harmoniski iekļautos apkārtējā vidē.
TIAN 3.5.2. "Degvielas un gāzes uzpildes stacijas un prasības transportlīdzekļu apkopes būvēm" (307.1. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Degvielas un gāzes uzpildes staciju būvniecības aizliegums valsts un vietējas nozīmes kultūras pieminekļu teritorijās vērtējams pozitīvi, veicinot kultūras pieminekļu teritoriju kultūrvēsturisko vērtību.
TIAN 4.1.7. "Savrupmāju apbūves teritorija (DzS6)"	Risinājums novērtēts ar + Funkcionālā apakšzona Papes ciemā, tai skaitā valsts nozīmes kultūras pieminekļa "Papes Ķoņu zvejnieku ciems" teritorijā vērtējama pozitīvi, jo veicina jūras piekrastes ciema apbūves kultūrvēsturiskā rakstura saglabāšanu.
TIAN 4.1.13. "Savrupmāju apbūves teritorija (DzS12)"	Risinājums novērtēts ar + Funkcionālā zona nosaka apbūves noteikumus Grīnvaltos, Pērkonē, Bernātos un Jūrmalcīemā, veicinot jūras piekrastes ciema apbūves kultūrvēsturiskā rakstura saglabāšanu.
TIAN 5.5.1. "Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)"	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz ainaviski vērtīgu teritoriju noteikšanu novadā, kas vērtējams pozitīvi novadam raksturīgo ainavu aizsardzībai un pārvaldībai.

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 5.5.2. "Ainaviski ceļu posmi (TIN51)"	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz ainaviski vērtīgu ceļu posmu noteikšanu novadā, kas vērtējams pozitīvi novadam raksturīgo ceļu ainavu aizsardzībai un pārvaldībai.
TIAN 5.5.3. "Augstvērtīga skatu teritorija (TIN52)"	Risinājumi novērtēti ar + Noteikumi paredz ainaviski vērtīgu skatu teritoriju noteikšanu novadā, kas vērtējams pozitīvi novadam raksturīgo ainavu aizsardzībai, pārvaldībai un augstvērtīgo skatu perspektīvu saglabāšanai.
TIAN 3. Pielikums. "Dienvidkurzemes novada ainavas un kultūrvēsturiskā mantojuma aizsardzības tematiskais pētījums"	Risinājums novērtēts ar ++ Pētījumā veikts novada vērtīgo teritoriju un tajā ietilpstošo struktūru izvērtējums, nosakot nepieciešamos pasākumus ainavu vērtības saglabāšanai.

Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Nav noteikti

Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

8.3. Dabas daudzveidība

Teritorijas plānojuma ietekme tiek izvērtēta uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (ĪADT), tajā skaitā ES nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000), TIAN nosacījumu ietekme uz aizsargājamo sugu dzīvotņu un aizsargājamo biotopu skaitu vai platību un labvēlīga aizsardzības statusa mērķu sasniegšanu, nosacījumu ietekme uz efektīvu ekosistēmu sniegto pakalpojumu izmantošanu, kā arī ietekme uz zaļo teritoriju platībām un to kvalitāti.

8.17. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.7. "Piekļūšana pludmalei un publiskajiem ūdeņiem" (103. punkts), 3.1.5. "Prasības automašīnu un velosipēdu novietošanai" (153.-156. punkts)	Risinājums novērtēts ar +/- TIAN iekļauts nosacījums, ka piekļuves trasējuma tehnisko risinājumu īpaši aizsargājamās dabas teritorijās saskaņo ar kompetentajām institūcijām normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā un risina būvniecības dokumentācijā, ņemot vērā dabiskās takas, reljefu, gājēju kustības intensitāti u.c. apstākļus. Tādējādi iespēju robežās tiek mazināta antropogēnā slodze, novēršot pastiprinātu augsnes nomīdīšanu un ierobežojot erozijas procesu attīstību. Prasības automašīnu un velosipēdu novietošanai nosaka, ka pie oficiālajām pieejām jūrai jāierīko autostāvvietu "kabatas" (pastāvīgas vai īslaicīgas), tai skaitā saskaņojot risinājumu ar kompetento institūciju, ja stāvvietā atrodas KKA vai ĪADT. DP "Pape" teritorijā noteikts, ka stāvvietu projektu risinājumā jāpamato ietilpība un konfigurācija, kas nekonfliktē ar aizsargājamām dabas teritorijām un dabas aizsardzības pasākumiem. Lai arī stāvvietu risinājumos paredzēti nosacījumi ietekmes uz dabas vērtībām samazināšanai, jānorāda, ka pieeju blīvums ciemu teritorijās nereti ir augsts, neskatoties uz zemu apbūves un infrastruktūras blīvumu,

TP risinājums	Vērtējums
	tādējādi radot risku, ka ar pieejas un stāvvietu izbūvi tiks palielināta apmeklētāju plūsma. Nosacījumus par saskaņošanu ar kompetento institūciju un pamatojumu stāvvietas ietilpībai vajadzētu attiecināt uz visām publiskajām pieejām jūrai, jo tās neizbēgami skar īpaši aizsargājamo biotopu un nereti arī ĪA sugu dzīvotņu teritorijas.
TIAN 2.8. "Meža un lauksaimniecības zemes"	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka lauksaimniecības zemju apmežošana (meža ieaudzēšana) ir aizliegta, ja izpildās vismaz viens no uzskaitītajiem kritērijiem: - lauksaimniecības zeme ir meliorēta (ar slēgto drenāžas sistēmu); - zeme atrodas vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijā (TIN6); - teritorijās, kas noteiktas kā ainaviski vērtīgas (TIN5, TIN51 un TIN52), ņem vērā 5.5. apakšnodaļas prasības; - lauksaimniecībā izmantojamās zemes auglība ir 45 balles un augstāka, izņemot kūdrājus; - ja teritorijā atrodas bioloģiski vērtīgi zālāji, un nav saņemts Dabas aizsardzības pārvaldes saskaņojums zālāja platības pārveidošanai jeb zemes lietošanas kategorijas maiņai. Tādējādi tiek samazināta iespējamā negatīvā ietekme, apmežojot vērtīgas ilggadīgo zālāju vai aizsargājamo zālāju biotopu platības.
TIAN 3.2.6. "Meliorācijas sistēmas" (195. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka meliorēto lauksaimniecības zemju teritorijā aizliegts bojāt, iznīcināt vai kultivēt palieņu, terašu un meža pļavas, izmainīt reljefu un veikt jebkuru darbību, kas paātrinātu virszemes ūdeņu noteci līdz augsnes erozijas līmenim, tādējādi saglabājot dabisko zālāju platības un dabisko reljefu.
TIAN 3.3.1. "Būvju novietojums zemes vienībā un būvlaides (208. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka apbūvi zemes vienībā primāri izvietot ārpus meža, respektējot atsevišķi augošu koku izvietojumu un ārpus Eiropas Savienības nozīmes biotopiem saskaņā ar dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" publicēto informāciju, tādējādi neveicot apbūvi aizsargājamo biotopu teritorijās, kas nav tikušas iekļautas dabas un apstādījumu funkcionālajā zonējumā.
TIAN 3.3.5. "Žogi" (250. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka aizliegts nožogot zemes vienības vai to daļas: 250.1. Baltijas jūras un krasta kāpu aizsargjoslā; Tādējādi tiek nodrošināta brīva pārvietošanās un aizsargājamo biotopu saglabāšana krasta kāpu aizsargjoslā.
TIAN 3.3.6. "Prasības apbūvei jūras piekrastes ciemos" (262.-266. punkti)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka atmežošanas gadījumā pieļaujamā maksimālā atmežojamā platība viensētas būvniecībai ir 3500m², nepārsniedzot 10 % no zemes vienības platības. Tāpat izvirzīti nosacījumi par sertificēta eksperta atzinuma nepieciešamību gadījumā, ja zemes vienība atrodas Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā vai tajā konstatēts ES nozīmes aizsargājams biotops. Tādējādi plānojot apbūvi, tiek ņemts vērā zemes vienībā esošo dabas vērtību izvietojums un apbūves novietojums projektējams tās saglabājot.
TIAN 3.5.4. "Ģeoloģiskā riska teritorijas" (316. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka krasta stiprināšanas pasākumus veic kompleksi, izvērtējot ietekmi uz blakus esošajām zemes vienībām, esošo apbūvi, Eiropas Savienības nozīmes biotopiem. Pašvaldībā iesniedz atbilstoša speciālista izvērtējumu un paredzēto pasākumu plānu. Tādējādi

TP risinājums	Vērtējums
	tiek ņemti vērā piekrastē esošie aizsargājami biotopi un vērtēta potenciālā ietekme uz tiem, plānotās darbības īstenošanas rezultātā.
TIAN 4.1.6., 4.1.7. "Savrupmāju apbūves teritorijas" (DzS5, DzS6) Papes ciemā, Papes Ķoņu zvejnieku ciemā (391., 405. punkti); 4.5.4., 4.5.5. "Jauktas centra apbūves teritorija" (JC3, JC4) Papes un Nidas ciemos (647., 664. punkti)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka aizliegtas reljefa izmaiņas, izņemot meliorācijas sistēmu (novadgrāvju) uzturēšanai un izveidei saskaņā ar dabas parka "Pape" individuāliem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem, tādējādi saglabājot dabisko piekrastes reljefu.
TIAN 4.1.9. "Savrupmāju apbūves teritorija" (DzS8) (432. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka savrupmāju apbūves DzS8 funkcionālajā apakšzonā, kas izvietota pie Atpūtas ielas un kvartālā starp Vētras, Sēņu, Zeltenes un Kāpu ielu [Pāvilostā], minimālā brīvā zaļā teritorija, kurā jāsaglabā mežs un dabīgā zemsedze – 70%, pieļaujot atmežošanu ne vairāk kā 30% no apbūvei paredzētās zemes vienības platības, tādējādi veidojot apbūves teritoriju ar mazāku blīvumu un saglabājot biotopu 2180 <i>Mežainas piejūras kāpas</i> .
TIAN 4.9.1. "Dabas un apstādījumu teritorija (DA)"	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka, ja teritorijā saskaņā ar Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmas "Ozols" informāciju konstatēts Eiropas Savienības aizsargājamais biotops, pievieno sertificēta sugu un biotopu aizsardzības jomas eksperta atzinumu par rekomendēto plānotā objekta izvietojumu un priekšlikumiem teritorijas labiekārtošanai un Eiropas Savienības nozīmes biotopu un citu dabu vērtību apsaimniekošanai. Tādējādi nodrošinot dabas vērtību saglabāšanu un piemērotāko apsaimniekošanas pasākumu piemērošanu, ja tādi nepieciešami.
TIAN 4.10.1. "Mežu teritorija (M)" (898. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka pilsētās un ciemos aizliegtas kailcirtes, tādējādi samazinot pilsētu un ciemu mežaino teritoriju fragmentāciju.
TIAN 5.5.1. "Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)"	Risinājums novērtēts ar + Ierobežojumi saules parku un vēja elektrostaciju būvniecībai nozīmē, ka tiek novērsta šādu objektu potenciālā ietekme uz aizsargajamajiem biotopiem un sugu atradnēm (gan tiešā ietekme – iznīcināšana – gan netiešā ietekme, pazeminot biotopu un sugu dzīvotņu kvalitāti). Tajā pašā laikā līdzvērtīga aizsardzība nav nodrošināta ārpus TIN5 esošajiem biotopiem un sugu dzīvotnēm, ko pašvaldība var papildus nodrošināt caur teritorijas plānojumu.
TIAN 5.5.2. "Ainaviski ceļu posmi (TIN51)"	Risinājums novērtēts ar + Ainavisku ceļu posmu noteikšana un prasība saglabāt atklātas skatu līnijas no tiem veicina tādu biotopu un sugu dzīvotņu saglabāšanos, kam nepieciešama apsaimniekošana un kurus apdraud apmežošanās (piemēram, dabiskie zālāji).

8.18. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
ĪADT zonējuma un TIAN funkcionālā zonējuma konflikta novēršana.	Nav iestrādāts TP

ļespējama negatīva ietekme, ja teritorijas plānojumā ir atļauta apbūve teritorijās, kas ietilpst vai daļēji pārklājas ar, piemēram, ĪADT dabas lieguma zonu (Papes ciema piemērs). Tādēļ teritorijas plānojumā nosakot apbūves funkcionālās zonas, ņemt vērā aktuālos ĪADT zonējumus.	
Lai ierobežotu invazīvo sugu izplatību novada teritorijā, īstenojot TP, rekomendēts veikt šādus pasākumus: • Veicot teritorijas apsaimniekošanas, būvniecības, zemes rekultivācijas darbus teritorijās, kurās konstatētas invazīvo sugu atradnes⁸², nepieciešams paredzēt pasākumus invazīvo sugu izplatības ierobežošanai. Ieteicams iesaistīt pašvaldības izvēlētu ekspertu invazīvo sugu ierobežošanas pasākumu koordinēšanā. • Darbu veikšanas laikā šajās teritorijās nepieciešams nodrošināt izmantotās tehnikas un transportlīdzekļu mazgāšanu pirms un pēc pārvietošanās no invazīvo sugu skartajām teritorijām, tādējādi novēršot invazīvo sugu izplatību citviet novada teritorijā.	N/A – attiecas uz TP īstenošanu
TIAN 2.5.7. "Prasības vietējās (novada) nozīmes kultūrvēsturiskajām un dabas teritorijām". Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4) iekļaut projektā "Green guardians" pieteiktās alejas, kurās ir konstatētas arī citas dabas vai kultūrvēsturiskās vērtības, piemērojot tām aizsardzības statusu, kas nodrošina reto un aizsargājamo sugu dzīvotņu vai kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu. Kā potenciāli ainaviski, kultūrvēsturiski un bioloģiski nozīmīgas alejas Vides pārskata ietvaros definētas alejas, kuru garums pārsniedz 500 m un/vai tajās ir reģistrēti aizsargājamie koki, īpaši aizsargājamās sugas vai tās saistītas ar kultūrvēsturiskajiem objektiem. Kopskaitā 23 alejas. Šādām alejām teritorijas plānojuma ietvaros būtu jāvērtē nepieciešamība izstrādāt īpašus apsaimniekošanas un aizsardzības noteikumus (skat. Vides pārskata 6.3.4. nodaļu un 6.10. attēlu).	Nav iestrādāts TP
TIAN 2.5.7. "Prasības vietējās (novada) nozīmes kultūrvēsturiskajām un dabas teritorijām". Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajās un dabas teritorijās (TIN4) iekļaut putniem nozīmīgas vietas (PNV) – Pape, Sventājas ieleja, Dunikas tīrelis, Liepājas ezers, Tāšu ezers, Durbes ezera plavas, Ziemeupe, kas ir putnu aizsardzībai starptautiski nozīmīgas vietas, kurās putni ievērojamā skaitā ligzdo vai pulcējas migrācijas laikā. TIN4 iekļaut arī teritoriju Nīcas lauki, kas uzskatāma par vienlīdz nozīmīgu migrējošo, ziemojošo vai ligzdojošo putnu koncentrācijas vietu kā iepriekšminētās teritorijas (skat. Vides pārskata 6.3.4. nodaļu un 6.11. attēlu). Novada teritorijā identificētas vēl citas putnu koncentrācijas vietas, kas saistītas gan ar barošanās platībām migrācijas laikā (piem., lauksaimniecības zemju masīvi ar tuvumā esošām putnu atpūtas vietām), gan lielākiem dīķu un mitrāju kompleksiem un tiem pieguļošajām lauksaimniecības zemēm. Šādās teritorijās būtu nepieciešams veikt izpēti pirms tādu darbību uzsākšanas, kas var negatīvi ietekmēt putnu barošanās un atpūtas apstākļus (skat. SIVN 6.3.4. nodaļu un 6.11. attēlu).	Nav iestrādāts TP
TIAN 2.9. "Prasības derīgo izrakteņu ieguvei". Papildināms ar apakšpunktu, kas paredz derīgo izrakteņu ieguves vietu attālumus no ĪADT: "Derīgo izrakteņu ieguves vietas nav atļauts ierīkot: Īpaši aizsargājamajās dabas teritorijā (ĪADT) un tuvāk par 200 m no tās robežas, izņemot gadījumus, kad Sākotnējā ietekmes uz vidi novērtējumā (SIVN), Ietekmes uz vidi novērtējumā (IVN) vai Ietekmes uz Natura 2000 novērtējumā noteikts savādāk." Rekomendēts papildināt ar apakšpunktu ar līdzīgu nosacījumu attiecībā uz mikroliegumu un to buferzonu teritorijām.	Nav iestrādāts TP

⁸² Atradnes pieejamas invazīvo augu sugu novērojumu kartē: <https://ozols.gov.lv/kartes/apps/sites/#/invazivo-sugu-parvaldnieks>

TIAN 3.1.5. "Prasības automašīnu un velosipēdu novietošanai" (155. punkts). Punkta pēdējo teikumu precizēt "Ja teritorija atrodas krasta kāpu aizsargjoslā vai īpaši aizsargājamā teritorijā vai īpaši aizsargājamo biotopu vai sugu dzīvotņu teritorijā, risinājumu saskaņo ar kompetento institūciju", lai aizsargātu dabas arī vērtības aiz KKA robežas.	Nav iestrādāts TP
TIAN 3.2.6. "Meliorācijas sistēmas" (195. punkts). "...meliorēto lauksaimniecības zemju teritorijā aizliegts bojāt, iznīcināt vai kultivēt palieņu, terašu un meža pļavas, izmainīt reljefu un veikt jebkuru darbību, kas paātrinātu virszemes ūdeņu noteci līdz augšnes...". Nepieciešams precizēt, kas ir palieņu, terašu un meža pļavas – atsauce uz formulējumu vai jādefinē, kas tieši ar tām domāts. Punkts papildināms ar aizliegumu iznīcināt ES nozīmes zālāju, parkveida, virsāju un krūmāju biotopus.	Nav iestrādāts TP
TIAN 3.3.10. "Apstādījumi un koki" (287. punkts). "Teritorijas norobežošana būvdarbu veikšanas zonā: 287.1. saglabājamā koka aizsardzības zonas norobežošana ar žogu (augstums 2 m) ne mazāk kā 3 m attālumā no koka stumbrā;" Papildināms ar nosacījumu, ka potenciālajiem dižkokiem (koki, kas sasnējuši 90 % no MK 264. noteikumos "Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi" 2. pielikumā definētos izmērus), nosaka darba ierobežojumus vismaz koku vainaga projekcijas zonā. Dižkokiem, atbilstoši MK 264. noteikumiem – teritorija to vainaga projekcijā un 10 m rādiusā ap to ir aizsargājama. Aizsargājamā koka teritorijā aizliegts: - veikt darbības, kas var negatīvi ietekmēt aizsargājamā koka augšanu un dabisko attīstību. Ja aizsargājamais koks atrodas pilsētā vai apdzīvotā vietā, ir pieļaujama infrastruktūras vai inženierkomunikāciju izbūve vai atjaunošana, kā arī ēku rekonstrukcija; - novietot lietas (piemēram, būvmateriālus vai malku), kas aizsedz skatu uz koku, ierobežo piekļuvi tam vai mazina tā estētisko vērtību; - mainīt vides apstākļus – ūdens režīmu un koka barošanās režīmu; - iznīcināt dabisko zemsedzi.	Nav iestrādāts
TIAN 4.9. "Dabas un apstādījumu teritorija". Rekomendēts dabas un apstādījumu teritorijās noteikt pieļaujamās apbūves parametrus – maksimālo apbūves blīvumu, apbūves augstumu, u.c.	Nav iestrādāts TP
TIAN 4.9.1. "Dabas un apstādījumu teritorija (DA)" (797. punkts). Ārtelpa bez labiekārtojuma (24002). Var precizēt, norādot, ka tajā ietilpst, "piemēram, dabiskas palieņu pļavas, pludmales, ūdensmalas, mežs".	Nav iestrādāts TP
TIAN 4.9.4. "Dabas un apstādījumu teritorija (DA3)". Nepieciešams iekļaut nosacījumu, ka kapsētu teritorijās paredz vietu dalīto atkritumu laukumiem, nodrošinot bioloģiski noārdāmo atkritumu dalīto savākšanu.	Nav iestrādāts TP
TIAN 4.10. "Mežu teritorija" (902. punkts). Pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas teritoriju atļauts izmantot atbilstoši citiem mežu teritorijā (M) atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem, kā arī ierīkot ūdenstilpni. Vēlams papildināt, ka iespējams šādas teritorijas transformēt arī uz DA (piem., purvu teritorijas, kurās veikta purvu ekosistēmas atjaunošana). TIAN 4.11. "Lauksaimniecības teritorija" (936. punkts). Pēc derīgo izrakteņu ieguves vietas rekultivācijas teritoriju atļauts izmantot atbilstoši citiem lauksaimniecības teritorijā (L) atļautajiem teritorijas izmantošanas veidiem. Rekomendējams abus punktus papildināt ar iespēju teritoriju rekultivēt un renaturalizēt, transformējot uz Dabas un apstādījumu funkcionālo zonējumu, piemēram, ja pēc kūdras izstrādes tiek atjaunots hidroloģiskais režīms teritorijā un veiktas darbības purva biotopa atjaunošanai nākotnē.	Nav iestrādāts TP
TIAN 4.12. "Ūdeņu teritorija". Citi noteikumi sadaļā iestrādā apakšpunktu, kas nosaka: "Vietās, kur plānots uzsākt publisko izmantošanu pie saldūdeņu biotopiem, būvniecības dokumentācijai pievieno saldūdeņu biotopu eksperta atzinumu par plānotās	Nav iestrādāts TP

izmantošanas un būvniecības ietekmi uz Eiropas Savienības nozīmes saldūdeņu biotopiem un ieteikumiem iespējamās negatīvas ietekmes novēršanai vai mazināšanai.”

8.19. tabula. Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

TP risinājums	Vērtējums	Rekomendācija
Apbūves teritoriju noteikšana aizsargājamo biotopu un sugu dzīvotņu teritorijā (TP Grafiskā daļa)	Risinājums novērtēts ar -- Paredzama negatīva ietekme, ja teritorijas plānojumā ir atļauta apbūve ES nozīmes aizsargājamo biotopu un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotņu platībās. Pat ņemot vērā TIAN risinājumus, kas paredz kompetento institūciju atzinumus, sertificētu ekspertu piesaisti un apbūves izvietojumu, respektējot dabas vērtības, gadījumos, kad dabas vērtību teritorija pilnībā pārklājas ar zemes vienību, nav iespējami tādi apbūves risinājumi, kas neiznīcinātu dabas vērtības (un neradītu to fragmentāciju). Izstrādājot sugu un biotopu aizsardzības jomas ekspertu atzinumu katrai šādai zemes vienībai atsevišķi, var secināt, ka paredzamā ietekme uz biotopu vai sugas populāciju būs neliela, taču vērtējot TP paredzēto apbūvi kopumā novada teritorijā, redzams, ka atsevišķiem ES nozīmes aizsargājamajiem biotopiem ietekme paredzama kā būtiska (skat. 7.1. nodaļu)	Izvērtēt teritorijas plānojuma risinājumus un neparedzēt funkcionālās zonas, kuru pamatizmantošana ir apbūve, zemes vienībās, kurām 75% vai vairāk ietilpst ES nozīmes aizsargājamo biotopu vai ĪA sugu dzīvotņu platībā. Šādas izmaiņas būtu piemērojamas vismaz Natura 2000 teritorijās attiecībā uz biotopiem, kuru aizsardzībai šīs teritorijas dibinātas.
TIAN 4.10. “Mežu teritorija” (892.punkts) Derīgo izrakteņu ieguve (13004); (894.punkts) energoapgādes uzņēmumu apbūve (14006): kas ietver vēja elektrostaciju un vēja parku izvietojumu.	Risinājums novērtēts ar - Nav noteikti ierobežojumi derīgo izrakteņu ieguvei mežu teritorijās; nav noteiktas vērtīgo mežu teritorijas, kurās nebūtu pieļaujama vēja elektrostaciju būvniecība. Tādējādi pastāv riski bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai.	Jānosaka ierobežojumi derīgo izrakteņu ieguvei meža teritorijās, ņemot vērā aizsargājamo biotopu un aizsargājamo sugu izplatību, lai atradņu ierīkošanas rezultātā netiktu iznīcinātas dabas vērtības. Noteikt vērtīgākās mežu teritorijas, kurās nebūtu pieļaujama vēja elektrostaciju izbūve, lai to būvniecība jau sākotnēji netiktu plānota teritorijās ar augstu aizsargājamo biotopu un aizsargājamo sugu atradņu koncentrāciju.

TIAN 3.2.4. "Alternatīvā energoapgāde"	Risinājums novērtēts ar +/- TIAN nav noteikti ierobežojumi saules paneļu (līdz 500 m ² platībā) uzstādīšanai DA teritorijās un citās bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgās teritorijās.	Rekomendēts apsvērt iespēju noteikt papildu nosacījumus, pieļaujot bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgās teritorijās uzstādīt saules paneļus, kas balstīti uz zemes, tikai tādos gadījumos, ja tas nepieciešams dabas aizsardzības vai sabiedrībai nozīmīgu interešu apmierināšanai.

8.20. tabula. Alternatīvu izvērtējums

Alternatīva	Vērtējums
Izvēlētais TP funkcionālais zonējums paredz apbūves teritoriju (DzM Mazstāvu dzīvojamās apbūve, DzS Savrupmāju apbūve, JC Jaukta centra apbūve un R rūpnieciskā apbūve) noteikšanu aizsargājamu ES nozīmes biotopu teritorijās, bet mazākā platībā	Alternatīva novērtēta kā vēlāmāka, jo samazina aizsargājamu ES nozīmes biotopu platību (kopumā 173,3 ha) atrašanos apbūves teritorijā (pārsvarā DzS un JC) funkcionālajās zonās, salīdzinot ar sākotnējo TIAN funkcionālo zonējumu. Tomēr izmaiņas ir nelielas, kopumā nodrošinot lielāku aizsardzību 4,4 % jeb 8 ha apbūves zonās esošo aizsargājamo biotopu. Rekomendējams atkārtoti pārskatīt funkcionālo zonējumu.
Sākotnējā TP funkcionālā zonējuma alternatīvas paredz apbūves teritoriju (DzM Mazstāvu dzīvojamās apbūve, DzS Savrupmāju apbūve, JC Jaukta centra apbūve un R rūpnieciskā apbūve) noteikšanu aizsargājamu ES nozīmes biotopu teritorijās	Alternatīva novērtēta kā mazāk vēlama, jo lielākas aizsargājamo ES nozīmes biotopu platības (kopumā 181,3 ha) atrodas apbūves teritorijā (DzS un JC) funkcionālajās zonās, salīdzinot ar aktualizēto TIAN funkcionālo zonējumu.

8.4. Ainavu daudzveidība

Teritorijas plānojuma ietekme uz ainavu tiek vērtēta kontekstā ar ainavu ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, ņemot vērā dabas teritoriju, biotopu un sugu aizsardzību, ainavas vizuālo kvalitāti, noteiktās skatu līnijas un to saglabāšanu, kā arī kultūrvēsturiskos pieminekļus.

8.21. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.9. "Prasības derīgo izrakteņu ieguvei" (109.7. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Derīgo izrakteņu ieguve teritorijās ar īpašiem noteikumiem: ainaviski vērtīgās teritorijās (TIN5), augstvērtīgu skatu teritorijās (TIN52), vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijās (TIN6) saskaņā ar 5. nodaļas prasībām. Tādējādi saglabājot neskartas novadā esošās ainavas un vērtīgās lauksaimniecības zemes.

TIAN 3.2.4. "Alternatīvā elektroapgāde" (184., 185. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi novērtēts risinājums, kas nosaka minimālo attālumu saules paneļu parku ierīkošanai no dzīvojamajām ēkām, kā arī paredz nosacījumus, ja šo attālumu nepieciešams samazināt, t.sk., veicot ietekmes uz ainavu novērtējumu. Pozitīvi novērtēts risinājums, kas paredz, ka Vēja elektrostacijas ar jaudu lielāku par 20 kW izvietojumā ievēro: 185.3. vēja elektrostaciju izvieto ne tuvāk par 2 km no ciemu un pilsētu robežām; 185.4. vēja elektrostacijas attālums līdz dzīvojamām un publiskām ēkām ir ne mazāks kā pieckāršs vēja elektrostacijas maksimālais augstums; 185.5. vēja elektrostacijas neizvieto Baltijas jūras ierobežotas saimnieciskās darbības joslā atbilstoši grafiskās daļas kartei "Funkcionālais zonējums un galvenie teritorijas izmantošanas aprobežojumi". Tādējādi palielinot minimālo vēja elektrostaciju attālumu no cilvēku dzīvesvietām un samazinot to ietekmi uz ainavas uztveramību.
TIAN 3.3.5. "Žogi" (256. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka ārpus apdzīvotām vietām vaļņu vai zemes uzbērums veidošanu saskaņo būvvaldē, pievienojot ainavu dizainu plānu. Ainavu dizaina plānā iekļauj reljefa modelējumu, paredzēto apstādījumu sistēmu, erozijas risku novērtējumu un pasākumus reljefa stabilitātei, ņemot vērā normatīvos aktus. Tādējādi nodrošinot vaļņu un uzbērums integrēšanu apkārtējā ainavā.
TIAN 3.3.6. "Prasības apbūvei jūras piekrastes ciemos" (267. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka visos piekrastes ciemos, veicot būvniecību, zemes robežu pārkārtošanu vai citu saimniecisko darbību, saglabā un pilnveido svarīgākos kultūrvēsturisko vidi veidojošos elementus, t.sk. 267.4. apakšpunkts – ainavisko vidi, ko veido reljefs, dabas elementi, apstādījumi, labiekārtojums un vides dizaina elementi. Tādējādi saglabājot neizmainītu piekrastei raksturīgo kāpu un līdzenumu reljefu, kā arī vēsturiskos ainavas elementus.
TIAN 4.10.1. "Mežu teritorija (M)" (898. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka pilsētās un ciemos aizliegtas kailcirtes, tādējādi saglabājot raksturīgo ainavu, sevišķi piekrastes ciemu teritorijās.
TIAN 4.11.1. "Lauksaimniecības teritorija (L)" (937. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN iekļauts nosacījums, ka lauksaimniecības zemi aizliegts apmežot un ierīkot plantāciju mežus: 937.1. TIN5 teritorijās; 937.2. TIN6 teritorijās. Tādējādi saglabājot noteiktās vērtīgās ainaviskās un lauksaimniecības zemju teritorijas to vēsturiskajā zemes lietojumā
TIAN 5.5.1. "Ainaviski vērtīga teritorija (TIN5)"	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi vērtējama ainaviski vērtīgu teritorija noteikšana, kas veicina Dienvidkurzemes novadam nozīmīgo ainaviski vērtīgo teritoriju pārvaldību, kura ietver kultūrvēsturisko, ekoloģisko un vizuālo mozaikveida ainavu vērtību aizsardzību, uzturēšanu un attīstību.
TIAN 5.5.2. "Ainaviski ceļu posmi (TIN51)"; 5.5.3. "Augstvērtīga skatu teritorija (TIN52)"	Risinājums novērtēts ar +

	Ainavisku ceļu posmu un augstvērtīgu skatu teritoriju noteikšana veicina reģionam un novadam raksturīgo ainavu aizsardzību, sekmējot ainavu aizsardzību caur vēsturisko, kultūras un estētisko aspektu saglabāšanu.
TIAN 5.6.1. "Vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorija (TIN6)"	Risinājums novērtēts ar + Atbilstoši TIN6 nosacījumiem, nav atļauta šo teritoriju apmežošana, vēja elektrostaciju un uz zemes izvietojamu saules elektrostaciju uzstādīšana un cita saimnieciskā darbība, ja tā mazina iespējas izmantot zemi lauksaimnieciskai apstrādei. Papildu ievērojami Apbūves noteikumu nosacījumi, tādējādi saglabājot pašreizējo mozaīkveida ainavas raksturu un nodrošinot atklāto teritoriju uzturēšanu.

8.22. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
TIAN 3.2.4. "Alternatīvā elektroapgāde". 184. punkts. Papildināms ar nosacījumu, ja saules parka vienlaidus platība pārsniedz noteiktu sliekšni (piemēram, 50 ha), būtu nepieciešams sagatavot detalizētāku vides un ainavisko novērtējumu.	Nav iestrādāts TP
TIAN 3.3.5. "Žogi" (256. punkts). "Ārpus apdzīvotām vietām vaļņu vai zemes uzbērumu veidošanu saskaņo būvvaldē, pievienojot ainavu dizainu plānu. Ainavu dizaina plānā iekļauj reljefa modelējumu, paredzēto apstādījumu sistēmu, erozijas risku novērtējumu un pasākumus reljefa stabilitātei, ņemot vērā normatīvos aktus." Papildināms ar teikumu, ka ainavu dizaina plānā iekļauj arī konstatētās dabas vērtības.	Nav iestrādāts TP
Kā teritorijas ar īpašiem noteikumiem iekļaut projektā "Green guardians" identificētās alejas.	Nav iestrādāts TP

Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

8.5. Augsne un derīgie izrakteņi

Teritorijas plānojuma ietekme uz augsnes aizsardzību un derīgajiem izrakteņiem tiek vērtēta kontekstā ar potenciālo augsnes piesārņojumu, derīgo izrakteņu resursu ilgtspējīgu ieguvu un teritorijas rekultivāciju pēc ieguves. Ņemts vērā, vai tiek novērsts jauns piesārņojums, veicināta potenciāli piesārņoto vietu izpēte un piesārņoto vietu sanācija. Teritorijas attīstības plānošanai nepieciešams būt vērstai uz pēc iespējas efektīvāku teritorijas izmantošanu, t.sk., dodot priekšroku degradēto teritoriju revitalizācijai un attīstībai.

8.23. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.2. nosaka, ka aizliegts mainīt dabisko reljefu un hidroģeoloģiskos apstākļus (aizbērt gravas, grāvjus un derīgo izrakteņu	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi vērtējamas prasības, kas veicina dabiskā reljefa un hidroģeoloģisko apstākļu saglabāšanu, tādējādi mazinot

TP risinājums	Vērtējums
ieguves vietas, rakt dīkus, ierīkot drenāžu), veikt grunts nomaiņu, izņemot gadījumus, ja minētās darbības ir saskaņotas ar atbildīgajām institūcijām vai minēto pasākumu veikšanai izstrādāta būvniecības ieceres dokumentācija (6.3. punkts)	applūšanas un erozijas, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās riskus.
TIAN 2.9. "Prasības derīgo izrakteņu ieguvei"	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi vērtējams tas, ka tiek ierobežota derīgo izrakteņu ieguve pilsētu un ciemu tuvumā, kā arī virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, kas veicina ūdens objektu kvalitātes un iedzīvotāju dzīves kvalitātes saglabāšanu.
TIAN 3.5.1. nodaļā ir izvirzītas prasības piesārņoto, potenciāli piesārņoto un degradēto teritoriju apsaimniekošanai	Risinājums novērtēts ar +/- Pozitīvi, ka ir noteiktas prasības darbībām piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietās, kas ierobežos iespējamās piesārņojuma izplatīšanos augsnē. Tomēr nav viennozīmīgi vērtējams tas, ka ja nav iespējams noteikt pazemes ūdeņu piesārņojuma areālu vai netiek uzsākta teritorijas sanācija, līdz sanācijas uzsākšanai zemes vienībā ir pieļaujams izvietot tikai transportlīdzekļu novietnes (304. punkts).

8.24. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
TIAN 2.9. Dažādi papildus ieguves nosacījumi (112. punkts) – nepieciešams pārskatīt esošos punktus, lai izvairītos no ārējo normatīvo aktu "dublēšanas", ņemot vērā, ka: - Visu veidu derīgo izrakteņu ieguvei Valsts vides dienestā ir nepieciešams iesniegt Derīgo izrakteņu ieguves projektu; No visām projektā iesaistītajām pusēm ir nepieciešams saņemt tehniskos noteikumus; - Ieguvei virs 5 ha platībā ir piemērojams sākotnējais ietekmes uz vidi novērtējums, savukārt platībā virs 25 ha tiek veikts ietekmes uz vidi novērtējums, tādējādi punktos aprakstītās ietekmes vērtējot novērtējuma procesā.	Nav iestrādāts TP
TIAN 110. punkts nosaka, ka 109. punkta nosacījumi (kad ir aizliegta derīgo izrakteņu ieguve) neattiecas uz derīgo izrakteņu ieguvi, kas veikta būvniecības un labiekārtojuma darbu ietvaros. Ir ieteicams precizēt šo punktu, ka nosacījumi neattiecas uz gadījumiem, ja būvniecības un teritorijas labiekārtošanā iegūtos derīgos izrakteņus iegūst līdz 1000m ³ ⁸³ un tos neplāno izvest no īpašuma vai pārdot.	Nav iestrādāts TP

Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

⁸³ VVD. Kas jāzina, veicot derīgo izrakteņu ieguvi. Pieejams: <https://www.vvd.gov.lv/lv/media/10320/download?attachment>

8.6. Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte

Teritorijas plānojuma ietekme uz ūdens kvalitāti tiek vērtēta kontekstā ar iespējamām virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātes izmaiņām, ko var radīt gan lokāla, gan izkliedēta rakstura piesārņojums – pilsētu un rūpniecības notekūdeņi, lauksaimniecība, derīgo izrakteņu ieguve un teritorijas, kurās nav nodrošināta centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija. Izvērtējamā plānošanas dokumenta kontekstā nozīmīgākais aspekts ir riska izvērtēšana neattīrītu notekūdeņu nokļūšanai virszemes ūdeņos, kas saistīts ar relatīvi augstu decentralizētās kanalizācijas sistēmas īpatsvaru DKN.

8.25. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 3.2.2. "Ūdensapgāde un kanalizācija"	Risinājums novērtēts + Pozitīvi vērtējams, ka ēkām, kas atrodas teritorijā ar pieejamu centralizēto ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmu, nepieciešams pievienoties šai sistēmai, kā arī teritorijās, kurās vēl nav izbūvēti centralizēti ūdensapgādes un kanalizācijas tīkli, ir pieļaujama pagaidu lokālo risinājumu izmantošana.
TIAN 3.2.2. "Ūdensapgāde un kanalizācija" (165. punkts) ; grafiskā daļa	Risinājums novērtēts +/- Pozitīvi vērtējama centralizētās ūdensapgādes un kanalizācijas ierīkošanas teritoriju definēšana, kas var labvēlīgi ietekmēt centralizētās kanalizācijas sistēmas paplašināšanos pilsētās un ciemos. Pieslēgšanās centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas tīklam veicinās vides aizsardzības prasību izpildi un dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu.
TIAN 3.2.2. "Ūdensapgāde un kanalizācija" (171., 172. punkts)	Risinājums novērtēts + Noteikumi paredz precīzas prasības decentralizētām sistēmām atkarībā no kanalizācijas ūdeņu apjoma diennaktī, lai nodrošinātu notekūdeņu savākšanu un attīrīšanu, tādējādi samazinot vides piesārņojuma riskus.

Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
Neviennozīmīgi ir vērtējama TIN11 (Teritorija ar centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmām) teritoriju nesistemātiska noteikšana, kā, piemēram, Pāvilostā, kur centralizētās kanalizācijas teritorija neaptver visas apbūves teritorijas, lai gan ir konstatēts, ka ūdensobjektam Saka ir pasliktinājusies ūdens kvalitāte (skat.6.6. nodaļu). Līdz ar to būtu rekomendējams pievērst īpašu uzmanību Pāvilostas kanalizācijas jautājumu risināšanai un izvērtēt iespēju paplašināt TIN11, iekļaujot Sakas tuvumā esošās teritorijas un plānojot centralizēto kanalizācijas tīkla paplašināšanu prioritāri problēmviētās.	Nav iestrādāts TP

Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

8.7. Klimatiskie faktori

8.7.1. Klimata pārmaiņu mazināšana

Teritorijas plānojuma ietekme klimata pārmaiņu mazināšanas kontekstā tiek vērtēta saistībā ar alternatīvās (atjaunīgās) enerģijas risinājumiem, potenciālajiem SEG emisijas avotiem, kā arī oglekļa piesaistes veicināšanas iespējām.

8.26. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.1. "Visā teritorijā atļautā izmantošana" (4.1., 4.3. punkti)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi novērtēti risinājumi, kas atļauj elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktu ierīkošanu, kā arī viedierīču uzlādes un apgaismes punktveida objektu ierīkošanu, izmantojot atjaunīgo energoresursu iekārtas, visās teritorijās.
TIAN 3.2.4. "Alternatīvā energoapgāde" (181., 183. un 184. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi vērtēts risinājums, kas atļauj saules paneļus un kolektorus izvietot visās funkcionālajās zonās, tādējādi veicinot plašāku alternatīvo energoapgādes risinājumu ieviešanu. Tāpat kā samērīgi vērtējami ierobežojumi saules paneļu parkus izvietot ainaviski vērtīgās, vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas, kā arī vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijās.
TIAN 3.2.4. "Alternatīvā energoapgāde" 185. punkts par nosacījumiem vēja elektrostaciju ar jaudu lielāku par 20 kW izvietojumam	Risinājums novērtēts ar + Izvērtējot paskaidrojuma rakstā ietverto pamatojumu, konstatēts, ka papildus nacionālā līmeņa ierobežojumiem, pašvaldība, identificējot optimālās vietas vēja parku attīstībai, ņēmusi vērā gan IAS noteiktās teritorijas, gan samazinājusi piesārņojošās darbības potenciālos riskus nelabvēlīgi ietekmēt cilvēku dzīves vidi, t.sk. ietekmi uz ainavu, drošības riskus, kā arī vietējas nozīmes kultūrvēsturiskās un dabas teritorijas, turpmāko apdzīvoto centru attīstību, lauksaimniecisko teritorijas izmantošanu. Vērtējot noteikto nosacījumu samērīgumu, aptuveni novērtēts potenciāli izbūvējamo vēja elektrostaciju skaits un kopējā jauda, proti, pamatojoties uz Paskaidrojuma rakstā norādītajiem datiem, secināms, ka novada teritorijā vēja elektrostaciju izbūve būs iespējama aptuveni 9% (jeb 323 km ²) platībā no novada teritorijas. Ņemot vērā līdzšinēji uzkrāto informāciju par izpēti teritoriju platību pret izbūvei atļauto vēja elektrostaciju skaitu ⁸⁴ , var aptuveni aplēst, ka, apstiprinot šādus ierobežojumus, novada teritorijā būtu iespējams izbūvēt aptuveni 450 vēja elektrostacijas ar kopējo jaudu 3 GW. Tas liecina, ka ierobežojumu apmērs ir samērīgs un vēja elektrostaciju izbūvei pieejamo teritoriju plātība vairāk nekā pietiekama, lai izpildītu nacionālos un pašvaldības mērķus atjaunīgo energoresursu īpatsvara palielināšanai elektroenerģijas ražošanā. Šāda pieeja atbilst arī Direktīvā (ES)

⁸⁴ Enerģētikas un vides aģentūra. Atzinumi. Pieejams: <https://www.eva.gov.lv/lv/atzinumi>

	2023/241385 noteiktajiem principiem, kas jāievēro izraugoties atjaunojamās enerģijas ražošanai izmantojamās teritorijas.
--	--

8.27. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
TIAN 3.2.4. "Alternatīvā energoapgāde" vai 2.1. "Visā teritorijā atļautā izmantošana" rekomendēts papildināt, paredzot siltumsūkņu uzstādīšanu.	Nav iestrādāts TP
TIAN 3.1.5. "Prasības automašīnu un velosipēdu novietošanai" (147. punkts) ("Uz katrām 10 autostāvvietām pie publiskām ēkām un publiskās ārtelpas objektiem nodrošina vienu stāvvietu ar elektrouzlādi") nepieciešams precizēt redakciju, konkrēti norādot, kas paredzēts zem "publiskās ārtelpas objektiem", kas pašreizējā redakcijā nav skaidri nolasāms, līdz ar to radot potenciālos īstenošanas sarežģījumus.	Nav iestrādāts TP
TIAN 3.4.2. "Noteikumi apgaismes ķermeņiem" 299. punkts paredz, ka ielu un citu publiskās ārtelpas teritoriju apgaismošanai jāizvēlas energoefektīvi risinājumi, nenosakot konkrētus kritērijus. Rekomendēts īstenošanas ietvaros veicināt MK noteikumos Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība" noteiktos kritērijus un prasības ielu apgaismojumam un aprīkojumam. Lai gan attiecīgie MK noteikumi attiecas uz publiskām iestādēm, rekomendēts veicināt šo prasību piemērošanu plašāk.	Risinājums īstenojams TP īstenošanas ietvaros
Rekomendēts izvērtēt iespēju noteikt minimālos no atjaunojamiem energoresursiem ēkā saražotās enerģijas vai no atjaunojamiem energoresursiem iegūtas enerģijas pielietojuma līmeņus ēkās daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorijās pie jaunas apbūves īstenošanas.	Paredzēts iespējamai integrācijai teritorijas plānojumā nākotnē. Šobrīd risinājums īstenojams būvniecības dokumentācijas izstrādes un īstenošanas ietvaros

8.28. tabula. Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

TP risinājums	Vērtējums	Rekomendācija
TIAN 2.5.1 "Vispārīgās prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai" 30. punkts "Nav pieļaujama vēsturisku ēku siltināšana no ārpuses, kas maina vēsturiskās ēkas risinājumus. Iespējama ēku siltināšana no iekšpuses, gadījumā, ja nav saglabājusies vērtīga vēsturiskā interjera apdare."	Risinājums novērtēts ar +/- Risinājums var tikt interpretēts nesamērīgi šauri, ierobežojot vēsturisko ēku siltināšanu un energoefektivitātes uzlabošanu novadā, kas, savukārt, var ietekmēt Latvijas energoefektivitātes mērķu sasniegšanu. Ņemot vērā "Vadlīnijas energoefektivitātes uzlabošanai vēsturiskās ēkās" ⁸⁶ un	Rekomendēts precizēt punkta redakciju, attiecīgi nosakot kādos gadījumos ir pieļauta vēsturisko ēku siltināšana no ārpuses un iekšpuses. Rekomendēts precizēt, ka ir pieļaujami energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi vēsturiskās ēkās, ja to risinājumi ir tehniski piemēroti, atbilst kultūras mantojuma saglabāšanas

⁸⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2023/2413 (2023. gada 18. oktobris), ar ko attiecībā uz atjaunīgo energoresursu enerģijas izmantošanas veicināšanu groza Direktīvu (ES) 2018/2001, Regulu (ES) 2018/1999 un Direktīvu 98/70/EK un atceļ Padomes Direktīvu (ES) 2015/652

⁸⁶ Vadlīnijas energoefektivitātes uzlabošanai vēsturiskās ēkās. Valsts nekustamie īpašumi. Oktobris, 2025.
 Pieejams: <https://www.vni.lv/uploads/2025/11/VN%C4%AA%20->

	normatīvo aktu prasības, vēsturisko ēku energoefektivitātes risinājumu īstenošana pieļaujama vairākos gadījumos.	prasībām un nerada negatīvu ietekmi uz ēkas autentisko arhitektūru vai materiāliem. Ārpuses siltināšana ir pieļaujama tikai tad, ja tā ir pamatoti izvērtēta, dokumentēta un saskaņota ar kompetentajām iestādēm (piem., Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, būvvalde), ņemot vērā konkrētās ēkas kultūrvēsturisko vērtību un īpašības. Iekšējās siltināšanas risinājumi var tikt izmantoti, ja tie nerada mitruma vai telpu komforta problēmas, neapdraud konstrukcijas un nodrošina kultūras vērtību saglabāšanu.
TIAN 3.2.4. Alternatīvā energoapgāde 184. punkts "Saules paneļu parkus ierīko ne tuvāk kā 300 m attālumā no esošās dzīvojamās mājas". Minēto attālumu var samazināt, ja saules paneļu parks atrodas vienā zemes vienībā vai uz vairākām blakus esošām zemes vienībām, kas pieder vienam īpašniekam, vai ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums un veikts ietekmes uz ainavu novērtējumu.	Risinājums novērtēts ar +/-	Norma būtu precizējama, paredzot, ka gadījumos, kad saules paneļu parks atrodas vienā zemes vienībā vai uz vairākām blakus esošām zemes vienībām, kas pieder vienam īpašniekam, bet 300 m attālumā ir izvietotas citiem īpašniekiem piederošas dzīvojamās mājas, norādīto attālumu nevar samazināt bez saskaņošanas ar blakus esoša nekustamā īpašuma īpašnieka saskaņojuma. Savukārt izbūves saskaņošana ar īpašniekiem, kuru blakus esošajos īpašumos nav vai nav atļauta dzīvojamās mājas izbūve, vērtējama kā nepamatota prasība, kas būtiski var ierobežot alternatīvās energoapgādes attīstību.

8.7.2. Pielāgošanās klimata pārmaiņām

Vērtējot Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma risinājumus kontekstā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, tiek ņemts vērā cita starpā, vai plānošanas dokumenta risinājumi palielina vai samazina klimata pārmaiņu radīto risku ietekmi, kā arī vai tiek veicināta dabā balstīto risinājumu izmantošana (t.sk., efektīvai plūdu un erozijas risku pārvaldībai).

8.29. tabula. Risinājumi ar pozitīvu ietekmi

TP risinājums	Vērtējums
TIAN 2.1. "Visā teritorijā atļautā izmantošana" (4.1. punkts)	Risinājums novērtēts ar +

[%20Vadl%C4%ABnijas%20energoefektivit%C4%81tes%20uzlabo%C5%A1anai%20v%C4%93sturisk%C4%81s%20%C4%93k%C4%81s%20-%201.0%20OKT25.pdf](#)

TP risinājums	Vērtējums
	Pozitīvi novērtēts risinājums, kas atļauj visās teritorijās uzstādīt dzeramā ūdens brīvkrānus.
TIAN 3.1.5. "Prasības automašīnu un velosipēdu novietošanai (151., 152. punkti)	Risinājums novērtēts ar + TIAN paredz vismaz 5% no autostāvvietas platības ierīkot apstādījumus, kas vērtējams pozitīvi siltuma salas efekta mazināšanas kontekstā. Lai nodrošinātu korektāku nosacījuma īstenošanu vēlām efekta nodrošināšanai, vēlams precizēt redakciju, nosakot prasību īstenot "blīvus koku vai krūmu stādījumus". Papildus, pozitīvi novērtēts risinājums, kas paredz apzaļumotu joslu/ gājēju joslu ierīkošanu, lai mazinātu seguma ietekmi uz lietus ūdeņu noteci.
TIAN 3.2.5. "Lietus notekūdeņu savākšana" (189., 190. punkti)	Risinājums novērtēts ar + Sadaļā iekļauti risinājumi, kas prioritizē ilgtspējīgu lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumu ieviešanu, tādējādi atslogojot centralizētās lietus ūdens kanalizācijas sistēmas un mazinot spēcīgu nokrišņu rezultātā iespējamo teritorijas applūšanu.
TIAN 3.2.5. "Lietus notekūdeņu savākšana" (191. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Pozitīvi novērtēts nosacījums, kas paredz atdalītu lietus notekūdeņu novadīšanas sistēmu no sadzīves un ražošanas notekūdeņu sistēmām, samazinot slodzi uz sadzīves un ražošanas notekūdeņu sistēmām stipru lietusgāžu laikā, samazinot notekūdeņu attīrīšanas iekārtu pārplūdes riskus.
TIAN 3.3.9. "Nosacījumi labiekārtotu ūdensmalu ierīkošanai, piestātnēm un peldbūvēm"(280. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Punkts paredz dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanu no jauna ierīkojamās publiski pieejamās ūdensmalās, ja attiecīgajā vietā ir pieejams pieslēgums centralizētajai ūdensapgādei.
TIAN 3.5.4. "Ģeoloģiskā riska teritorijas"	Risinājums novērtēts ar ++ Pozitīvi novērtēti sadaļā iekļautie risinājumi, kas paredz kompleksu pasākumu nodrošināšanu jūras krasta erozijas riska ierobežošanai, kā arī inženierģeologa piesaisti pasākumu plānošanā.
TIAN 4.7.3. "Transporta infrastruktūras teritorija (TR2)" (769.1.2. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Plānojot Papes ostas teritorijas attīstību un izstrādājot attiecīgos plānošanas dokumentus, TIAN paredz erozijas risku vērtēšanu kā obligātu prasību, kas vērtējams pozitīvi, ņemot vērā, ka daļa teritorijas klasificēta "mākslīgo krastu" (5. papildklase) erozijas risku grupā, bet daļa identificēta 2. erozijas riska klase.
TIAN 4.9.5. "Dabas un apstādījumu teritorija (DA4)" (849. punkts)	Risinājums novērtēts ar + TIAN paredz, ka, projektējot noejas kāpnes Baltijas jūras piekrastes ciemos un Pāvilostā, tās veido tā, lai neradītu kaitējumu jūras krastam un tā nobrukšanas draudus.
TIAN 4.9.8. "Dabas un apstādījumu teritorija (DA7)" (878. punkts)	Risinājums novērtēts ar + Risinājums paredz noteiktajās applūstošajās teritorijās teritorijas labiekārtošanā paredzēt risinājumus, kas pasargā zemes virskārtu un upes nogāzes no erozijas.

8.30. tabula. Papildu rekomendētie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai

Rekomendētais risinājums	Vai risinājums ir/nav iestrādāts TP?
Zili zaļā infrastruktūra: ieteicams telpiski plānot pašvaldības zili zaļās infrastruktūras tīklu, integrējot ZZI pamatelementus, piemēram, parku, ūdensceļu, mežu, mitrāju un citu dabisko teritoriju elementus, lai veidotu ekosistēmu, kas nodrošina ilgtspējīgu vides pārvaldību un bioloģisko daudzveidību. Šie pamatelementi ir savienojami ar ZZI koridoriem, kas ļauj dzīvnieku un augu sugām pārvietoties, kā arī sekmē ūdens un gaisa kvalitātes uzlabošanu, samazinot plūdu risku un veicinot klimata pārmaiņām noturīgas teritorijas attīstību.	N/A – risinājums jāņem vērā, īstenojot TP (piemēram, izstrādājot lokālplānojumus)
Rekomendēts harmonizēt TIAN 3.5.4. "Ģeoloģiskā riska teritorijas" 316. punkta redakciju ar 318. punktu, abos punktos norādīt piesaistāmos speciālistus (t.i., inženierģeologu).	Nav iestrādāts TP

8.31. tabula. Risinājumi ar negatīvu ietekmi un rekomendācijas negatīvās ietekmes mazināšanai

TP risinājums	Vērtējums	Rekomendācija
TIAN 2.5.1 "Vispārīgās prasības kultūras pieminekļu aizsardzībai" 30. punkts "Nav pieļaujama vēsturisku ēku siltināšana no ārpuses, kas maina vēsturiskās ēkas risinājumus. Iespējama ēku siltināšana no iekšpuses, gadījumā, ja nav saglabājusies vērtīga vēsturiskā interjera apdare."	Risinājums novērtēts ar +/- Risinājums var tikt interpretēts nesamērīgi šauri, ierobežojot vēsturisko ēku siltināšanu un energoefektivitātes uzlabošanu novadā, kas, savukārt, var ietekmēt Latvijas energoefektivitātes mērķu sasniegšanu. Ņemot vērā "Vadlīnijas energoefektivitātes uzlabošanai vēsturiskās ēkās" ⁸⁷ un normatīvo aktu prasības, vēsturisko ēku energoefektivitātes risinājumu īstenošana pieļaujama vairākos gadījumos.	Rekomendēts precizēt punkta redakciju, attiecīgi nosakot kādos gadījumos ir pieļauta vēsturisko ēku siltināšana no ārpuses un iekšpuses. Rekomendēts precizēt, ka ir pieļaujami energoefektivitātes uzlabošanas pasākumi vēsturiskās ēkās, ja to risinājumi ir tehniski piemēroti, atbilst kultūras mantojuma saglabāšanas prasībām un nerada negatīvu ietekmi uz ēkas autentisko arhitektūru vai materiāliem. Ārpuses siltināšana ir pieļaujama tikai tad, ja tā ir pamatoti izvērtēta, dokumentēta un saskaņota ar kompetentajām iestādēm (piem., Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde, būvvalde), ņemot vērā konkrētās ēkas kultūrvēsturisko vērtību un īpašības. Iekšējās siltināšanas risinājumi var tikt izmantoti, ja tie nerada mitruma vai telpu komforta problēmas, neapdraud konstrukcijas un nodrošina kultūras vērtību saglabāšanu.

⁸⁷ Vadlīnijas energoefektivitātes uzlabošanai vēsturiskās ēkās. Valsts nekustamie īpašumi. Oktobris, 2025.

Pieejams: <https://www.vni.lv/uploads/2025/11/VN%C4%AA%20-%20Vadl%C4%ABnijas%20energoefektivit%C4%81tes%20uzlabo%C5%A1anai%20v%C4%93sturisk%C4%81s%20-%201.0%20OKT25.pdf>

TIAN 3.1.5. "Prasības automašīnu un velosipēdu novietošanai" 150. punktā iekļautās prasības attiecībā uz lietus ūdens novadīšanu ir pretrunā ar TIAN 3.2.5. "Lietus notekūdeņu savākšana" nosacījumiem.	Risinājums novērtēts ar +/- TIAN 3.1.5. un 3.2.5 sadaļās pašlaik iekļauti iespējami pretrunīgi interpretējami risinājumi attiecībā uz lietus ūdens novadīšanu autostāvvietās. Lai izvairītos no neskaidrībām nosacījumu interpretācijā ieviešanas stadijā, kā arī veicinātu ilgtspējīgu lietus ūdens apsaimniekošanas risinājumu īstenošanu, rekomendēts svītrot 3.1.5. sadaļas 150. punkta nosacījumus.	Dzēst TIAN 3.1.5. sadaļas 150. punktā noteiktās prasības lietus ūdens apsaimniekošanai.
TIAN 3.3.3. "Apbūves parametri" 236. punkts, kas paredz, ka brīvās zaļās teritorijas platībā neieskaita zaļos jumtus, zaļos pārsegumus vai citas tamlīdzīgas konstrukcijas būvē vai uz tās.	Risinājums novērtēts ar +/- Lai veicinātu dabā balstīto risinājumu izmantošanu, īpaši blīvas apbūves teritorijās ar ierobežotu apbūves platību, būtu jāveicina zaļo jumtu un līdzīgu dabā balstītu elementu integrēšana būvē, kas palīdz mazināt siltuma salas efektu un citas klimata pārmaiņu radītās slodzes un apdraudējumus.	Dzēst TIAN 236. un rediģēt 237. punktu, pieļaujot, ka zaļie jumti un zaļās fasādes var ieskaitīt brīvās zaļās teritorijas rādītājā, piemērojot koeficientu 0,5. Šādu atrunu var piemērot apbūvei pilsētu teritorijās.
TIAN nav iekļauti nosacījumi attiecībā uz apbūvi applūstošajās teritorijās	Risinājums novērtēts ar – Teritorijas plānojumā vairākās vietās applūstošās teritorijās ir pieļauta apbūve (t.sk., DzS teritorijas), bet nav iekļauti nosacījumi plūdu risku mazināšanai un apbūves aizsardzībai pret plūdiem šajās teritorijās.	TIAN rekomendēts iekļaut nosacījumu, ka, plānojot būvniecību applūstošajās teritorijās, pirms būvdarbu veikšanas ir nepieciešams veikt applūstošās teritorijas robežu precizēšanu. Gadījumā, ja pēc robežu precizēšanas tiek konstatēts, ka būvniecības teritorija joprojām atrodas applūstošajā teritorijā, pirms būvniecības uzsākšanas ir nepieciešams veikt plūdu risku mazināšanos pasākumus, kas novērš plūdu riskus attiecīgajā teritorijā, ievērojot kompleksas plānošanas pieeju, lai izvairītos uz negatīvas ietekmes pārneši uz blakusesošajām teritorijām.

9. Plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamās būtiskākās pārrobežu ietekmes

Dienvidkurzemes novads robežojas ar Lietuvas Republikas teritoriju, līdz ar to ir nepieciešams izvērtēt pārrobežu ietekmju iespējamību un būtiskumu uz Lietuvas Republikas teritoriju. Pēc teritorijas plānojuma grafiskās daļas valstu robežas tiešā tuvumā pārsvarā saglabājas mežu, lauksaimniecības un ūdeņu funkcionālā zonējuma teritorijas, kur lielākoties turpinās iepriekšējos plānošanas dokumentos noteiktā zemes izmantošana (skat. Vides pārskata 3. pielikumu).

Atbilstoši teritorijas plānojuma grafiskās daļas 2 km zonā no Latvijas-Lietuvas robežas atrodas vairākas Rūpnieciskās apbūves teritorijas (R un R2; skat. 3. pielikumu). R teritorijas pieļauj plaša profila rūpniecības attīstību, savukārt R2 teritorijas paredzētas primāri derīgo izrakteņu ieguvei. Visās identificētajās teritorijās rūpnieciskā apbūve bija paredzēta jau iepriekšējos teritorijas plānojumos. Ņemot vērā robežas tuvumu un paredzētās darbības veidu, konkrētās paredzētās darbības ietekmes vērtējamās administratīvajos procesos pie TP īstenošanas (piemēram, piesārņojošās darbības atļaujas, būvatļaujas, IVN).

Saskaņā ar TIAN, Lauksaimniecības teritorijās (L) un Mežu teritorijās (M) ir pieļaujama energoapgādes infrastruktūras izbūve, kas cita starpā pieļauj vēja parku būvniecību. Vēja parku būvniecība īstenojama, ievērojot atsevišķās teritorijās noteiktos ierobežojumus, TIAN 3.2.4. "Alternatīvā energoapgāde" un ārējos normatīvajos aktos noteiktās prasības, t.sk., ievērojot likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un tam pakārtoto Ministru kabineta noteikumu prasības paredzētajām darbībām.

Aptuveni 120 m attālumā no robežas ir noteikta JC3 teritorija. Tā ir noteikta teritorijai Papes un Nidas ciemā, kurā plānots attīstīt jauktu izmantošanu, kas cita starpā var ietvert savrupmāju apbūvi, tūrisma un pakalpojumu objektu izbūvi u.c. Vēsturiski attiecīgajā teritorijā jau bija noteikta tūrisma un rekreācijas apbūve. Attiecīgajās teritorijās nav paredzēta nozīmīgu jaunu piesārņojuma avotu izvietošana, kas var radīt būtiskas pārrobežu ietekmes.

Pamatojoties uz Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, plānošanas dokumentam nav identificētas būtiskas pārrobežu ietekmes. Attīstības projekti, kuriem varētu būt būtiska pārrobežu ietekme, īstenojot teritorijas plānojumu, ir pakļauti pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) procedūrai atbilstoši likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" noteiktajai kārtībai. Līdz ar to iespējamā pārrobežu ietekme tiek detalizēti izvērtēta turpmāko administratīvo procedūru ietvaros, kas izriet no teritorijas plānojuma īstenošanas.

10. Jomu mijiedarbības vērtējums

	- Nav identificēta mijiedarbība
	- Potenciāli pozitīva mijiedarbība
	- Potenciāli negatīva mijiedarbība

Joma	Dzeramais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgospējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana	Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Dzeramais ūdens	NA								Derīgo izrakteņu ieguve, novadā esošās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas potenciāli var radīt risku virszemes un pazemes ūdeņiem.			
Gaisa kvalitāte		NA		Ilgospējīgas mobilitātes infrastruktūras attīstība var radīt būtiskas pozitīvas sinerģijas, veicinot gaisa piesārņojošo vielu emisijas no autotransporta samazināšanos.	Aprites ekonomikas principu ievērošana veicina gaisa kvalitātes uzlabošanos (piemēram, atkritumu apjoma samazināšana).				Derīgo izrakteņu ieguves rezultātā atmosfērā nonāk putekļi, smalkās daļiņas, pasliktinot gaisa kvalitāti.			Dabā balstīto risinājumu izmantošana var radīt nebūtisku pozitīvu ietekmi arī gaisa kvalitātes uzlabošanas kontekstā.
Troksnis			NA	Ilgospējīgas mobilitātes veicināšana (mikromobilitāte, gājēju infrastruktūra) var netieši samazināt privātā autotransporta radīto troksni.					Derīgo izrakteņu ieguves laikā paaugstinās trokšņa līmenis (smagā tehnika, spridzināšana utt.).			
Ilgospējīga mobilitāte				NA							AER uzlādes infrastruktūras attīstībai ir būtiskas sinerģijas ar ilgtspējīgas mobilitātes veicināšanu.	

Joma	Dzeramais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgtspējīga mobilitāte	Aprite ekonomikas principu piemērošana	Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Aprite ekonomikas principu piemērošana					NA							
Kultūrvēsturiskais mantojums						NA		Ainavu daudzveidība un saglabāšana veicina kultūrvēstures objektu uztveramību.				
Dabas vērtības							NA		Degradētas teritorija un derīgo izrakteņu ieguve potenciāli negatīvi var ietekmēt bioloģisko daudzveidību.	Virszemes ūdeņu krastu aizsardzība veicina dabas daudzveidību, samazina erozijas riskus un veicina biotopu saglabāšanu.	AER infrastruktūras attīstība dabas teritorijās var radīt ietekmi uz attiecīgajā teritorijā esošajām dabas vērtībām.	Dabā balstīto risinājumu izmantošana var radīt pozitīvas sinerģijas bioloģiskās daudzveidības kontekstā.
Ainavu daudzveidība						Kultūrvēsturisko vērtība saglabāšana sekmē ainavu daudzveidību, veicina vizuālo un telpisko dažādību.	Bioloģiskā daudzveidība paaugstina ainavu kvalitāti, veicinot to estētisko pievilcību un ilgtspējību.	NA	Derīgo izrakteņu ieguve negatīvi ietekmē ainavu daudzveidību, pasliktinot to estētisko kvalitāti.	Virszemes ūdeņu ekoloģiskās kvalitātes paaugstināšanās veicina dabas vērtību saglabāšanos un bioloģisko daudzveidību.	AER infrastruktūras attīstība var radīt ietekmi uz ainavām.	Dabā balstīto risinājumu izmantošana var veicināt pozitīvas sinerģijas ar ainavu daudzveidību.
Augsne un derīgie izrakteņi					Atkārtota resursu izmantošana veicina ilgtspējīgu derīgo izrakteņu ieguvu un degradēto teritoriju atjaunošanu un revitalizāciju.				NA			
Virszemes un pazemes ūdeņi					Aprite ekonomikas principu ievērošana netieši veicina ūdens ekoloģiskās kvalitātes, samazina piesārņojumu un uzlabo ūdens				Derīgo izrakteņu ieguve, novadā esošās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas potenciāli var radīt risku virszemes un	NA		Plūdu risku mazināšanas pasākumiem ir būtiskas pozitīvas sinerģijas ar ūdens pārvaldības jautājumiem.

Joma	Dzeramais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana	Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
					resursu pārvaldību.				pazemes ūdeņiem.			
Klimata pārmaiņu mazināšana				Drošas mikromobilitātes infrastruktūras attīstība var veicināt arī pāreju uz klimata draudzīgākiem pārvietošanās risinājumiem.							NA	Dabā balstītu risinājumu izmantošana var veicināt arī oglekļa piesaisti un pozitīvas sinerģijas ar SEG samazināšanu
Pielāgošanās klimata pārmaiņām							Bioloģiskā daudzveidība veicina pielāgošanos klimata pārmaiņām, absorbējot CO ₂ , veģetācija palīdz regulēt temperatūru pilsētu teritorijās, purviem un palienēm samazinot plūdu risku.	Ainavu daudzveidība veicina ekosistēmu noturību un dabisko pielāgošanās spēju (piemēram, mežu teritorijas, mitrāji, zālāji).				NA

11. SIVN izstrādes būtiskākās problēmas

Novērtējumā viena no būtiskākajām problēmām ir pieejamās informācijas apjoms un kvalitāte, kas ietekmē iespēju veikt precīzus un pamatotus ietekmes uz vides aspektiem novērtējumus. Vērtējot esošo vides stāvokli, ne visos gadījumos ir pieejamas aktuālās datu rindas (skat. 6. nodaļu). Tāpat jānorāda, ka Dienvīdķurķemes novadā nav apzinātas un identificētas degradētās teritorijas, līdz ar ko TIAN nav noteikti īpaši nosacījumi degradētu teritoriju revitalizācijai un izmantošanai, kas ierobeķo ilgtspējīgas zemes izmantošanas iespēķas.

Starp potenciālajām problēmām minams arī tas, ka TIAN noteikti ierobeķoķošie attālumi piesārņoķošo darbību ietekmes mazināšanai uz apkārtējām teritorijām, nav noteikti konkrētu piesārņoķošo darbību faktiskās ietekmes izvērtējumos, bet gan balstoties uz vispārīgiem pieņēmumiem, kas atsevišķos gadījumos var radīt nepamatotu nosacījumi piemērošanu.

12. Iespējamie kompensēķšie pasākumi

Atbilstoši likumā "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" noteiktajam kompensēķšie pasākumi ir jāparedz tādos gadījumos, ja plānošanas dokumenta īstenošana var negatīvi ietekmēt Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (Natura 2000) vai Latvijā sastopamās Eiropas Savienības prioritārās sugas vai biotopus šajās teritorijās. Šādus kompensēķšos pasākumus veic, lai nodrošinātu paredzētās darbības veikšanas vai plānošanas dokumenta īstenošanas negatīvo ietekmju līdzsvarošanu un teritorijas vienotības (viengabalainības) aizsardzību un saglabāšanu.

13. Paredzētie pasākumi monitoringa nodrošināšanai

Likums "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" (14.10.1998., ar grozījumiem, kas spēķā ar 01.01.2024.) nosaka, ka kompetentā institūcija (Vides pārraudzības valsts birojs) Ministru kabineta noteiktajā termiņā sniedz atzinumu par Vides pārskatu, kā arī nosaka termiņus, kādos izstrādātāķs pēc plānošanas dokumenta apstiprināšanas iesniedz kompetentajai institūcijai ziņojumu par plānošanas dokumenta īstenošanas tiešu vai netiešu ietekmi uz vidi, arī vides pārskatā neparedzētu ietekmi (monitoringa ziņojums). Vides pārraudzības valsts birojs ir izstrādāķis metodiskos norādījumus monitoringa veikšanai plānošanas dokumentiem. Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumos Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" noteikts, ka plānošanas dokumenta īstenošanas monitoringam izmanto valsts statistikas datus, informāķiju, kas iegūta, veicot vides monitoringu, kā arī citu informāķiju, kas ir pieejama izstrādātāķam.

Izstrādātāķs sastāda monitoringa ziņojumu un atzinumā par vides pārskatu noteiktajā termiņā iesniedz to Vides pārraudzības valsts birojā. Monitoringa ziņojumā apkopo pieejamo informāķiju un ietver vismaz ar plānošanas dokumenta īstenošanu saistīto vides stāvokļa izmaiņu un to tendenķu raksturojumu.

Nemot vērā izvērtētā teritorijas plānojuma saturu un tā ietekmes novērtējumu, tiek rekomendēti 13.1. tabulā uzskaitītie monitoringa indikatori.

13.1. tabula. Rekomendētie monitoringa indikatori

Nr.	Indikators	Avots
1	Virszemes ūdensobjektu ekoloģiskā kvalitāte	VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" un Veselības inspekcija
2	Dzeramā ūdens kvalitāte	Veselības inspekcija
3	Savākto sadzīves atkritumu apjoms	Valsts statistikas pārskats "Nr. 3 – Atkritumi"
4	Izveidoto dalītās atkritumu savākšanas punktu skaits	SIA "Eco Baltia vide", Pilnsabiedrība "Vides pakalpojumu grupa"
5	Šķiroto atkritumu apjoms (% no kopējā atkritumu daudzuma)	Valsts statistikas pārskats "Nr. 3 – Atkritumi"
6	Veloceļu kopgarums novadā (km)	Dienvidkurzemes novada pašvaldība
7	Centralizētie ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumi (%)	Dienvidkurzemes novada pašvaldība
8	Jaunizbūvēto centralizētās ūdensapgādes tīklu un kanalizācijas tīklu garums (m)	Dienvidkurzemes novada pašvaldība
9	Jaunizbūvēto siltumtrašu garums (m)	Dienvidkurzemes novada pašvaldība
10	Gaisa piesārņojuma emisija no stacionāriem piesārņojuma avotiem	Valsts statistikas pārskati "Nr. 2-Gaiss"
11	Normatīvajos aktos noteikto gaisa kvalitātes robežlielumu un gaisa kvalitātes novērtēšanas sliekšņu pārsniegumi valsts monitoringa tīkla monitoringa stacijā "Rucava"	VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs"
12	Siltumnīcefekta gāzu emisijas novadā (tūkst. tonnu CO ₂ ekvivalentos)	Oficiālās statistikas portāls
13	Applūstošās teritorijas, 10% varbūtība (ha)	Dienvidkurzemes novada pašvaldība
14	Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju platība (km ²)	Dabas aizsardzības pārvalde, Dabas datu sistēma OZOLS
15	Mežu teritoriju platība (km ²)	Dienvidkurzemes novada pašvaldība

14. Kopsavilkums

Vides pārskats ir sagatavots Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojumam, kura izstrāde uzsākta atbilstoši Dienvidkurzemes novada pašvaldības domes 2023. gada 25. maija lēmumam par Dienvidkurzemes novada teritorijas plānojuma izstrādes uzsākšanu jaunajā administratīvajā teritorijā.

Lai novērtētu teritorijas plānojuma iespējamo būtisko ietekmi uz vidi, plānošanas dokumentam tiek veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums, kura ietvaros tiek sagatavots Vides pārskats. Šis Vides pārskats ir sagatavots saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un Ministru kabineta 2004. gada 23. marta noteikumiem Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums". Vides pārskatu sagatavoja SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment".

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (SIVN) veikšanas laikā tika izvērtēti teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi (TIAN), plānojuma grafiskā daļa un pielikumi, kā arī ņemti vērā citi teritorijas plānojuma izstrādes procesā sagatavotie dokumenti (t.sk. Paskaidrojuma raksts). SIVN ietvaros tika analizēta plānošanas dokumenta ietekme uz vides aspektiem, kas noteikti saskaņā ar normatīvo aktu prasībām un tvēruma noteikšanas rezultātiem. Teritorijas plānojumā ietvertu risinājumu (gan TIAN, gan grafiskās daļas) ietekme uz vides aspektiem tika izvērtēta, balstoties uz identificētajiem ietekmes novērtējuma kritērijiem, kas apkopoti Vides pārskata 8. nodaļā. Novērtējumā tika analizēts teritorijas plānojuma risinājumu iespējamo ietekmju būtiskums, veids un ilgums.

DKN TP izstrādes ietvaros tika identificētas un vērtētas plānošanas risinājumu alternatīvas (skatīt 4. nodaļu):

1. Grafiskās daļas alternatīvas
 - a. Funkcionālais zonējums teritorijās ar dabas vērtībām
2. TIAN alternatīvas
 - a. Piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanas risinājumi
 - b. Aizsardzība pret troksni
 - c. Noteikumi vēja elektrostaciju izbūvei
3. Kombinētās alternatīvas, kas ietver gan grafiskās daļas, gan TIAN risinājumu kombināciju
 - a. JC1 Grobiņas pilsētā pie A9 valsts autoceļa

No vērtētajām alternatīvām izvēlētie risinājumi kopumā ir vērtējami pozitīvāk ietekmes uz vidi kontekstā par sākotnēji identificētajām alternatīvām.

Zemāk sniegts secinājumu apkopojums par katru no vērtētajām vides jomām.

Dzeramais ūdens

- Dzeramais ūdens DKN tiek iegūts no pazemes ūdens avotiem. Dzeramā ūdens kvalitātes neatbilstības 2024. gadā tika konstatētas 21 Dienvidkurzemes novada ūdensapgādes.

- Teritorijas plānojuma ietekme uz dzeramo ūdeni ir vērtēta, ņemot vērā iespējamo ietekmi uz dzeramā ūdens kvalitāti un pieejamību, t.sk. ūdensapgādes un kanalizācijas aspektiem.
- Ar pozitīvu vērtējumu novērtēti TIAN risinājumi, kas nosaka obligātu pieslēgšanos centralizētajai ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmai teritorijās, kur tā ir pieejama, kā arī definē gadījumus, kad pieslēgums kanalizācijai ir obligāts un kā pagaidu risinājums pieļaujami lokālie risinājumi. Tāpat pozitīvi vērtētas prasības par grodu un cauruļaku attālumu no potenciālajiem piesārņojuma avotiem, lai novērstu dzeramā ūdens piesārņojumu, kā arī nosacījumi dzeramā ūdens ņemšanas vietu ierīkošanai publiski pieejamās ūdensmalās (ja pieejama centralizētā ūdensapgāde).
- Tiek rekomendēts paplašināt nosacījumus ar prasībām par dzeramā ūdens pieejamību publiskās vietās (autoostās, parkos, veikalos, pašvaldības iestādēs), piemēram, uzstādot dzeramā ūdens brīvkrānus.
- Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

Gaisa kvalitāte

- Gaisa piesārņojuma līmeni novadā nosaka siltumapgādes uzņēmumi, ražošanas uzņēmumi, individuālās apkures iekārtas, un mobilie avoti – autotransports, dzelzceļš un kuģošana, kā arī pārrobežu piesārņojums.
- Dienvidkurzemes novadā atrodas reģionālā fona stacija "Rucava". Laika periodā no 2018. līdz 2024. gadam stacijā tika pārsniegti PVO vadlīnijās noteiktie mērķlielumi gada vidējām daļiņu PM2.5 un daļiņu PM10 koncentrācijām. Tāpat reģistrēti atsevišķi ozona astoņu stundu vidējās diennakts vērtības pārsniegumi, toties mērķlielums cilvēka veselības aizsardzībai, kā arī aprēķinātais vidējais mērķlielums veģetācijas aizsardzībai nav pārsniegts.
- Piesārņojošu vielu (NO₂, PM2,5, PM10, SO₂, CO, benzols) apjoms no stacionāriem gaisa piesārņojuma avotiem un citām avotu grupām ir bijis zems vai vidējs, salīdzinājumā ar pārējo Latvijas teritoriju.
- Teritorijas plānojuma ietekme uz gaisa kvalitāti ir vērtēta, ņemot vērā risinājumus, kas vērsti uz esošā gaisa piesārņojuma samazināšanu, gan arī emisiju apjoma nepalielināšanu nākotnē, vienlaikus neierobežojot ekonomisko izaugsmi, pievēršot uzmanību gan gaisu piesārņojošām vielām, gan arī smakām un citiem traucējumiem, kam nav noteikti kvantitatīvi gaisa kvalitātes normatīvi.
- Pozitīvi novērtēti risinājumi, kas veicina elektrotransportlīdzekļu uzlādes punktu ierīkošanu, izvirza prasības par buferjoslām derīgo izrakteņu ieguvei un nosaka minimālos attālumus starp dzīvojamo apbūvi un piesārņojošām darbībām, lai samazinātu piesārņojuma riskus. Tāpat vērtēta pozitīvi prasība par sabiedriskā transporta izmantošanas veicināšanu, iespēju samazināt minimālo autostāviņu skaitu noteiktās teritorijās, kā arī teritoriju rezervēšanu mobilitātes punktiem.
- Ieteiktie risinājumi pozitīvās ietekmes palielināšanai ietver prasību papildināt noteikumus par ielu un autoceļu segumu blīvi apdzīvotās teritorijās. Tāpat ieteikts iekļaut analīzi par TIAN iekļauto piesārņojošās darbības novietojuma attālumu ietekmi uz uzņēmējdarbību, precizēt nosacījumus attiecībā uz šķidrmēslu izkliedi lauksaimniecībā izmantojamās zemēs dzīvojamo ēku tuvumā, kā arī precizēt atmežošanas noteikumus energoapgādes uzņēmumu apbūves kontekstā.

- Identificēti vairāki risinājumi ar neviennozīmīgu ietekmi, kur rekomendēts veikt redakcionālus labojumus, lai nodrošinātu vienveidīgu interpretāciju un īstenošanu. Negatīvi novērtēts risinājums, kas paredz energoapgādes uzņēmumu apbūvi Mežu teritorijās, jo pašreizējā redakcijā var tikt interpretēts plašāk nekā to pieļauj MK noteikumi Nr. 240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi".
- Identificētas divas piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanas risinājumu alternatīvu grupas, kur abos gadījumos izvēlētie risinājumi ierobežojumu noteikšanai ir novērtēti labvēlīgāk par sākotnēji izvēlēto alternatīvu.

Troksnis

- Dienvīdurzemes novadā galvenie trokšņa avoti ir autotransporta kustība pa valsts galvenajiem autoceļiem, vilcienu kustība pa dzelzceļa līniju "Jelgava - Liepāja", gaisa kuģu kustība starptautiskajā lidostā "Liepāja", kā arī rūpniecisko avotu darbība.
- Par rūpnieciskiem trokšņa avotiem uzskatāmi ne tikai dažādu industriālo objektu, piemēram, dzīvnieku novietņu, darbība, bet arī vēja elektrostaciju darbība un derīgo izrakteņu ieguves teritorijas.
- Teritorijas plānojuma ietekme uz troksni ir vērtēta, ņemot vērā sagaidāmās trokšņa līmeņa izmaiņas. Izvērtējamā plānošanas dokumenta kontekstā nozīmīgākais aspekts ir autotransporta kustības radītais troksnis un rūpniecisko objektu radītais troksnis, t.sk. derīgo izrakteņu ieguve.
- Teritorijas plānojuma risinājumi saistībā ar piesārņojuma un trokšņa ietekmes mazināšanu ir novērtēti pozitīvi. TIAN izvirzīta prasība par buferjoslām starp derīgo izrakteņu ieguves vietu un dzīvojamām teritorijām, prasība par detālplānojuma izstrādi, lai samazinātu ietekmi uz dzīvojamo un publisko apbūvi un noteikumi, kas nepieļauj jaunu dzīvojamo un publisko ēku būvniecību pie nozīmīgiem trokšņa avotiem, ja netiek īstenoti prettrokšņa aizsardzības pasākumi. Pozitīvi novērtēti nosacījumi motorizēto transportlīdzekļu trases, kartodroma un cita līdzīga objekta ierīkošanai, kas netiek regulēti nacionālā līmenī. Tāpat pozitīvi novērtēta mobilitātes punktu teritoriju rezervēšana, kas veicina sabiedriskā transporta izmantošanu un tādā veidā netieši samazina privātā autotransporta radīto trokšņa piesārņojumu.
- Rekomendācijas pozitīvās ietekmes palielināšanai iekļauj papildu risinājumus un precizējumus autotransporta un rūpniecības radīto trokšņu ietekmes mazināšanai.
- SIVN ietvaros konstatēti trīs risinājumi ar neviennozīmīgu ietekmi, kuru var novērst, veicot redakcionālus precizējumus esošajās TIAN punktu redakcijās. Attiecīgie risinājumi skar potenciālo siltumsūkņu radītā trokšņa ietekmes mazināšanu, procedūru un atbildīgo iestāžu precizēšanu rūpniecisko objektu radīto trokšņu kontekstā, kā arī zemes uzbērumu un zemes vaļņu terminoloģijas un nosacījumu precizējumus.
- Trokšņa ietekmes kontekstā ir vērtētas četras alternatīvas, kas skar rūpniecisko avotu radīto troksni un autotransporta radīto troksni. Visos gadījumos kā labvēlīgākas alternatīvas vērtēti izvēlētie risinājumi, kas iekļauti vērtētajā plānojuma redakcijā.

Ilgtermiņa mobilitāte

- IAS 2035 paredz Kurzemes reģiona pašvaldību sadarbību dažādu ilgtermiņīgas mobilitātes risinājumu ieviešanā, organizējot sadarbību kaimiņu novadu mobilitātes

plānu izstrādē, vienota sabiedriskā transporta plāna/novadu sabiedrisko transporta plānu izstrādē, reģionālo dzelzceļa eksprešu un dzelzceļa līniju ātrumu attīstības veicināšanā. Zemā transporta pieprasījuma problēmas risināšanai mazāk apdzīvotos reģionos iekļauts mērķis veidot pilotprojektus un vienotu sabiedriskā transporta modeli, ieviešot “savācējautobusu” uz reģionālajiem mobilitātes punktiem vai autobusu pēc pieprasījuma.

- Teritorijas plānojuma ietekme uz ilgtspējīgu mobilitāti tiek vērtēta, ņemot vērā jaunu mobilitātes un mikromobilitātes risinājumu ieviešanu – jaunas mikromobilitātes infrastruktūras attīstību, esošās infrastruktūras drošības uzlabošanu, kā arī gājēju un sabiedriskā transporta prioritizēšanu.
- Prasības, kas veicina piekļuves nodrošināšanu, t.sk. pludmalēm un ūdensmalām, velosipēdu ceļu un mikromobilitātes infrastruktūras izbūvi, tiek vērtētas pozitīvi. Tāpat ir pozitīvi novērtēti nosacījumi par autostāvvietu skaita efektīvizēšanu. Pozitīvi vērtēti noteikumi transporta infrastruktūrai, kas veicina ilgtspējīgas mobilitātes attīstību – velosipēdu novietnēm un mobilitātes punktiem.
- TIAN nosacījumu par ietves platuma noteikšanu posmos, kur nav iespējami citi risinājumi, ne šaurāku par 1 m, ieteikts papildināt ar nosacījumu, ka gadījumā, ja paredzēta 1 m plata ietve, uz tās neparedz izvietot traucējošus objektus. Tāpat ieteikts noteikt tos objektus (pēc plānotā apmeklētāju skaita vai citiem aspektiem), kuriem veicama konkrētās situācijas, t.sk. transporta plūsmu analīze, nepieciešamo transportlīdzekļu vietu aprēķinam.
- Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

Aprites ekonomikas principu piemērošana

- Dienvidkurzemes reģionālā atkritumu apsaimniekošanas plāna 2023. - 2027. gadam ietvaros definēts mērķis – “atkritumu apsaimniekošana tiek veikta, ievērojot aprites ekonomikas principus, plānojot un īstenojot atkritumu apsaimniekošanas sektora pasākumus, tiek ievērota atkritumu apsaimniekošanas darbību hierarhija”.
- Novadā plānota sistēmas izveide, kas nodrošina vismaz 80% reciklējamo, reģenerējamo un pārstrādājamo atkritumu dalītu savākšanu, izvietojot specializētus konteinerus dažādiem atkritumu veidiem (bīstamie atkritumi, videi kaitīgās preces, stikls, tīrs iepakojums). 2021. gadā DKN tika šķirti 13% no kopējā atkritumu skaita.
- Teritorijas plānojuma ietekme uz aprites ekonomikas principu piemērošanu tiek vērtēta kontekstā ar atkritumu samazināšanas veicināšanu, materiālu atkārtotu izmantošanu un pārstrādi, kā arī paredzot ilgtspējīgu infrastruktūras attīstību.
- Teritorijas plānojuma risinājumi, kas saistīti ar dalītas atkritumu savākšanas veicināšanu, kā arī atkritumu savākšanas infrastruktūras nodrošināšanu tiek vērtēti pozitīvi.
- Pozitīvās ietekmes palielināšanai tiek rekomendēti papildu risinājumi bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās savākšanas veicināšanai, atkritumu reģenerācijas veicināšanai, kā arī nākotnē – risinājumi degradēto teritoriju noteikšanai un revitalizācijai. Teritorijas plānojuma īstenošanas ietvaros tiek rekomendēts pievērst uzmanību industriālās simbiozes veicināšanai rūpniecības teritorijās.
- Neviennozīmīgi novērtēts risinājums, kas ierobežo lietotu transportlīdzekļu vai to daļu, iekārtu, metāllūžņu, vagonu, mēbeļu u.c. nolietotu sadzīves un ražošanas priekšmetu

uzglabāšanu, kas esošajā redakcijā var kavēt neliela mēroga remontdarbību, restaurācijas vai detaļu atkārtotas izmantošanas iniciatīvu attīstību.

Kultūras, arhitektūras un arheoloģiskais mantojums

- Atbilstoši nacionālā kultūras mantojuma pārvaldes pieminekļu sarakstu informācijas sistēmā iekļautajai informācijai, Dienvidkurzemes novadā kopumā (uz 09.12.2025) reģistrēti 333 kultūras pieminekļi, no tiem 199 ir valsts nozīmes kultūras pieminekļi, 102 – reģiona nozīmes un 32 – vietējas nozīmes pieminekļi.
- Dienvidkurzemes novadā ir viens valsts nozīmes pilsētībūvniecības piemineklis – Aizputes pilsētas vēsturiskais centrs un divi reģiona nozīmes pilsētībūvniecības pieminekļi – Durbes pilsētas vēsturiskais centrs un Grobiņas pilsētas vēsturiskais centrs. Tāpat novadā atrodas četri industriālie pieminekļi un četras vēsturiskās notikuma vietas, 225 arhitektūras pieminekļi, 53 mākslas pieminekļi un viens arhitektūras - mākslas piemineklis. Valsts nozīmes arhitektūras piemineklis, Grobiņas arheoloģiskais ansamblis, 2020. gadā pieteikts UNESCO Pasaules mantojuma sarakstam. Senie etnogrāfiskie novadi – Rucava, Nīca, Bārta – izcelti kā nozīmīgs nemateriālās kultūras mantojums.
- Teritorijas plānojumā ir iekļauti daudzveidīgi risinājumi, kas nodrošina kultūrvēsturisko vērtību aizsardzību un saglabāšanu, kas kopumā SIVN ietvaros novērtēti pozitīvi. Atsevišķām kultūrvēsturisko vērtību kontekstā nozīmīgām vietām novadā noteikti specifiski risinājumi un nosacījumi TIAN atkarībā no teritorijas un aizsargājamo vērtību kopuma.
- Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

Dabas daudzveidība

- Dienvidkurzemes novadā bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai ir izveidoti divi valsts nozīmes dabas liegumi, divi vietējas nozīmes dabas liegumi, trīs dabas parki, viens dabas rezervāts, 18 dabas pieminekļi, 205 mikroliegumi. 27 no ĪADT piešķirts Natura 2000 vietas statuss; novada teritorijā ir reģistrēti 1912 aizsargājami koki. Dienvidkurzemes novads robežojas ar divām aizsargājamām jūras teritorijām, kuras pēc administratīvā iedalījuma atrodas Latvijas Republikas Baltijas jūras dienvidrietumu teritoriālajos ūdeņos.
- Dienvidkurzemes novada teritorijā konstatēti ~29 942 ha ES nozīmes aizsargājamo biotopu. Pārstāvēti 46 dažādi ES nozīmes aizsargājamo biotopu veidi, kas ir lielākā daļa no 61 Latvijā sastopamo biotopu veidiem.
- Dienvidkurzemes novada teritorijā ir atzīmētas aptuveni 20 tūkstoši aizsargājamo vai reto sugu atradnes. Visvairāk atzīmētas putnu atradnes – aptuveni 10 000, kā arī vaskulāro augu atradnes – aptuveni 7 300. Salīdzinoši mazāk ir zivju un rāpuļu sugu atradņu.
- SIVN ietvaros kā potenciāli ainaviski, kultūrvēsturiski un bioloģiski nozīmīgas alejas definētas alejas, kuru garums pārsniedz 500 m un/vai tajās ir reģistrēti aizsargājamie koki, īpaši aizsargājamās sugas vai tās saistītas ar kultūrvēsturiskajiem objektiem. No 53 identificētajām alejām 25 aleju garums nepārsniedz 500 m. Piecu aleju garums ir 500 m vai vairāk, bet tajās nav konstatētas citas kultūrvēsturiskās, ainaviskās un dabas daudzveidības vērtības. 23 alejām identificēts kāds papildu kultūrvēsturiskais, ainaviskais vai dabas daudzveidības elements.

- Dienvidkurzemes novadā ir vairākas putniem nozīmīgas vietas: Pape, Sventājas ieleja, Dunikas tīrelis, Liepājas ezers, Tāšu ezers, Durbes ezera pļavas, Ziemepe.
- Dienvidkurzemes novadā nozīmīgākās teritorijas no bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas viedokļa ir piekrastes biotopu un mežaino kāpu josla.
- Teritorijas plānojuma ietekme tika izvērtēta kontekstā ar īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (ĪADT), t.sk., ES nozīmes aizsargājamām dabas teritorijām (Natura 2000), aizsargājamo sugu dzīvotņu un aizsargājamo biotopu skaitu vai platību un labvēlīga aizsardzības statusa mērķu sasniegšanu, efektīvu ekosistēmu sniegto pakalpojumu izmantošanu, kā arī zaļo teritoriju platībām un to kvalitāti.
- Teritorijas plānojumā pozitīvi novērtēti vairāki risinājumi, kas aizsargā dabas vērtības vai ierobežo apbūvi bez papildu izvērtējuma veikšanas.
- Vides pārskatā iekļautas arī vairākas rekomendācijas esošo apbūves un dabas aizsardzības konfliktu novēršanai, papildu risinājumu iekļaušanai dabas daudzveidības aizsardzībai un saglabāšanai teritorijas attīstības un apbūves ietvaros, biotopu atjaunošanai, kā arī, kur nepieciešams – papildu izvērtēšanai un saskaņošanai ar kompetento iestādi. Papildu rekomendēti risinājumi invazīvo sugu ierobežošanai un apkarošanai, kas īstenojami teritorijas plānojuma īstenošanas ietvaros.
- SIVN ietvaros konstatēti daži risinājumi ar potenciāli neviennozīmīgu vai negatīvu ietekmi, t.sk., apbūves noteikšana aizsargājamo biotopu un dzīvotņu teritorijās, apbūve un derīgo izraktnu iegūšana mežu teritorijās bez bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas nosacījumiem, kā arī saules paneļu (līdz 500 m² platībā) izbūve bioloģiskai daudzveidībai nozīmīgās teritorijās bez dabas vērtību saglabāšanas nosacījumiem.
- Vērtējot alternatīvos risinājumus kā labvēlīgāks vērtēts izvēlētais funkcionālā zonējuma risinājums, jo tas samazina aizsargājamo ES nozīmes biotopu platību (kopumā 173,3 ha) atrašanos apbūves teritoriju (pārsvārā DzS un JC) funkcionālajās zonās, salīdzinot ar sākotnējo funkcionālo zonējumu.

Ainavu daudzveidība

- Dienvidkurzemes novadā viens no galvenajiem ainavas struktūras elementiem ir daudzveidīgā, cilvēku maz pārveidotā jūras piekraste.
- Novadā neatrodas neviens no aizsargājamo ainavu apvidiem. Projekta “Ilgtspējīga zemes resursu un ainavu pārvaldība: izaicinājumu novērtējums, metodoloģiskie risinājumi un priekšlikumi (LandLat4Pol)” ietvaros ir noteiktas 18 nacionālas nozīmes ainaviski vērtīgākās teritorijas, kā viena no tām ir noteikta “piejūra un Lībiešu krasts”, kas stiepjas visas novada piejūras teritorijas garumā.
- Dienvidkurzemes novadā kā ainaviski vērtīgas teritorijas noteiktas 6 unikālas un novadam raksturīgas ainavu telpas, kuras, balstoties uz plānošanas dokumentu izpēti un Latvijas ainavu atlanta sniegto priekšlikumu, iedalāmas nacionālas nozīmes un pašvaldības nozīmes teritorijās.
- Teritorijas plānojuma ietekme uz ainavu tiek vērtēta kontekstā ar ainavu ekoloģisko un kultūrvēsturisko vērtību, ņemot vērā dabas teritoriju, biotopu un sugu aizsardzību, ainavas vizuālo kvalitāti, noteiktās skatu līnijas un to saglabāšanu, kā arī kultūrvēsturiskos pieminekļus.
- Pozitīvi vērtēti nosacījumi, kas veicina gan vērtīgo ainavu, gan kopumā raksturīgo un neskarto ainavu aizsardzību novadā. Pozitīvi novērtēti arī TIN nosacījumi ainaviski

vērtīgām teritorijām, ainaviskiem ceļu posmiem, augstvērtīgām skatu teritorijām un vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorijām.

- Papildus rekomendēts kā TIN noteikt projektā "Green guardians" identificētās vērtīgās alejas, kā arī iekļaut papildu ainavu aizsardzības risinājumus attiecībā uz alternatīvo energoapgādi un žogiem.
- Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti

Augsne un derīgie izrakteņi

- Dienvidkurzemes novadā (uz 19.01.2026) ir reģistrētas divas piesārņotas vietas un 21 potenciāli piesārņota vieta. Viena no piesārņotajām vietām ir minerālmēsļu un pesticīdu glabātava (Oškalni, Otaņķu pagastā), savukārt otra - degvielas uzpildes stacija (Selgas, Nīcas pagastā).
- Dienvidkurzemes novadā atrodas 186 derīgo izrakteņu atradnes. Visbiežāk sastopamais derīgo izrakteņu resurss ir smilts-grants (140 atradnēs), smilts (126 atradnēs) un kūdra (16 atradnēs), tiek iegūts arī saldūdens kaļķiezis, mālsmilts un aleirīts. Novadā atrodas viena valsts nozīmes derīgo izrakteņu atradne – māla atradne "Apriķi".
- Teritorijas plānojuma ietekme uz augsnes aizsardzību un derīgajiem izrakteņiem tiek vērtēta kontekstā ar potenciālo augsnes piesārņojumu, derīgo izrakteņu resursu ilgtspējīgu ieguvu un teritorijas rekultivāciju pēc ieguves. Ņemts vērā, vai tiek novērsts jauns piesārņojums, veicināta potenciāli piesārņoto vietu izpēte un piesārņoto vietu sanācija. Teritorijas attīstības plānošanai nepieciešams būt vērstai uz pēc iespējas efektīvāku teritorijas izmantošanu, t.sk., dodot priekšroku degradēto teritoriju revitalizācijai un attīstībai.
- Pozitīvi vērtēti risinājumi, kas veicina dabiskā reljefa un hidroģeoloģisko apstākļu saglabāšanu, derīgo izrakteņu ieguves ierobežošanu pilsētu un ciemu tuvumā, kā arī virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, un piesārņojuma izplatības ierobežojošās prasības TIAN.
- SIVN ietvaros rekomendēti arī papildu risinājumi, t.sk., lai novērstu neskaidrības, kas var izrietēt no daļējas dublēšanās ar ārējiem normatīvajiem aktiem, kā arī rekomendācija derīgo izrakteņu ieguves nosacījumu precizēšanai atbilstoši Valsts vides dienesta sniegtajai informācijai.
- Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

Virszemes un pazemes ūdens kvalitāte

- Atbilstoši ūdensobjektu ekoloģiskā stāvokļa vērtējumam, lielākā daļa ūdensobjektu kvalitāte Dienvidkurzemes novadā novērtēta kā vidēja.
- Atbilstoši Veselības inspekcijas datiem, Dienvidkurzemes novada teritorijā atrodas divas oficiālās peldvietas – "Pāvilostas pludmale" Pāvilostā un Rucavas pagasta peldvieta „Pie Papes bākas”. Peldvietu ilglaicīgā ūdens kvalitāte laika posmā no 2021. līdz 2025. gadam abās peldvietās ir novērtēta kā izcila katrā novērojuma gadā.
- 2021. gadā no kopējā notekūdeņu skaita – 1038 tūkst./m³, normatīvi neattīrītu notekūdeņu daudzums bija 119.62 tūkst./m³. 2023. gadā neattīrīto notekūdeņu skaits samazinājās līdz 47.7 tūkst./m³ no kopējā apjoma – 1241.726 tūkst./m³.
- Dienvidkurzemes novadā 2024. gadā par problemātiskām atzītas divas notekūdeņu attīrīšanas iekārtas (NAI) – SIA "NS Estate" NAI un Pāvilostas NAI. Uzskaitītās NAI

ilgstoši nespēj nodrošināt vides prasībām atbilstošu notekūdeņu attīrīšanu, tādējādi piesārņojot apkārtējo vidi ar neattīrītiem vai daļēji attīrītiem sadzīves un ražošanas notekūdeņiem.

- Teritorijas plānojuma ietekme uz ūdens kvalitāti tiek vērtēta kontekstā ar iespējamām virszemes un pazemes ūdeņu kvalitātes izmaiņām, ko var radīt gan lokāla, gan izkliedēta rakstura piesārņojums – pilsētu un rūpniecības notekūdeņi, lauksaimniecība, derīgo izrakteņu ieguve un teritorijas, kurās nav nodrošināta centralizēta ūdensapgāde un kanalizācija. Izvērtējamā plānošanas dokumenta kontekstā nozīmīgākais aspekts ir riska izvērtēšana neattīrītu notekūdeņu nokļūšanai virszemes ūdeņos, kas saistīts ar relatīvi augstu decentralizētās kanalizācijas sistēmas īpatsvaru novadā.
- Pozitīvi novērtēti risinājumi, kas veicina pieslēgumu centralizētajai kanalizācijai vai izvirza skaidrus nosacījumus decentralizētām sistēmām.
- Papildus tiek rekomendēts izskatīt iespēju paplašināt TIN teritorijas, kurās ierīkojamas centralizētas ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas (TIN11) Pāvilostā līdz Sakas upei, lai samazinātu piesārņojuma risku un ar to saistīto ūdens kvalitātes pasliktināšanos.
- Risinājumi ar negatīvu ietekmi nav konstatēti.

Klimatiskie faktori

- Dienvidkurzemes novadā 2023. gadā SEG emisijas sastādīja 243,3 kt CO₂e. Uz vienu iedzīvotāju SEG emisijas novadā sasniedza 7,3 t CO₂ekv/iedz., kamēr Latvijā vidēji SEG emisijas bija 5 t CO₂ekv. uz vienu iedzīvotāju.
- Dienvidkurzemes novadā 2019. gadā siltumenerģijas apjoms no atjaunojamiem energoresursiem (AER) sasniedza 53 GWh, taču 2022. gadā tas samazinājās līdz 37 GWh, 2024. gadā sasniedzot 36 GWh. Novadā 2024. gadā no vēja enerģijas tika saražots 66,1 GWh, kas ir otrs augstākais rādītājs Latvijā pēc Ventspils novada (198,2 GWh).
- 2024. gadā vidējā gaisa temperatūra Dienvidkurzemes novadā bija +9,3°C, šim gadam esot 1,9 °C siltākam par 1991.-2020. gada normu (+7,4 °C). Nākotnes prognozes liecina, ka gada vidējā gaisa temperatūra, kā ar tropiskās nakts un karstuma viļņi Dienvidkurzemes novadā turpinās paaugstināties. Tiek prognozēts, ka arī gada nokrišņu summa paaugstināsies un pieaugs dienu skaits ar stipriem un ļoti stipriem nokrišņiem.
- Dienvidkurzemes novada piejūras teritorijā sastopamas visas jūras krasta erozijas riska klases. 4. riska klase (nekompensēta pamatkrasta atkāpšanās, erozijas epizožu varbūtība pārsniedz 10% gadā) norādīta uz ziemeļiem no Pāvilostas, Liepājas valstspilsētas ziemeļu daļā un pie dabas parku "Bernāti" un "Pape" teritorijām.
- Teritorijas plānojuma ietekme klimata pārmaiņu mazināšanas kontekstā tiek vērtēta saistībā ar alternatīvās (atjaunīgās) enerģijas risinājumiem, potenciālajiem SEG emisijas avotiem, kā arī oglekļa piesaistes veicināšanas iespējām. Savukārt vērtējot risinājumus kontekstā ar pielāgošanos klimata pārmaiņām, tiek ņemts vērā cita starpā, vai plānošanas dokumenta risinājumi palielina vai samazina klimata pārmaiņu radīto risku ietekmi, kā arī vai tiek veicināta dabā balstīto risinājumu izmantošana (t.sk., efektīvai plūdu un erozijas risku pārvaldībai).
- Pozitīvi novērtēti risinājumi, kas veicina alternatīvās energoapgādes risinājumu un infrastruktūras ieviešanu novadā.

- Pielāgošanās kontekstā pozitīvi vērtēti cita starpā risinājumi, kas veicina dabā balstīto risinājumu ieviešanu, erozijas risku mazināšanu un kompleksu preterozijas pasākumu plānošanu un īstenošanu.
- Papildu tiek rekomendēts veikt redakcionālus precizējumus, lai nodrošinātu skaidru prasību īstenošanu, paplašināt alternatīvās energoapgādes risinājumu nosacījumus, iekļaujot siltumsūkņus, kā arī iekļaut papildu risinājumus energoefektivitātes veicināšanai. Pielāgošanās kontekstā rekomendēts harmonizēt nosacījumus ģeoloģiskā riska teritorijās, kā arī plānojuma īstenošanas ietvaros veicināt zili zaļās infrastruktūras tīkla attīstību.
- Neviennozīmīgi vērtēti risinājumi attiecībā uz kultūrvēsturisko ēku siltināšanu (rekomendējot redakcionālus precizējumus atbilstoši Vadlīnijām energoefektivitātes uzlabošanai vēsturiskās ēkās), kā arī attiecībā uz saules paneļu parku ierīkošanu. Negatīvi novērtēts, ka TIAN nav iekļauti nosacījumi attiecībā uz apbūvi applūstošajās teritorijās, kā arī neviennozīmīgi vērtēti risinājumi, kas potenciāli ierobežo dabā balstīto risinājumu īstenošanu.

Jomu mijiedarbība

Vērtējot tādu jomu kā klimats, kas ietver gan pielāgošanos klimata pārmaiņām, gan klimata pārmaiņu mazināšanu, gan ilgtspējīgu mobilitāti un aprites ekonomikas principu piemērošanu, Dienvīdurzemes novada teritorijas plānojuma kontekstā ar citām jomām galvenokārt tiek veidotas pozitīvas sinerģijas, ietverot ilgtspējīgas mobilitātes infrastruktūras attīstības rezultātā autotransporta skaita samazināšanos un gaisa kvalitātes uzlabošanos, potenciālo SEG emisiju samazinājumu, dabā balstīto risinājumu izmantošanu un ekosistēmu noturību un dabisko pielāgošanās spēju veicināšanu pateicoties bioloģiskajai daudzveidībai. Tomēr nepieciešams ņemt vērā, ka noteikta viena negatīva sinerģija, kas saistīta ar AER būvniecību, tādējādi radot negatīvu ietekmi uz dabas vērtībām un ainavu un aktualizējot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšanu un ietekmju novērtēšanu, mazināšanu un novēršanu.

Kā viena no potenciāli negatīvām sinerģijām izceļas augsnes un derīgo izrakteņu ieguves jomas mijiedarbība ar citām, kas skaidrojams ar to, ka darbību rezultātā var tikt ietekmēta iedzīvotāju dzīves kvalitāte, vide, hidroloģiskais režīms, ainavas, kā arī var tikt zaudētas dabas vērtības. Šo visu apstākļu kopums norāda uz to, ka degradēto teritoriju atjaunošanai, piesārņoto vietu sanācijai un derīgo izrakteņu ieguvei ir nepieciešams vērst lielāku uzmanību arī teritorijas plānojuma īstenošanas kontekstā un veicināt ilgtspējīgu risinājumu izmantošanu, kas palīdz mazināt vai novērst ietekmi uz vidi, vienlīdz saglabājot ekonomiskās attīstības un uzņēmējdarbības iespējas.

Iespējamās būtiskākās pārrobežu ietekmes

Pamatojoties uz Dienvīdurzemes novada teritorijas plānojuma stratēģisko ietekmes uz vidi novērtējumu, plānošanas dokumentam nav identificētas būtiskas pārrobežu ietekmes. Pārrobežā esošās Rūpnieciskās apbūves teritorijas bija paredzētas jau iepriekšējos teritorijas plānojumos. Attīstības projekti, kuriem varētu būt būtiska pārrobežu ietekme, īstenojot teritorijas plānojumu, ir pakļauti pārrobežu ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) procedūrai atbilstoši likumā "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" noteiktajai kārtībai. Līdz ar to iespējamā

pārrobežu ietekme tiek detalizēti izvērtēta turpmāko administratīvo procedūru ietvaros, kas izriet no teritorijas plānojuma īstenošanas.

SIVN izstrādes būtiskākās problēmas

SIVN viena no būtiskākajām problēmām ir pieejamās informācijas apjoms un kvalitāte, kas ietekmē iespēju veikt precīzus un pamatotus ietekmes uz vides aspektiem novērtējumus. Vērtējot esošo vides stāvokli, ne visos gadījumos ir pieejamas aktuālās datu rindas. Tāpat jānorāda, ka Dienvidkurzemes novadā nav apzinātas un identificētas degradētās teritorijas, līdz ar ko TIAN nav noteikti īpaši nosacījumi degradētu teritoriju revitalizācijai un izmantošanai, kas ierobežo ilgtspējīgas zemes izmantošanas iespējas.

Starp potenciālajām problēmām minams arī tas, ka TIAN noteikti ierobežojošie attālumi piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanai uz apkārtējām teritorijām, nav noteikti konkrētu piesārņojošo darbību faktiskās ietekmes izvērtējumos, bet gan balstoties uz vispārīgiem pieņēmumiem, kas atsevišķos gadījumos var radīt nepamatotu nosacījumi piemērošanu.

1. Pielikums

Ietekmju vērtējuma rezultāti. NB: gadījumos, kad vienā risinājuma sadaļā pieejami punkti ar dažādiem vērtējumiem, tabulā zem attiecīgā aspekta krāsojums attēlot "sliktākajam" vērtējumam. Lai iepazītos ar konkrētiem vērtējumiem TIAN punktu vai grafiskās daļas teritoriju līmenī, skat. vērtējuma tabulas 8. nodaļā.

Vides aspekti	Iedzīvotāji, sabiedrības veselība, materiālās vērtības					Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimatiskie faktori	
	Dzermamais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana						Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Plānošanas dokumenta risinājumi												
2. Prasības visas teritorijas izmantošanai	NA											
2.1. Visā teritorijā atļautā izmantošana		+, N, V/I			+,T, V/I						+, N, V/I	+, N, V/I
2.2. Visā teritorijā aizliegtā izmantošana					+/-, N, V/I				+, T, V/I			
2.3. Zemes vienību veidošana un robežu pārkārtošana												
2.4. Aizsargjoslas un citi teritorijas izmantošanas aprobežojumi						+,T, V/I						
2.5. Kultūrvēsturiskais un dabas mantojums				+,T, V/I		+,T, V/I					+/-, N, V/I	+/-, N, V/I
2.6. Piekļūšana zemes vienībām												

Vides aspekti Plānošanas dokumenta risinājumi	Iedzīvotāji, sabiedrības veselība, materiālās vērtības					Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimatiskie faktori	
	Dzermamais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana						Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
2.7. Piekļūšana pludmalei un publiskajiem ūdeņiem				+,T, V/I			+/-, N, V/I					
2.8. Meža un lauksaimniecības zemes							+, T, V/I					
2.9. Prasības derīgo izrakteņu ieguvei		+, N, V/I	+, N, V/I					+, T, V/I	+, N, V/I			
2.10. Prasības ūdenstilpju (dīķu) ierīkošanai		+, N, V/I										
3. Vispārīgas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei	NA											
3.1. Prasības transporta infrastruktūrai		+, N, V/I	+/-, N V/I	+,T, V/I			+/-, N, V/I					+, +/- (150.p.) T, N, V/I
3.2. Prasības inženiertehniskās apgādes tīkliem un objektiem	+, T, V/I	+/-, N V/I					+, +/- (3.2.4.), T, V/I	+, T, V/I		+, T, V/I		+, T, V/I
3.3. Prasības apbūvei	+, T, V/I	+/-, N, V/I	+/-, N, V/I	+,T, V/I	+, N, T, V/I	+,T, V/I	+, T, V/I	+, N, V/I				+, T, V/I
3.4. Prasības teritorijas labiekārtojumam						+,T, V/I						

Vides aspekti Plānošanas dokumenta risinājumi	Iedzīvotāji, sabiedrības veselība, materiālās vērtības					Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimatiskie faktori	
	Dzermāis ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana						Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
3.5. Prasības vides risku samazināšanai		+/-, N, V/I	+/-, N, V/I			+,T, V/I	+, N, V/I		+/-, N, V/I			++, T, V/I
4. Prasības teritorijas izmantošanai un apbūves parametriem katrā funkcionālajā zonā	NA											
4.1. Savrupmāju apbūves teritorija						+,T, V/I	+, N, V/I					
4.2. Mazstāvu dzīvojamās apbūves teritorija												
4.3. Daudzstāvu dzīvojamās apbūves teritorija												
4.4. Publiskās apbūves teritorija												
4.5. Jauktas centra apbūves teritorija		+/-, N, V/I	+/-, N, V/I				+, N, V/I					
4.6. Rūpnieciskās apbūves teritorija		+/-, N, V/I	+/-, N, V/I									

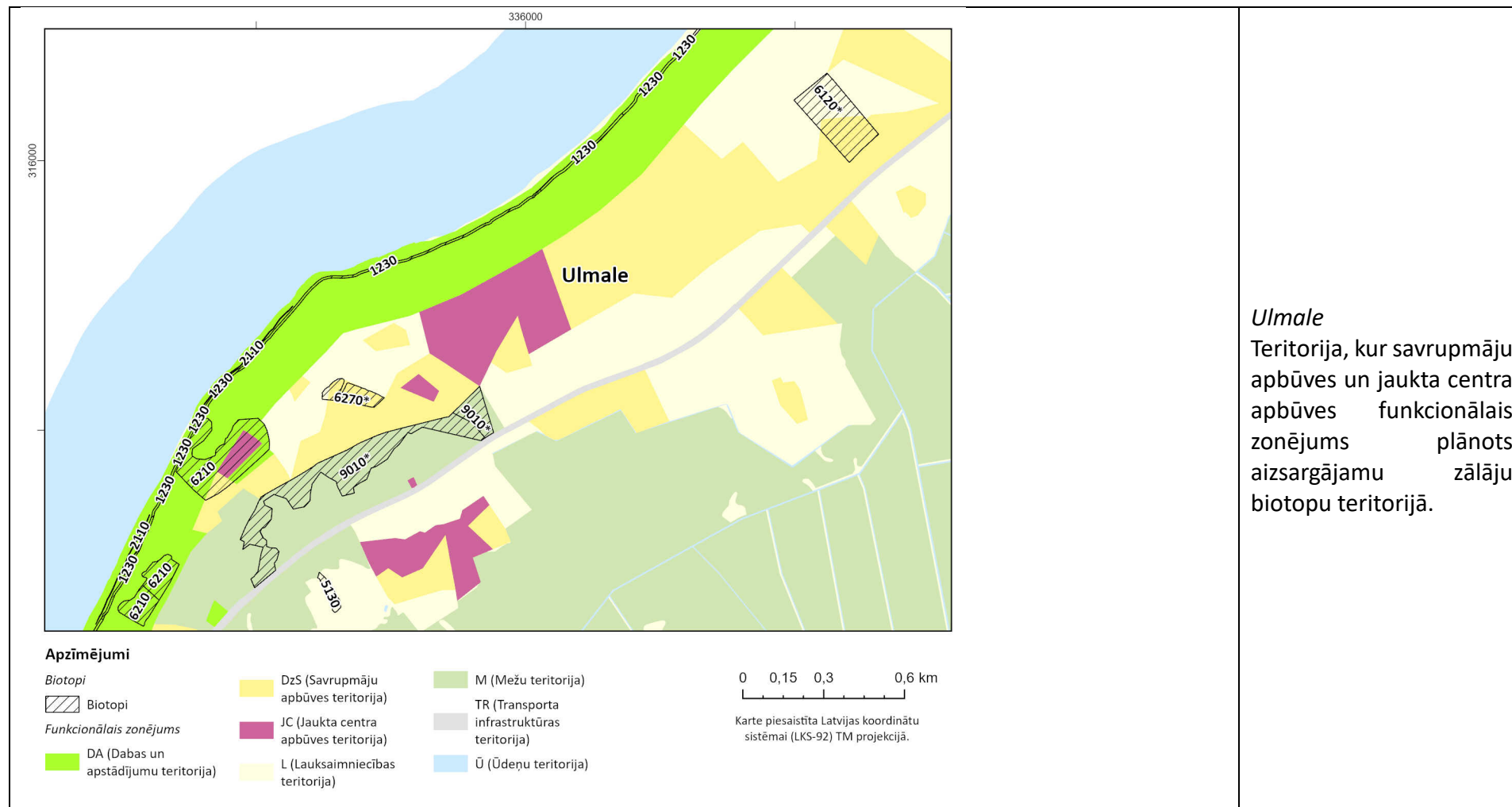
Vides aspekti Plānošanas dokumenta risinājumi	Iedzīvotāji, sabiedrības veselība, materiālās vērtības					Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimatiskie faktori	
	Dzermamais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana						Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
4.7. Transporta infrastruktūras teritorija				+/-, + (744.p.), T, V/I								+, N, V/I
4.8. Tehniskās apbūves teritorija		+/-, N, V/I	+/-, N, V/I									
4.9. Dabas un apstādījumu teritorija					+, T, V/I		+, N, V/I					+, T, V/I
4.10. Mežu teritorija		--, N, V/I					+,- (892.p) T, V/I	+, T, V/I				
4.11. Lauksaimniecības teritorija								+, T, V/I			+/-, N, V/I	
4.12. Ūdeņu teritorija												
5. Teritorijas ar īpašiem noteikumiem	NA											
5.1. Cita teritorija ar īpašiem noteikumiem												
5.2. Teritorija, kurai izstrādājams lokālplānojums												

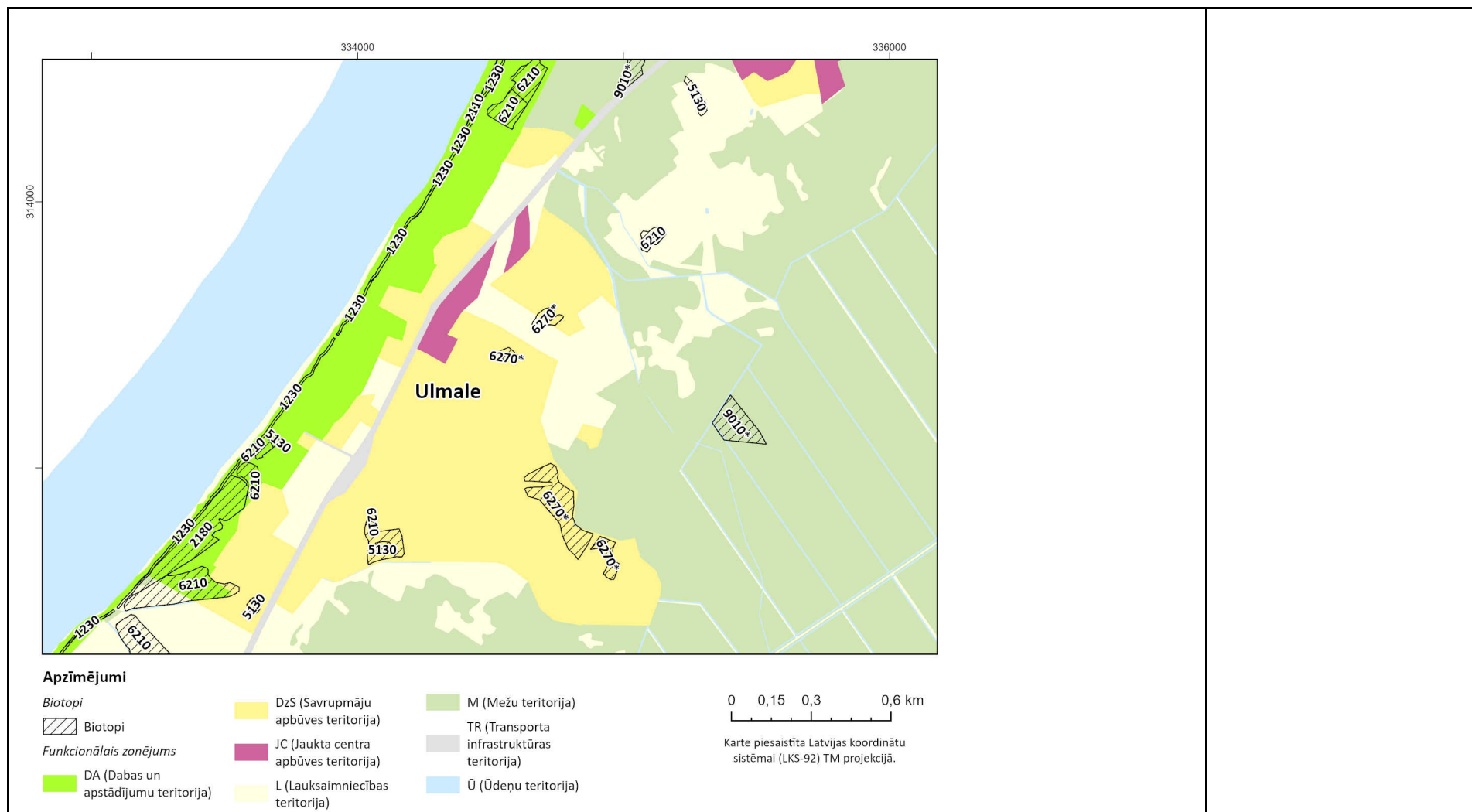
Vides aspekti	Iedzīvotāji, sabiedrības veselība, materiālās vērtības					Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimatiskie faktori	
	Dzermamais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana						Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Plānošanas dokumenta risinājumi												
5.3. Teritorija, kurai izstrādājams detālplānojums												
5.4. Vietējas nozīmes kultūrvēsturiskā un dabas teritorija												
5.5. Ainaviski vērtīga teritorija						+,T, V/I	+, N, V/I	+, T, V/I				
5.6. Vietējas nozīmes lauksaimniecības teritorija								+, T, V/I				
5.7. Nacionālas un vietējas nozīmes infrastruktūras attīstības teritorija		+ N, V/I	+ N, V/I	+, T, V/I								
5.8. Degradēta teritorija												
7. Citi nosacījumi/prasības	NA											
<i>TIAN sākotnējā alternatīva piesārņojošo darbību ietekmes mazināšanai</i>		+/-, N, V/I	+/-, N, V/I									

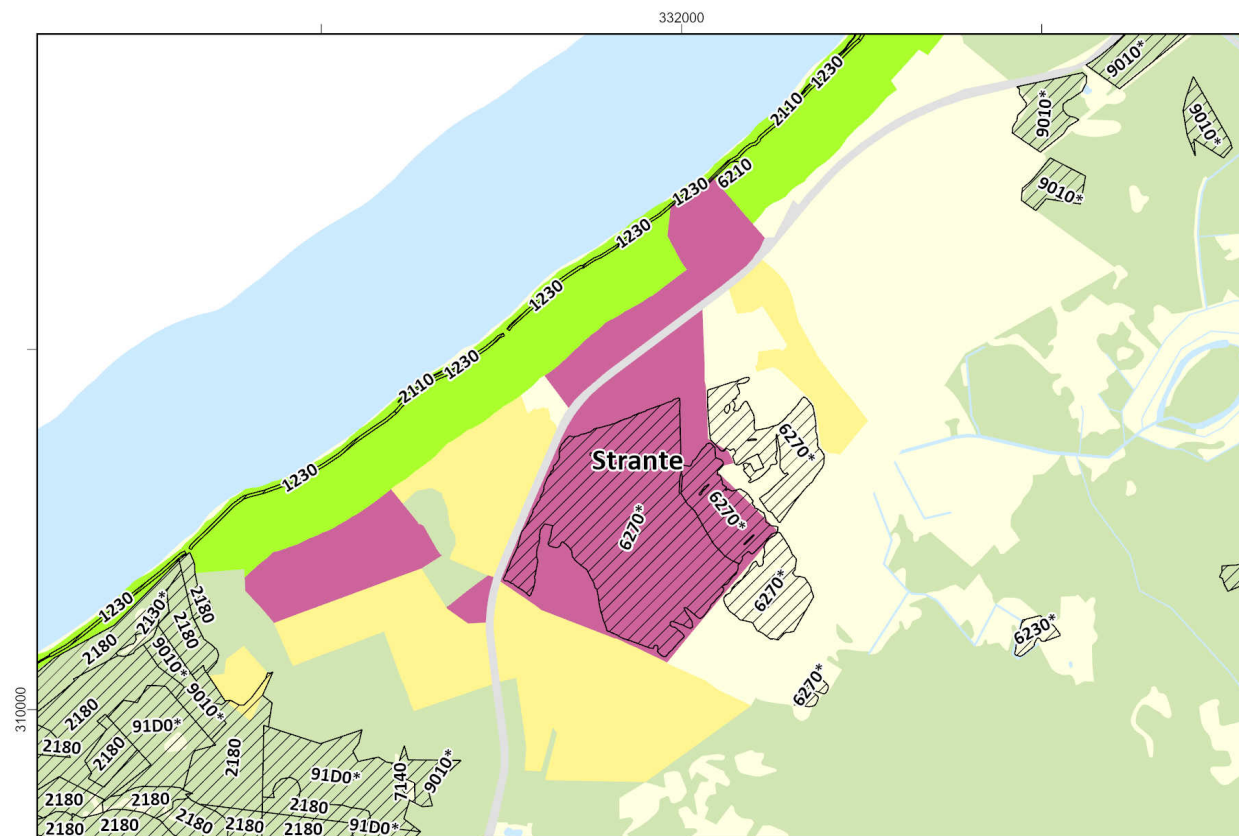
Vides aspekti	Iedzīvotāji, sabiedrības veselība, materiālās vērtības					Kultūrvēsturiskais mantojums	Dabas vērtības	Ainavu daudzveidība	Augsne un derīgie izrakteņi	Virszemes un pazemes ūdeņi	Klimatiskie faktori	
	Dzermamais ūdens	Gaisa kvalitāte	Troksnis	Ilgspējīga mobilitāte	Aprites ekonomikas principu piemērošana						Klimata pārmaiņu mazināšana	Pielāgošanās klimata pārmaiņām
Plānošanas dokumenta risinājumi												
<i>TIAN sākotnējā alternatīva aizsardzībai pret troksni</i>			+/-, N, V/I									
Grafiskā daļa							--, N, V/I			+/-, T, V/I		
<i>Grafiskās daļas sākotnējie alternatīvie risinājumi biotopu teritorijās</i>							--, N, V/I					
<i>JC1 Grobiņas pilsētā pie A9 valsts autoceļa. Sākotnējā alternatīva</i>			--, N, V/I									

	- Nozīmīga pozitīva ietekme (++)	T – Tieša ietekme
	- Vērā ņemama pozitīva ietekme (+)	N – Netieša ietekme
	- Ietekmes nav/ ietekme nav būtiska/ ietekme nav zināma (0)	
	- Vērā ņemama negatīva ietekme (-)	Ī – Īslaicīga ietekme
	- Nozīmīga negatīva ietekme (--)	V/I – Vidēja termiņa un ilglaicīga ietekme
	- Ietekme nav viennozīmīga, tai var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme (+/-)	

2. Pielikums

Apzīmējumi

Biotopi

Funkcionālais zonējums

DA (Dabas un
apstādījumu teritorija)

DzS (Savrupmāju
apbūves teritorija)

JC (Jaukta centra
apbūves teritorija)

L (Lauksaimniecības
teritorija)

M (Mežu teritorija)

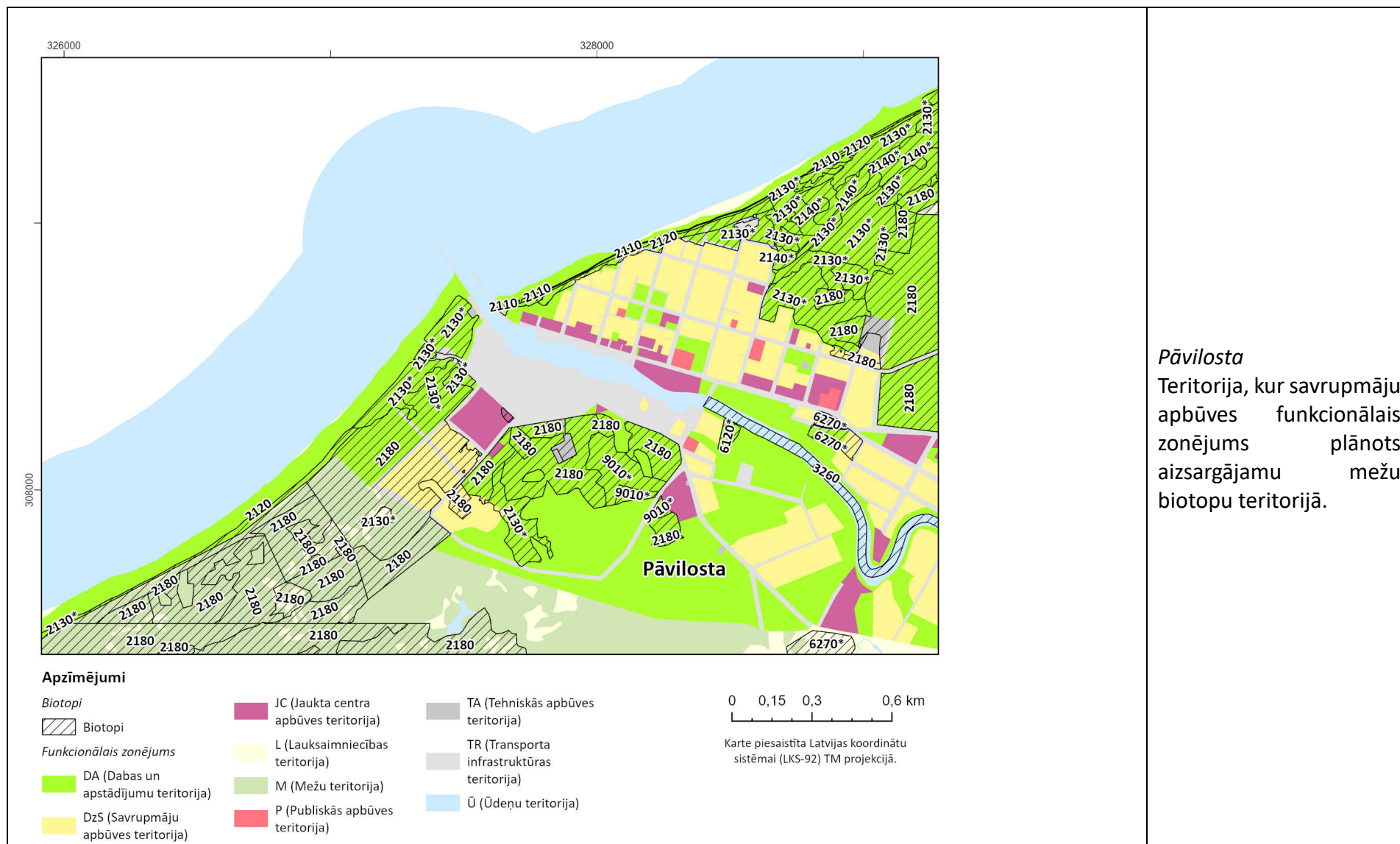
TR (Transporta
infrastruktūras
teritorija)

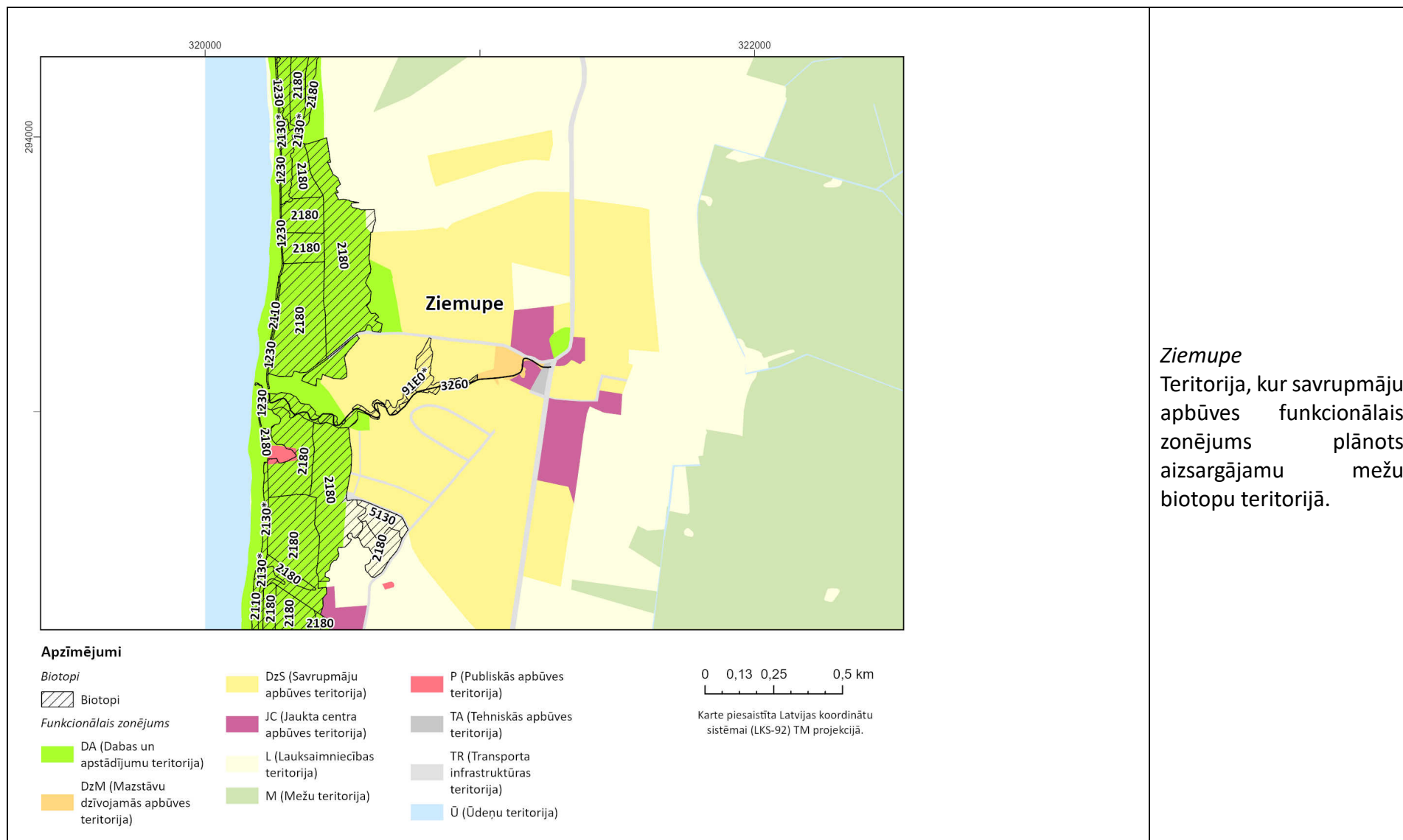
Ū (Ūdeņu teritorija)

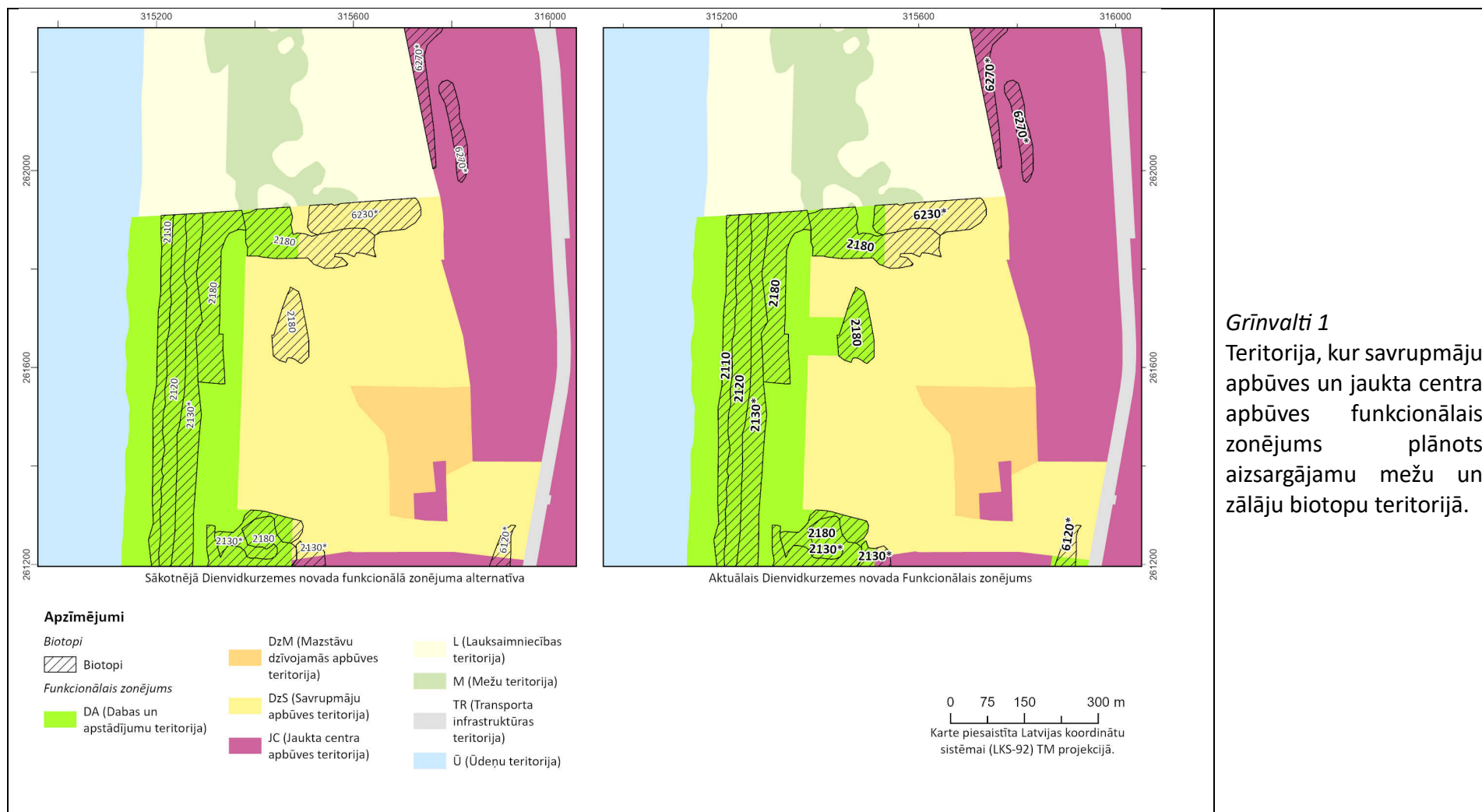
0 0,15 0,3 0,6 km

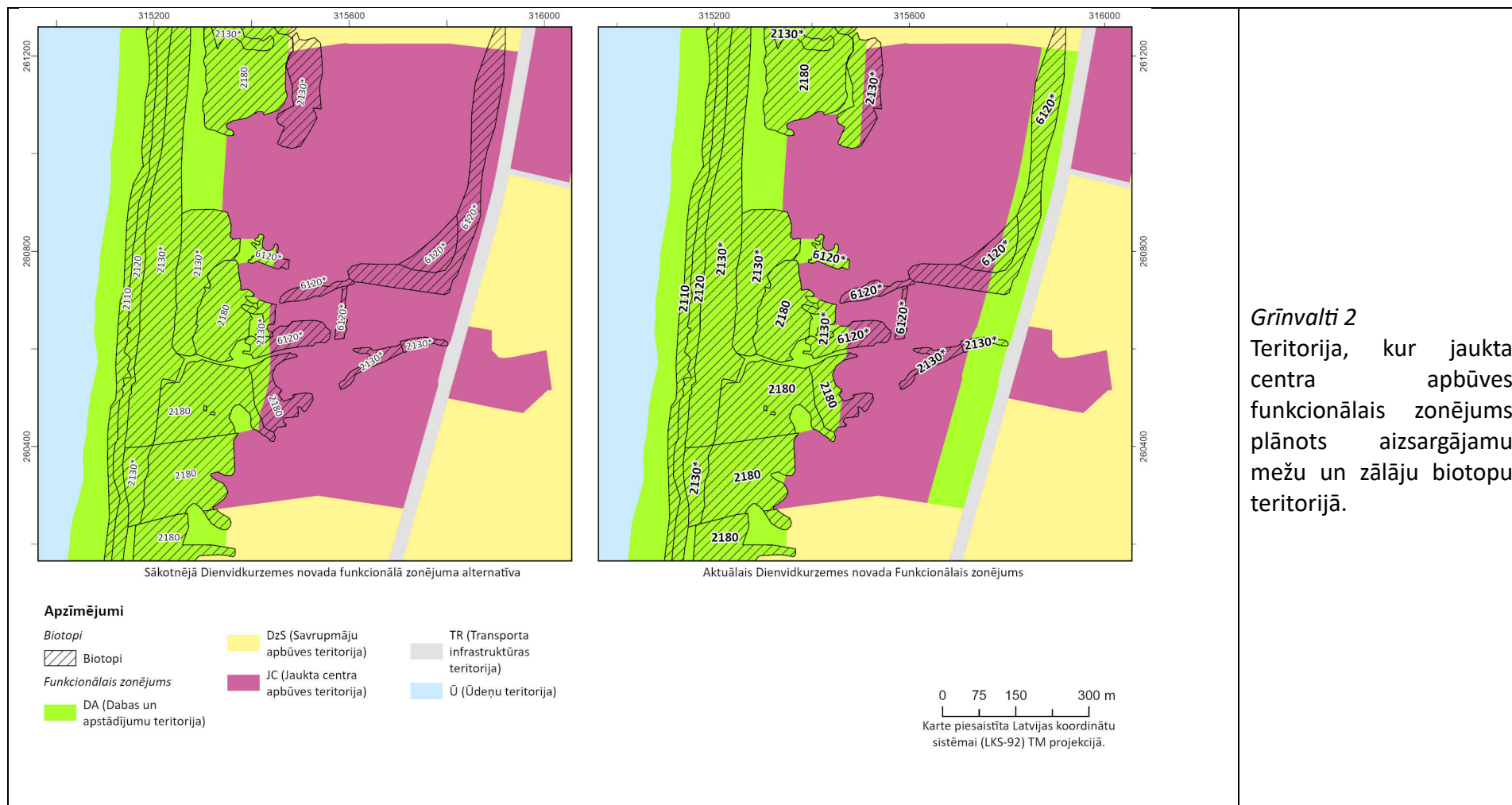
Karte piesaistīta Latvijas koordinātu
sistēmai (LKS-92) TM projekcijā.

Strante
 Teritorija, kur jaukta
 centra apbūves
 funkcionālais zonējums
 plānots aizsargājamu
 zālāju biotopu teritorijā.

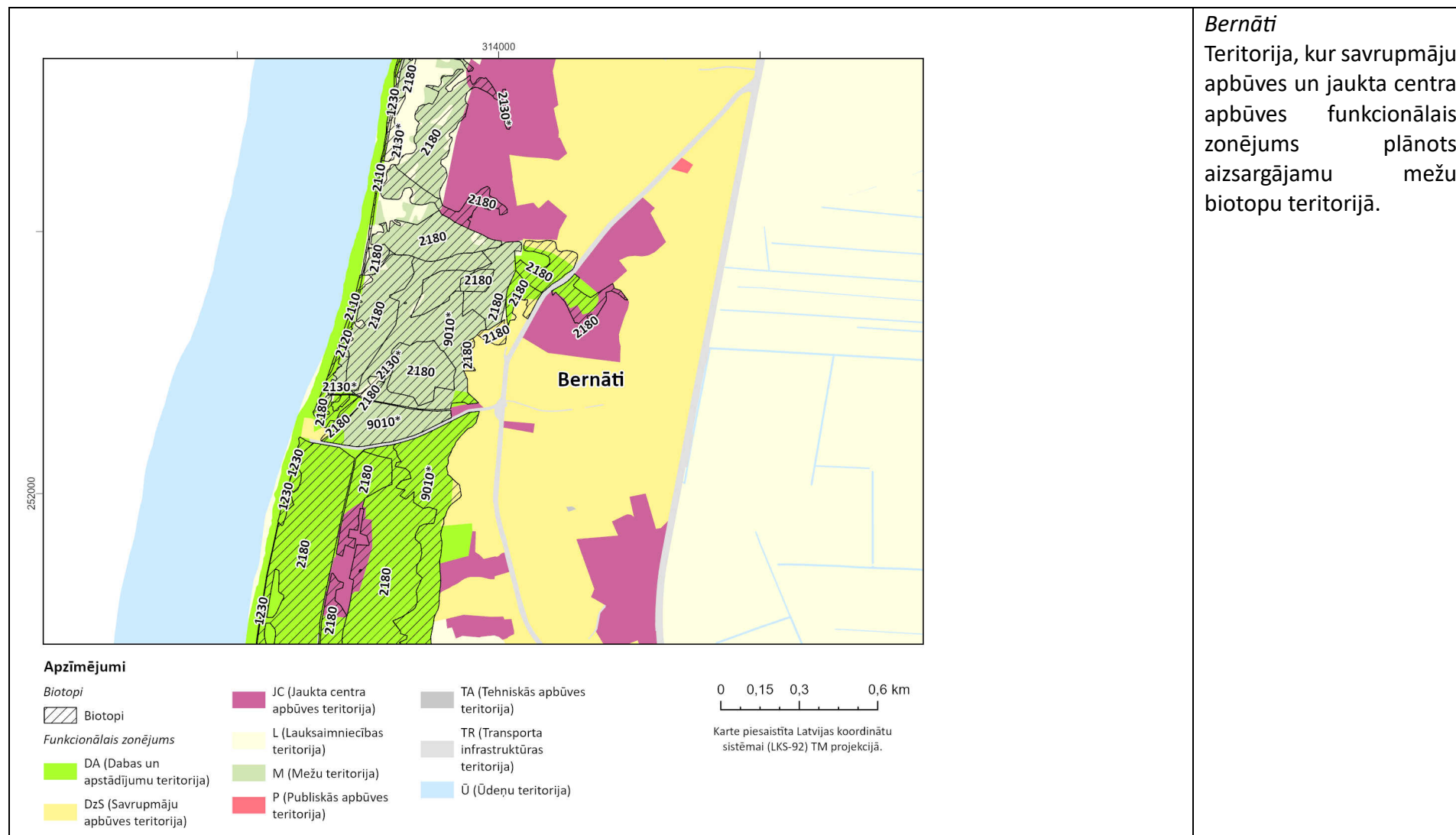

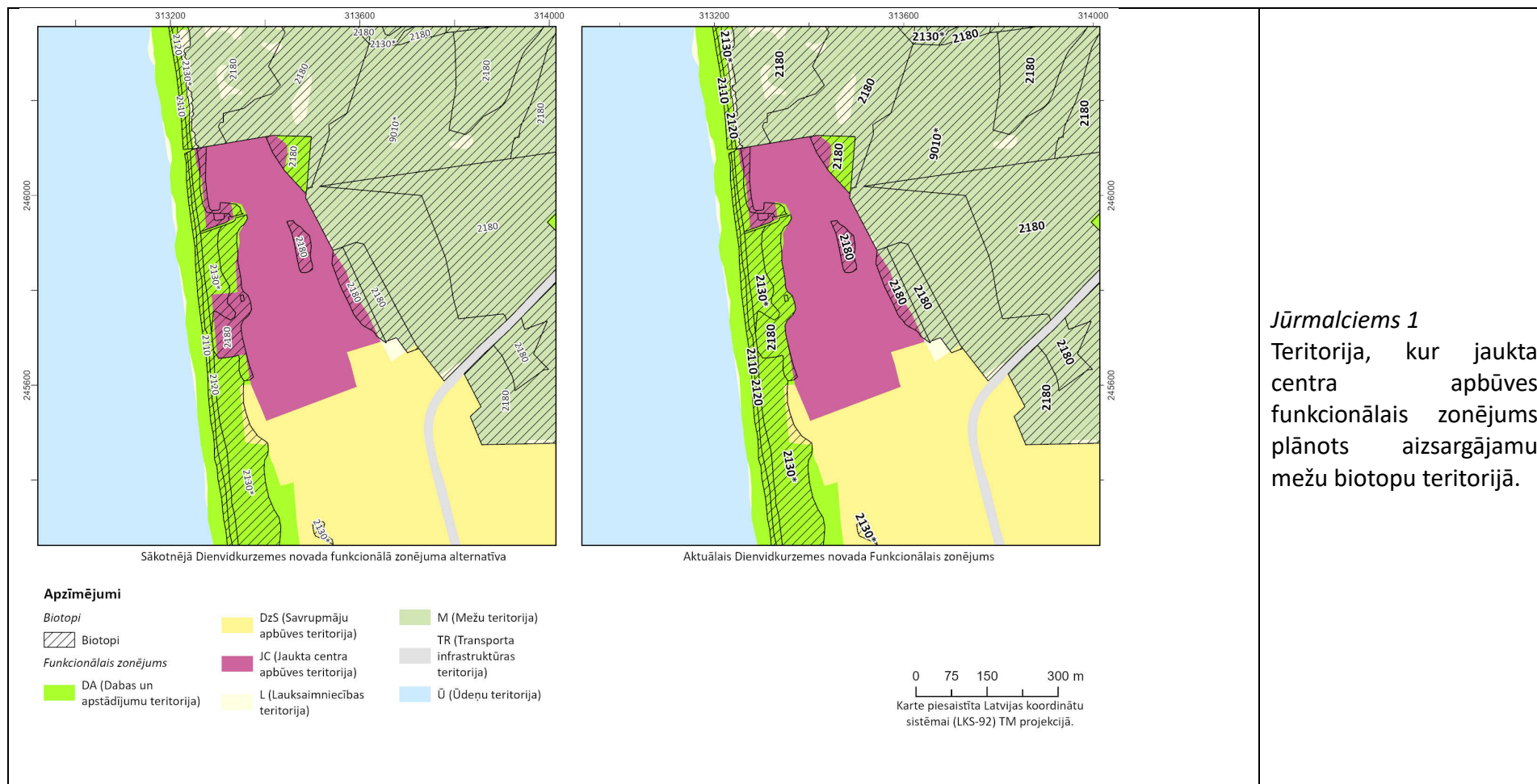

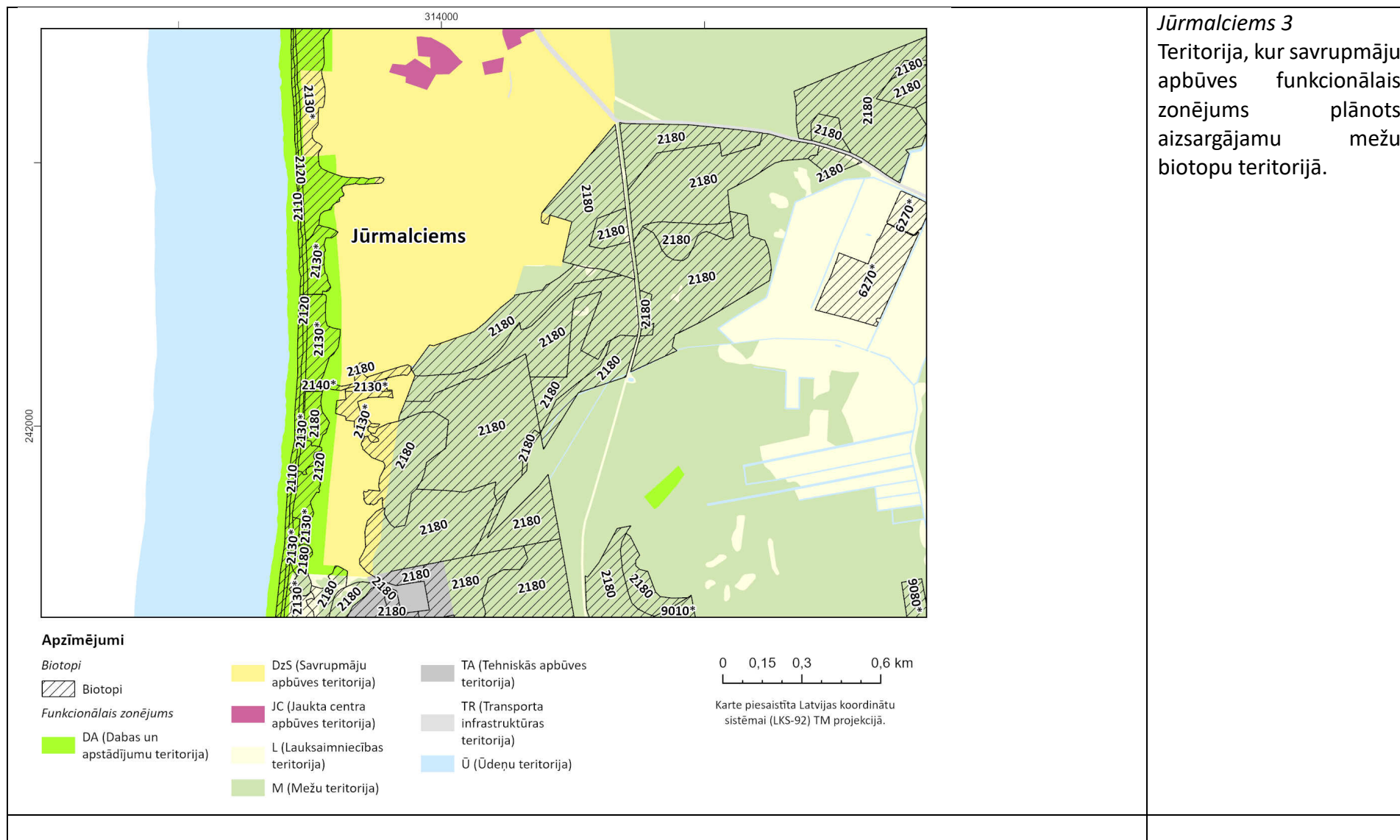

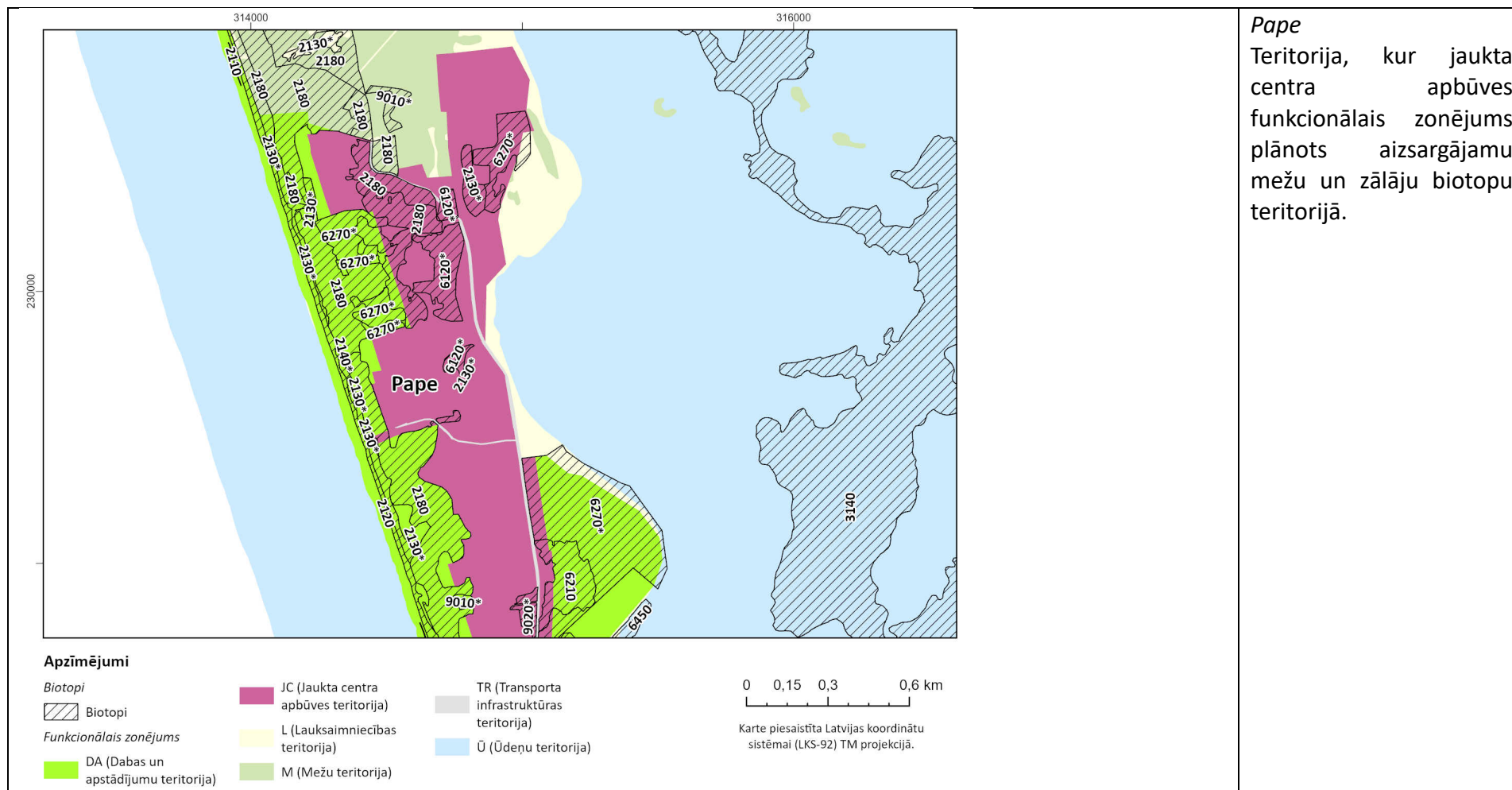

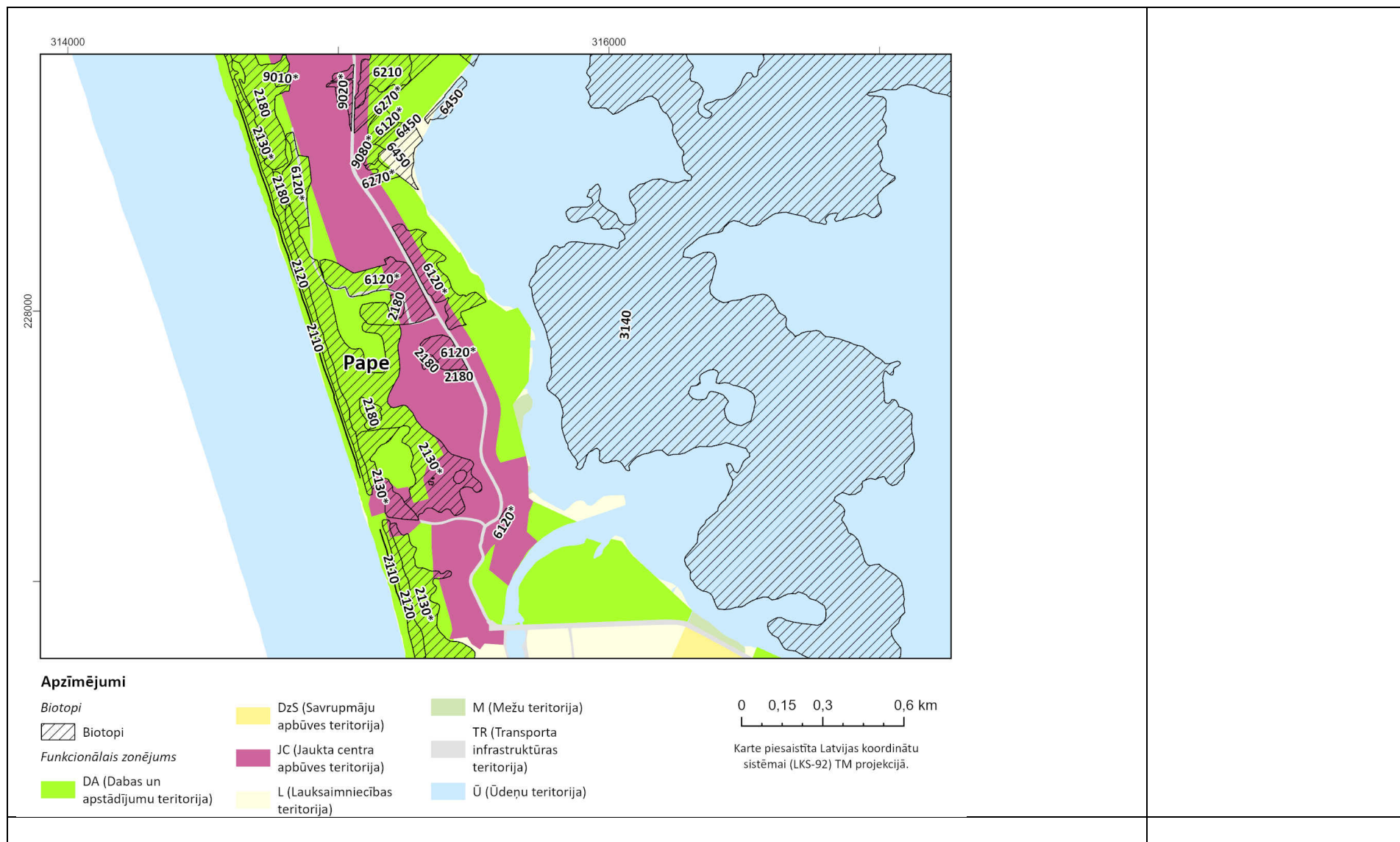

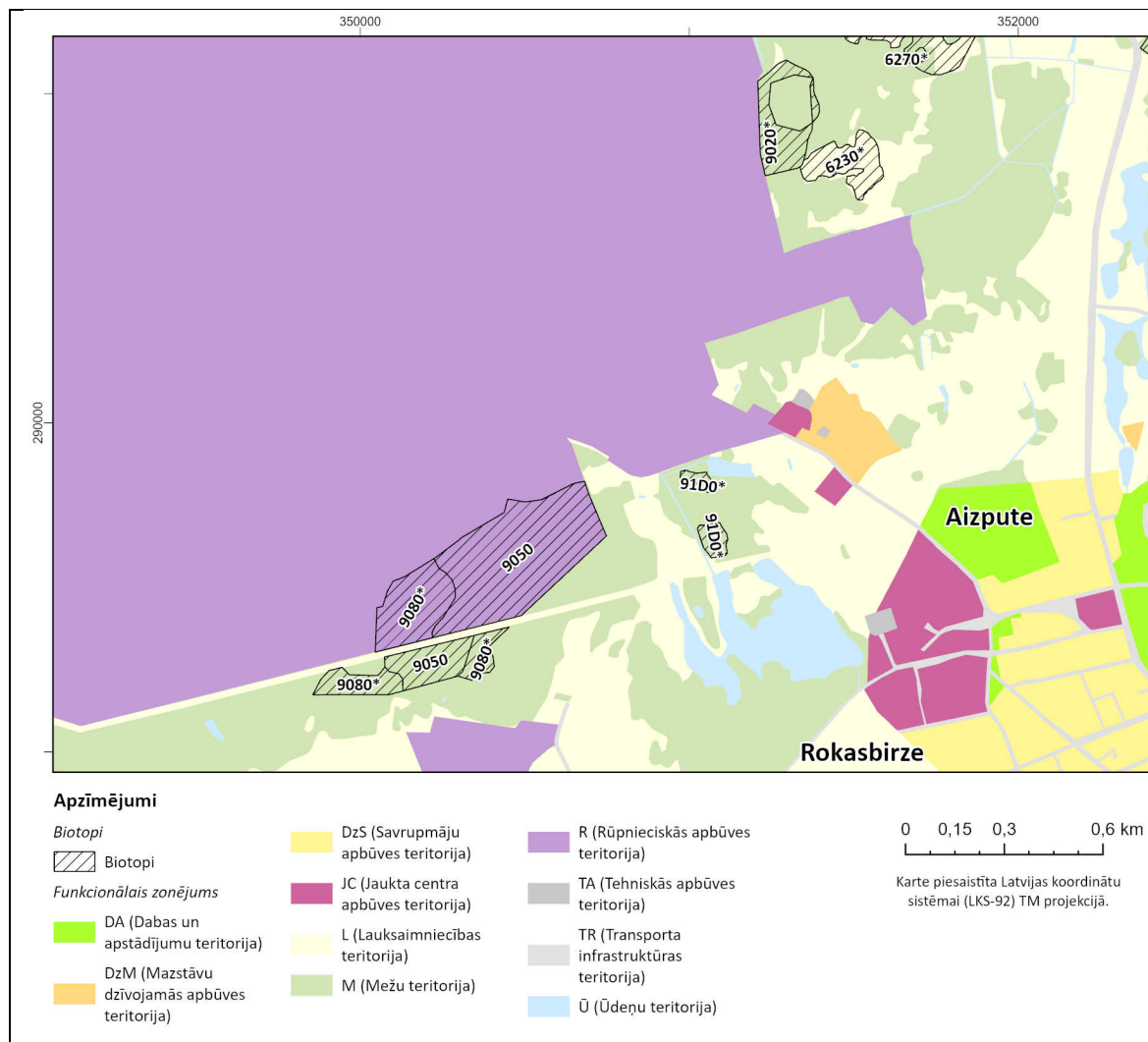

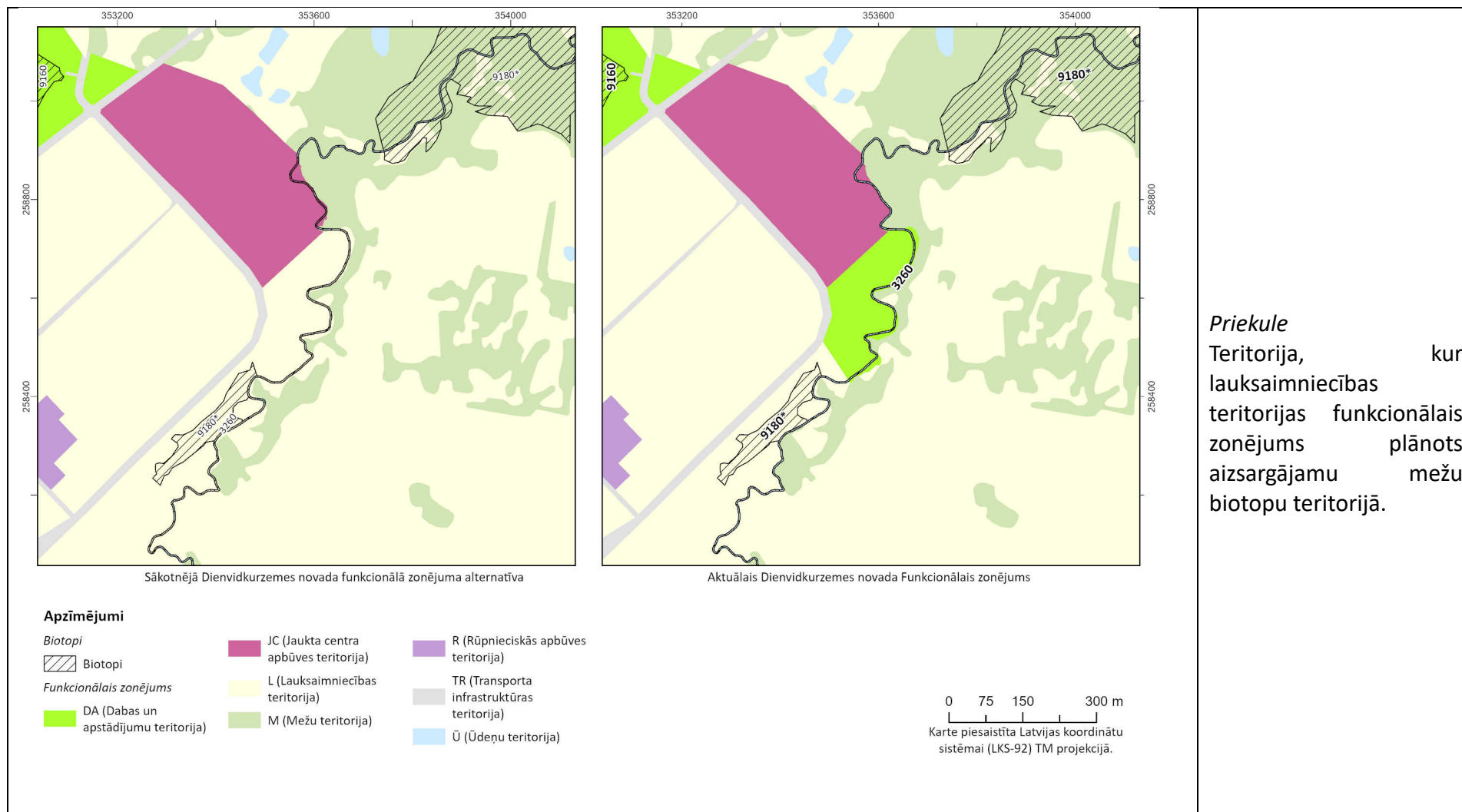

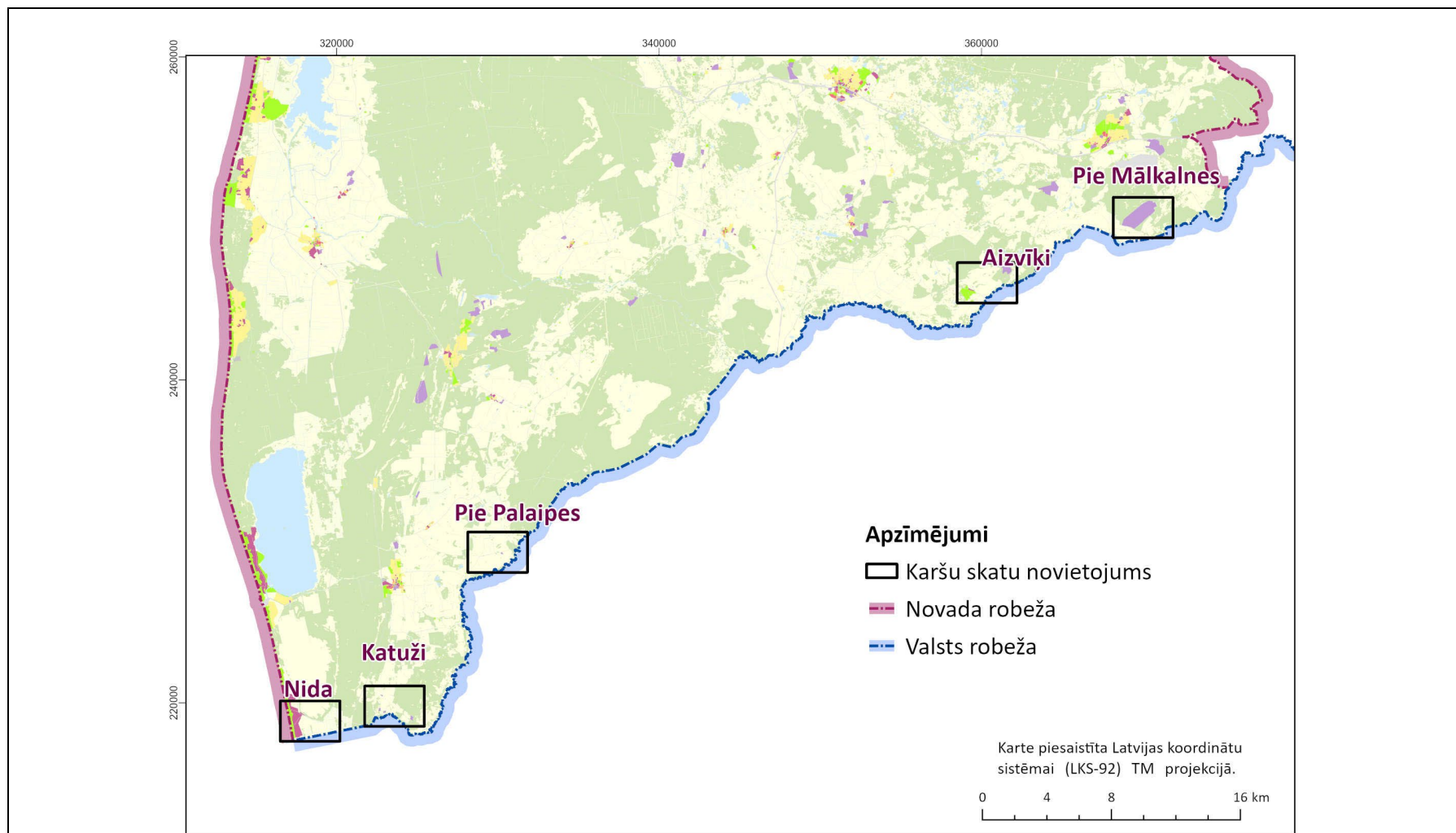

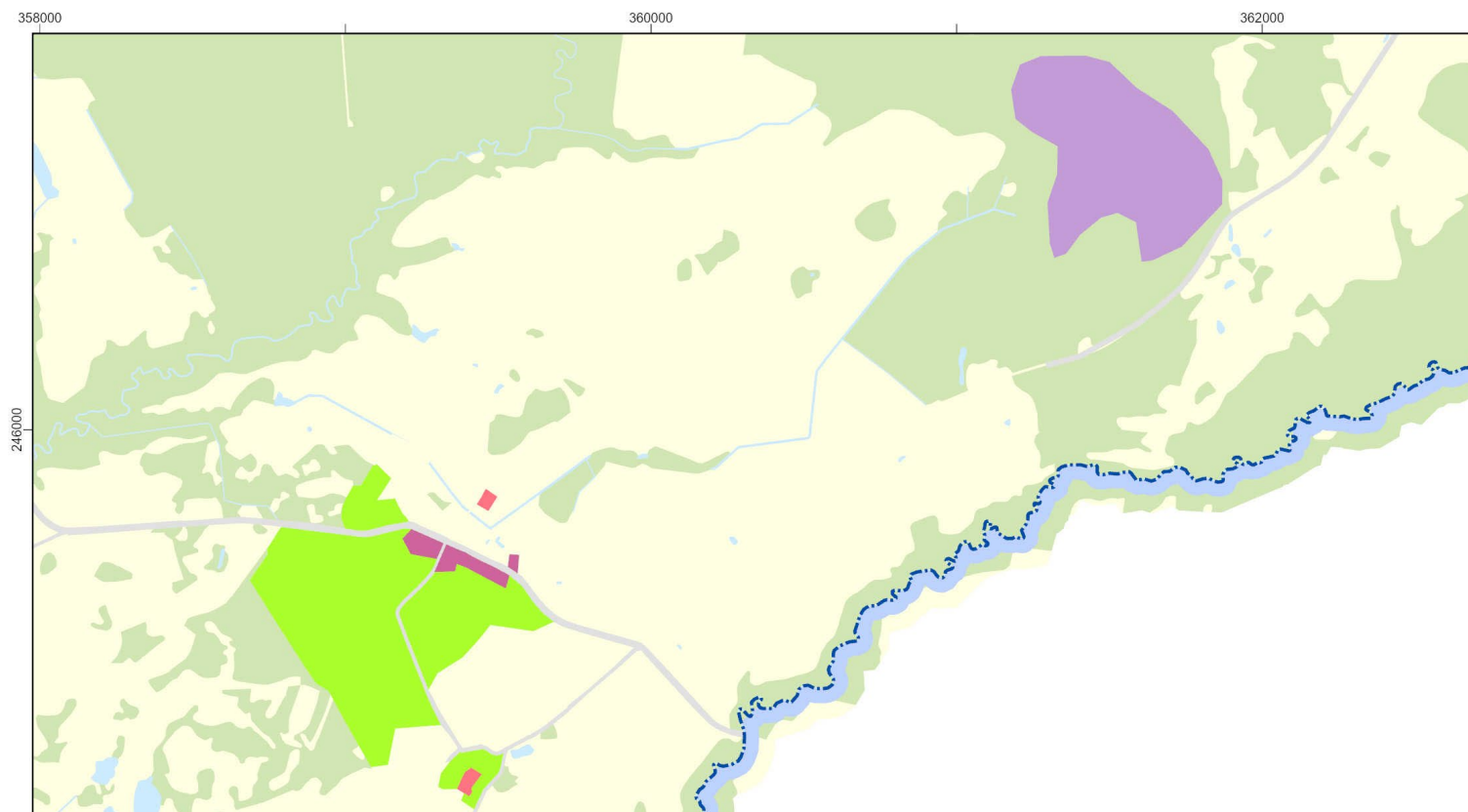

Aizpute
 Teritorija, kur rūpnieciskās apbūves funkcionālais zonējums plānots aizsargājamu mežu biotopu teritorijā.

3. Pielikums

Apzīmējumi

Funkcionālais zonējums

DA (Dabas un
apstādījumu
teritorija)

JC (Jaukta centra
apbūves teritorija)
L (Lauksaimniecības
teritorija)
M (Mežu teritorija)

P (Publiskās apbūves
teritorija)
R (Rūpnieciskās
apbūves teritorija)

TR (Transporta
infrastruktūras
teritorija)
Ū (Ūdeņu teritorija)
Valsts robeža

0 0,3 0,6 km

Karte piesaistīta Latvijas koordinātu
sistēmai (LKS-92) TM projekcijā.

